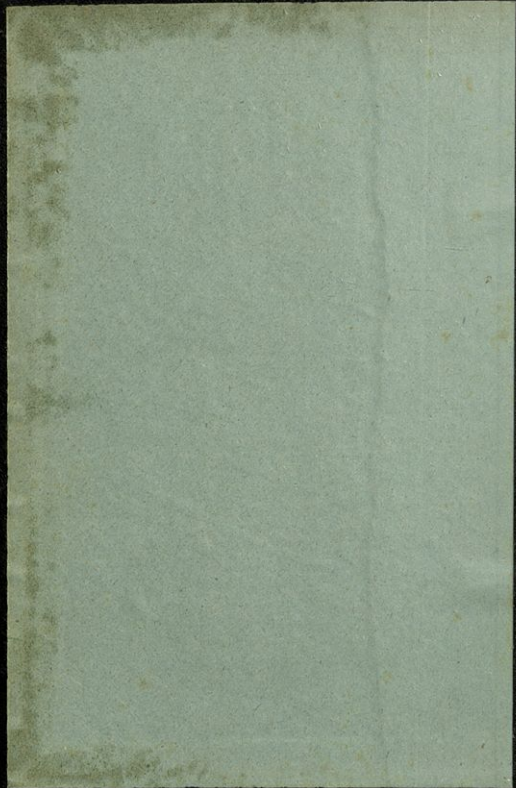

VII

l. 35.070

g

Chausson

SALVE REGINA

ali razlaganje molitve
Češčena bodi Kraljica
za
Šmarnično opravilo.

Spisal
Jožef Kerčon,
duhovnik ljubljanske škofije.

Z dovoljenjem prečastitega knezoškofijstva
ljubljskega
dné 13. januarija 1892, št. 1777.

V Ljubljani, 1894.

Založila Katol. Bukvarna.
Natisnila Katoliška Tiskarna.

VII, 35.070, eg)

F.V.

D. (25.4.35)

Predgovor.

Ker so moje Šmarnice „Ave Marija“ tako blagovoljno sprejeli ljubi Slovenci, in ker mi je Bog še ohranil zdravje in življenje, sklenil sem spisati in na svetlo dati še pričujoče nove Šmarnice „Salve Regina“ — Češčena bodi Kraljica“, toliko bolj, ker to molitev tako pogostoma molimo, in je zdaj po vsaki tih sv. maši celó po sv. Očetu papežu zapovedana. Zraven tega imajo pobožni Slovenci in častilci Božje Matere radi, ako dobé zopet kake povoljne nove Šmarnice. Razložil sem v tej knjigi vse izreke v molitvi „Salve Regina — Češčena bodi kraljica“; obdelal sem zraven tega tudi še nekatere druge imenitne in tehtne tvarine, ki so v tesni zvezi s temi izreki. Rabil sem pri tej izdelavi razne vire,

posebno spise sv. Alfonza Ligvorija, Otto-v Marianum, Meschlerja S. J, Hünnerja S. J. in drugih.

Očitati bi nekateri utegnili tem Šmarnicam, da se misli in izreki sem ter tja nekoliko ponavljajo. Vender odgovarjam, da so posamezna premišljevanja med seboj dostikrat v tesni zvezi, in da ene in ravno tiste besede, zlasti sv. pisma in cerkvenih učenikov služijo v dokaz ali pojasnjenje ene ali druge resnice. Menim pa, da nič ne škoduje, marveč koristi, ako se imenitni izreki in resnice bralcem in poslušalcem večkrat pokladajo na srce.

Tudi bi se utegnila komu nekatera premišljevanja celó preostru, in nasproti druga premehka ali preveč obetajoča dozdevati. Ali pripominjam, kar razumen bralec lahko sam presodi, da ni nič samovoljno pretiranega v knjigi, marveč da je vse pisano le po zdravih naukih sv. cerkve, ki so vzeti iz sv. pisma, cerkvenih učenikov in svetnikov in svetnic Božjih. Vedno pa se mora ozir jemati na pravo ali pa na napačno češčenje Matere Božje, potem se spoznava, kako veliko koristi prvo, kako malo pa drugo. In prav to je bil

poglavitni namen teh Šmarnic, bralca in poslušalca vnemati za pravo, neizrekljivo koristno češčenje Matere Božje, varovati pa ga napačnega, malo koristnega češčenja, in zato prosim ponižno, naj bi ljubi Bog po svoji neskončni milosti in priprošnji preblažene Device Marije blagoslovil to delce!

Pisatelj.

Popravki.

- Na 9 strani v 2 vrsti spodaj: *ime* namesto *mei*.
- » 41 » » 12 » zgoraj: *njo* namesto *jo*.
- » 46 » » 4 » » *prsij* namesto *prs*.
- » 87 » » 10 » » *omahuje* nam. *oma-*
guje.
- » 96 » » 12 » » *otrpnili* namesto *otrpn-*
neli.

KAZALO.

Stran

Predgovor.

Predvečer Šmarnic.

Prvi dan.

»Češčena bodi Kraljica, Mati milosti« 8

Drugi dan.

Naše zaupanje do Marije Device 16

Tretji dan.

Marija naša Mati 26

Četrty dan.

Marija nas močno ljubi 35

Peti dan.

Dolžni smo Marijo ljubiti 43

Šesti dan.

Marija naše življenje 53

Sedmi dan.

Marija naše življenje, ker nam dobiva milost
stanovitnosti 63

Osmi dan.

Marija »naša sladkost« 74

Deveti dan.

Marija »upanje naše« 82

Deseti dan.

Marija upanje grešnikov. I. 92

Enajsti dan.

Marija upanje grešnikov. II. 102

Dvanajsti dan.

Kakšno naj je naše upanje do Marije . . . 111

Trinajsti dan.

Češčenje Božje Matere 123

Štirinajsti dan.

Katere kristijane Marija šteje med svoje služabnike 132

Petnajsti dan.

»K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci.« . 141

Šestnajsti dan.

Kako mogočno Marija podpira tiste, katere skuša hudobni duh 151

Sedemnajsti dan.

»K tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini« 161

Osemnajsti dan.

Marijino posredovanje nam je potrebno za izveličanje 172

Devetnajsti dan.

Kako nesrečni so tisti, kateri Marije ne časté in katere Marija zapusti 183

Dvajseti dan.

»O Marija, naša pomočnica« 192

Edenindvajseti dan.

Marija naša usmiljena pomočnica 200

Dvaindvajseti dan.

S čim se vredne delamo Marijine pomoči . 210

Triindvajseti dan.

Zakaj se mnogo kristijanov pogubi, dasi Božjo Mater časté, ali vsaj menijo, da jo časté 220

Štiriindvajseti dan.

»Oh, obrni svoje milostljive oči v nas!« . . . 230

Petindvajseti dan.

»In po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa!« . . . 239

Šestindvajseti dan.

Marija varuje pogube svoje zveste služabnike 248

Sedemindvajseti dan.

Marija svojim častilcem na pomoč prihaja v vica 259

Osemindvajseti dan.

Marija vodi svoje služabnike v nebesa . . . 268

Devetindvajseti dan.

»O milostljiva — Devica Marija!« . . . 278

Trideseti dan.

»O dobrotljiva — Devica Marija!« . . . 289

Edenintrideseti dan.

»O sladka Devica Marija!« 298

Lavretanske litanije 311**Molitve.**

K presvetemu Rešnjemu Telesu 314

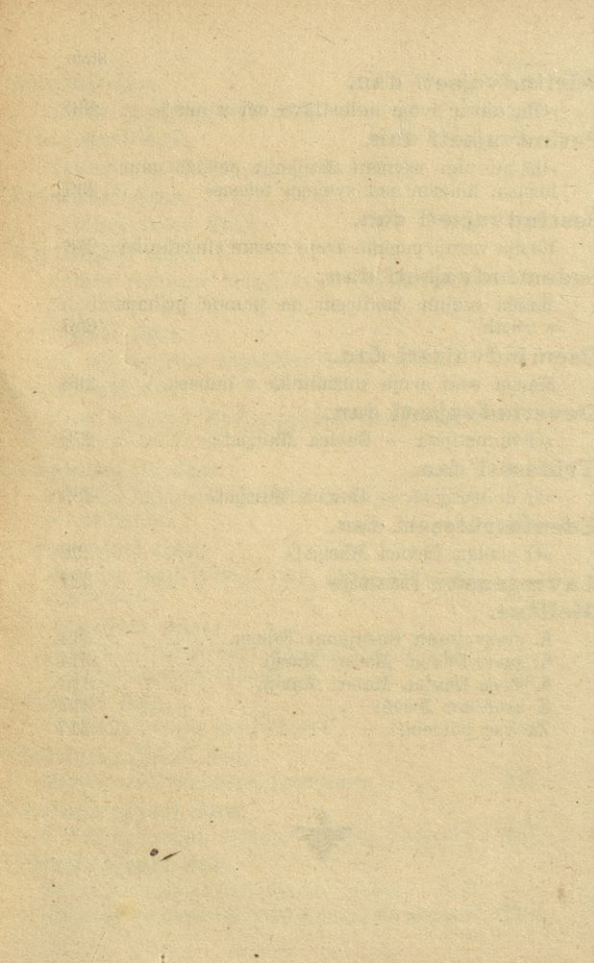
K sveti Devici, Materi Mariji 314

K sveti Devici, Materi Mariji 315

K svetemu Jožefu 317

Za vse potrebe 317

Predvečer Šmarnic

dné 30. aprila.

Kakor se vrtnice in druge cvetlice vsako leto vnovič razcvetó in vse prijatelje cvetlic razveseljujejo s svojo lepoto in prijetno vonjavo, tako se je tudi letos zopet vrnil ljubi (in prijetni) majnik ali veliki traven, da z nebeško lepoto in vonjavo duhovne rože «Marije» razveseljuje vse Marijine otroke ter jih s to vonjavo krepča za stanovitno krščansko življenje.

Znano je, da otroci tega sveta ne najdejo ne kraja ne konca, kadar hvalijo tiste, katere ljubijo in čislajo, in radi prav pogostoma o njih govoré, da bi videli, ali so tudi drugi njih mislij. Iz tega se razvidi, da mora biti ljubezen do preblažene Device Marije prav

slaba pri tistih, ki se prištevajo Marijinim častilcem, in vendar le malokdaj o Mariji Devici govore in so le malokdaj in brez gorečnosti pri pobožnostih, ki se opravljajo Mariji v čast. Pravi častilci te ljubeznive nebeške Kraljice ne delajo tako: marveč hitijo od ljubezni uneti k njej, da ji očitno prinašajo dar svojega češčenja.

[In da se vsakdo lahko prepriča, kako imenitno za njegovo in za bližnjega izveličanje je to, da goji pobožnost do Marije v sebi in jo pospešuje tudi pri drugih, poslušajmo, kaj o tem govore cerkveni učeniki. Sv. Bonaventura pravi, da «smejo svesti biti svojega izveličanja tisti, ki si prizadevajo Marijino čast pospeševati in se za-njo potegovati.» Znano je, kaj obeta Marija tistim, ki se trudijo za to, da bi jo ljudje bolj in bolj spoznavali in ljubili; pravi namreč: *kateri mene pojasnujejo, bodo večno življenje imeli.* (Sir. 24, 31.) To so besede Božje Modrosti, a sv. cerkev jih na Marijo obrača. Sv. Bonaventura, ki je goreče oznanoval Marijino hvalo, mogel je ravno zato veselo zaklicati: «Veseli se torej moja duša, v Mariji, ker veliko dobrega je pripravljenega

tistim, ki jo ljubijo. Ker vsa sveta pisma Marijino hvalo oznanujejo, moramo si tudi mi prizadevati s srcem in jezikom to Božjo Mater hvaliti, da nas bo nekega dne sprejela v kraljestvo izvoljenih. »]

Hodimo torej, preljubi kristijani! radi k šmarnični pobožnosti in poslušajmo zvesto berila, v katerih se bo letos razlagala prelepa cerkvena molitev v čast Matere Božje *Salve regina*, ali *Češčena bodi Kraljica!* — Čujte danes že zgodovino ali začetek te molitve.

Bogoljubni Herman iz Veringna s priimkom sključeni, je bil rojen leta 1013. in že od rojstva na vseh udih hrom; ni mogel hoditi, in je moral skoraj vse svoje življenje le presedeti. Ako je hotel iti na drug kraj, morali so ga podpirati in nesti. Njegov hrbet je bil skrivljen. Brati ali pisati ali kaj drugega delati je mogel le z največo težavo. — Kar pa mu je ljubi Bog odzvel na telesnih močeh in na rabi udov, to mu je nadomestil na bistrem duhu in močni volji. Njegovi stariši so skrbeli, da se je izuril v raznih vednostih, do katerih je razodeval veliko veselja in spretnosti, poslali so ga v samostan Rajhenav v Švici, kjer so menihi sv. Benedikta imeli slovečo šolo. Tam se je odlikoval s pobožnostjo in učenostjo

slaba pri tistih, ki se prištevajo Marijinim častilcem, in vendar le malokdaj o Mariji Devici govore in so le malokdaj in brez gorečnosti pri pobožnostih, ki se opravljajo Mariji v čast. Pravi častilci te ljubeznive nebeške Kraljice ne delajo tako: marveč hitijo od ljubezni uneti k njej, da ji očitno prinašajo dar svojega češčenja.

[In da se vsakdo lahko prepriča, kako imenitno za njegovo in za bližnjega izveličanje je to, da goji pobožnost do Marije v sebi in jo pospešuje tudi pri drugih, poslušajmo, kaj o tem govore cerkveni učeniki. Sv. Bonaventura pravi, da «smejo svesti biti svojega izveličanja tisti, ki si prizadevajo Marijino čast pospeševati in se za-njo potegovati.» Znano je, kaj obeta Marija tistim, ki se trudijo za to, da bi jo ljudje bolj in bolj spoznavali in ljubili; pravi namreč: *kateri mene pojasnujejo, bodo večno življenje imeli.* (Sir. 24, 31.) To so besede Božje Modrosti, a sv. cerkev jih na Marijo obrača. Sv. Bonaventura, ki je goreče oznanoval Marijino hvalo, mogel je ravno zato veselo zaklicati: «Veseli se torej moja duša, v Mariji, ker veliko dobrega je pripravljenega

tistim, ki jo ljubijo. Ker vsa sveta pisma Marijino hvalo oznanujejo, moramo si tudi mi prizadevati s srcem in jezikom to Božjo Mater hvaliti, da nas bo nekega dne sprejela v kraljestvo izvoljenih. »]

Hodimo torej, preljubi kristijani! radi k šmarnični pobožnosti in poslušajmo zvesto berila, v katerih se bo letos razlagala prelepa cerkvena molitev v čast Matere Božje *Salve regina*, ali *Češčena bodi Kraljica!* — Čujte danes že zgodovino ali začetek te molitve.

Bogoljubni Herman iz Veringna s priimkom *sključeni*, je bil rojen leta 1013. in že od rojstva na vseh udih hrom; ni mogel hoditi, in je moral skoraj vse svoje življenje le presedeti. Ako je hotel iti na drug kraj, morali so ga podpirati in nesti. Njegov hrbet je bil skrivljen. Brati ali pisati ali kaj drugega delati je mogel le z največo težavo. — Kar pa mu je ljubi Bog odzvel na telesnih močeh in na rabi udov, to mu je nadomestil na bistrem duhu in močni volji. Njegovi stariši so skrbeli, da se je izuril v raznih vednostih, do katerih je razodeval veliko veselja in spretnosti, poslali so ga v samostan Rajhenav v Švici, kjer so menihi sv. Benedikta imeli slovečo šolo. Tam se je odlikoval s pobožnostjo in učenostjo

tako, da je mogel v kljub svoje bolehnosti storiti slovesno oblubo (profes). Od tedaj se je marljivo pečal v svoji sobici z molitvijo in s spisovanjem lepih in koristnih knjig. Svoje bolečine in bridkosti, ki ga niso zapustile, prenašal je z nepremagljivo potrpežljivostjo; vendar je imel v svojem srcu skrito željo rešen biti svojega trpljenja, in dobiti popolno rabo svojih udov. Že od svojih otročjih let je bil navajen preblazeno Devico Marijo častiti z otroškim zaupanjem. Prosil jo je torej s prisrčno pobožnostjo, naj bi mu pri Bogu izprosila ljubo zdravje. Vkljub svojega velikega zaupanja in svojega prisrčnega izdihovanja vendar ni bil uslišan. Ostal je sključen in bolehen vse svoje žive dni. Ali pri vsem tem njegova molitev ni bila brez sadu. Marija mu je vdihnila sladko tolažbo in mu je izprosila jasnega in mirnega duha pri vsem njegovem trpljenji in prečudno spoznanje v vednostih in rečeh, ki se tičejo izveličanja. V zahvalo zato, v svojo in vseh nadložnih tolažbo je zložil prečudno ljubeznivo, in sploh znano molitev, *Salve Regina* ali *Češčena bodi Kraljica*, ki se tako glasi:

Češčena bodi Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi izdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem

revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa! Besede: O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija! je pridejal sv. Bernard.

Bogoljubni Herman je bil torej prvi, ki je ljubezni ves goreč pošiljal to tolažilno molitev pred sedež visoke nebeške Kraljice; za njim jo je veselega in zaupnega srca molilo že milijone ljudij, in sveta cerkev jo je sprejela med svoje molitve pri očitni službi Božji ter jo s tem potrdila. Sedanji papež Leon XIII. pa so zaukazali, da naj se moli po vsaki tihi sveti maši.

Naj tukaj nekoliko povem, kako ljuba in prijetna je bila zvestim Marijinim služabnikom in svetnikom molitev «*Salve regina*», ali «*Češčena bodi Kraljica*», in kako radi in goreče so z njo pozdravljali nebeško Kraljico.

Sv. Alfonz Ligvorij je imel to molitev tako rad, da je ni le z gorečnostjo pogostokrat molil, ampak spisal o njej celo knjigo z naslovom «*Slava Marijina*»; v njej to molitev prav ginljivo in tolažljivo razlaga.

Sv. Bernard je preslavljal to molitev z mnogimi prelepimi govori, in častitljivi Frančišek Reca iz reda sv. Dominika je spisal tri

Prvi dan.

«Češčena bodi Kraljica, Mati milosti.»

Preblažena Devica in Mati Božja Marija je bila v svojem življenju na zemlji Jezusu, svojemu Božjemu Sinu, najbolj podobna. Kakor on, tako je tudi ona pila iz keliha trpljenja; kakor on, tako je tudi ona nas pristrčno ljubila; ona je najbolj zvesto hodila po Jezusovih stopinjah. Zato je tudi hotel Jezus svojo posebno ljubezen do Marije razodeti s tem, da jo je tudi v nebesih najbolj približal svoji nebeški časti. Kot Kralj nebes in zemlje je Jezus povzdignjen nad vse stvari in dano mu je ime nad vsa imena, tako da se njegovemu imenu pripoguje vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo. Hotel je torej Jezus, da je Marija, preljuba Mati njegova, ki je za njim največ pripomogla k našemu odrešenju, tudi zdaj v nebesih deležna njegove kraljeve časti in moči. Zato je Marija po Jezusu samem odločena Kraljica nebes in zemlje, tako da je prva za Bogom, povzdignena nad vse anđelje in svetnike. Prav je torej, da ji sveta cerkev daje veličastno ime *Kraljice* in da od

nas zahteva, da jo s tem imenom pozdravljamo in častimo. In od tod prihaja, da nam sveta katoliška cerkev kaže Marijo v podobah kot Kraljico, s krono na glavi in žezlom v roki.

[Sv. Rupert pravi: «Ako je Jezus Kristus kralj vesoljnega sveta, je tudi Marija Kraljica vsega sveta, tako da morajo po razlaganju sv. Bernardina Sienskega vse stvari, ki Bogu služijo, služiti tudi Mariji. Ker so pa angelji in ljudje, in vsi, ki v nebesih in na zemlji prebivajo, podložni Bogu, zato so tudi vse te stvari podložnice preblazene Device Marije. Zaradi tega opat Gverik Marijo tako-le nago-varja: «O Marija, le še dalje mirno kraljuj, oskrbuj blaženosti svojega Sina po svojej mo-drosti; kajti ker si Mati, ker si nevesta Kralja nebes in zemlje, gré ti kot Kraljici vladarstvo in oblast čez vse stvari!»]

Marija je torej Kraljica, pa v svojo to-lažbo moramo vedeti, da je Kraljica polna krotkosti in milosti in močno naklonjena nam siromakom; zato hoče tudi sveta cerkev, da jo pozdravljamo z imenom *Mati milosti*. Sveti Albert Veliki pripominja, da že samo *imèi kraljica* pomenja milost in skrb za uboge,

kakor nasproti ime *vladarica* ali *gospodovalka* izraža resnobo in ostrost. Že stari rimski modrijan Seneka je rekel, da se šteje kraljem in kraljicam v največo čast, ako ubogim radi pomagajo. In to je resnično. V kaki časti ima skoraj ves svet našega cesarja Frančiška Jožefa, ker je znano, koliko dobrot in milosti deli na vse strani! Ravno tako nam je znano o mnogih kraljicah, kako dobrotljive in usmiljene matere so bile do ubogih, n. pr. sv. Elizabeta Turinška, sv. Elizabeta Portugalska, sv. Margareta Škotska itd. Zaslužile so zlasti s svojo dobrotljive, da jih sv. cerkev prišteva med svetnice.

Ako je pa znano že o pozemeljskih kraljicah, da so bile mnoge prav milostljive proti ubogim siromakom, v koliko večji meri velja to o Kraljici nebes in zemlje? Saj je bila Marija kakor po drugih čednostih tako tudi po usmiljenosti najbolj podobna Jezusu, ki se je iz neskončnega usmiljenja do nas ljudij včlovečil in svojo kri in življenje daroval za nas na križu!

Sv. Bernard vprašuje, zakaj imenuje sveta cerkev Marijo, *Kraljico* nebes in zemlje, *Mater*

milosti? In sam na to odgovarja, rekoč: «Ker verujemo, da ona odpira brezdno Božje milosti, komur hoče, kadar hoče in kakor hoče, in da ni tako velicega grešnika, da bi bil pogubljen, ako mu pomaga Marija.

Ali naj se bojimo, da bo Marija kakemu grešniku pomoč odrekla, ko ga vidi preveč v grehe zakopanega? In ali naj se prestrašimo pri pogledu na toliko svetost in visoko čast te velike Kraljice? «Ne», pravi sv. Gregorij, «kolikor visekejša in svetejša je, toliko krotkejša in toliko bolj usmiljena je do grešnikov, kateri se hočejo poboljšati, in iščejo pri njej pomoči.» Pozemeljski kralji in kraljice delajo pač strah s svojim bliščem, ki jih obdaje, tako, da se jim podložniki komaj upajo bližati; ali «kakšen strah», pravi sv. Bernard, «morejo siromaki imeti, da bi se bali bližati tej Kraljici, Materi milosti? Kajti kdor njo išče, ne najde nič ostrega, nič strašnega na njej, ker je proti vsakemu polna ljubeznivosti in dobrovoljnosti.» Marija ne skazuje samo, ampak celo ponuja nam vsem svoje posredovanje, da nas k zaupanju izpodbuja.

Svetonij pripoveduje o cesarju Titu, da ni mogel nikdar prošnje odreči nikomur, ki ga je kake milosti prosil, tako da je včasih več obljubil, kakor se je moglo upati, in da je odgovoril tistim, ki so mu to očitali: «Vladar ne sme odpraviti nikogar nezadovoljnega, komur dovoli z njim govoriti.» Svetnim vladarjem to ni zmerom mogoče. A naša nebeška Kraljica more svojim zvestim služabnikom doseči vse, karkoli potrebujejo za časno in večno srečo. Zato pravi sv. Bernard: «Kako bi bilo mogoče, da bi se branila revežem priti na pomoč, ker si vendar Mati milosti? Kdo drug, če ne revež potrebuje tvoje milosti? Ti si Mati milosti, in jaz sem najrevnejši grešnik; če se smem tvojega podložnika imenovati, moraš zame skrbeti bolj nego za druge.»

Sv. German imenuje Marijo pribežališče, ki je vedno vsem grešnikom odprto, «kajti», pristavlja sv. Jordan, «ona ne zavrže nikogar, ki se k njej obrne; sprejme ga, ako jo le stanovitno in zaupno kliče.»

Zato pravi sv. Janez Damaščan, da Marija ni le pribežališče nedolžnih, ampak tudi pribežališče grešnikov, kateri jo na pomoč kličejo.

In sv. Anzelm jej kliče : «Z materino ljubeznijo sprejmeš grešnika, ki ga ves svet črti, in se ne utrudiš, dokler nesrečnika ne spraviš z njegovim sodnikom !» S tem hoče reči, da sprejme in ne zapusti grešnika, ki ga vse stvari črtijo, ako se le skesan in zaupno obrne k Mariji, Materi milosti, dokler mu Božji sodnik, Jezus Kristus ne odpusti grehov.

Neki grešnik, ki je preživel veliko let v grehah, se je poslednjič po hudem premagovanju vendar le pripravil za spoved. Sam je pripovedoval duhovniku, da je bila pripomoček k njegovemu spreobrnenju svetinja presvetega in brezmadežnega Marijinega srca, katero mu je pred več leti podarila krščanska žena. Pogled nanjo ga je vselej napolnoval z nekako boljšimi in vzvišenimi čustvi. «Sedel sem», tako je začel pripovedovati, «nekdaj z znanci in prijatelji v neki gostilni v Švici. Domači ljudje te hiše so bili dobri katoliški kristijani. Moji tovariši so bili prav dobre volje in veseli; le jaz sam sem ostal ves klavern in žalosten in sem se zato odtegnil bolj v samotni kot. Tukaj mi je prišlo marsikaj iz mojega preteklega življenja na misel; premišljal sem leta svoje mladosti in sem primerjal svoj sedanji stan z nekdanjo zadovoljnostjo in dušnim mirom. Zdaj pa se mi je sočutno približala

gostilničarica, rekoč: «Priatelj! tebi neka posebna bridkost srce stiska, berem ti to na obrazu. Ko bi imel ti zaupanje na priprošnjo Matere Božje in se večkrat na-njo obrnil, zagotavljam ti, tvoja bridkost bi minula, ali bi se vsaj polajšala, kajti Marija je tako dobra in ljubezniva Mati! Pa vi lahkomišljeni ljudje ste že taki: dasi ste katoliški kristijani, vendar nočete radi moliti in zanemarjate svoje verske dolžnosti. Zato vam tudi Bog tako trpljenje pošilja!» Omolknil sem pri teh besedah. Zdaj vzame svetinjo Matere Božje in mi jo ponudi: «Vzemi to svetinjo, nosi jo pri sebi in priporočaj se vsaj z nekaterimi izdihni in prošnjami v varstvo brezmadežne Device Marije, pribežališča grešnikov in tolažnice žalostnih.»

Dobrovoljno sočutje in prijazno prigovarjanje te žene me je nagnilo, da sem dar sprejel, in dasi se od začetka nisem dosti zmenil za to, prišle so mi vendar njene besede večkrat na misel. Začel sem sčasoma zopet moliti in se po nasvetu pobožne gostilničarice ravnati. In res, od tega časa se je zgodila z menoj velika sprememba. Dušne oči so se mi jele odpirati, in spoznaval sem čimdalje bolj razločno brezdno, na čigar kraj me je pripeljala malomarnost do svete vere in njeni nasledki — moje pregrešno življenje. Vkljub spoznanja svojega žalostnega stanú še nisem imel moči za pravo spreobrnjenje;

vendar sklep za to je bil storjen, in, dasi sem odlašal, vendar mi ni ušel iz spomina. In tako stojim zdaj pred vami, častitljivi gospod, da z Božjo pomočjo opravim važno delo za izveličanje svoje neumrjoče duše.»

Ptujec je opravil zdaj véliko spoved o vsem svojem življenju in ves spremenjen je šel od spovednika: poln dušnega miru in zaupanja na Božje usmiljenje, s trdnim sklepom, vse svoje nadaljno življenje res Bogu darovati in mu biti vedno hvaležen za njegove milosti do zadnjega izdiha.

Kdo pač ne spoznava v tej prigodbi moči in ljubezni Marije, pribežališča grešnikov! O koliko je nesrečnikov, katerim breme grehov srce teži in njih duše polni z grenko bridkostjo! Naj bi se vsi k Mariji, Materi milosti, zatekli! Gotovo bi jim milost dobila, da se zopet spravijo z Bogom in dosežejo mir svoji duši in kedaj večno izveličanje. Zatorej izdihnimo s pesnikom k Mariji, Materi milosti:

Spomni se, Kraljica mila,
 Da se ni še slišalo,
 Da si kóga zapustila,
 Ki te klical je srčno!
 O ne, Mati! saj vselej

Se glasi iz srede tvojih,
 Da Marija prošnje svojih
 Ne bi bila uslišala,
 To ni bilo vekomaj! Amen.

Vaja za dom. Molitev: «Češčena bodi Kraljica, Mati milosti itd.», v ta namen, da bi se nam Marija vedno izkazovala milostno Kraljico.

Druzi dan.

Naše zaupanje do Marije Device.

V véliki cerkvi sv. Štefana na Dunaju je Marijina milostna podoba, ki jo posebno pobožno časté. To je tako imenovana «poselska Mati Božja». Podoba stoji na stebru v kapeli sv. Barbare in je bogato okrašena s pozlačenim nébesom (baldahinom). Pred to podobo prav radi goreče in prisrčno molijo ljudje, ki imajo marsikaj hudega pretrpeti in so polni pekočih skrbij. Od kod je to prišlo, pripoveduje se tako-le:

V sedemnajstem stoletju je živel na Dunaju bogata grofinja Jera Ramshorn, ki je bila pri vsej svoji navidezni pobožnosti zelo trdosrčna do svojih domačih, posebno do poslov. Neka ubožna, a pobožna dekla je imela med njimi največ pretrpeti.

Nekega dne se zgodi, da stara grofinja ne more najti drage lepотиje. Imela jo je spravljeno v svoji spalnici. Ker navadno ni nihče v to sobo zahajal, razen uboge deklice, obdolžila jo je gospa tatvine, zatožila jo je pri gosposki in tirjala, da naj bo ostro kaznovana. Gosposka je poslala izurjenega uradnika, da bi v hiši razkačene grofinje vse preiskal in potem storil, kar pravica zahteva.

Redarski uradnik pride s stražo. Ko ga deklica zagleda, beži v svoji smrtni bridkosti pred podobo Matere Božje v grofovski domači kapeli in moli z otročjim zaupanjem: «Pomagaj mi, o blažena, o mila Kraljica! Saj veš, da sem nedolžna! Reši mojo čast!»

Grofinja je zahtevala v svojem neopravičenem sumu od uradnika, naj dá ubogo deklico precej zapreti. Uradnik odgovori, da se ne mudi, in da hoče poprej preiskovati, ali bi se ne dalo lepoticje kje najti. Ukazal je potem vse shrambe in skrinje domačih ljudi preiskati, in, glejte! lepoticje se je našlo v skrinji kočijaža, katerega je grofinja posebno rada imela.

Uboga deklica je bila zdaj rešena. Grofinja, globoko presunena, obžalovala je svojo trdosrčnost in predrzno sodbo do uboge deklice, prosila jo je odpuščenja in je darovala v zadoščenje za svoj greh Marijino podobo

cerkvi sv. Štefana. To se je kmalu razglasilo po vsem Dunaju, in «Marija varuhinja poslov» je od tega časa vse uboge posle k sebi vabila in zato časté tisto podobo še dandanes po preteklih dvesto letih kot «poselsko Mater Božjo.»

Kako veliko mora torej biti naše zaupanje do nebeške Kraljice, ker vemo, kako mogočna je njena priprošnja pri Bogu in kako je polna usmiljenja do nas! To je preblažena Devica sv. Brigiti sama razodela, rekoč: «Jaz sem Kraljica nebes in zemlje in «Mati milosti; veselje sem pravičnih in vrata, katere vodijo grešnika k Bogu; na zemlji ni nobenega grešnika, ki bi bil tako nesrečen, da bi ne bil deležen mojega usmiljenja, kajti, če bi tudi nič družega z mojim posredovanjem ne prejel, dobiva vendar vsak vsaj milost, da ga satan menj skuša, kakor bi sicer to delal. Nikdo», pristavila je, «razven ako bi bil od Boga popolnoma zavržen» (kar pa le poslednje zavrženje pomenja, namreč zavrženje pogubljenih v peklju), «nikdo ni tako daleč od Boga, da bi se ne mogel k Bogu povrniti in se njegove milosti zopet udeležiti, če mene zaupljivo na pomoč kliče. Vsi me imenujejo «Mater milosti»,

kajti milost Božja do ljudij me je v resnici tako usmiljeno naredila, in zato je le tist reven in nesrečen in bo ostal tak, žal, tudi vso večnost, kdor se ni zatekel k meni, četudi bi bil na zemlji to lahko storil; pogubljen je, čeravno je lahko vedel, da sem do vseh usmiljena in ničesar bolj ne želim, nego pomagati grešnikom.»

Zatekajmo se torej pogostokrat k Mariji, in ako se hočemo izveličati, vrzimo se v vsaki dušni potrebi pred noge svoje mile Kraljice in prosimo je pomoči. Če nas straši pogled naših grehov in dela malosrčne, moramo pre-mišljevati, da je Marija postala Kraljica in «Mati milosti», da s svojo pomočjo rešuje največe in najbolj zapuščene grešnike, kedar se zatečejo k njej. Po izreku njenega Božjega ženina, svetega Duha, so med drugimi tudi sveti spokorniki njena krona v nebesih. Tako namreč se bere v visoki pesmi: *Pridi z Libana, nevesta moja, pridi z Libana, pridi, kronana boš . . . iz brlogov levov, z gorá leopardov.* (Vis. pes. 4, 8.) Kdo drug so te družali divjih zverij, nego ubogi grešniki, katerih duše so ležišče grehov, ker grešniki so, rekel

bi, največe zverine, dokler živé v grehah. «Ravno s temi ubozimi, pa spokorjenimi in izveličanimi grešniki, katerim si pripomogla s svojo molitvijo k izveličanju, boš v nebesih kronana, o velika Kraljica! ker njih izveličanje bo tvoja krona, ki se spodobi za Kraljico in «Mater milosti», pravi sv. Rupert.

Marijini služabniki ne imenujejo Marije brez vzroka ali le po naključju «Mater», in sicer tako pogostoma, kakor bi je ne znali drugače imenovati, in kakor da bi se ne mogli naveličati pozdravljati jo s sladkim materinim imenom. Imenujemo jo pa «Mater», ker je to resnično, ne sicer telesna mati, ampak mati naših duš, kakor se bomo iz naslednjega prepričali.

Ko smo v Adamu vsi grešili, izgubili smo z milostjo Božjo dušno življenje in zaslužili večno smrt ali pogubljenje. Iz neskončne ljubezni in usmiljenja do nas pa je prišel Jezus Kristus, naš Odrešenik, na svet, da nam je zopet dobil s svojo smrtjo na križu izgubljeno dušno življenje ali milost Božjo, kakor je sam zatrdil, rekoč: *Jaz sem prišel, da življenje imajo, in obilniše imajo.* (Jan. 10, 10.) Rekel je: *obil-*

niše, ker nam je Jezus po nauku sv. cerkvenih učениkov s svojim odrešenjem zaslužil tako velike dobrote, da daleč presegajo škodo, katero nam je napravil Adam s svojim grehom. Tako je postal Jezus, ko nas je z Bogom spravil in nam dušno življenje zopet pridobil, duhovni oče naših duš v novi zavezi, kakor so preroki napovedovali, da bo on: *Oče prihodnjih časov*, (Mesijevih časov), *Poglavar miru*. (Izai 9, 6.) Ako je pa Jezus Oče naših duš, je Marija naša duhovna Mati, kajti ko je Jezusa rodila, podelila nam je z njim pravo dušno življenje, in ko je življenje svojega Sina darovala za naše izveličanje na gori Kalvariji, prerodila nas je s tem zopet k življenju posvečujoče milosti Božje.

Ob dveh raznih časih je torej Marija po nauku svetih cerkvenih učениkov postala naša duhovna Mati; prvič ko je dosegla milost, da je v svojem deviškem telesu spočela Sina Božjega, kakor uči Albert Véliki in še bolj razločno sv. Bernardin Sienski. Poslednji trdi, da je Marija z neizrekljivim hrepenenjem prosila Boga za naše izveličanje in se zanj trudila kot skrbna Mati, odkar se je ponižno

udala v voljo Božjo po oznanjenju nadangelja Gabrijela. Sveti evangelist Luka piše, da je Marija svojega *prvorojenega* Sina v jasli položila. Ker je pa to verska resnica, da je bila Marija po *telesu* le samo Jezusova Mati, zato smo vsi ljudje po *duhu* poznejši ali drugorojeni sinovi in hčere Marije Device.

Marija nas je drugič prerodila k življenju milosti Božje, ko je v neizrekljivih dušnih bolečinah darovala življenje svojega ljubega Sina na gori Kalvariji nebeškemu Očetu za naše izveličanje. Prerodila nas je takrat s svojimi dušnimi bolečinami k večnemu življenju, tako da se smemo po pravici imenovati otroci Marijinih bolečin. Da je pa takrat Marija res postala naša duhovna Mati, in mi njeni duhovni otroci, to je sam Jezus na križu oznanil, rekoč: *Žena, glej tvoj sin!* — in zopet: *Sin, glej tvoja Mati!* — Hotel je reči: O Marija! sprejmi v osebi Janeza vse ljudi za svoje otroke; Janezu je hotel reči: O Janez! sprejmi v imenu vseh ljudij Marijo za svojo Mater.

Ker je tako Marija Devica dvakrat postala naša duhovna Mati, zato ima v resnici materino ljubezen in skrb za nas svoje duhovne

otroke. O kako veliko ter otročje *zaupanje* smemo torej vsegdar imeti na njeno mogočno priprošnjo pri Bogu! Še v največi nevarnosti in potrebi moremo na Marijino priprošnjo doseči pomoč, kar nam potrjuje naslednja prigodba.

V življenju sestre Katarine iz reda svetega Avguština beremo, da je bila v tistem kraju, kjer je ta Božja služabnica živela, neka oseba, ki je imela sicer Marijino ime, pa je Marijo slabo posnemala. Bila je v svoji mladosti velika grešnica ter je živela tudi v svoji starosti nespokorno in nerodno, tako, da so jo pregnali iz domačije; v neki jami je našla pribežališče, kjer je poslednjič revna in od vseh zapuščena umrla celo brez svetih zakramentov.

Sestra Katarina je imela navado, Bogu prav prisrčno priporočati duše v vicah; ali ker je izvedela o žalostnem koncu te nesrečne stare žene, ni nameravala za njo moliti, ker se jej je zdelo, kakor tudi vsem drugim, da je skoraj gotovo pogubljena. Že so pretekla štiri leta, kar se ji nekega dne duša iz vic prikaže ter ji reče: «Ljuba sestra Kata-

rina! kako žalostna je moja usoda; ti priporočaš Bogu duše vseh mrtvih, samo moje uboge duše se nočeš usmiliti?» «Kdo pa si?» vpraša jo Katarina. «Jaz sem uboga Marija, ki sem v jami umrla.» «Kaj, ti si rešena pogubljenja?» vpraša sestra Katarina. «Da, po milosti Marije Device sem rešena.» «In kako se je to zgodilo?» vpraša dalje sestra Katarina. Duša reče: «Ko sem bila že blizu smrti in sem premišljevala svoje mnoge pregrehe in svojo zapuščenost od vseh ljudij, obrnila sem se do Matere Božje in sem ji z mnogimi izdihmi govorila: «O moja Kraljica, ti si pribežališče zapuščenih, glej, jaz sem zdaj od vseh zapuščena; samo ti si še moje upanje, le ti sama mi moreš še pomagati, o usmili se me!» Nato mi je dobila preblazena Devica milost, da sem obudila prav popolen kes nad vsemi svojimi grehi, potem sem umrla in bila sem rešena, — dà, moja nebeška Kraljica mi je dosegla celo milost, da bo prikrajšana moja kazen, ker sem se z veliko prisrčno žalostjo nazadnje spokorila; le še nekoliko svetih maš potrebujem, da bom rešena iz vic. Prosim te, da jih boš ti preskrbela zame in obetam ti,

da bom Boga in Marijo prosila, da bota tudi tebi pomagala.»

Sestra Marija je dala precej brati svete maše za to dušo, in čez nekaj dnij se ji je tista duša zopet prikazala svetlejša kakor solnce ter ji je rekla: «Zahvaljujem se ti, Katarina; glej zdaj grem v nebesa, kjer bom vso večnost usmiljenje Božje popevala. in zate molila.»

O kristijan! če si se še tako daleč izgubil na krivih potih in če si še tako globoko zagazil v blato mnogoterih pregreh, da te upanje na rešitev že zapušča: nikar ne obupaj, zateci se z otročjim *zaupanjem* k Mariji, Materi milosti. Glej, ona ti more in hoče pomagati, ako se le v resnici hočeš poboljšati in rešiti svojo dušo.

O Mati našega Boga, presveta Devica Marija! Bližamo se ti, Kraljici nebes in zemlje, in kakor berači, polni madežev in ran, klečeč pred tvojimi nogami prosimo v ponižnosti svojega srca: obrni svoje milostljive oči s sedeža svojega veličanstva na nas uboge grešnike. Saj te je Bog zato tako obogatil in povzdignil,

da nam grešnikom prihajaš na pomoč; dà, k časti Kraljice te je povzdignil, da revežem pomagaš. Pomagaj nam torej, da svoje grehe prav spoznamo, resnično se jih kesamo in se poboljšamo. Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat «Češčena bodi Kraljica itd.» za tiste duše, ki so v največi nevarnosti pogubljenja.

Tretji dan.

Marija naša Mati.

Jaz sem Mati lepe ljubezni, govori Marija, ker nas sprejema v materini ljubezni kot svoje otroke. «In katera telesna Mati», piše sv. Bonaventura, «ljubi svoje otroke tako močno, kakor ti, o presladka Kraljica, ki nas tako prisrčno ljubiš in tako skrbiš za naše izveličanje?»

Preblažena Devica Marija je sveti Brigiti sama razodela, da dela kakor dobra mati, ki vidi svojega sina od sovražnih mečev obdanega, in vse mogoče poskusi, da bi ga rešila: «Tako ravnam s svojimi otroki», rekla je svetnici, «in bom vedno tako delala, naj bodo še tako veliki grešniki, če me le na pomoč

kličejo.» Smemo se torej zanašati, da bomo gotovo zmagali v vseh skušnjavah peklenškega satana, če se le k Mariji, Božji in naši Materi, obrnemo in ji kličemo: «Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja Porodnica!» Koliko srečnih zmag so kristijani že dosegli zoper pekel s to kratko, pa močno molitvijo!

Iz novejšega časa imamo o prečudni pomoči Marije Device prelep dokaz, ki lahko navdaja posebno grešnike in sploh vse kristijane z otroškim zaupanjem in s pristrčno pobožnostjo do nje. Neki mož namreč tako le sam pripoveduje:

Devet let sem preživel v Božjem sovraštvu. Začel sem s tem, da sem smrtne grehe pri spovedih zamolčeval in tako svete zakramente božjeropno prejemal, in nakladal hudobijo na hudobijo. Bal sem se bolj, kaj bodo ljudje rekli, kakor sodbe Božje. Rekel sem sam pri sebi: «Če se zdržujem svetih zakramentov, kaj bodo ljudje o meni mislili in govorili?»

K svoji sreči vendar nisem opuščal pobožnosti do Marije, Matere milosti. Ali moram reči v svojo sramoto, da so me nekaterekrati skušnjave nadlegovale, da bi to dobro Mater zaničeval, ker me ni precej uslišala. Enkrat

sem bil celó tako nesrečen, da sem njeno podobó vzel v svoje božjeronne roke in ves zdivjan vrgel na tla. To brezbožno dejanje me je pripravilo v toliko obupanje, da nisem več klical na pomoč tiste, katero sem tako hudo razžalil. Večkrat sem poskušal samega sebe končati. Pa glej Marijino dobrotljivost in usmiljenje! Čula je celó nad svojim hudobnim otrokom, in ni dopustila, da bi bil storil še to pregreho.

Poslednjič sem začel zopet dobro in prsrčno Mater na pomoč klicati. Prigovarjal sem tudi drugim, naj jo častijo, zaupajoč, da bom s tem ganil njeno materino srce in dosegel milost spreobrnjenja. Mnogokrat sem se do nje obračal z besedami sv. Alfonza Ligvorijana: O Mati Marija, ali boš mar dopustila, da se tvoj otrok pogubi in te preklinja vso večnost v peklú? Ne, tega ne moreš, tega ne smeš dopustiti, saj si zaradi grešnikov povzdignena k časti Matere Božje, torej imam pravico, zaupati na tvojo pomoč, če tudi sem tolikrat grešil!» In nisem zastonj molil.

Napotil sem se k duhovnim vajam. Govori o večnih resnicah so me sprvega gnali dalje na poti obupnosti. Sklenil sem že, ne več poslušati pridig. Pa zdaj mi je prišla gotovo s posredovanjem preblāžene Device Marije druga, boljša misel: pismo pisati častitemu duhovnemu očetu, voditelju duhovnih vaj.

Vprašal sem ga naslednje dve reči: 1) Ali more še usmiljenja upati duša, ki se je vdala vsem nerodnostim in ima celo dolgo vrsto nevrednih izpovedij in božjeropnih sv. obhajil na svoji vesti? 2) Če se je v največem obupanju z dušo in s telesom izdala peklenškemu duhu, ali more potem še upati odpuščenja?

Odlašal sem ves dan odposlati to pismo, vendar sem nazadnje sklenil odposlati je, toda srčno želeč, da bi ne dobil odgovora. Nasproti moji znotranji želji pa sem dobil ta odgovor: «Da, tisočkrat da; ta uboga duša sme in mora upati. Le s polnim zaupanjem naj k meni pride in sicer precej, brez odlašanja.»

Kakor od nepremagljive moči gnan sem se potem vzdignil in šel tja in pokleknil pred duhovnika. Prečastita Devica Marija mi je takrat dobila milost, da sem se izpovedal vseh svojih grehov ponižno in odkritosrčno; po dobljeni sveti odvezi sem vesel vstal, rešen strašne teže, ki je že dolgo ležala na moji vesti. Nemogoče mi je popisati srečo, ki sem jo takrat občutil. Le tiste duše, ki so kedaj prišle iz enake dušne temote, kakor jaz, morejo to umeti. Kar pa se tistih tiče, ki so še v verigah satanovih, prosil bi jih prisrčno, naj se vendar s polnim zaupanjem zatečejo k Materi vsega usmiljenja, in bodo občutili kakor jaz moč njenega velicega varstva.»

Veselite se torej, o Marijini otroci! in védite, da ona sprejme vse, ki želé biti njeni otroci; veselite se, kaj namreč bi se bali za svoje izveličanje, če vam stoji taka Mati na strani in vas zagovarja! Sv. Bonaventura pravi, da naj bo srčen, kdor ljubi to dobro Mater in zaupa na njeno pomoč; kliče naj k njej: «Kaj se bojiš, o žalostna duša! ne, ne boš pogubljena, kajti sodil te bo Jezus, ki je postal tvoj brat in sin Marije, tvoje Matere.» Ta misel je bila tako tolažljiva za sv. Anzelma, da je poln veselja izdihnil: O izveličansko zaupanje, o sladko pribežališče! Mati mojega Boga je tudi moja Mati! S koliko gotovostjo moremo torej upati izveličanja, ker je to odvisno od rzsodbe našega dobrega brata in naše usmiljene Matere Marije! Da, ona sama nam kliče z besedami sv. pisma: *Kdor je majhen* (t. j. ponižen), *naj k meni pride.* (Pregov. 9, 4.) Majhni otroci imajo skoraj vedno ime svoje matere na jeziku; in kadar so v nevarnosti, ali se kaj ustrašijo, precej glasno zaupijejo: «Mama! mati!» O presladka, o ljubezniva Mati Marija, ravno tega želiš od nas; želiš, da bi bili kakor otroci, ki te kličejo

v vseh nevarnostih na pomoč; kajti hočeš nam pomagati, da bi bili izveličani, kakor si pomagala vsem svojim zvestim otrokom, ki so se k tebi zatekali in iskali pri tebi pomoči.

Ako je torej Marija naša mati, kako velika mora biti njena ljubezen do nas! Ljubezen starišev do otrok zahteva že sama narava. «Zaradi tega», pravi sv. Tomaž, «ne nahajamo zapisanega, da bi bil Bog dal starišem zapoved, otroke ljubiti, med tem, ko je vendar otrokom ostro zapovedano ljubiti svoje stariše. V tej sveti ljubezni nam tudi Marija za Bogom kliče z besedami preroka Izaija: *Ali more žena pozabiti svojega deteta, da bi se ne usmilila sinu svojega telesa? In ko bi ga ona pozabila, vendar jaz (Marija) ne bom pozabila tebe!* (Izaj. 49, 15.).

Marija je naša Mati, sicer ne po telesu, kakor smo že povedali, ampak po ljubezni: *Jaz sem Mati lepe ljubezni.* Njena ljubezen do nas je vzrok, da je naša Mati; zato trdi, da je Mati lepe ljubezni. «Kdo», vprašuje sv. German, «ima za Jezusom toliko skrbij za naše izveličanje, kakor ti, o Marija? Kdo nas bolj tolaži v našem trpljenju, kakor ti?»

«O ne», odgovarja sv. Antonin, «nobenega svetnika ni, ki bi imel toliko usmiljenja z našo revščino, kakor ta usmiljena Kraljica.»

Sv. Bernard pravi: «Naj se ne govori nič več o tvoji usmiljenosti in dobrotljivosti, o Marija; ako se le en sam človek vé spomniti, da te je v veliki potrebi goreče in zaupljivo na pomoč klical, ne da bi bil uslišan. Vese limo se vseh tvojih čednostij; vendar tvoja ljubezen je tvojim otrokom najdraža. Vese limo se tvojega devištva, povzdigujemo tvojo ponižnost, vendar tvoja usmiljena ljubezen ima še nekaj bolj tolažljivega za tiste, kateri trpijo. Kako opravičeno je naše zaupanje na Marijino pomoč v mnogoterih nevarnostih, potrjuje nam lahko še naslednja prigodba.

Neki vojak iz vojske l. 1870. pripoveduje: «Bilo je dné 4. avgusta pri Vertu. Osemdeset mož prve kompanije nas je prebredlo rečico Zanerbah, stopali smo vsi mokri po travniku. Pa mahoma smo stali v sredi sovražnega ognja, kakor v dežju samih krogel. Od mojih tovarišev so popadali nekateri tukaj, drugi tam, ti mrtvi, drugi hudo ranjeni. Obudil sem popolen kes nad vsemi svojimi grehi, zraven pa me je tolika groza obletela, da je ni mogoče

popisati. In kar me je strašilo, ni bila misel, da ne bom več videl svojih ljubih domačih, ali da bom v tuji zemlji pokopan, tudi ne strah pred smrtjo, ne, vse to me ni strašilo, ampak misel, ki mi je z vso živostjo prišla v dušo: «Vsak trenotek utegneš pred svojim Božjim Sodnikom stati. Tvoja usoda bo za vso večnost odločena: ali boš večno izveličan, ali večno nesrečen, ali rešen in večno v nebesih, ali pogubljen in večno v peklju. Na vseh udih sem se tresel. V tej strašni bridkosti so mi kar same od sebe prišle besede na jezik: »Spomni se, o predobrotljiva Devica in Mati Božja Marija, da se ni še slišalo, da bi bil kdo zapuščen, kateri se je zatekel pod tvoje varstvo, tvoje pomoči klical, ali prosil tvoje priprošnje.» Ne morem povedati, s kakšno prisrčnostjo sem to molitev do konca zmolil. Dasi sem bil potem še na zemlji v sredi strašnega boja, bil je moj duh vedno v nebesih pri moji ljubi Materi Mariji, in neprenehoma sem izdihoval: «O Marija pomagaj! O Marija pomagaj!» In Marija je res prečudno pomagala. Ko je bil morilni boj dokončan, sem videl okoli sebe vse polno mrtvih in ranjenih, jaz pa sem zdrav in vesel svoje oči in srce povzdigoval k veliki pomočnici v slehrni potrebi, k naši ljubi Materi Mariji. Vse svoje življenje ne bom pozabil tega trenutka! Tudi v poznejših letih sem pod posebnim var-

stvom Marije Device živel nepoškodovan. Ako sem ostal pri življenju, zahvaljujem se za to samo svoji nebeški Materi. O, da bi pač hiteli k tej dobri Materi vsi, ki so v kaki potrebi in hudi stiski!

Kdo bi torej po takih dogodkih ne imel otročjega zaupanja na Marijino materino pomoč, in bi je ne hotel klicati v slehrni dušni in telesni potrebi? Vendar, da bomo toliko gotovejše dosegli pomoč po Marijini priprošnji, naj se ji vsak skazuje tudi zvestega otroka in služabnika z gorečim češčenjem in s posnemanjem njenih čednostij!

O presveta Mati Božja in naša Mati Marija! pozdravljamo te s tem tolažljivim imenom, in hočemo te vedno tako klicati! Za Bogom bodi zmerom v tej solzni dolini naše upanje, naše pribežališče, naša ljubezen! Posebno zadnji trenotek svojega življenja hočemo svoje duše v tvoje presvete roke izročiti in k tebi izdihovati: O Mati Marija, stoj mi na strani in prosi za-me. Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat «Češćena bodi Kraljica itd.», da bi se vam Marija v vseh potrebah izkazovala ljubeznivo Mater.

Četrty dan.

Marija nas močno ljubi.

Iz več vzrokov nas Marija pristrčno ljubi. Prvi vzrok je njena neizrekljivo velika ljubezen do Boga. Ljubezen do Boga in ljubezen do ljudij nam je ukazana po spričevanju sv. Janeza v eni in ravno isti zapovedi: «To zapoved», pravi sv. Janez, «imamo od Boga, da, kdor ljubi Boga, naj tudi svojega brata ljubi», in sicer tako, da postaja ena izmed obeh toliko močnejša, kolikor bolj rase druga. Koliko so storili iz ljubezni do bližnjega svetniki, ki so ga čez vse ljubili! Nekateri so vso svojo prostost darovali, drugi so življenje v nevarnost postavljali, ali je celo izgubili v prid in izveličanje svojega bližnjega. O kaj je storil sv. Frančišek Ksaverij v Indiji, da je ubogim dušam nevernikov prišel na pomoč? Bos je prehodil mnogo deželâ po obširni Indiji, kjer je mnogo strupenih kač; na visoke strme gore je lezel, in se tisočerim nevarnostim izpostavljal, da bi uboge Indijane pripeljal k spoznanju pravega Boga in k izveličanju. Spominjajmo se

sv. Frančiška Salezija. S kolikimi težavami in nevarnostmi lastnega življenja je dalj časa sleh^{hrotil čer}ni dan neko reko prekoračil, da je na drugi strani trdovratnim krivovercem oznanoval pravo vero! Ali mislimo na sv. Pavlina, ki se je prostovoljno podal v sužnost, da bi s tem dobil prostost sinu uboge udove; ali imenujmo sv. Fidelisa, ki je šel v smrtno nevarnost, da bi v nekem kraju spreobračal krivoverce. Take reči so ti in še mnogi drugi svetniki delali iz ljubezni do bližnjega, zato ker je v njih gorela ljubezen do Boga!

Kdo pa je Boga kdaj bolj ljubil kakor Marija, ki ga je od prvega trenutka svojega življenja bolj ljubila, kakor so ga vsi svetniki in angelji ljubili ves čas? Preblažena Devica Marija je sestri Mariji od križa sama razodela, da je tako velik ogenj njene ljubezni do Boga, da bi mogel v enem trenutku pokončati nebo in zemljo; pristavila je, da je v primeri z njeno ljubeznijo gorečnost serafov le hladni sapici podobna. Ker torej med vsemi svetniki in angelji Boga ^{nobeden} nikdo bolj ne ljubi od Marije, zato tudi za Bogom ni nikogar, ki bi nas bolj ljubil od naše preljube Matere Marije. Sveti

Alfonz Ligvorijan pravi: «Ko bi hoteli združiti ljubezen, ki jo imajo vse matere do svojih otrok, in vsi možje do svojih žen in vsi svetniki in angelji do svojih častilcev, ne doseгла bi vendar vsa ta ljubezen stopinje ljubezni, ki jo ima Marija do ene same duše.»

Pa tudi zato je Marijina ljubezen do nas tako velika, ker nas je njen preljubi Sin pred svojo smrtjo njej priporočil z besedami, katere jej je s križa govoril: *Žena, glej tvoj sin!* Zadnji spomin, ki ga nam zapusti ljubljena oseba ob smrtni uri, nam je zmerom drag in ne moremo ga pozabiti. Koliko manj je mogla Marija pozabiti besedij, katere je izgovoril Jezus prav pred svojo smrtjo!

In tudi zaradi velikih bolečin, ki smo jih Mariji prizadejali, ima posebno ljubezen do nas, ker matere navadno bolj ljubijo tiste otroke, zaradi katerih so imele prestatati več bolečin in truda. Mi pa smo tisti otroci, zaradi katerih je Marija darovala predrago življenje svojega Sina Bogu. S to veliko daritvijo, ki jo je Marija Bogu prinesla, prerojeni smo k življenju milosti božje. In ravno zato nas še bolj ljubi, ker je imela pri tem toliko

bolečin in truda. — Kar nam sv. pismo pripoveduje o ljubezni nebeškega Očeta do ljudij: *Tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina*; «to se more», pravi sveti Bonaventura, «tudi na Marijo obračati. Tako je Marija nas ljubila, da je za nas v smrt dala svojega edinega Sinu.» Kdaj pa ga je dala za nas v smrt? Takrat, ko je z mečem dušnih bolečin vsa v voljo Božjo vdana pod križem stala, ko je njen Božji Sin umrl za rešenje vseh ljudij. Koliko hvaležnosti smo dolžni Mariji, ki nam je dala tak dokaz svoje ljubezni! Bog je Abrahamu obilno poplačal za dar, ki ga mu je hotel prinesiti s smrtjo svojega sina; ali kakšno povračilo moremo mi Mariji dati za življenje njenega Sina, ki ga je res darovala za nas, Sina, ki je vreden neskončno večje ljubezni in časti, kakor sin Abrahamov? Kako zelo smo torej dolžni ljubiti Marijo, pravi sv. Bonaventura, ker nas je bolj ljubila, kakor vse druge stvari, ker nam je darovala svojega lastnega Sina, katerega je vendar ljubila bolj, kakor samo sebe!

Iz tega pa izvira še drug vzrok, zakaj nas Marija tako močno ljubi, ker namreč

spoznava, da smo mi cena smrti Jezusa Kristusa. Kajti Marija dobro vé, da je njen Sin samo zato prišel na svet, da bi nas izveličal, kakor je sam rekel: *Prišel sem iskat in izveličat, kar je bilo izgubljenega.* (Luk. 19, 10.) Zaradi našega izveličanja je hotel življenje darovati. *Bil je pokoren do smrti na križu.* (Fil. 2, 8.) Sv. Elizabeti je bilo razodeto, da je Marija za svojega bivanja v templju neprenehoma prosila Boga, naj vendar kmalu pošlje svojega Sina na svet, da bi svet izveličal. Lahko si torej mislimo, kako močno nas zdaj ljubi, ko je videla, kako visoko ceno je dal njen Božji Sin za nas, ker nas je hotel s tako velikim trpljenjem odkupiti. In ker je Jezus vse ljudi rešil, zato Marija ljubi vse ljudi.

Sv. Janez je videl Marijo s solncem obdano: *Prikazalo se je veliko znamenje na nebu, žena s solncem obdana.* Po razlaganju sv. učenikov je zato rečeno, da je bila Marija s solncem obdana, ker ni na zemlji nobenega človeka, katerega bi Marija ne ljubila, kakor se na zemlji ne more nikdo skriti pred solncem. Sv. Jordan pravi v oziru teh besedij:

«Pred njeno vročino, to je, pred ljubeznijo Marijino se nihče ne more skriti.» — «Kdo bi mogel umeti», pravi sv. Antonin, «kakšno skrb ima ta ljubezniva Mati za nas vse? Do vseh je usmiljena, ker naša dobra Mati želi vsem izveličanja in ker je sodelovala za izveličanje vseh ljudij»; «kajti gotovo je», pravi šv. Bernard, «da je Marija skrb imela za ves človeški rod.»

Zato je tudi prav koristno, ako nekateri Marijini služabniki Boga prosijo, naj bi jim podelil tiste milosti, za katere bi ga Marija prosila, ker namreč naša ljubezniva Mati Marija gotovo želi doseči največih dobrot. Zato obrača Albert Veliki na Marijo besede svetega pisma: *Kateri je želé, pride jim naproti, da se jim prva pokaže.* (Modr. 6, 14.) To je, Marija prihaja naproti tistim, ki jo poželé in pri njej iščejo pribežališča; pripravljena je že pomagati predno je iščejo.

Ako je pa Marija ljubezniva do vseh, celo do nehvaležnih in grešnih ljudij, ki jo le malo ljubijo in se le redkokrat ali nikoli ne zatekajo k njej, kako velika mora pač potem

biti njena ljubezen do tistih, ki jo ljubijo in pogostoma kličejo na pomoč!

Zato se pač lahko na Marijo obračajo besede Božje Modrosti: *Kateri je iščejo, najdejo jo.* (Modr. 6, 13.) «O kako lahko najde Marijo», kliče Albert Veliki, «kdor jo ljubi, in kako bogato gledé na ljubezen in usmiljenje najde tak svojo Božjo Mater!» *Jaz ljubim nje, ki me ljubijo* (Preg. 8, 17.), zopet Marija govori z besedami sv. pisma. S tem zatrjuje, da ji je nemogoče ne ljubiti tistih, ki jo ljubijo. «In dasi moja ljubezniva Kraljica vse ljudi kot svoje otroke ljubi», prišavlja temu sv. Bernard, «vendar dela razloček pri tistih, ki jo bolj prisrčno ljubijo»; «kajti», pravi sv. Jordan, «tistih srečnih duš, katere Marijo bolj ljubijo od drugih, Marija ne ljubi samo, ampak jim celo streže.»

Oktavij del Monako v Neapolju je imel zamorca za sužnika, kateri se je vkljub večkratnemu opominjevanju trdovratno držal Mohamedovih verskih zmot, vendar je pri vsem tem na svoje stroške vsak večer prižigal svetilnico pred Marijino podobo, ki je bila v hiši gospodarjevi. Upa, — tako pravi — da mu bo ta veličastna Kraljica skazala še prav ve-

liko milost, ker jo tako ljubi. In to se je res zgodilo. Nekikrat se mu je preblažena Devica Marija po noči prikazala in mu zapovedala, naj postane kristijan. S prvega se je sužnjik še ustavljal; zdaj pa je Marija roko na njegovo ramo položila, rekoč: «Abel, zadosti dolgo si se ustavljal, nikar se dalje ne brani, daj se krstiti in sprejmi ime Jožef.»

Zdaj se je dal precej v krščanski veri podučevati in je bil potem krščen. Vendar pa je še posebne milosti od Marije prosil. Pristrčno je izdihoval: «Prosim te še ene reči, o moja Gospa! prikaži se mi vendar vnovič, kadar pride kaka velika bridkost nad me.» Marija mu je izpolnila željo; kajti, ko je res veliko trpljenje prišlo nadenj, prikazala se mu je Marija zopet, rekoč: «Imej potrpljenje!» In to ga je popolnoma potolažilo. Tako Marija celo streže svojim zvestim služabnikom.

Kdo bi torej ne hotel zvesto služiti tako ljubeznivi in dobrotljivi Kraljici, ki vsako službo tako obilno in materino povračuje? Kako zaupljivo moremo torej s sv. Ildefonzom moliti:

O Mati našega Gospoda in Boga!
K tebi prihajamo in te prosimo, da nam dobiš odpuščenje naših grehov, in dosežeš oproščenje vseh naših dolgov. Prosimo te, pomagaj nam, da se po na-

gnenju svojega srca trdno sklenemo s tvojim Sinom in s teboj; s tvojim Sinom, ker je naš Bog, in s teboj, ker si Mati našega Boga. Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi se vredne skazovali Marijine ljubezni.

Peti dan.

Dolžni smo Marijo ljubiti.

Ker nas Marija tako močno ljubi, sledi iz tega sveta dolžnost, da moramo tudi mi ljubiti Marijo. Naj nas torej nekateri izgledi k ljubezni do Marije unemajo! V knjigah redovnikov sv. Dominika se pripoveduje, da je brat Leonard imel navado po dvestokrat se priporočiti vsak dan Materi Božji. Na smrtni postelji je pa gledal prelepo Kraljico, ki mu je rekla: «Leonard, ali hočeš umreti in priti k meni in k mojemu Sinu?» — «Kdo pa si?» vprašal je brat. — «Jaz sem Mati milosti Božje», odgovorila je Devica, «in ker si se mi tolikrat priporočal, prišla sem zdaj po te, da te v nebesa spremim.» Tist dan je umrl brat Leonard in je šel za svojo Božjo Materjo v nebesa.

O presladka Mati Marija, kako srečen je, kdor te ljubi! Sv. Janez Berhmans iz družbe Jezusove je imel navado reči: «Če Marijo ljubim, sem si svest svoje stanovitnosti, in dosežem od Boga vse, česar želim.» Ta pobožni mladenič je pogostoma ponavljal svoje dobre sklepe ter sam sebi govoril: «Marijo hočem ljubiti, Marijo hočem ljubiti!» — Dasi je res, da Marija svòje otroke veliko bolj ljubi, kakor oni njo ljubijo, morajo se vendar ti truditi ljubiti jo, kolikor jim je le mogoče; «kajti, kolikor bolj jo kdo ljubi, toliko bolj ga bo ona ljubila», pravi sv. Ignacij mučenec. — Prizadevajmo si, Marijo ljubiti, kakor jo je ljubil sv. Stanislav Kostka, ki je imel tako pristrčno ljubezen do Božje Matere, da se mu je unemala precej želja, Marijo še bolj pristrčno ljubiti, če je le slišal druge govoriti o Mariji. Znal je najti vedno novih besedij in častnih naslovov, da jo je preslavljal; nobenega opravičila ni pričel, predno ni pred Marijino podobo k temu prosil blagoslova. Ko je Mariji v čast molil dnevnic ali rožni venec, ali opravljal druge pobožnosti, delal je vse to s toliko pobožnostjo, da je bilo videti, kakor bi se

kratkočasil z Marijo. Ako je slišal »Salve Regina« (Češčena bodi Kraljica) peti, gorelo je ljubezni njegovo srce in celo njegovo obličje. Ko je nekega dné z duhovnikom Jezusove družbe obiskal Marijino podobo, vprašal ga je tovariš, kako močno da Marijo ljubi? «O moj oče», odgovoril je sveti mladenič, «kaj vam hočem na to drugega odgovoriti, kakor: Ona je moja Mati!» In ta duhovnik je pozneje pripovedoval, da je sveti mladenič izgovoril tiste besede tako ginen, da se je na njegovem glasu in na njegovem obrazu zapazila ljubeznivost in pristrčnost, kakor bi ne bil pozemeljski mladenič, ampak angelj, ki je govoril o ljubezni do Marije.

Sv. Filip Nerij je bil v svojem trpljenju precej potolažen, če je le mislil na Marijo, katero je imenoval svoje veselje. Sv. Bonaventura je ni imenoval le svoje Kraljice in Matere, ampak celo svoje srce in svojo dušo v dokaz svoje pristrčne ljubezni. Sv. Bernard je imel toliko ljubezen do svoje sladke Matere Marije, da jo je navadno klical osvojevalko src. V znamenje svoje goreče ljubezni do nje je klical: «Ali mi nisi li vzela srca,

o osvojevalka src?» Sv. Alfonz Ligvorijan je molil k njej rekoč: «Stegni roko, o Marija premila! Moja sladka gospodovalka nad srci, vzemi mi srce iz prs in ga vnemi, da bo gorelo in medlelo za te.» — Svojo izvoljeno Kraljico jo je nazival sv. Bernardin Sienski, ki je vsak dan neko Marijino podobo obiskoval, da jej je razodeval čustva svoje ljubezni. Ko so ga vprašali, kam vsak dan zahaja, odgovoril je, da obiskuje svojo ljubo Kraljico. Sv. Alojzij je bil tako unet Marijin častilec, da mu je srce že gorelo v ljubezni do Marije in se mu je gorečnost videla kar na obrazu, če je le slišal njeno ime.

Naj bi bila naša ljubezen do Marije podobna ljubezni toliko njenih zvestih služabnikov, ki niso vedeli, kaj bi storili, da bi ji skazovali svojo ljubezen. Oče de Treho iz družbe Jezusove ni mogel prikrivati svojega veselja nad tem, da se je Marijinega sužnjika imenoval; pogostoma jo je obiskoval v znamenje svoje popolne udanosti v neki Mariji posvečeni cerkvi. In ko je vanjo stopil, pomočil je tla s svojimi solzami, ki jih je pretakal iz ljubezni do Marije; potem je polju-

boval tlak iz spoštovanja do hiše svoje ljubljene Kraljice. Oče Diego Martinez tudi iz družbe Jezusove, imel je navado reči: «Želel bi imeti srca vseh angeljev in svetnikov, da bi Marijo ljubil, kakor jo oni ljubijo; da, želim imeti življenje vseh ljudij, da bi je mogel darovati iz ljubezni do Marije.»

Delajmo pa, ali skušajmo delati, kar koli moremo, vendar naša ljubezen do Marije nikdar ne bo enaka njeni ljubezni do nas. «Vem, o moja ljuba Kraljica», zaklical je sv. Peter Damijan, «da ti najbolj ljubiš med vsemi, ki ljubijo, in da se tvoja ljubezen do nas ne dá prekositi po nobeni drugi ljubezni.» Sv. Alfonz Rodriguez je nekega dne pred Marijino podobo klečal in ko se je čutil vsega vnetega do preblazene Device Marije, izgovoril je besede: «O moja najljubeznivejša Mati, vem, da me ljubiš, vendar pa me ti ne ljubiš tako močno, kakor te jaz ljubim!» S temi besedami pa je bila Marija na videz nekoliko užaljena, zakaj odgovorila mu je iz podobe: «Kaj praviš zdaj, Alfonz! oh, koliko bolj jaz tebe ljubim, kakor ti mene ljubiš; vedi, da daljava nebes od zemlje ni tolika, kolikeršen je razloček med tvojo in mojo ljubeznijo.»

Prav je govoril torej sv. Bonaventura, ko je rekel: «Srečni so tisti, kateri so zvesti in goreči služabniki naše preljubeznive Mater Marije, kajti ta hvaležna Kraljica se nikdar ne dá premagati z ljubeznijo svojih častilcev. Marija posnema v tem svojega ljubega Sina, našega Božjega Izveličarja, da svojo ljubezen po dvojno skazuje z naklonjenostjo in dobrotami onemu, ki jo ljubi. Zato bi lahko s sv. Anzelmom rekli: «O moj preljubeznivi Izveličar, Jezus Kristus, o moja predraga Mati Marija! moje srce je vse uneto v ljubezni do vaju, moja duša medli v ljubezni do vaju! O Jezus in Marija! pomagajta mi, ker vaju brez vajine pomoči ne morem ljubiti, kakor sta vredna, naj vaju ljubim ne zaradi svojega, ampak zaradi vajinega zasluženja. O moj Bog, ker si iz ljubezni do svojih sovražnikov umrl, ali moreš odreči temu, ki te prosi milosti, da bi ljubil tebe in tvojo sveto Mater?»

[Oče Auriema pripoveduje, da je imela nekā uboga pastarica tako pristrčno ljubezen do Marije, da jej je bilo največe veselje, če se je mogla med pašo v bližnji Marijini kapeli pogovarjati s svojo ljubo nebeško Materjo ter ji izkazovati svoje česčenje. Ko je videla,

da je kip Matere Božje brez vse olepšave, sklenila je vkljub svojemu velikemu uboštvu Materi Božji narediti lep plašč. Nekega dné je nabrala tudi nekoliko cvetlic na polju, spletla iz njih venec, stopila na altar male kapele ter ga položila Marijini podobi na glavo, rekoč: «Oh, moja ljuba Mati! želim, da bi ti mogla na glavo položiti zlato krono z dragimi kamenci okrašeno, ker sem pa revna, bodi s tem priprostim vencem zadovoljna, sprejmi ga torej kot znamenje moje ljubezni do tebe!» Na tak in enak način je uboga deklica svojo ljubljeno Kraljico nadalje častila ter ji služila. Poslušajmo, kako je dobra nebeška Mati povrnila obiskovanje in ljubezen temu dobremu otroku. Pastarica je hudo zbolela; bila je že blizu smrti. Zgodilo se je, da sta dva meniha po tistem kraju potovala in se trudna usedla pod drevo, da bi počila. Eden je zaspal, drugi pa je čul. Oba sta imela eno in isto prikazen. Zagledala sta namreč množico prelepih devic, med katerimi je bila ena veliko lepša in častitljivejša memo drugih. Zdaj je vprašal eden izmed njiju: «Kdo si, veličastna devica, in kam hitiš?» — «Mati Božja sem», odgovorila je, «v bližnji vasi hočem s temi svetimi devicami obiskati ubogo bolno pastarico, ki me je prav mnogokrat obiskala, dokler je bila zdrava.» To izgovorivši je prikazen izginila. Na to sta rekla Božja služabnika: «Tudi midva hočeva

to pastarico obiskati.» Ko sta našla hišo, v kateri je ležala uboga deklica, stopila sta v revno sobico, kjer je bolnica ležala na slamnati postelji. Ko jo pozdravita, rekla jima je: «O moja brata, prosita Boga, da bi mogla videti, v kakšni družbi sem jaz.» Na to sta oba pokleknila in molila. Kmalu sta zagledala Marijo, ki je prav blizu umirajoče deklice stala in jo tolažila, krono držeč v roki. Svete device, katere so Marijo obdajale, začele so prelepo peti, in med tem petjem se je sveta duša od telesa ločila. Nato ji Marija krono na glavo položi, dušo pa vzame s seboj v nebesa.]

Tako radodarna in hvaležna je nebeška Kraljica Marija, da svoje služabnike in služabnice za najmanjše službe in pobožnosti plačuje z velikimi dobrotami. Da se pa udeležimo teh dobrot, treba nam je dveh rečij. Prvič moramo biti brez smrtnega greha, ker sicer bi Marija nad nami ne imela nobenega veselja. Učeniki pobožnega življenja sicer trdijo, da je skoraj nemogoče, da bi bil pogubljen Marijin služabnik. To pa je razumeti le pod tem pogojem, da je tak v stanu milosti Božje, ali pa, da ima vsaj resnično voljo in si prizadeva greh zapustiti, kar mu bo Marija gotovo pomagala, ako jo v ta namen na

pomoč kliče. Kdor bi pa hotel še dalje grešiti v zaupanju, da ga bo Mati Božja pri vsem tem izveličala, bil bi po svojem lastnem zadolženju nevreden pomoči preblažene Device Marije. Drugič je potreba, da stanovitno opravljamo pobožnosti v čast preblaženi Devici Mariji. «Le sama stanovitnost», pravi sv. Bernard, «krono zasluži.» Pobožni Tomaž Kempčan je imel kot majhen deček navado vsak dan nekatere molitvice Mariji v čast opravljati. Prigodilo se je, da jih je enkrat opustil; pozneje jih je opuščal ves teden, poslednjič pa popolnoma. Neko noč je v sanjah videl, kako je Marija njegove součence prijazno božala, ko je pa do njega prišla, rekla mu je resnobno: «Kaj od mene pričakuješ, ker si svoje pobožnosti do mene opustil? Proč od mene! ti nisi vreden, da bi se te dotaknila.» Tomaž se je ves prestrašen izbudil in je svoje navadne pobožnosti začel zopet bolj zvesto opravljati.

Ko je sveti mladenič Janez Berhmans ležal na smrtni postelji, vprašali so ga njegovi sobratje, katera pobožnost je Materi Božji najbolj všeč, in s katero je najgotovejše mogoče

doseči njeno pomoč, odgovoril je: «Tudi najmanjša pobožnost zadostuje, če se le stanovitno opravlja.»

O bodimo torej stanovitni v ljubezni in pobožnosti do preblažene Device Marije, da se nam bo dobrotljivo Mater izkazovala v našem življenju in ob naši smrtni uri, in sklenimo današnje premišljevanje z molitvijo sv. Atanazija:

Sprejmi, o preblažena Devica Marija! našo molitev in spominjaj se nas. Stori nas deležne svojih zakladov in popolnosti svojih milostij, katere uživaš! Nadangelj Gabrijel te pozdravlja in te imenuje milosti polno. Vsa ljudstva te kot blaženo preslavlajo, vrste nebeških duhov ti hvalo prepevajo; tudi mi, ki še na zemlji živimo, tudi mi ti kličemo: „Češčena si, milosti polna! Gospod je s teboj, prosi za nas, o sveta Mati Božja, naša Gospa, naša Kraljica! prosi za nas zdaj v življenju in ob naši smrtni uri! Amen.

Vaja za dom: Molite do jutri enkrat: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi mogli Marijo Devico vedno bolj ljubiti.

Šesti dan.

Marija naše življenje.

Pravi kristijan ima dvojno življenje, telesno in dušno. Da kristijan po telesu živi, to stori duša v njem, ker telo brez duše je mrtvo; da pa živi tudi na svoji duši, to prihaja od posvečujoče milosti Božje, ker duša brez posvečujoče milosti Božje je kakor mrtva, ker za večno življenje ne more storiti nič zasluznega. Zato je bilo rečeno v skrivnem razodenju škofu v Sardih: *Vem za tvoja dela, ime imaš da živiš, in si mrtev, t. j. na duši.* (3, 1.) Posvečujočo milost Božjo nam je Jezus Kristus s svojim trpljenjem in s smrtjo zaslužil. Marija je Mati Jezusa Kristusa, začetnika posvečujoče milosti Božje; torej je tudi Mati posvečujoče milosti Božje, v kateri obstaja naše dušno življenje. Zato smemo Marijo imenovati *naše življenje*, ker po njej smo dosegli Jezusa in po Jezusu posvečujočo milost Božjo in z njo dušno življenje in sicer pri svetem krstu.

Marija se dalje imenuje *življenje*, ker grešniki z njenim posredovanjem zopet do-

bivajo posvečujočo milost Božjo in z njo dušno življenje. Zato obrača sv. cerkev na Marijo besede sv. pisma: *Kateri zgodaj name čujejo, (t. j. kateri me zgodaj iščejo) bodo me našli.* (Pregov. 8, 17.) Kateri se zgodaj zjutraj, to je, kakor hitro je mogoče, k meni zatekajo ter pri meni pomoči iščejo, ti me bodo našli. Grešniki, ki ne odlašajo s pokoro od tedna do tedna, od leta do leta, ampak zgodaj, kakor hitro spoznajo svojo dušno nesrečo, mene na pomoč kličejo, *našli bodo milost.* Ker je pa prav v milosti Božji naše dušno življenje, zato se na Marijo obračajo tudi naslednje besede sv. pisma: *Kdor mene najde, življenje najde, in bo prejel izveličanje od Gospoda.* Torej ne le samo dušno življenje, življenje, ki izhaja za dušo od posvečujoče milosti Božje na tem svetu, ampak tudi večno izveličanje v nebesih more človek najti po Marijinem posredovanju. Zato pravi sv. Bernard: «Vi vsi, ki želite Božjega kraljestva, poslušajte, kaj se vam obeta: Častite Marijo in boste našli življenje in svoje izveličanje.» Ker torej po Mariji dobivamo pravo dušno življenje na tem svetu in večno izve-

ličanje, ali večno življenje v nebesih, od tod prihaja, da se Marija imenuje *naše življenje*.

[Leta 1887. se je neki mizarski pomočnik k rimsko-katoliški veri izpreobrnil. Spomina vredno in spodbudljivo je slišati, kaj ga je k temu nagnilo. Mladenič, sin krivoverskih starišev, naučil se je mizarskega rokodelstva. Da bi se v svojem rokodelstvu še bolj izuril, napotil se je po svetu, išoč delo. Ko je že obhodil več mest zastonj, sklenil je poprašati po delu v bližnji vasi. Ker se je večkrat s katoliškimi pomočniki družil in od njih marsikaj slišal o moči in priprošnji preblazene Device Marije, ter se tudi od njih naučil molitve *Češčena si Marija*, začel se je v svojih potrebah tudi sam obračati do nje, ter jo prisrčno prositi, naj mu pomaga. Kar zagleda poleg ceste list strganega časnika. Za kratek čas ga je pobral, pa je bil tako strgan, da se je komaj moglo brati; vendar toliko je mogel razločiti, da potrebuje neki mizarski mojster v bližnjem mestu pomočnika. Precej se je tja napotil in res je dobil pri tistem mojstru delo. V tem srečnem slučaju je spoznal, da je bila uslišana njegova molitev k Materi Božji. In na to se je v njem tudi izbudila misel, ali ni morebiti le katoliška cerkev edino prava. To misel je sedaj resnobno v sebi gojil, trudil se je vedno bolj

spoznavati katoliško vero, še bolj pristrčno je molil za razsvetljenje k Materi Božji in kmalu je postal srečen ud katoliške cerkve.

Glejte! pobožnost in zaupanje do Marije Device je pridobilo prvič pomoč v časni potrebi, potem pa tudi neprecenljivo milost prave vere in poslednjič upanje večnega izveličanja v nebesih.]

Prav govori torej sv. Bernard, ko nas opominja: «Iščimo milosti, pa iščimo je po Mariji. Ako smo tako nesrečni, da smo milost Božjo izgubili, skušajmo jo zopet dobiti, pa iščimo je po Mariji; kajti, če smo milost Božjo izgubili, Marija je, ki jo je našla.» To je nadangelj Gabrijel v našo tolažbo jasno naznanil, ko je rekel Mariji: *Nikar se ne boj, Marija, ker milost si našla pri Bogu.* Ako pa Marija nikoli ni milosti izgubila, kako ji je angelj mogel reči, da je milost našla? Saj le takrat pravimo, da se kaj najde, če je bilo poprej izgubljeno. Preblažena Devica Marija pa je bila zmerom z Bogom sklenjena, bila je zmerom polna milosti, kar nas nadangelj Gabrijel sam uči s pozdravom: *Češčena Marija, milosti polna, Gospod je s teboj.* Ako torej Marija milosti za-se sama ni izgubila, ker je bila vedno z njo napolnjena, za koga jo je

našla? Kardinal Hugo odgovarja, da so grešniki, kateri so izgubili milost Božjo, za katere jo je Marija našla. Ker so s svojimi grehi izgubili milost Božjo, morajo se zateči k preblaženi Devici Mariji, da z njeno pomočjo najdejo milost Božjo. Polni zaupanja naj k njej kličejo: «O presveta Devica! Daj nam zopet nazaj, kar smo izgubili; saj se mora najdeno blago temu nazaj dati, ki je je izgubil, zatorej nam daj tudi ti nazaj milost Božjo, katero si našla.»

Rihard od sv. Lavrencija tako-le sklepa: «Če hočemo milost Gospodovo najti, obrnimo se do Marije, ki jo je našla in jo ima še zmerom; ker jo je Bog tako ljubil, in ker jo še zmerom tako ljubi, bomo jo gotovo našli.» Zato hoče sveta cerkev, da Boga prosimo, naj nam dá po mogočni priprošnji Marije Device vstati od naših grehov; uči nas namreč moliti: *Dodeli, milostljivi Bog, brambo naši slabosti, da, ki svete Božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj od svojih grehov vstanemo.*

Sv. Lavrencij Justinijan govori prav, ko imenuje Marijo «upanje hudodelnikov»; kajti

ona sama je, ki jim more dobiti odpuščenje grehov od Boga in jim s tem pripomoči k milosti Božji. Sv. Bernard jo tudi prav primerno imenuje «lestvico grešnikov»; kajti naša usmiljena Kraljica podaje nesrečnikom ki so padli, svojo dobrotljivo roko, varuje jih pred brezdnom greha, in jim pomaga, da se k Bogu povzdignejo in pridejo k dušnemu življenju.

V nekem mestu na Nemškem je bil hudodelnik v smrt obsojen; v svoji nespokornosti se ni hotel izpovedati. Goreč duhovnik si je prizadeval, kar je le mogel, da bi mu omečil trdo srce. Prosil ga je, jokajoč se je celo na kolena vrgel pred njim, roteč ga, naj se usmili svoje duše, pa vse zastonj. Poslednjič je še rekel hudodelniku: «Vsaj češčeno *Marijo* skupaj moliva!» Komaj je na smrt obsojeni hudodelnik to storil, omečilo se mu je srce, začel je bridko jokati, izpovedal se je potem ves skesan in je hotel z Marijino podobo v rokah umreti. Ta hudodelnik je našel, kakor se sme upati, po Marijinem posredovanju milost Božjo in z njo dušno življenje.

Po pravici se Marija imenuje jutranja zarija: *Kdo je ona, ki prihaja kakor vzhajajoča zarija, lepa kakor luna, izvoljena kakor*

solnce? (Vis. pes. 6, 9.) «Kajti», pravi papež Inocencij, «kakor jutranja zarija stori nôči konec, in z njo dan napoči, tako se Marija imenuje jutranja zarija, ker z njo se grehi končujejo in duša nastopa pot čednosti. Zato ji je rekel sv. German: «O Mati Božja! ti ne jenjaš za nas se potegovati, tvoje posredovanje je naše življenje.» In pravi, če kdo le pobožno izreče ime «Marija», znamenje je to, da je v stanu milosti Božje ali pa da bo kmalu prišel do nje.

Marija sama je prerokovala: *Od sedaj me bodo srečno imenovali vsi narodi.* (Luk. 1, 48.) «Da», pravi sv. Bernard, «srečno te bodo imenovali, ker si dobila vsem narodom življenje in izveličanje. Zato te bodo vsi narodi srečno imenovali, ker vsi tvoji zvesti služabniki s tvojo pomočjo dobivajo življenje milosti Božje in večno izveličanje.»

Naj se torej noben grešnik ne boji, da bi ga Marija zavrgla, če se le zaupljivo k njej zateče. Saj je mati milosti in naše življenje, ki želi najbolj nesrečnim pomagati k dušnemu življenju. Marija je tista srečna ladija, v kateri vsak srečno uide potopu večnega pogubljenja,

če se k njej zateče. Kakor so bile v Noetovi ladiji o času potopa rešene celo divje zverine, tako bodo pod Marijinim materinim plaščem celo grešniki rešeni in izveličani. Sv. Jedert je videla nekega dne preblazeno Devico s širokim plaščem, pod katerim se je skrivalo mnogo divjih zverij, levov, medvedov in tigrov; videla je, kako jih Marija ni odganjala od sebe, marveč jih celo ljubeznivo sprejemala in prijazno z njimi ravnala. Te divje zverine so pomenile nesrečne grešnike, katerih ne zavrže, ampak jih ljubeznivo sprejema in reši večne smrti, ako pri njej iščejo zavetja. Stopimo tudi mi v to ladijo, zatecimo se pod Marijin plašč, gotovo nas ne bo zavrgla, temveč nam bo pomagala, kakor nam potrjuje naslednji izgled.

V nekem angleškem cerkvenem časniku (Catholic Times) 9. novembra l. 1883. je katoliški duhovnik to-le naznanil: Pošten delavec je prišel pred malo časom na večer v župnijsko hišo in je želel z menoj govoriti. Rekel je, da ni katoličan, pa bi bil vendar prav hvaležen, ako bi jaz hotel obiskati njegovo ženo, katera je na pljučih bolehalo in je bila, kakor je mislil, že blizu smrti. Vprašal sem ga, ali

je katoličanka. Odgovoril je: Ne! Pa vendar le želi vas in kar slišati noče o duhovniku kake druge vere. Ko sem izvedel za njeno stanovanje, napotil sem se nemudoma tja. Žena me je pristrčno pozdravila. Precej mi je razodela, da je prepričana o resničnosti naše katoliške cerkve in me prosila, naj bi jo natančneje podučil v katoliški veri. Začel sem jo učiti in čudil sem se, s kolikšno lahkoto je razumevala verske resnice. Z veseljem je poslušala vse, kar sem ji povedal, in je ohranila vse, česar se je naučila, v spominu. Nauki o sv. pokori in presv. rešnjem Telesu ji niso delali nobene težave. Težko je že pričakovala časa, v katerem bi bila zadosti pripravljena za ta dva zakramenta.

Ker smrt ni bila še blizu, mogla se je za prejemanje svetih zakramentov prav dobro pripraviti. Po preteklih šestih tednih se je prvič izpovedala; ko se je približal konec njenemu življenju, prejela je z veliko pobožnostjo sv. zakramente za zadnjo uro. Kmalu potem je srečno in mirno umrla. Po njenem izgledu je sprejel tudi mož in otroci katoliško vero.

Čudeč se tolikim milostim, katere je prejela ta družina od Boga, pravi duhovnik, vprašal sem ženo, ali je pred svojo boleznijo kedaj hodila v kako katoliško cerkev? Rekla je, da ne. Ali se s kakim katoliškim duhov-

nikom pogovarjala? Dejala je: Ne! Ali si znala očenaš moliti? — Tudi ne! Vprašal sem dalje: Ali ne znaš nobene molitvice? In zdaj je povedala, da je kot majhna deklica slišala katoliške otroke »Češčeno Marijo« moliti, to si je zapomnila, in jo potem vsak večer pred spanjem molila. — Duhovnik je izvedel dosti. Preblažena Devica Marija je tej ženi vsakdanjo molitev povrnila z milostjo izpreobrnjenja k pravi veri, in ji s tem pripomogla k dušnemu in, kakor se sme upati, tudi k večnemu življenju.

O Marija, presveta Mati našega Gospoda Jezusa Kristusa in tudi naša Mati! ti si naše življenje, ker si k našemu odrešenju pripomogla, da smo dobili od Gospoda Boga posvečujočo milost, ki je naše dušno življenje. O varuj nas, da nikdar ne izgubimo posvečujoče milosti Božje; če bi bili pa vendar tako nesrečni, pomagaj nam, da jo kmalu zopet najdemo. Posebno te še prosimo, o Marija, naše življenje! pomagaj nam, da po tem revnem življenju dosežemo večno srečno življenje v nebesih. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: Češčena bodi Kraljica itd., za vse tiste nesrečnike, ki nimajo dušnega življenja ali posvečujoče milosti Božje.

Sedmi dan.

Marija naše življenje, ker nam dobiva milost stanovitnosti.

Med vsemi milostmi, ki jih Bog deli človeku na tem svetu, največa je milost stanovitnosti do konca. Kaj bi namreč človeku pomagale vse druge milosti, ako bi milosti stanovitnosti ne dosegel ter bi bil nazadnje pogubljen? Zato uči sv. tridentinski zbor, da je milost stanovitnosti dar Božji, ki ga človek sam ne more zaslužiti. Vendar pa uči sveti Avguštin, da bodo dar stanovitnosti od Boga gotovo dosegli vsi tisti, ki ga zvesto iščejo, in oče Suárez trdi, da bomo milost stanovitnosti dosegli brez dvojbe, če do konca svojega življenja skrbno prosimo za-njo.

Ker pa je po nauku svete cerkve resnično, da nam Bog deli vse milosti po Marijinih rokah, resnično je tudi to, da smemo le po Marijinem posredovanju upati največe milosti, milosti stanovitnosti. Iščimo torej te milosti zaupljivo po Marijini priprošnji pri Bogu, gotovo jo bomo dosegli; ker jo je obljubila vsem tistim, ki je skrbno iščejo in so na zemlji

njeni zvesti služabniki. *Blagor človeku, kateri me posluša in čuje pri mojih vratih vsak dan.* Te besede iz bukev pregovorov sveta cerkev na Marijo obrača.

Da življenje milosti Božje v sebi ohranimo in se moremo ustavljati vsem sovražnikom svojega izveličanja, potrebujemo veliko moči. To moč dobivamo po priprošnji Marije Device; zato sveta cerkev na Marijo obrača besede sv. pisma: *Pri meni je moč, po meni poglavarji gospodujejo.* (Preg. 8, 14. 15.) Pri meni je moč, kliče nam Marija, Bog je ta dar v moje roke položil, da ga dajem svojim služabnikom; po meni kralji vladajo, t. j. vsi tisti, kateri kot kralji gospodujejo nad svojim hudim nagnenjem, po meni brzdajo svoje počutke in strasti in dobivajo milost, da bodo kdaj večno kraljevali v nebesih. In res! kako močni so služabniki te veličastne Kraljice, da vse peklenške skušnjave premagujejo! Marija je tist stolp, o katerem se bere v visoki pesmi: *Tvoj vrat je kakor Davidov stolp, ki je zidan z branili; na njem visi tisoč škitov, vse orožje močnih.* (Vis. pes. 4, 4.) Za njene ljube duše, ki pri njej pribežališča iščejo, je Marija kakor

mogočen stolp z branili, pri njej nahajajo vsi škite in orožje, katero potrebujejo, da se morejo peklju ustavlmati.

[Zato se tudi preblažena Devica Marija primerja javoru v sv. pismu: *Kakor javor ob vodi sem visoko zrasla.* (Sir. 24, 19.) Razlagalci sv. pisma pravijo, da se Marija zato imenuje javor, ker javor s svojimi košatimi vejami dela senco popotniku in ga varuje pred solnčnimi žarki in pred dežjem, kakor dobivamo kristijani pod plaščem Marijinim varstvo pred vročino hudih strastij in pred silo nevarnih skušnjav.]

Zatorej so pač milovanja vredne vse tiste uboge duše, ki se odločijo od te mogočne obrambe, ki svojo pobožnost do Marije Device opuščajo in v skušnjavah in nevarnostih ne kličejo Marije na pomoč. «Kaj bi se zgodilo s svetom» — pravi sv. Bernard — «ko bi solnce ne razsvetljevalo zemlje, ali bi ne nastala strašna temota in grozna zmešnjava? Ako pa kaka duša izgubi pobožnost do Marije, postane tudi precej temno v njenem srcu, potem nastane temota, o kateri sv. pismo govori, rekoč: *Ti narediš temo in je noč;*

tedaj so vse gozdne zveri na nogah. (Ps. 103, 20.) V taki duši ne sveti več prijazna luč milosti Božje, duša je potem prebivališče greha in peklenkega duha; v njej divjajo vsakoršne zveri hudih strastij. «Gorjé torej», izdihuje zato sv. Anzelm, «gorjé tistim, ki zametujejo luč tega solnea, to je, ki pobožnost do Marije Device v nemar puščajo.» Sv. Frančišek Borjijski, tretji načelnik Jezusove družbe, bal se je za stanovitnost tistih ljudij, pri katerih ni zapazil posebne pobožnosti do preblažene Device Marije. Ko je vprašal nekatere novince svojega reda, do katerih svetnikov imajo največ pobožnost, našel je, da nekateri izmed njih niso imeli nobene posebne pobožnosti do Marije Device; naznanil je to učeniku novincev ter ga prosil, naj ima posebno pazno okó na te nesrečne -- in res so izgubili svoj samostanski poklic in zapustili Jezusovo družbo. Zato je govoril prav sv. German, ko je preblaženo Devico Marijo imenoval «dihanje kristijanov»; zakaj kakor telo ne more živeti, ako ne diha, tako tudi duša ne more v milosti Božji stanovitna ostati, če se ne zateka pogostoma k Mariji, če se ne priporoča Materi

Božji, po kateri dobivamo življenje milosti Božje in je tudi ohranjujemo.

Svojim pravim ter zvestim služabnikom pa Marija kliče: *Blagor človeku, kateri me posluša in čuje pri mojih vratih vsak dan.* (Preg. 8, 24.) Blagor mu, kdor moj glas posluša in za to zvesto skrbi, da se o vsaki potrebi vratom mojega usmiljenja približuje in išče pravega spoznanja in pomoči. Gotovo bo Marija svojim služabnikom z vso naklonjenostjo dobila luči in moči, da se grehu odpovedó in napredujejo na poti čednosti. Zato je tudi papež Inocencij III. Marijo nagovoril s prelepimi besedami: «Ti luna po noči, ti jutranja zarija zjutraj, ti solnce po dnevu!» In res! Marija je luna za tiste, ki so oslepeli v noči greha, da jim dobi spoznanje nevarnosti, v kateri živé; jutranja zarija, napovedovalka nebeškega solnca, Jezusa Kristusa, je za tiste, kateri svojo dušno nesrečo spoznajo in imajo voljo greh zapustiti in se k milosti Božji vrniti; solnce je za vse tiste, kateri so z Bogom skleneni, da se unemajo za vse dobro, zvesto hodijo po svetli poti čednosti in se varujejo pasti v greh nazaj.

Na Marijine služabnike se lahko obrača, kar se bere v sv. pismu v knjigi pregovorov: *Vsi njeni domači imajo dvojno oblačilo.* (Preg. 31, 21.) Učeni Kornelij a Lapide nas uči, katero je tisto dvojno oblačilo; pravi namreč, da Marija ne krasi svojih zvestih služabnikov le s čednostmi svojega Sina, ampak tudi s svojimi čednostmi, tako da z njimi zavarovani dobivajo milost stanovitosti. Zato je sv. Filip Nerij svoje izpovedance večkrat opominjal, rekoč: «Ljubi otroci, ako želite v milosti Božji do konca stanovitni ostati, imejte veliko pobožnost do Božje Matere.» Tudi sveti Janez Berhmans iz družbe Jezusove je imel navado reči: Kdor Marijo ljubi, bo stanoviten ostal. Sv. opat Rupert o tej reči piše: «Ko bi bila mati izgubljenega sina še živel, gotovo bi ne bil zapustil očetove hiše, ali pa bi se bil hitreje vrnil domov.» S tem nas uči, da se ne bo več ločil od Boga, kdor ima Marijo za mater; če bi bil pa vendar tako nesrečen, vrnil se bo hitreje k njemu s pomočjo Marije Device.

O ko bi pač vsi ljudje to usmiljeno in ljubeznivo Kraljico ljubili in v skušnjavah hitro k njej pribežali, gotovo bi nobeden več v

velik greh ne padel, nobeden bi se ne pogubil; kajti pade in pogubi se le, kdor pri Mariji ne išče pribežališča. Zato so se zatekali k Mariji zvesti služabniki Božji, da bi v velikih poskušnjah in nevarnostih ostali stanovitni.

Izmed veliko lepih izgledov naj povem tukaj nekaj o sv. Janezu Nepomučanu. Sveti Janez, rojen v Nepomuku, majhnem mestu na Češkem, po katerem se imenuje Nepomučan, bil je kanonik v Pragi in izpovednik pobožne Ivane, žene grozovitega kralja Vaclava. Kakor je bil kralj sam hudoben, tako je začel slabo misliti tudi o svoji pobožni ženi; kajti kakoršen je človek sam, tako misli tudi o drugih. Peklenska sumljivost ga je pripeljala do strašne misli, sv. Janeza z obljubami ali silo nagniti, da bi mu razodel izpoved kraljice. Toda vse je bilo zastonj. Zvesti služabnik Božji je položil prst na usta in molčal. V prvem ognju svoje hude strasti je ukazal kralj Vaclav svetnika v ječo vreči. To se je zgodilo, pa kmalu je bil zopet izpuščen. Vendar vkljub temu je svetnik po Božjem razsvetljenju spoznal, da bo moral za skrivnost svete izpovedi prestati mučeniško smrt. Drugo nedeljo po veliki noči je imel svojo zadnjo pridigo o besedah sv. evangelija: «Še malo, in me ne boste več videli.» Tako razločno je govoril o svoji bližnji smrti, da so se vsi poslušalci v

solzah topili, vendar pa niso vedeli, zakaj tako govori. Svetnik pa je dobro vedel, in se je začel za smrtni boj pripravljati. Natihoma je zapustil mesto Prago, in se napotil na slavno Marijino Božjo pot v ^{Olšavsko} Buncelavu. Tukaj se je vrgel med solzami in izdihovanjem pred altarem Božje Matere na svoja kolena in jo je milo prosil milosti stanovitnosti. Kajti videl je že v duhu grozovito tezalnico, ki mu bo ude raztrgala, in goreče svetilke, ki bodo žgale njegove ude. Slišal je v duhu že šumenje valov reke Veltave, v katerih bo končal svoje življenje. Njegova človeška narava je od strahu trepetala o vsem tem; vendar po Materi Božji z nebeško tolažbo pokrepčan, vrnil se je v Prago. Komaj pa je memo kraljeve palače odšel, zgrabili so ga trinogi in v ječo peljali. Kmalu leži na tezalnici, udje mu pokajo, z gorečimi svetilkami mu žgejo njegovo meso — pa sveti Janez Nepomučan molči; nič drugega se ni slišalo iz njegovih ust, nego besede: «Jezus, Marija!» Poslednjič so ga po noči ven peljali na veliki kameniti most, držeč čez reko Veltavo, in so ga vrgli v valove. Tako je končal sv. Janez Nepomučan kot mučenik izpovedne molčečnosti svoje sveto življenje; ostal je zvest Bogu v izpolnovanju svoje svete dolžnosti do zadnjega izdiha. Zato ga je tudi Gospod Bog venčal s krono večnega življenja. V dokaz tega je njegov jezik ne-

strohljiv do današnjega dneva in še drugi čudeži se na njegovem grobu godé. Milost zvestobe in stanovitosti mu je zadobila njegova ljubezen in pobožnost do preblažene Device Marije. Zdi se mi, kakor da bi nam sveti Janez Nepomučan s prstom kazal na altar Šmarnične Matere Božje, rekoč: «Tukaj, ljubi otroci, tukaj je vaša Mati!»

Da, ljubi kristijani, tukaj je naša Mati, ki je sv. Janeza pokrepčala za zvestobo in stanovitnost do smrti. Tudi nas hoče krepčati, ako jo ljubimo, kakor jo je sv. Janez Nepomučan ljubil. Tam stoji naša Mati, po kateri nam dotekajo vse nebeške milosti, torej tudi največa milost — milost stanovitosti na poti proti nebesom. Pravim, po Mariji nam največa milost — milost stanovitosti doteka; in sicer ne zastonj; kajti vse druge milosti Božje, če bi bile tudi še tako velike in drage, bile bi za nas izgubljene, ako ne dosežemo milosti stanovitosti; saj nam zatrjuje sam naš Božji Izveličar, da bo le tist izveličan, kdor ostane do konca stanoviten.

Imamo žalostne izgledé mučenikov, ki so prestali že več muk, poslednjič pa so vendar vero zatajili. Imamo žalostne izgledé duš, ki

so že več let hodile po poti popolnosti, in so se poslednjič vendar vrnile na pot hudobije. Zato je že véliki sv. apostol vernikom klical: *Kdor méni, da stoji, naj gleda, da ne pade.* Nikdo, celo najpravičniši ni varen pred padcem, in kdor misli, da je varen, češ, ta priložnost, ta skušnjava mi ne more nič škodovati, ta je najbliže padca. «Oh», tako je izdihnil neki cerkven učenik, «videl sem, kako so padale cedre na Libanu! Le šibki, ubogi človek se ne boji pasti!» Da, milost stanovitosti do konca, kakor uči sv. tridentinski cerkveni zbor, je tako velika milost, da je ne moremo zaslužiti tudi z vso molitvijo, z vsemi dobrimi deli, tudi z najostrejšimi pokorili, prostovoljen dar neskončne milosti Božje je. Kje pa vendar moremo to milost najti? Kje je moramo iskati? Tam, kjer jo je sv. Janez Nepomučan iskal in tudi našel, namreč pri Materi vsega usmiljenja, pri preblaženi Devici Mariji. Po njej je Kristus k nam na zemljo prišel in po njej moremo tudi mi priti h Kristusu v nebesa. Velik in mogočen je njen branilni plašč in srečna vsaka duša, katera išče kakor sv. Janez Nepomučan pod njenim plaščem pribežališča; na pravi

poti proti nebesom bo stanovitna ostala do zadnjega izdiha svojega življenja. Zaradi tega prosimo Marijo Devico pogostoma, posebno zdaj o Šmarnicah, naj nam izprosi od svojega ljubega Sina to največo milost — milost stanovitosti do konca. Izdihujmo torej danes k njej tako-le:

O Marija, presveta, brezmadežna, preljubezniva Mati! Ti si bila prva za Bogom, ki si nekdam sv. Janeza Nepomučana pokrepčala v zvestobi in stanovitosti na poti izveličanja noter do mučeniške smrti. Oh, krepčaj tudi našo slabost! Izprosi nam milost stanovitosti! K tebi izdihujemo, o Mati milosti, v tej solzni dolini, v tej deželi skušnjav. Oh, bodi in ostani pri nas, če nas strast hoče v greh zapeljati; daj, da se vojskujemo iz ljubezni do Jezusa in premagamo vselej iz ljubezni do Jezusa. Zapiši, o premila Devica! mene in vse svoje otroke, vsacega posebe in vse skupaj v svoje materino srce! Ne pripusti, da se le eden izmed nas pogubi! Usmili se

nas, o dobrotljiva, o sladka, o usmiljena Devica Marija. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: „Češčena bodi Kraljica itd.“ za največo milost — za milost stanovitosti do konca.

Osmi dan,

Marija «naša sladkost».

Kakor ima človeško telo svoje sladkosti v uživanji prijetnih jedil in pijač, v pogledih krasnih stvarij Božjih in v prelepah delih človeških rok, ali v poslušanju sladkih pesmij: tako čuti tudi človeška duša svoje sladkosti. Ali nam ni dal Jezus Kristus v zakramentu presvetega rešnjega Telesa iz nebes kruha, kateri ima vso sladkost v sebi? Kako ginljiv je pogled na nedolžnega mladeniča v pobožno molitev vtopljenega, ali na nedolžno deklico! Kako sladko je poslušati lep govor o neskončni ljubezni Božji do nas! Tudi naša duša je torej zmožna občutiti sladke vtiske, kar se bere večkrat o ljubem Bogu, posebno v psalmih, kakor n. pr. v 33. psalmu: *Pokusite in pogledjte, ker sladak je Gospod.* In v 30. psalmu:

Kako obilna je tvoja sladkost, o Gospod, ki si jo prihranil njim, kateri se te bojé!

Kakor je Gospod Bog sladak, da, sama sladkost njim, kateri se ga bojé, zvesto mu služijo in ga ljubijo: tako je tudi Marija sladka svojim zvestim služabnikom.

Sv. Anton Padovanski je našel že pri izrekovanju Marijinega imena enako sladek okus, kakor ga je občutil sv. Bernard pri imenu Jezusovem. Zato je obračal na Marijo tudi ravno tiste izreke, s katerimi je sv. Bernard povelečeval presveto ime Jezusovo, rekoč: «Tvoje ime, o Marija, prinaša veselje v srce, méd v usta, prijeten glas v ušesa tistih, ki ga zeló čislajo in časté.» V življenju častitega škofa Juvenala Ancinskega se bere, da je veliko sladkost občutil na jeziku, kadar je le imenoval Marijo Devico. Veliko imenitnejša od te sladkosti, katero navadno le malokdo občuti, je izveličanska sladkost duha, ki jo okuša, kdor Marijo po otročje ljubi, časti in v potrebah na pomoč kliče; kajti pri njej nahaja tolažbo, ljubezen, veselje, zaupanje in pomoč. Opat Frankon pravi o tem, da je za svetim imenom Jezusovim Marijino ime tako polno

vseh milosti, da se v nebesih in na zemlji ne zasliši nobeno drugo ime, ki bi moglo podeliti pobožnim dušam toliko milostij, zaupanja in sladkosti, kakor Marijino. Kajti Marijino ime ima v sebi nekaj tako prečudnega, sladkega in nebeškega, da razširja v pobožnih srcih sladko vonjavo. Najčudovitejše pri tem svetem imenu pa je to, da se njenim častilcem vedno novo dozdeva, če so ga tudi tisočkrat slišali, ker vselej čutijo ravno tisto sladkost, kakor hitro ga slišijo. Poln ljubezni in dušne sladkosti zato sv. Bernard Mariji kliče: «O mogočna, o dobrotljiva, o vse hvale vredna Devica Marija! tvoje ime je tako sladko in ljubeznivo, da ga pobožen kristijan skoraj ne more imenovati, ne da bi bil unet v ljubezni do tebe in do Boga, ki ti je dal to ime. Tvojim častilcem že zadostuje, da se le spominjajo tvojega imena, in že se polnijo njih srca z ljubeznijo in s tolažbo. Če pozemeljske dobrote reveža v potrebi tolažijo, koliko bolj nas siromake tolaži tvoje ime, o Marija, ker nam v trpljenju tega življenja prinaša več tolažbe, nego nam je more dajati vse bogastvo sveta.» — Zato tudi sv. Alfonz Ligvorij lepo

prepeva: «Če te, Marija, kličem, — ali če se spomnim nate, — prevzame mi srcé. Če kdaj težavna misel, — srce v grenkost pobije, — samo ime Marije — prežene vso bridkost.»

Pa zakaj daje Marija Devica svojim častilcem toliko sladkosti? Zaradi svojih prelepih čednosti in zaradi svoje mogočne priprošnje pri Bogu.

Kako bi se nam ne zdela Marija ljubezniva in sladka, ako le mislimo na njene prečudne čednosti, s katerimi je okrašena? Kje se nahaja za Jezusom tako globoka ponižnost, kakor pri Mariji, ki se je imenovala *deklo Gospodovo* v trenutku, ko je bila povzdignena k časti Matere Božje in Kraljice nebes in zemlje? Kje je najti tako velika deviška sramežljivost in čistost, kakor jo občudujemo pri Mariji, ki se je celo angelja ustrašila in popraševala: *Kako se bo to zgodilo, ker moža ne poznam?* Kje se dobiva tolika potrpežljivost in udanost v voljo Božjo, kakor pri Mariji Devici, kateri je sedem mečev dušnih bolečin prebodlo srce in vendar ni bilo slišati pritožbe iz njenih ust? Kje je taka goreča pobožnost v službi Božji, taka goreča ljubezen

do Boga, v kateri je presegala celo angeljske vrste? Zares, karkoli je lepega, hvalnega, svetega in nedolžnega, vse to je združeno v Mariji Devici v čudoviti popolnosti; posoda vse svetosti je in podoba ali ogledalo vse pravičnosti. Kako bi torej ne bila misel na Marijo Devico prijetna in sladka?

Ako premišljujemo dalje njeno materino skrb in ljubezen do človeških otrok, in moč njene priprošnje pri Bogu, ali ni za nas sladka ta misel, da imamo tako mogočno priprošnjico in srednico pri Bogu? Tako bogata je in polna blagoslova, da doseže vsakdo milost, kdor jo pobožno na pomoč kliče. Zato piše sv. Jordan: «Naj bo še tako otrpneno kako srce, naj začne človek še tako izgubljeni upanje nad milostjo Božjo, ako le tebe na pomoč kliče, o premila Devica Marija, omečilo se mu bo srce, in bo upal, da mu Bog odpusti in dá svojo milost.» Marijino ime se v visoki pesmi olju primerja. *Tvoje ime je izlito olje*. Kakor namreč olje bolnike ozdravlja in v plamenu gori, tako tudi Marija ozdravlja grešnike, razveseljuje človeška srca in jih unema za ljubezen Božjo. Marija se ne imenuje zastonj:

začetek našega veselja, pribežališče grešnikov, zdravje bolnikov, tolažnica žalostnih in pomoč kristijanov. In ker nam je Marija Devica res vse to, ali ni potem spomin na njo prijeten in sladak, in ali je ne imenujemo po pravici *naša sladkost*?

Od tod tudi prihaja, da so pravi in goreči Marijini služabniki toliko prijetnosti in sladkosti okušali v njeni službi. Mislimo le na sv. Alojzija. S kolikim dušnim veseljem je opravljal svoje pobožnosti do Marije Device pred njeno podobo, ki jo še zdaj kažejo v Rimu v oni sobici, v kateri je prebival in umrl. — Ali pa se spominjajmo sv. Stanislaja Kostka, ki je odgovoril na vprašanje, če ljubi Marijo Devico, ves navdušen in prešinjen od dušne sladkosti: «Kako bi je ne ljubil, saj je moja Mati.» In dasi je bil še mlad, še ne prav osemnajst let star, želel je vendar umreti, da bi obhajal praznik Marijinega vnebovzvetja v nebesih, kar je tudi dosegel. — In kaj hočemo reči o sv. Alfonzu Ligvorijanu, ki je še v svoji visoki starosti ves oslavljen in sključen vsled bolehnosti, vendar nekako mladeniško moč dobival in se svetil na obrazu v nekaki nadnaravni svetlobi, kadar je očitno pred ljudstvom preslavljal preblazeno Devico Marijo? Znane so njegove sladke pesmi v slavo Marije. Opozarjam le na znano pesem: «Veš, o Marija, moje ve-

selje, veš moje želje, ljubil bi te.* Ali se ne vidi iz tega, koliko sladkosti je okušal ta svetnik iz novejše dobe v češčenju preblažene Device Marije? Koliko prijetnostij in sladkostij so dobivali pobožni krščanski slikarji, n. pr. Muriljo, Rafael in drugi, pri izdelovanju nebeško lepih Marijinih podob, ali pa pobožni pesniki pri skladanju Marijinih pesmij? Koliko prijetnosti in dušnih sladkostij so okušali pobožni Marijini častilci pri lepšanju Marijinih altarjev in njenih podob, zlasti o Šmarnični pobožnosti in pri drugih pobožnostih v čast preblaženi Devici Mariji! Sveta cerkev ne poklada brez vzroka Mariji na jezik svetopisemskih besedij: *Pridite k meni vsi, kateri me želite, in nasitite se mojega sadu; zakaj moj duh je slajši kakor méd, in moja deležnina čez méd in satovje . . . Kateri mene uživajo, so še lačni, in kateri mene pijó, jih še žeja.* (Sir. 24, 26—29.) To je, kdor je sladkost v češčenju Marije Device okusil, želi jo čimdalje bolj okušati, in kolikor dalje jo človek uživa, toliko slajša mu je.

Zato se sme reči z besedami 4. psalma: *Človeški otroci! doklej boste še težkega (t. j. nemirnega in žalostnega) srca? Zakaj ljubite ničemurnost in iščete laži?* To je, čemu iščete veselja in sladkostij v ničemurnih in pregrešnih rečeh, v uživanju mesenih sladnostij, v po-

žrešnosti in nečistosti in posvetnih veselicah? Vse te reči človeka za kratek čas nekoliko omamijo in upijanijo s pregrešnim veseljem, pa v srce sekajo skeleče rane, ki se dolgo, dolgo, morda nikoli več ne zacelijo; kajti pregrešno veselje je podobno goljufni pijači, ki je vrhu kozarca sladka, pri dnu pa grenkejša kakor pelin.

Zatorej, o človeški otroci! ako želite sladkostij pravega nedolžnega veselja, iščite ga pri Božji Materi in Devici Mariji s pobožnim in gorečim češčenjem in posnemanjem njenih prelepih čednostij; kajti na ta način posnimate samega Jezusa, ki je Kralj in izgled vseh čednostij, in ravno v tem boste našli mir in veselje svoji duši. Saj nam Marija sama kliče: *Blagor človeku, kateri me posluša, in kateri čuje pri mojih vratih vsak dan.* (Prip. 8.)

O Marija, vir vse sladkosti in začetek našega veselja! S sladkostjo napajaš svoje zveste služabnike in jih s tem še bolj k sebi vabiš in unemaš za svojo službo, da jim potem še večih milostij izprosiš od svojega Božjega Sina. Prosimo te,

daj tudi nam, nevrednim služabnikom svojim, vsaj jedno kapljico tiste dušne sladkosti, katero so tvoji zvesti častilci tolikrat okušali v tvoji službi, da se bomo tudi mi čimdalje bolj unemali za tvoje češčenje in posnemanje tvojih čednostij. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi vedno bolj okušali sladkost v Marijinem češčenju.

Deveti dan.

Marija «upanje naše».

Krivoverci nam očitajo, da smo v zmoti, ko kličemo Mariji Devici: *Upanje naše, bodi češčena!* Pravijo namreč, da je Bog preklel tega, ki svoje zaupanje stavi na stvari. Sicer Bog res govori po preroku Jeremiji, rekoč: *Proklet je človek, ki svoje zaupanje stavi na ljudi* (Jerem. 17, 6.), t. j. kateri v nemar pušča Boga in išče pomoči pri slabih, umrljivih ljudeh. Marija, pravijo krivoverci, je vendar le stvar, kako more biti torej naše upanje. Toda nezmotljiva katoliška cerkev hoče, da vsi njeni otroci zaupno povzdigujejo svoj glas in ne-

beško Kraljico pozdravljajo s sladkimi besedami: *Upanje naše, bodi češčena!*

«Na dvojen način», pravi sv. Tomaž, «moremo na koga staviti svoje zaupanje: ali naravnost od njega upamo doseči kako milost, ali pa ne naravnost. Kdor želi n. pr. kako milost doseči od kralja, pričakuje je naravnost od njega, ki jo edin more dati; pa išče je ravno ta čas po služabniku (ministru), ki je v milosti pri kralju, in po služabnikovem (ministrovem) posredovanju in priprošnji upa doseči zaželeno milost ali dobroto od kralja. Tukaj vidimo, da milost prihaja posebno od kralja, pa vendar ob enem tudi po posredovanju njegovega ljubljenca, služabnika; zato imenuje po vsi pravici tisti, ki milosti išče, služabnika svojega srednika, «svoje upanje». Ker pa je Jezus Kristus, Kralj nebes in zemlje, neskončno dobrotljiv, želi prav prisrčno obdarovati nas s svojimi milostmi. K temu je potreba veliko zaupanja od naše strani, zato je hotel v nas zaupanje s tem pomnožiti, da nam je dal svojo lastno Mater Marijo za srednico in besednico, do katere se moramo vsak čas zaupno zatekati. Res je vreden proklet-

stva Božjega, kdor zametuje Boga in vse svoje zaupanje stavi samo na kako stvar. Kdor pa nasproti svoje zaupanje stavi na Marijo, Mater našega Gospoda in Boga Jezusa Kristusa, našega Odrešenika, dela po volji Gospodovi, ker ji je on dal moči, da nam prosi pri njem milosti, in ker hoče, da prav posebno častimo njo, ki je njega na zemlji bolj ljubila, kakor vsaka druga stvar.

Prav torej ravnamo, ako preblazeno Devico Marijo pozdravljamo kot «upanje naše»; «kajti», pravi kardinal Belarmin, «po njenem posredovanju dobivamo to, česar bi sami s svojo molitvijo ne bili dosegli.» «Prosimo je pomoči», pravi sv. Anzelm, «da vrednost naše srednice nadomestuje naše uboštvo in nevrednost. Ako torej Marijo s takim zaupanjem prosimo, s tem ne kažemo nobene nezaupljivosti do milosti Božje, ampak dajemo na znanje le strah zaradi svoje lastne nevrednosti.»

Po pravici obrača mati katoliška cerkev na Marijo tiste besede modrega Siraha (24, 24.), s katerimi jo imenuje *Mater svetega upanja*. Mati je, ki v nas ne budi upanja na revne in minljive dobrote tega življenja, ampak na

neminljive in večne dobrote v večnosti. Zato kliče sv. Efrem Mariji Devici: «Češčena bodi, o upanje moje duše, češčena bodi, varno izveličanje kristijanov, pomočnica grešnikov! Češčena bodi, bramba vernikov, izveličanje sveta!» In kako lepo nagovarja sv. German presveto Božjo Mater Marijo, rekoč: O moja Gospa, edina moja pomoč si za Bogom, moja voditeljica si na potovanju mojega življenja, moč si mi zoper mojo slabost, bogastvo pri moji revščini, zdravilo za moje rane, polajšanje mojih bolečin, rešenje mojih vezij, upanje mojega izveličanja! O usliši moje prošnje, usmili se mojih izdihov, o moja Gospa, moje pribežališče, moje življenje, moja pomoč, moje upanje in moja moč!» Ko je sv. Efrem premišljeval pota Božje previdnosti, ki hoče, da vsi dosežejo svoje izveličanje po Mariji Devici, zaklical je: «O moja Kraljica! ohrani in obvaruj nas s svojim plaščem, ker za Bogom nimamo upanja razen tebe!»

Sv. Bernard trdi, da je Bog položil ceno za rešenje vseh ljudij v Marijine roké, da jih po svoji volji deli. «Preden se je Beseda Božja v Mariji včlovečila, tako piše sv. Irenej, poslal

je Bog vélikega angelja Gabrijela, da je dobil njeno privoljenje, ker je hotel, da naj se ljudje zahvaljujejo za skrivnost včlovečenja Sina Božjega tudi Mariji.» In sv. Jordan pravi: «Vse dobrote, vso pomoč, vse milosti ljudje od Boga prejemajo po Mariji.

Koliko prevzetnih je postalo ponižnih vsled pobožnosti do Marije Device; koliko zapeljanih je prišlo zopet na pravo pot proti nebesom, koliko jezi udanih je postalo krotkih, koliko nečistnikov čistih, koliko grešnikov je postalo pobožnih! Koliko zaslepljenim je dobila Marija pravo luč in spoznanje, koliko obupnim pravo zaupanje in koliko ljudem je izprosila izveličanje, če tudi so že stali na kraju peklenškega brezna! Prav to je Marija teti oznani v svoji visoki pesmi, rekoč: *Glej, od sedaj me bodo srečno imenovali vsi narodi.* (Luk. 1, 48.) Tem besedam pristavlja sv. Bernard: «Zato te bodo srečno imenovali vsi narodi, o Devica Marija, ker vsem dobivaš življenje in izveličanje, ker po tebi prejemajo grešniki odpusčenje, in pravični stanovitnost v milostiBožji.»

Pobožni Landsperg si misli, da nas Jezus Kristus z naslednjimi besedami nagovarja: «O

vi ljudje, vi ubogi Adamovi otroci, ki živite v sredi toliko sovražnikov in v tako veliki revščini, trudite se vselej svojo in mojo Mater Marijo s prav posebno ljubeznijo častiti. Kajti zapustil sem vam Marijo v izgled, da se od nje učite, kako je treba moliti, da boste meni všeč; daroval sem jo vam kot pribežališče, da se na-njo obračate v svojem trpljenju. Jaz sem to svojo Mater tako ustvaril, da naj se nikdo ne boji in ne omaguje k njej se zateči. In ravno zato sem jo ustvaril tako usmiljeno in ljubeznivo, da ji je skoraj nemogoče zaničevati katerega koli, ki se k njej zateče, ali odreči pomoč tistemu, ki jo prosi. Vsem je odprt plašč njenega usmiljenja; ne dopušča, da bi se kdo ločil od nje, ne da bi bil pri njej našel tolažbe.*

Hvalimo in poveličujmo torej neprenehoma neskončno dobrotljivost našega Boga, ki nam je dal v Mariji tako prisrčno in ljubeznivo Mater in priprošnjico, in imejmo otroško zaupanje na Marijino priprošnjo in pomoč.

Lep izgled zaupanja in ljubezni do Marije nam je zapustil sveti Bonaventura v naslednjih prisrčnih besedah:

«Ako bi me bil Bog še tolikrat poprej odločil za pekel, vendar vem, da svoje ljubezni ne more odreči tistemu, ki ga ljubi in išče. S svojo ljubeznijo se ga hočem okleniti; nočem ga poprej zapustiti, dokler mi ne dá svojega blagoslova, tako da me ne more zapustiti brez mojega spremstva. Če mi družega ne privoli, hočem se skriti vsaj v njegovih ranah, kjer hočem ostati, da me more tako pri sebi najti. Če bi me pa moj Izveličar zaradi mojih grehov ne hotel prenašati, pokleknil bi pred njegovo sveto Mater in tako dolgo pri njej ostal, dokler bi mi ona ne dosegla odpuščenja mojih grehov. Kakor tej Materi vsega usmiljenja nikoli ni bilo mogoče svojega sočutja zatreti ob človeških nadlogah in prosečih zapuščati, tako tudi zdaj ne more kaj takega storiti in zato bo gotovo vsaj iz usmiljenja in sočutja svojega Sina nagnila, da mi odpusti.»

Ko je sv. Bernard v neki Marijini cerkvi v Chatillon-u pred milostno podobo Matere Božje molil z otroško ljubeznijo in s pristrčno gorečnostjo, ponudila mu je pri besedah «Skaži se Mater», presveta Devica Marija dete Jezusa, rekoč: «Sprejmi Jezusa, Odrešenika sveta.» Ob enem je njegovemu srcu navdihnila tisto medosladko, nebeško zgovornost, ki ga je storila najbolj pristrčnega hvalilca

Matere Božje in mu pridobila ime «medotekočega» ali «medenega» govornika.

Kako prisrčno in sladko pa je znal zares sv. Bernard o Mariji Devici govoriti, pisati in človeškim srcem vdihovati zaupanje na presveto Božjo Mater, naj nam pričajo le nekateri odlomki iz njegovih govorov. «To je volja tistega», tako piše sv. Bernard, «to je volja tistega, kateri je hotel, da dobimo vse po Marijinem posredovanju. V vseh rečeh in povsod naše pribežališče, tolaži našo bridkost, poživlja našo vero, utrjuje naše zaupanje, odpravlja obupnost, krepča našo srčnost. Beži naj strah! Devica Marija nam je dala Jezusa srednika; ali se bojite k njemu priti? Vaš brat je, vse poskušnje je prestal, izvzemši greh, da nam izkazuje svojo milost. Če se tresete pred njegovim Božjim veličastvom, ker je vendar le še Bog ostal, dasi se je včlovečil, zatecite se k Mariji. Sin bo uslišal Mater in Oče bo uslišal Sina. To je lestva za grešnike. «Milost si našla pri Bogu», rekel je nadangelj Gabrijel. Dà, to je naša sreča. Našla je milost in bo vedno našla milost in mi potrebujemo milosti. Premodra Devica ne

prosi kot Salomon modrosti, ne bogastva, ne časti in moči; prosi le milosti in milost je, ki nas rešuje.» In zopet piše sv. Bernard: «Naj mi ne govori nikdo o tvoji usmiljeni dobrotljivosti, o Marija, če se more le en sam človek spominjati, da te je v svoji potrebi klical na pomoč, ne da bi ga bila uslišala.»

Kristijani! kako tolažljiva in vesela je pač ta resnica, ki smo jo danes premišljevali, da je namreč prečista Devica Marija za Bogom naše upanje. Kdo izmed nas ni bil že večkrat v telesni ali dušni potrebi? Naj se torej zateče k Mariji, Materi našega upanja. Naj to stori z zaupanjem brez omahovanja; kajti eden izmed glavnih vzrokov, da marsikdo ni uslišan v svojih prošnjah pri Mariji, tiči v tem, ker ima premajhno zaupanje. Zraven upanja pa je treba tudi kak dar prinesti Mariji Devici. Ne počuten, ampak duhoven bodi ta dar, t. j. odpovej se kakemu priljubljenemu grehu, ali pa se vadi v kaki potrebni čednosti . . . iz ljubezni do Marije in z namenom, da bi bil uslišan. In ako nam je koristno, bomo uslišani, za kar stanovitno prosimo; če pa ne v tej reči, izprosila nam bo pa kako

drugo milost. — Zastonj ne bodo nikoli naše prošnje.

O Marija, Mati našega upanja! Ti dobro veš, da tvoj Božji Sin Jezus Kristus ni bil še s tem zadovoljen, da je hotel biti sam naš srednik in besednik pri nebeškem Očetu. Hotel je, da si nam tudi ti pomočnica; zato ti je dal toliko moč, da nam moreš doseči vse, česar ga prosiš. O dobrotljiva Mati! stoj mi na strani v vseh potrebah; ne zapusti me, prosi zame svojega ljubega Sina, da mi bo tako dolgo milostljiv, da kdaj srečno umrjem. Saj vesta nebo in zemlja, da se nikdo ne pogubi, za katerega ti prosiš in ga ti varuješ. O Marija, na te stavim vse svoje zaupanje, v tem zaupanju hočem živeti in umreti. Priznavati hočem zmerom: Jezus je moje prvo upanje in za Jezusom stavim vse svoje zaupanje na Devico Marijo. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi dobili otroško zaupanje na Marijino priprošnjo in pomoč.

Deseti dan.

Marija upanje grešnikov. I.

Redko se zgodi, da bi bili v kaki družini vsi otroci enako dobri in pobožni. Ako je med njimi kak poreden in malopriden otrok, ostane pri vsem tem še vedno otrok svojih starišev, kateri v svoji skrbi in ljubezni morebiti še več zanj storé, kakor za druge. Trudijo se na vso moč za njegovo dobro izrejo, za poboljšanje in spreobrnjenje. Dobra, skrbna krščanska mati ne bo za nobenega družega sina, za nobeno drugo hčer prečula toliko noči, ne bo toliko tožila, izdihovala, jokala in molila, nego za izgubljenega sina, za spri-jeno hčer. To nam sam naš Božji Izveličar lepo predočuje v priliki o izgubljenem sinu. Veliki družini, človeštvu, je Bog oče; vsi ljudje pa smo otroci. Med otroki te velike družine Božje jih je več malopridnih, hudobnih. Kdo pa bi si upal zato trditi, da zato niso več udje družine božje. Ravno nasprotno vemo namreč, da Bog pusti solncu sijati na dobre in hudobne, in dežiti na pravične in krivične; Kristus, dobri pastir, pusti 99 zvestih ovac v

puščavi in gré za izgubljeno čez hribe in doline, dokler je ne najde. Zato upamo po pravici, da Marija ni le samo Mati pravičnih, ampak tudi grešnikov.

V sv. pismu, v drugih bukvah Kraljev, se bere, da je bil Absalom svojega brata Amnona ubil. Ostra pravica je tirjala, da bi bil zato smrtno kaznovan. Ali prišla je neka modra žena iz Tekue in je stopila pred kralja Davida, rekoč: *O Gospod, jaz, tvoja dekla, sem imela dva sina, pa po nesreči je eden ubil svojega brata, zdaj mi hoče ostra pravica tudi še družega ugrabiti; o kralj, usmili se uboge matere, in ne dopusti, da bi jej bila vzeta oba sinova.* In kralj je uslišal prošnjo modre žene in je pomilostil Absoloma. Sveti cerkveni očetje trdijo, da je modra žena iz Tekue predpoda Marije Device, pribežališča grešnikov. Pravijo namreč, da tudi Marija nekako Bogu govori: «O Bog, nebeški Oče! imela sem dva sina, Jezusa in človeka; človek je umoril Jezusa, zdaj pa hoče tvoja pravica tudi še družega, namreč grešnika končati, jaz uboga Mati bi izgubila tako oba sinova. In res je stalen nauk svete katoliške

cerkve, da se Marija kot usmiljena Mati poteguje za zapuščene grešnike. Saj vsa katoliška cerkev moli v «češčeni Mariji»: *Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri.* In tudi v lavretanskih litanijah jo kličemo na pomoč z naslovom: *Pribežališče grešnikov, prosi za nas!* Sv. Tomaž iz Vilanove zato pravi: «O Marija, mi ubogi grešniki ne moremo najti drugje pribežališča, kakor pri tebi. Ti si edin vzrok našega upanja, od katerega za Jezusom pričakujemo svoje izveličanje. Ti si pri našem Bogu in Izveličarju naša edina srednica, na katero se obračamo.»

Da bi grešnikom zaupanje na Marijo pomnožil, misli si sv. Bonaventura viharo morje, na katero so padli grešniki iz ladije milosti Božje. Pekoča vest in strah pred Božjo pravico jih drvi sem ter tja; brez luči so in brez vodnika v največi nevarnosti. Tukaj pa jim kaže Gospod Bog Marijo, ki se imenuje tudi morska zvezda; zasliši se glas, ki jim kliče: «O ubogi grešniki, ki ste skoraj izgubljeni, ne obupajte, pogledjte to milostno zvezdo, dihajte lahkejšo in zaupajte na Marijo,

ki vas bo iz te nevihte rešila in pripeljala v zavetje večnega izveličanja.» «Saj je», kakor pravi sv. Efrem, «upanje obupajočih, zavetje utapljajočih se in edina pomočnica.» — «Ta Mati vsega usmiljenja», piše pobožni Blozij, «je polna dobrovoljnosti in milosti ne le do pravičnih, ampak tudi do grešnikov in obupanih. Ako vidi, da tudi poslednji stavijo svoje zaupanje nanjo in resnično pri njej iščejo pomoči, ne obotavlja se pomagati jim in izprositi milosti in odpuščanja od svojega Božjega Sina. Nobenega, še tako nevrednega grešnika ne zaničuje; nikomur ne odreče pomoči, vse tolaži, ako jo kličejo na pomoč. S svojo krotkostjo unema dostikrat v srcih grešnikov pobožnost do sebe, večkrat izbudi iz grešnega spanja celo tiste, ki se ločijo najdalje od Boga, in ki so najglobokeje pogrezneni v blatu svojih pregreh.

Na tak način pripravlja grešnike, da prejmejo milosti Božje in za njimi večno izveličanje. Zato je skoraj nemogoče, da bi se pogubil, kdor zvesto in ponižno goji v svojem srcu pobožnost do Marije Device.

Žalosten je stan grešnikov. Velika je njih dušna revščina! Nekateri se ne povzdignejo iz močvirja svojih pregreh, ker jih držé uklenene strasti, ali pa, ker se jim pretežko zdi zapustiti grešne priložnosti. Drugi se ne izkopljejo iz groba grehov, ker jim primanjkuje srčnosti, da bi se odkritosrčno in čisto izpovedali. Tretji se ne spreobrnejo, ker vsi obupani govoré: Moji grehi so preveliki, da bi mogel dobiti odpuščenje. In zopet drugi se ne spreobrnejo, ker so morebiti celo vero izgubili in so v svojih hudobijah vsi otrpneli in okameneli. Tako sedé grešniki — ne pred nebeškimi, ampak pred peklenškimi vrati, milo izdihujoč in plakajoč, ker nimajo moči, da bi se grehom odpovedali. Kako lahko se pogreznejo danes ali jutri v peklenško brezdno; saj voz dirja navzdol sam ob sebi.

Pa kaj se vendar včasih zgodi? Preteče morebiti nekoliko dnij, nekoliko tednov, nekoliko mesecev in nekoliko let in tisti, nad katerimi je bilo skoraj obupati, so srečni — v nebesih. Kdo vam je, o presrečni, tja pomagal? Marija, naša usmiljena Mati, tako vsi odgovarjajo. In kako vas je noter pripeljala?

Svoje milostljive oči je obrnila v nas, svoje srce nam je odprla, ker mi svojega srca nismo tako dolgo hoteli odpreti njenemu Božjemu Sinu, in bili smo rešeni.

K sv. Elizabeti Turinški je pripeljala plemenita gospa lahkomišljenega mladega človeka, Bertolda po imenu, da bi ga nagnila na pravo pot. Nato začne sv. Elizabeta prijazno opominjati mladega človeka. Po nekaterih besedah je odgovoril: «O moja gospa, prosim vas, molite zame, da mi Bog dá svojo milost.» — «Ali res hočeš, da naj jaz zate molim? Ali ti je v resnici za to mar?» — «O gotovo», odgovori mladi človek. — «Torej hočem to storiti, če greš z menoj in tudi sam moliš.» Potem je peljala mladega človeka v grajsko kapelo, rekla mu je poklekniti in moliti, sama pa se je tudi vrgla na kolena in začela zanj moliti. Pa komaj je tudi sam začel moliti, kolikor je mogel dobro, že je postal ves nemiren in je zaupil: «O gospa, prejenjajte moliti!» Elizabeta pa je dalje molila. In še bolj glasno je začel mladi človek izdihovati in upiti: «O gospa, odjenjajte vendar, kajti ne morem več prenašati.» Bil je res videti milovanja vreden; kajti pot mu je tekel po obrazu, vroča soparica ga je obdajala in se je vil, kakor bi mu obleka na telesu gorela sem ter tja. Na to mu pritekó na pomoč ple-

menita gospa in dve strežnici svete kneginje, pa pri toliki vročini so ga mogle komaj prijeti. «V imenu Gospodovem», tako je še enkrat močno zaupil, «jenjajte moliti, kajti mene bo končal ogenj.» Zdaj še-le je prenehala sv. Elizabeta moliti; mladi človek pa je šel naravnost k duhovnim sinovom sv. Frančiška, k minoritom in se je daroval vsega popolnoma Bogu.

Toliko je mogla doseči pri Bogu priprošnja sv. Elizabete. Koliko milosti pa bo še-le prejel grešnik, ki se z otroškim zaupanjem priporoča Mariji, Materi vsega usmiljenja!

Angeljsko čista sv. Koleta je čakala v nekem mestu na Savojskem dozidanja samostana. S svojimi redovnimi sestrami je stanovala v zasebni hiši in je hodila vsak dan z njimi čez cesto v cerkev, kamor jo je vselej spremljala s spoštovanjem muožica ljudij. Nekega dne se postavi ponižni služabnici Božji na pot razuzdanec, ki je svojim vinskim bratom obljubil, da hoče izvršiti nekaj burkastega. Stopivši pred svetnico reče s hinavskim spoštovanjem: «O pobožna in častita učenica, ako si res tako sveta, kakor to ljudstvo misli, blagovoli izpremeniti me v pobožnega in Bogu vdanega človeka.» Koleta, ki se v takih rečeh ni hotela šaliti, bila je v srcu užaljena zaradi

tolike spridenosti, rekla je, oči in roke povzdignivši proti nebesom, slovesno in glasno: «Bog, ki vse premore, naj ti skaže usmiljenje in naj te izpremeni v svojega zvestega služabnika!» In glejte, mahoma je bilo šalivčevo srce izpremenjeno; skesan in izpreobrnjen je odšel izmed množice in je od tedaj prav pobožno živel.

Tukaj imamo drug izgled, kako se je popolnoma izpreobrnil ubog grešnik, ko ga je priporočila ponižna, Bogu posvečena devica milosti Božji. Koliko bo še-le prejel, kogar prečista Devica Marija, Mati Gospodova, priporoča milosti Božji!

In to tudi res dela preblažena Devica Marija. Vsem ubogim ljudem se skazuje dobrotljivo in usmiljeno Mater. Prav posebno pa je usmiljena do ubogih grešnikov. Tega se je naučila od svojega Božjega Sina. Kajti videla je, kaj je njen Božji Sin storil za rešenje ubogih grešnikov. Videla je, kako je zaradi njih nebesa zapustil, podobo hlapca nase vzel, molil, čul, delal, postil se, ljudi učil, opominjal, žugal jim, zanje se daroval, trpel in umrl. Dobro tudi vé, da si je pustil

le eno reč očitati, namreč, da grešnike sprejema in je z njimi.

Tudi Marija se je v neizrekljivih dušnih bolečinah pod križem za uboge grešnike vso darovala, da bi imeli grešniki zaupanje na njeno priprošnjo pri Bogu. Zato je tudi vsem kristijanskim otrokom nekako prirojeno, častiti Marijo in po njej iskati milosti pri Božjem Sinu, podobno otroku, ki se pred razžaljenim očetom zavija v materino krilo. Marija se je večkrat grešnikom izkazala kot jutranja zarija, kot solnce, kot za boj v red postavljena množica vojščakov. (Vis. pes. 6, 9.) Marsikoga zbudi in zdrami, ko v noči pregreh še trdno spi, Marija enako jutranji zariji iz strašnega spanja pregreh; za druge ima moč solnca, ker jim prosi milosti in razsvetljenja in izpreobrnjenja; tretjega kakor prijazna lunina luč vodi po nevarnih potih pozemeljskega življenja, da lažje dela pokoro za grehe, da srečno premaguje skušnjave, ter se ohrani v stanoovitnosti. Tudi se včasih zgodi, da se Marija kakemu razuzdanemu zaničevalcu Božjih rečij postavi strašno resnobno nasproti, da trepetaje spozna v ogledalu njene čistosti in viso-

kosti svojo zavrženost in hudobijo, in začne osramočen klicati Marijo na pomoč.

Kdo pa bi mogel našteti vse izgledе, ki nam potrjujejo resnico, da je Marija upanje grešnikov! Vselej in povsod, kjerkoli je svetila luč svete vere, je bilo tudi veliko grešnikov, ki so se na priprošnjo Marije Device izpreobrnili ter so milost dosegli pri Bogu. Pa tudi zdaj je Marija usmiljena Mati vsem grešnikom, če se le sami hočejo poboljšati, kakor je razodela sveti Brigiti. Gotovo je, kdor se hoče resnično poboljšati, ne obrača se nikdar zastonj k Mariji; ali žalostno je, da mnogi grešniki nočejo klicati na pomoč Marije, ki je upanje vseh grešnikov, in zato se ne izpreobrnejo.

O Marija, bližam se ti z ranami, katere so mi vsekali moji grehi. Za Bogom si ti moje največje upanje. Spominjaj se, koliko je Jezus, tvoj Sin, zame storil in pretrpel; ne bom se vdeležil zasluženja, ki mi ga je njegova kri pridobila, ako mi ti odrečeš svojo pomoč. Ne morem in nočem se bati, da bi me zavrgla, ker se ni še slišalo, da bi bil

zapušččen, kdor se je zaupno obrnil do tebe. Ne prosim te minljivih dobrot, ampak sprave s tvojim Sinom, ljubezni Božje, spolnovanja njegove svete volje, da bi ga mogel na vse veke ljubiti in moliti. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.» za spreobrnjenje grešnikov.

Enajsti dan.

Marija upanje grešnikov. II.

Ker je Marija pribežališče grešnikov, zato naj bi zaupljivo k Mariji hiteli vsi grešniki, katerikoli se želijo izpreobrniti, da jim izprosi pri Bogu to milost. Saj je Marija zmerom pripravljena pomagati tistim, ki imajo resnično voljo k Bogu se obrniti. Zato sv. Bazilij grešnikom prigovarja: «O grešnik! nikar ne izgubi zaupanja, temveč obračaj se v vseh svojih potrebah do Marije, kliči jo na pomoč; kajti vselej jo boš našel pripravljeno pomagati, ker je volja Božja, da ona pomaga v vseh potrebah.» Ta usmiljena Mati tako prisrčno želi nesrečne grešnike rešiti, da jih celó išče, in

da jim vé najti vse pripomočke za spravo z Bogom.

Ko je želel stari očak Izak divjačino jesti, obljubil je svojemu sinu Ezavu svoj očetovski blagoslov, če mu jo pripravi tako, kakor ve, da mu je po volji. Ker je pa Rebeka želela, da dobi njen drugi sin Jakop blagoslov, rekla mu je: *Pojdi k čedi in dobi dva kozliča, da z njima pripravim tvojemu očetu jed, kakoršno rad uživa.* In Rebeka je naredila iz njiju ukusno jed, ki jo je Izak rad povžil, in potem Jakopa blagoslovil. Sv. Antonin trdi, da se Rebeka tukaj kaže predpodobo Marije Device, ki angeljem Božjim kliče: Pripeljite mi grešnike (katere kozliča pomenita), da jim izprosim kesanje nad grehi in jih izpremenim v pohlevna jagnjeta ter jih zopet spravim z Bogom!

Preblažena Devica Marija je nekdam razodela sv. Brigiti, da ni na svetu tako zopernega grešnika, da bi se ne izpreobrnil in zopet ne dosegel milosti, če se le hoče k njej zateči in pri njej pomoči iskati. Mnogi izgledi nam to potrjujejo. Čujmo le enega iz sedanjega časa,

V Turinu na Laškem je umrl 12. sušca l. 1887. izključen jezuit Karol Passaglia. Osem dnij je trajala njegova bolezen. Ko je bil še jezuit in učenik bogoslovja v Rimu, pridobil si je neumrljivih zaslug za razglašenje verske resnice o brezmadežnem spočetju Marijinem. Njegova dotična pisma so dobila svetovno slavo.

Vendar, žal, Passaglia se je kmalu potem pridružil tisti necerkveni stranki, ki je hotela vzeti svetemu Očetu dežele, a prej ga še nagniti, da bi se jim prostovoljno odpovedal. Ob enem je Passaglia stopil iz reda Jezusove družbe. Razne knjige, ki jih je Passaglia zoper svetno papeževo vlado spisal, obsodil je Rim in zavrgel. Pisatelj se sv. Očetu ni hotel podvreči in je zmerom globokejše padal v svoji nečimernosti in nepokorščini.

Cerkvi sovražna italijanska vlada se je podvizala tega moža zase pridobiti. L. 1860. ga je postavila za učenika modroslovja na vseučilišču v Turinu; l. 1863. je postal državni poslanec. Kot poslanec je vladi prigovarjal, naj se Rima polasti, kar se je — Bogu bodi potoženo — tudi zgodilo. Nekaj let se je še o njem govorilo in pisalo po časnikih, poslednjič pa je bil skoraj pozabljen. Kakor za vsacega človeka, tako je tudi zanj prišel konec življenja. Začelo se mu je grlo sušiti, vendar na smrtni postelji je dosegel Božje usmiljenje

po priprošnji brezmadežne Device Marije, za katere čast se je tako izvrstno potegoval poprejšnja leta svojega življenja.

Že prvi dan njegove hude bolezní se je v njem izbudila živa vera, katere sicer popolnoma ni bil nikoli zapustil. Kmalu je poklical k sebi župnika cerkve sv. Karola. Dné 8. sušca zjutraj je preklical Passaglia slovesno vse svoje z mote in dano pohujšanje, ter je prosil Boga in sv. Očeta papeža odpuščenja. Potem se je skesano izpovedal in še tist dan je prejel sveto popotnico. Tudi kardinal-nadškof turinški ga je obiskal; v njegovi navzočnosti je Passaglia ponovil svoj preklic z močnim glasom, da so ga vsi pričujoči razumeli, in je zatrjeval, da hoče živeti in umreti v edinosti s sv. cerkvijo, t. j. s papežem, in je to ponavljal s tolikim poudarkom, da ga je kardinal opominjal, naj se pomiri in potolaži.

Pri teh mislih in sklepih je ostal še zadnjih pet dnij svojega življenja, in prísérčno je prosil, naj se njegov preklic naznani tudi svetemu Očetu papežu Leonu XIII. Svoje imetje je odločil v zadnji volji za bogoljubne namene. Poslednjič je zapovedal, naj se vse njegove knjige in pisma izročijo turinškemu nadškofu, da bi svoje življenje sklenil s popolnim podvrženjem pod cerkveno oblast.

Tako je umrl Passaglia, kakor smemo upati, srečne smrti pod varstvom nebeške

Kraljice, za katere večo čast in slavo se je goreče trudil, dasi je bil pozneje tako globoko padel. — O grešnik! če si tudi ti zelo žalil Boga, zateci se zaupljivo k Mariji, z njeno pomočjo moreš še milost najti, ako imaš le resnično voljo spraviti se z Bogom.

Noetova ladija je bila lepa in pomenljiva predpodoba Marije Device; kajti kakor so v oni ladiji zavetje našle vse živali zemlje, tako dobivajo zavetje pod Marijinim plaščem vsi grešniki, kateri so zaradi svojih pregreh in mesene poželjivosti podobni živalim. Sveta Jedert je videla nekega dne Marijo z odprtim plaščem, pod katerim je bilo veliko divjih zverij raznega plemena: levi, tigri, medvedje itd.; tudi je videla, da jih Marija ni odganjala, ampak jih je s svojo roko prijazno gladila. Svetnica je spoznala, da zveri pomenijo uboge grešnike, katere Marija z vso ljubeznijo in krotkostjo sprejema, ako se le hočejo k njej obrniti.

Po pravici kliče torej sv. Bernard preblaženi Devici Mariji: «O moja Kraljica! Ne zaničuješ nobenega grešnika, ki se k tebi obrne, naj se kaže z grehi še tako omade-

ževanega in zaničljivega; ako le tebe prosi pomoči, ne braniš se podati mu svoje milostne roke in ga potegniti iz brezdna obupnosti. Zahvaljujmo se Bogu, in poveličujmo ga, da je tebe, o preljubezniva Devica Marija! ustvaril tako krotko in usmiljeno celo do najrevnejših grešnikov. Milovanja vreden je, kdor te ne ljubi in v te ne zaupa. Pogubi se, kdor Marije ne kliče na pomoč; kdaj pa se je nasproti kdo pogubil, ki se je obračal k Mariji?

Sveto pismo pripoveduje, da je bogati Boc dovolil pobožni in pridni Ruti na njivi pobirati klasje, ki je ženjicam padalo iz rok: *In je pobirala klasje za ženjicami.* (Rut. 2, 3.) Po besedah sv. Bonaventura je Ruta lepa predpoda Marije Device, pravi namreč: «Kakor je Ruta milost našla v Bocovih očeh, tako je Marija milost našla v Gospodovih očeh, da pobira klasje, ki je ženjicam odpadalo. Ženjci so delavci v vinogradu Gospodovem, misijonarji, pridigarji, duhovniki in izpovedniki, ki se trudijo duše Bogu pridobivati zlasti o velikonočnem času, o sv. misijonu, o svetem letu in drugih priložnostih. Ali žalostno je, da se nahajajo otrple in uporne

duše, ki se tudi o takih časih ne izpreobrnejo; po vsaki velikonočni izpovedi, po vsakem misijonu, po vsakem svetem letu ostanejo, kakor odpadlo klasje na njivi. Kdo drug more tako odpadlo klasje še pobrati in pogube rešiti, kakor ti, o Marija? Kdor torej velikonočne izpovedi morebiti že več let ni opravil, in se ni spreobrnil o kakem misijonu, ali o svetem letu, ali o drugem izveličanskem času, in je ostal nespokoren, kakor odpadlo klasje na njivi, naj se pač zaupljivo zateče k Mariji in naj jo prisrčno prosi, da mu bo dosegla milost resničnega in stanovitnega izpreobrnjenja!

Kako nesrečni so tisti, ki nočejo klicati Marije in je nočejo poslušati, če jih tudi Marija k sebi vabi, ker taki se morajo potem pogubiti! O grešnik! o grešnica! nikar ne zapusti Marije, opravljaj vsaj kako pobožnost Mariji v čast z namenom, da ti poslednjič dobi milost izpreobrnjenja. Prinesi ji v ta namen kak dar, kako zatajevanje, kako miloščino, da ti izprosi milost pri Bogu.

Sveta Kristina, imenovana čudodelnica, prosila je večkrat kake bogate, posvetne in pregrešne ljudi miloščine in sicer samo zato,

da je takim ljudem dala priložnost k dobremu delu, da bi si tako zaslužili milost Božjo. Nekikrat je čutila v sebi nenavadno hudo žejo; od Boga jej je bilo razodeto, kaj ta žeja pomeni. Hoteč si žejo ugasiti je stopila v krasno obednico slaboglasnega lahkoživca, približala se bogato obloženi mizi in ga prosila malo pijače. V začudenje vseh pričujočih vstane sicer prevzetni hišni gospodar, nalije kozarec z dobrim vinom in ga poda z vsem spoštovanjem sv. Kristini. Ona je samo pokusila, lepo se zahvalila in odšla. Svetnici pa je Bog razodel, da je dobil ta gospodar, ki je kmalu po tem za smrt zbolel, ravno zaradi svoje milosrčnosti milost izpreobrnjenja.

Glejte! kako milost je dobila ubogemu grešniku miloščina, ki jo je podelil svetnici, ki ni največa v nebesih: Koliko bodo še-le premogle molitve, miloščine, ali druga dobra dela, ako jih grešnik Mariji daruje v ta namen, da bi se poboljšal in se z dobro izpovedjo spravil z Bogom.

Zatorej, o grešnik! če si tudi še tako globoko padel, ne obotavljaj se k Mariji pribežati, prinašaj ji darov goreče molitve, miloščine, ali drugih dobrih del; po njeni priprošnji smeš upati milosti izpreobrnjenja, ako

ti je le v resnici za to mar. Sv. Antonin pripoveduje, da se je mislil neki grešnik v svojih sanjah stoječega pred Božjim sodnim stolom. Hudobec ga je tožil, Marija pa zagovarjala. Hudobni duh je prinesel zoper grešnika zapisnik vseh grehov, kateri je bil veliko teži na tehtnici Božje pravice, kakor vsa njegova dobra dela. — Položila pa je Marija svojo usmiljeno roko na drugo skledico tehtnice in jo toliko ponižala, da je bila milost teža od grehov. Grešnik je spoznal, da mu bo Marija dobila odpuščenje grehov, ako se poboljša. Res je to storil in začel prav pobožno živeti. — O grešnik! o grešnica! zateci se v ta namen k Mariji, da tudi tebi sprosi milost spreobrnjenja!

O Marija! ti si tolažba vseh grešnih src, pribežališče vseh zadolženih Adamovih otrok. Zato k tebi pogleduje marsikatero solzno oko, k tebi se vzdiguje marsikatero ranjeno, nepokojno srce. Bodi nam vsem srednica in besednica pri svojem Božjem Sinu! Spominjaj se, Kraljica nebes in zemlje! da si zaradi nas, grešnih ljudij, postala Mati našega

Božjega Odrešenika in zakladnica milostij Božjih. Mi, nesrečni ljudje, bližamo se tebi s srcem polnim dušnih ran in hudega nagnenja; ne obrni od nas svojih milostljivih očij; naša dušna revščina naj gine tvoje usmiljeno srce, da nam pomagaš. Stoj nam na strani, prôsi za nas, ne zapusti nas — in rešeni bomo. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: „Češčena bodi Kraljica itd.“ za spreobrnjenje trdovratnih grešnikov.

Dvanajsti dan.

Kakšno naj je naše upanje do Marije.

Marija je naše upanje, ker po njeni mogočni priprošnji od Boga dobivamo mnogo dušnih in telesnih dobrot. Da bomo pa toliko lože dosegli, kar upamo po Marijini priprošnji, moramo presveti Božji Materi nekako sveto silo delati. Kaj dela silo Božji Materi? Pred vsem drugim *naša nesreča in potreba*. Potožimo jej svoj nesrečni, žalostni stan: kakšne reve in sirote smo, tako da si sami ne moremo pomagati. Taka ponižna pritožba gine njeno materino srce in ga k usmiljenju nagiba.

Potem tudi *goreča in prisrčna molitev* dela sveto silo Božji Materi, ker ima tako dobro in sočutno srce, da se ne more lahko ustavljati stanovitnim prošnjam. Zraven tega sta še dva pripomočka, s katerima delamo presveti Božji Materi toliko silo, da smo gotovo uslišani, ako je le naši duši v izveličanje. In ta pripomočka sta *resnična želja in trdno zaupanje*.

1. Kaj je naša *resnična želja*? To je prava resnična volja, pravo hrepenenje po tem, kar hočemo doseči po Marijini priprošnji; hrepenenje, ki se upira na prave, jasno spoznane uzroke. Zakaj moramo imeti tako resnično željo, tako hrepenenje po tem, kar prosimo? Že zaradi Boga samega; kajti resnična želja je prvi pogoj, da smo uslišani v molitvi. Saj molitev po besedah svetega Tomaža Akvinskega ni nič drugega, nego izraz naše volje, ali razlaganje naših željâ in našega upanja. Zakaj bi pa prosili, ako bi nam ne bilo nič do tega, da smo uslišani? Kako nam hoče Bog kaj dati po priprošnji Marije Device, če nimamo resničnih željâ, resnične volje doseči to, česar prosimo? Tudi mi sami se ne me-

nimo za prošnje, pri katerih prosilcu ni veliko do tega, da bi bil uslišan. Sveto pismo nam to potrjuje. Kristus je le take resnične želje in volje čakal. Zato je večkrat vprašal: «Hočeš biti zdrav?» (Jan. 5, 6.) «Kaj hočeš, da naj ti storim?» (Luk. 18, 21.) «Naj se ti zgodi, kakor si hotel.» (Mat. 15, 28.) Iz tega vidimo, da se je uslišanje prošnje natanko ravnalo po meri človeške želje in volje.

Pa tudi zaradi nas samih je resnična želja in volja prav močno koristna. Kajti pri ganja nas, da tudi sami storimo vse, kar je potrebno, da smo uslišani. Česa pač ne stori človek, ki ima resnično željo in voljo, uslišan biti v kaki reči? Kako iznajdljiv, kako srčen in silen je! Nobene težave se ne ustraši! vse more premagati. Spominjajmo se le slepega pri Jerihi. Kako željno upije in kliče, ko sliši, da gre Jezus mimo: *Jezus, Sin Davidov, usmili se me!* Spredaj gredoči ga svaré, naj molči. Ali nič se ne zmeni za to opominjevanje in le še bolj upije: *Sin Davidov, usmili se me!* In s to resnično željo in voljo je dosegel, česar je hotel: dobil je pogled. Tu vidimo, koliko mu je pomagala resnična želja

in volja! — Ali pa mislimo na evangeljsko ženo, ki je prišla iz krajev Tira in Sidona, in je upila za Jezusom, rekoč: *Usmili se me, Gospod, Sin Davidov! moja hči veliko trpi od hudiča. On pa ji ni besede odgovoril, (da poskusi njeno vero, zaupanje in ponižnost). In njegovi učenci so pristopili in ga prosili, rekoč: Odpravi jo, ker za nami upije. On pa je odgovoril in rekel: Nisem poslan, kakor le k zgubljenim ovcam Izraelove hiše. Ona pa je prišla, in ga je molila, rekoč: Gospod, pomagaj mi! On pa je odgovoril in rekel: Ni prav jemati kruha otrokom in ga psom metati. (Kristus govori po takratni navadi Judov, ki so imenovali nevernike nečiste malikovalce, pse. Te besede so na videz ostre, pa Kristus včasih tako ponižuje duše, ki ga prosijo, da tem bolj goreče in prisrčno prosijo). Ona pa je rekla: Kaj pa da, Gospod! saj tudi psički jedó drobtine, katere padajo od mize njih gospodov. (Hotela je reči: Res sem nevredna, da bi sedela med otroki pri mizi; ker pa psički dobivajo ostanke z gospodarjeve mize, daj torej tudi meni vsaj najmanjšo milost. Tedaj je Jezus odgovoril in ji rekel: O žena!*

velika je tvoja vera. Zgôdi se ti, kakor hočeš. In njena hči je bila zdrava od tiste ure. (Mat. 15, 22—28.) Ta žena je hotela na vsak način zdravja izprositi svoji hčeri, in res ga je dosegla. — Takih izgledov je še več v svetem evangeliju; iz njih se vidi, da človek doseže od Boga, kar v resnici hoče in želi, ako mu je v izveličanje.

Ravno to velja tudi o naših prošnjah, s katerimi se obračamo do preblazene Device Marije, da bi nas Bog uslišal po njenem posredovanju. Ne bomo prosili zastonj, če le v resnici hočemo in želimo.

Zato moramo pred vsem skrbeti, da nas navdaja veliko hrepenenje po milosti, katero hočemo doseči po njeni priprošnji. To je prva milost in skoraj prvo znamenje, da bomo uslišani. Vprašaj se torej, o kristijan! kaj hočeš in želiš doseči po Marijini priprošnji in kako to želiš? Skušaj to hrepenenje v sebi pomnožiti, premišljujoč nagibe, ki te morejo prav goreče izpodbadati, da resnično želiš in prosiš dotične milosti. Preudarjaj uzroke, kako dobro in koristno bo za tvoje sedanje in prihodnje življenje, ako jo dosežeš,

in prosi celo pomoči, da bi mogel obuditi v sebi prav veliko hrepenenje, ker že to je brez dvoma velika milost in prva potrebna in lepa lastnost našega zaupanja do Marije.

2. Drugo, za kar moramo skrbeti, ako hočemo po priprošnji preblazene Device Marije kaj doseči, je *veliko in trdno zaupanje*. Hrepenenje po kaki milosti brez velicega in trdnega zaupanja bi nam nič ne koristilo, marveč bi nas le nesrečne storilo. Hrepenenje more le v trdnem zaupanju živeti. Zato moramo svoje hrepenenje po kaki milosti združevati s trdnim zaupanjem, da jo dobimo.

V čem pa je trdno zaupanje? To je nekaka viša stopinja našega upanja, in se kaže v trdnem prepričanju in v ponižnem pričakovanju, da bomo dosegli, kar prosimo.

Iz tega pojasnila izhajajo tudi nagibi in uzroki za trdno zaupanje.

Zaupanje je že samo po sebi dobro. Sad je namreč druge Božje čednosti — upanja, torej ene izmed treh najviših čednostij. In zato Bog dopušča včasih, da pridemo v kake stiske in potrebe, da imamo tako priložnost,

vaditi se v čednosti upanja in zaupanja do njega samega in tudi do priprošnje preblažene Device Marije.

Drugič se s trdnim zaupanjem Bog in Marija prav posebno častita. Celó človeku je vseč, če kdo nanj stavi svoje zaupanje; s tem namreč priznava njegovo razumnost, njegovo moč in dobro srce. Ravno tako je tudi pri Bogu in pri Mariji Devici. S svojim zaupanjem slovesno priznavamo njegovo modrost, vse-mogočnost, dobrotljivost in zvestobo v obljubah. In to velja tudi o Mariji Devici. Zaupamo na njeno priprošnjo, ker vemo, kako velika je nje moč, kako dobrotljivo in usmiljeno nje materino srce. To so uzroki, na katere se opira naše zaupanje do Boga in Marije. Zato ima Bog in gotovo tudi Marija posebno veselje nad trdnim zaupanjem. Mnogokrat Bog v sv. pismu zatrjuje, da hoče ravno zaradi tega človeka rešiti in varovati, ker je v Boga zaupal: *Ker je v me zaupal, otel ga bom; varoval ga bom, ker je moje ime spoznal.* (Ps. 90, 14.) — Nasproti pa Bogu ni nič bolj zopernega nego nezaupnost. Črti jo in kaznuje kakor razžaljenje očetovske dobrotljivosti in

kakor zatajevanje Božjih lastnostij. Izgled imamo nad Mojzesom. Kako občutljivo ga je Bog kaznoval pred vsem ljudstvom! Njegova čudodelna palica je bila nezmožna brez zaupanja in moral je v puščavi umreti, ni mogel iti v obljubljeno deželo. Skoraj vse pa moremo doseči z zaupanjem. Spominjamo se krvotočne žene v sv. evangeliju ali Božje Matere na ženitovanju v Kani galilejski. Zaupanje je ljubemu Bogu tako všeč, da ga kar očitno hvali, n. pr.: *Tolike vere nisem v Izraelu našel. — Tvoja vera ti je pomagala.* Podobno temu moremo tudi s trdnim zaupanjem po Marijini priprošnji od Boga doseči velikih milostij. Da je bila kaka molitev čudovito uslišana, bilo je vselej zaupanje pri tem poglaviten vzrok. Izmed brezštevilnih izgledov naj nam to resnico potrjuje le en dogodek.

L. 1873. je bil praznik vnebovzetja Matere Božje na slavni poti v Lurdu na Francoskem posebno milosti poln. Dné 17. avgusta je bral v ondotni romarski cerkvi duhovnik de Musi po preteklih 22 letih zopet prvikrat sv. mašo, potem ko je bil na praznik vnebovzetja Marije Device čudovito ozdravljen. Med drugimi je obhajal tudi baronovko de la Rue, katera

je bila tudi čudovito ozdravljena na večer pred praznikom.

Baronovko de la Rue je l. 1861. napadla bolezen, ki je s časom zares grozovita postala: nobena jed se ji ni več prilegla, božjast ji je zvijala obraz, da je popolnoma oslepela. Uboga žena se je večkrat po tleh valjala in pri tem okoli sebe tolkla, da so morali vso opravo iz sobe pospraviti in jo vso z blazinami obložiti, da se ni pobila in ranila. Med tem strašnim trpljenjem je tako shujšala, da je bilo strahotno jo pogledati. Povsod je pomoči iskala. Okoli trideset zdravnikov je poklicala k sebi, pa nikdo jej ni mogel pomagati; skoraj po vseh toplicah na Francoskem so jo vozili; in komaj je bila kaka božja pot, kjer bi ne bila devetdnevnice opravljala. Pri vsem tem je imela neizmerno zaupanje na Mater Božjo. Kolikor hujša in daljša je bila bolezen, toliko bolj je upala, da bo ozdravljena in sicer po lurški Materi Božji. Toda nesreča je bila, da ni mogla priti v Lurd. Vedno so odgovarjali na njeno prošnjo, da je nje stan prenevaren, da zdaj ne more popotovati; mora še počakati, da se nekoliko pokrepča. «Potem takem», rekla je, «ne bom nikoli tja prišla. Toda le v Lurdu bom ozdravljena.» Tako je morala tri leta čakati. Skozi šest let je vsak dan lurško vodo pila in se z njo umivala.

Poslednjič, dné 11. avgusta l. 1873. se je zgodilo težavno potovanje ali prav za prav prenašanje v Lurd. V železničnem vozu so jej na tleh postlali in na rokah so jo morali noter in ven nositi. Vsakemu se je morala smiliti, kdor jo je videl. Ko so jo ljudje sočutno pogledovali, rekla jim je: «Dà, le dobro me pogledjte, da me boste spet spoznali, ko nazaj pridem. V Lurdu bom ozdravljena, potem vaše postrežbe ne bom več potrebovala.» Vso omagano in skoraj umirajočo so v Lurd pripeljali. Pred skalno votlino, kjer se je bila prečista Devica Marija tolikrat prikazala, mogla je odmoliti prvi večer po prihodu komaj en del rožnega venca. Noč je bila zanjo mirna, brez božjastnega napada. To jo je tolažilo; zjutraj je rekla svoji materi, katera je z njo prišla: «Čudež se je že začel goditi. Molimo sv. rožni venec.» Potem je pri ondotnih nunah sv. obhajilo prejela in se je dala v vozičku peljati pred Marijino votlino. Po odmoljenih dveh odstavkih sv. rožnega venca je poskušala sama iz vozička vstati in iti proti Marijini votlini; s prvega je še omahovala od slabosti, podpirali so jo, potem pa je kar sama poskusila iti in lahko je šla proti Marijini podobi, vesela je rekla okoli stoječim: «Glejte me, ženo, ki dvanajst let ni mogla hoditi, zdaj pa sama hodi!» Pred Marijino podobo je končala rožni venec. Ozdravljenje je bilo popolno.

Vsa pokrepčana je prižgala Mariji v čast svečo, zapela «magnifikat» ali Marijino pesem in odmolila še en del sv. rožnega venca. Pred veliko množico ljudij je pripovedovala vso zgodovino svoje dolge, hude boleznin in svoje čudovito ozdravljenje. — Od tega časa je bila baronovka popolnoma zdrava.

Glejmo tukaj, koliko premore trdno in neomahljivo zaupanje na Marijino pomoč in priprošnjo. Če hočemo torej v kaki dušni ali telesni potrebi pomoč doseči po Mariji, imejmo le veliko zaupanje nanjo in prosimo Boga in Marijo, da bi mogli še bolj trdno zaupati. Zato vsi molimo:

O predobrotljiva Gospa in Mati! Naj ti povem in naznanim, da imam v svojih stiskah veliko hrepenenje, da me ti uslišiš. Pravo in prisrčno željo imam, doseči, kar želim, vendar rad bi videl, da je ta želja še večja. Mojega hrepenenja gotovo ne boš prezirala. Saj rada poslušáš prošnje svojih otrok, in izpolnuješ voljo svojih služabnikov. Hrepenenje njih srca zadočuje, da jim dovoliš, česar te prosijo. Zato se ne bojim, da bi se ti zameril s

svojimi gorečimi željami, marveč te še prosim, da jih pomnožiš v meni.

Zraven tega imam tudi veliko zaupanje, da uslišiš mojo prošnjo. V tem zaupanju nočem omahovati, ker menim, da je moja prošnja Bogu všeč, v njegovo večo čast in moji duši v izveličanje. In zakaj bi, o Marija, v te ne zaupal? Če v te zaupam, zaupam v Boga, pri katerem vse premoreš. Saj si ti proseča vsemogočnost, izraz Božje dobrotljivosti in ljubezni, pred vsem svetom slavna po toliko dokazih svoje moči in dobrotljivosti. O naj postanem tudi jaz živa priča tvoje moči in dobrotljivosti! Vem sicer, da nisem vreden, da me poslušáš, vendar zaupam v tvojo ljubezen, v tvoje zasluženje in v moč tvoje priprošnje. Zato prosim, usliši mojo prošnjo, in, če moje zaupanje ni še zadosti veliko, pomnoži mi ga ti, da bo popolnoma všeč Bogu in da bo zadostovalo, da sem uslišan. Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi nam Marija izprosila milost trdnega zaupanja nanjeno priprošnjo pri Bogu.

Trinajsti dan.

Češčenje Božje Matere.

Potem, ko imenujemo v molitvi »Salve regina« — »češčena bodi Kraljica« — Marijo »naše upanje«, nadaljujemo: *Bodi češčena!* S temi besedami izražamo željo, naj Marijo Božjo Mater časté vse stvari. Kaj pa naj nas k temu nagiba? Zakaj naj »častimo Marijo za Bogom najpred?«

Vsak pameten človek spoznava, da je dolžan čast skazovati tistemu, kateri je vzvišen in popoln. Marijo smo dolžni častiti torej že zaradi njene neizrekljive visokosti. Kajti neskončna Božja modrost in vsemogočnost je v Mariji združila vse, karkoli jo more vredno delati našega češčenja. Brez madeža spočeta, in v vsem svojem življenju popolnoma prosta vsakega najmanjšega greha, celo vsake najmanjše nepopolnosti in nagnenja k grehu nam kaže ta prečista Devica najpopolnši uzor svetosti za Bogom, katerega angelji molijo, in pred katerim si s svetim spoštovanjem zakrivajo svoje obraze. Ali brezmadežnost Device ni edin uzrok, radi katerega jo časté angelji

in ljudje, tudi Božja Mati je, in ta veličastna prednost ji daje tako čast, da le Bog sam more premeriti vso njeno visokost. In zares! v koliki visokosti se nam kaže, ker je v svojem naročju nosila tistega, ki ga ne morejo obseči nebesa, ker je v času rodila onega, ki je bil iz Boga Očeta rojen od vekomaj, in ker je bil njej pokoren tist, kateremu angelji služijo in kateremu so pokorni solnce, luna in zvezde. V svojem veličastvu v nebesih ima vedno tako oblast nad srcem svojega Božjega Sina, da ji ne more skoraj nič odreči. Le Bog sam je nad Marijo neskončno vzvišen, zato tudi za Bogom ni v nebesih in na zemlji nobene stvari, katera bi bila našega češčenja bolj vredna, kakor Marija. Po pravici torej kliče sv. Bernard občudujoč imenitnost in visokost Marijino: «Odstopite vé senčne podobe, bežite od tod z vso posvetno visokostjo in bliščem, s katerim more svet krasiti svoje ljubljence, ker govorimo o izvoljeni stvari, katero nebesa sama polnijo s častjo in veličastvom. Kdo more to razumeti? Nebesa sama jo pozdravljajo, nadangelj prve vrste jo imenuje milosti polno, sveti Duh si jo izvoli za svojo nevesto,

moč Najvišega jo obsenči, postane Mati Sina Božjega, povzdignena je nad vse angeljske vrste, postane Kraljica nebes in zemlje. Zapri svoje oko, o človeška pamet, kajti pod zagrinjalom svete vere moreš gledati nadnaravno luč te skrivnosti, kakor naravno oko more prenašati solnčno svitlobo le pod zagrinjalom oblakov.*

Drug imeniten nagib za češčenje Matere Božje nam je izgled svete cerkve. Sv. cerkev je od prvih časov krščanstva sveti Božji Porodnici prisojevala češčenje, ki je više od češčenja vseh drugih svetnikov, katero se imenuje navadno češčenje (dulija); češčenju Matere Božje pa dajemo ime nadčeščenje (hiperdulija), katero se spodobi edino le presveti Materi Gospodovi. Čast, katero cerkev skazuje Bogu z molitvijo, ki se imenuje služba molitve (*cultus latriae*), čast, ki gré njemu samemu kot najvišemu Gospodu nebes in zemlje, je neskončno viša od tiste, katero dajemo Mariji Devici kot stvari. Čast, s katero povzdigujemo Marijo, je pa zopet mnogo viša od one, katera se izkazuje navadnim svetnikom.

Sveta cerkev ne obhaja njenega svetega spomina le en dan, kakor pri drugih svetnikih, temveč praznuje s svetim veseljem posamezne prigodke iz njenega življenja, kakor slavi posamezne skrivnosti iz življenja Jezusovega. Znan nam je praznik njenega čistega spočetja, rojstva, presvetega imena, darovanja v templju, poroke, oznanjenja, obiskanja, pričakovanja rojstva Jezusa Kristusa, očiščevanja, sedem žalostij, vnebovzetja. Spominja se tudi posebnih dobrot, ki jih je vsegomočni Bog izkazoval na njeno milo priprošnjo kristijanom; kakor ob prazniku Marije Snežnice, ob prazniku Marije Device o odkupljenju sužnjikov, ob prazniku svetega rožnega venca, ob prazniku škapulirske ali karmelske Matere Božje, varstva preblazene Device Marije; po nekaterih krajih se obhajajo še nekateri drugi prazniki, kakor n. pr. praznik Marijinega brezmadežnega srca, praznik prenesenja Marijine hišice, Marije pomagaj itd. Zraven tega posvečuje cerkev njej v čast altarje, kapele in cerkve. Povsodi, kjer so trije altarji v cerkvi, mora eden izmed njih posvečen biti po cerkvenem določilu Materi

Božji. Vsak dan moli cerkev pri sv. maši k Materi Božji, začenja in končuje svoje dnevnice z molitvijo do nje; sploh se komaj kaka služba Božja ali pobožnost opravlja, ne da bi se Marija klicala na pomoč. Po vsi pravici trdi torej neki sloveč cerkveni govornik sedanjega časa, da je češčenje preblazene Device Marije poglaviten del cerkvene pobožnosti.

Dalje izpodbada neprenehoma cerkev vernike k pobožnosti in češčenju preblazene Device Marije z delitvijo premnogih odpustkov na njenih Božjih potih in o njenih praznikih. Kristijani, v zakramentu sv. pokore grehov očiščeni in skleneni v zakramentu presvetega rešnjega Telesa z Jezusom naj bi se udeleževali po njeni želji velikih milostij, katere usmiljeni Bog pogostoma deli na njeno priprošnjo. Cerkev je uvedla v Marijino češčenje mnogo bratovščin; želi, da bi jo verniki klicali na pomoč z lastnimi dnevnici ali dnevnimi molitvami, odločila je za razne čase v njeno češčenje posebne pesmi in molitve; istotako je že od starodavnih časov odločila v njeno češčenje soboto, v kateri se po žup-

nijskih cerkvah navadno molijo lavretanske litanije, polne najlepših imen in naslovov Marijinih. Pridejala je Gospodovi molitvi ali očenašu «češčeno Marijo», s katerimi besedami jo je pozdravil od Boga poslani angelj; in da bi verniki še bolje spoznali, kako ljubo je cerkvi češčenje preblažene Device Marije in kako pristrčno želi, da bi prišlo pri vseh kristijanih v navado, opominja svoje otroke vsak dan trikrat z zvonom po vsem krščanskem svetu, naj nebeško Kraljico pozdravljajo in časté z angeljevim češčenjem. Potrdila je tudi in z mnogimi odpustki obdarovala prelepo celomesečno šmarnično pobožnost, ki je razširjena skoraj že po vsem krščanskem svetu v veselje in v dušno korist premnogim kristijanom. In vrhu vsega tega so sedanji sv. oče papež Leon XIII. še ves mesec oktober v jesenskem času Mariji v čast posvetili in zaukazali, naj jo kristijani časté skupaj v cerkvi z molitvijo sv. rožnega venca in jo kličejo na pomoč, dasi verniki večinoma tudi doma vsak dan to molitev opravljajo.

Poslednjič imamo še en močen nagib k češčenju preblažene Device Marije, nam-

reč izgled Boga samega. Gospod Bog sam je Marijo mnogotero in zeló počastil pred vsemi angelji in svetniki. Počastil jo je, ko jo je izmed vseh neprešteti oseb ženskega spola kot najvrednejšo izvolil v svojo Mater. Počastil jo je, ko jo je po posebni prednosti pred vsemi drugimi ljudmi obvaroval madeža izvirnega greha. Počastil jo je, ko jo je po velikem angelju pozdravil kot milosti polno, kot blaženo med ženami. Počastil jo je, ko se je v svojih detinskih in mladeniških letih podvrgel njeni skrbi in vodstvu, kakor spričuje sv. evangelij, da jej je bil pokoren. Počastil jo je, ko je na njeno prošnjo in željo v Kani Galilejski storil prvi čudež, dasi njegova ura še ni bila prišla. Počastil jo je, ko je v svojih največih bolečinah ni pozabil na križu, temveč jo je izročil vsemu človeškemu rodu v osebi sv. Janeza kot Mater in nas s tem vse spomnil, naj častimo Marijo, njegovo Mater. Poveličal jo je, ko jo je kmalu po njeni srečni smrti obudil v življenje, vzel z dušo in telesom v nebesa, povzdignil jo nad vse svetnike in angeljske vrste v nebesih, in ji poslednjič kot pravi nebeški Salomon pripravil sedež najbliže svojemu prestolu, ter jo venčal kot Kraljico nebes in zemlje. Po pravici kliče torej duhoviti opat Rupert: «Tako veličastna si, o Marija, da te časti nebeško solnce, Jezus Kristus sam, kakor se spodobi,

da časti sin svoje stariše, kajti tisti, ki je govoril: Spoštuj svojega očeta in svojo mater, izpolnoval je brez dvoma to zapoved sam in je hotel, da časté njegovo Mater tudi vsi njegovi prijatelji.» Vrh tega je Bog o vseh časih Marijo častil s tem, ker je hotel, da so se tolikrat godili veliki čudeži po njeni mogočni priprošnji. Zato pravi Silbert, znan cerkveni pisatelj sedanjega časa: «Če bi tudi vsi jeziki in spisani spomeniki o tem molčali, bi vendar to oznanovali sami kameni toliko Božjih potov po vsem krščanskem svetu, kjer je Božja vsemogočnost tolikrat spričevala, kako močno mu je všeč češčenje nebeške Kraljice in da časti tudi njega, kdor njo časti. Izvolil je njo — krono človeškega rodu — v živo skrinjo miru in sprave nove zaveze in v Mater svojemu edinorojenemu Sinu, kateremu sme zapupno reči: Ti si moj pravi Sin, ker sem te rodila in živila.»

Zato se nam ni čuditi, da je ljubezen in češčenje do Matere Božje vernemu katoliškemu srcu skoraj prirojeno. Z ljubeznijo do Jezusa, njegovega Božjega Odrešenika, mu je ulita tudi ljubezen in češčenje do njegove preblažene Matere. Ko otrok iz ust svoje pobožne matere prvokrat zasliši presveto ime Jezus, zasliši z veseljem tudi ime Marija.

Jezus in Marija sta poleg očetovega in matrinega imena najslajši za pobožnega katoliškega otroka. Prva molitev, katere se otrok nauči in jo moli, je «oče naš» in «češčena Marija». V njih sliši o ljubem Očetu nebeškem, pa tudi o ljubi nebeški Materi Mariji, zato je moli z veseljem vsak dan. Tako rase v katoliškem otroku ljubezen in češčenje do Božje Matere bolj in bolj. Močno se ta ljubezen in pobožnost pozneje razrase v košato sadno drevo, kar občudujemo pri svetnikih in zvestih Marijinih služabnikih. Kajti, ako beremo življenje svetnikov, pri vsakem lahko najdemo, da je zraven ljubezni in pobožnosti do Boga gojil v svojem srcu tudi pobožnost do preblažene Device Marije. To je sad le naše prave katoliške vere; pri krivovercih tega ni.

O Marija, Kraljica nebes in zemlje! prepričan sem in verujem, razsvetljen po naši sveti katoliški veri, da si ti za Bogom vredna največje časti; kajti Mati si Sina Božjega, blažena med vsemi ženami, častitejša memo kerubov in serafov. Zato te slavi cerkev, vladana in navdihovana po sv. Duhu, s tolikimi

prazniki in pobožnostmi, in, kar še najbolj kaže tvojo čast, Bog sam te je k toliki časti povzdignil in te še z mnogimi čudeži poveličuje. Vzemi tudi mene, dasi nevrednega grešnika, v število svojih zvestih služabnikov in otrok, izprosi mi milost, da te po otročje ljubim in za Bogom najbolj častim z dušo in telesom in da se kdaj v nebesih s teboj veselim na veke. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi nas sprejela Marija v število svojih zvestih služabnikov.

Štirinajsti dan.

Katere kristijane Marija šteje med svoje služabnike.

Včeraj smo premišljevali, zakaj je preblazena Devica Marija vse časti vredna, zakaj smo jo dolžni za Bogom najbolj častiti. Danes pa glejmo, katere kristijane Marija šteje med svoje služabnike in častilce.

Med vsemi pravovernimi kristijani, katerikoli Marijo spoznavajo za mogočno priprošnjico pri Bogu in Mater izvoljenih, bo

težko koga najti, kateri bi ne hotel biti v številu njenih služabnikov in častilcev. Domišljujejo si dostikrat celo največi grešniki, da so Marijini služabniki, dokler le še kake pobožnosti njej v čast opravljajo. Vendar kakor ne more napačno češčenje Mariji vseč biti, tako tudi ne more med svoje služabnike šteti tistih, kateri trdovratno v grehu ostajajo in imajo hudobno voljo — po besedah sv. aposteljna Pavla — njenega Božjega Sina še dalje in vnovič z grehi križati in tako njeno materino srce z mečem dušnih bolečin prebadati. Učeniki pobožnega življenja zaznamujejo zato dve vrsti kristijanov, ki se smejo šteti med služabnike Marije Device, namreč take, ki še niso nikoli izgubili svoje nedolžnosti in pa take, kateri so se po padcu v greh obrnili k Bogu z resnično pokoro, in zopet milost Božjo dosegli, ali si vsaj v resnici prizadevajo to storiti. Zato Mariji na jezik pokladajo besede sv. pisma: *Nedolžni in pravični (opravičeni) se mene držé.* (Ps. 14, 21).

Od začetka svetá, odkar obstojita nebo in zemlja, ni se še našla med vsemi pametnimi stvarmi nobena, katera bi se bila po

dušni in telesni čistosti tako visoko povzdignila nad vse druge, kakor presveta Božja Porodnica Marija, katera je bila brez madeža izvirnega greha spočeta in se ves čas svojega življenja ni omadeževala z nobenim, tudi ne z najmanjšim odpustljivim grehom. Marija je bila zmerom najčistejša devica po telesu, devica po duhu, devica po obljubi vednega devištva, devica pred in po rojstvu svojega Božjega Sina, zmerom tako sveta, tako čista, da je nad njo le še Bog sam. Kakor je pa Marija sama prečista Devica, tako tudi Mati in Kraljica vseh devic in vseh nedolžnih duš. Zato piše sv. Hieronim: *Marija je Devica in Mati devic*. Ta sveti učenik tudi trdi, da je sv. Janez Marijo pod križem za mater dobil, ker je svojo nedolžnost neomadeževano ohranil; zato piše: *Temu je na križu viseč Izveščar svojo Mater izročil, da bi kot devica devico varoval in ji stregel*. Če je torej sveti Janez namestoval vso cerkev, ko je Kristus rekel na križu Mariji: «Žena, glej tvoj sin!» in njemu: «Sin, glej tvoja Mati!» ter sprejel v imenu vseh vernikov mater, potem hoče brez dvoma tudi Marija vse vernike za svoje

prave služabnike in otroke spoznati in sprejeti, če so po izgledu tega učenca nedolžni in se odlikujejo v pobožnem življenju. In res, kako bi ne bili nje pravi otroci ti presrečni kristijani, ki so bili pri sv. krstu okrašeni z obleko nedolžnosti in so postali otroci Božji, in ki te obleke nedolžnosti niso izgubili nikoli? Zato kliče pobožni Markard vsaki taki duši: «Če si še pred Jezusom in Marijo v prvi nedolžnosti, stori z nedolžnim Jobom trden sklep in reci večkrat z njim posebno o času skušnjave: *Nočem odstopiti od svoje nedolžnosti, dokler živim.* Ali pa reci s sv. Kazimirom: *Raje hočem umreti, kakor se omađeževati z grehom.* Varuj se slabe družčine, družni se s pobožnimi in nedolžnimi; kajti resničen je pregovor: «Povej mi, s kom občuješ in povem ti, kdo si.» Če ostaneš nedolžen, bo tudi Marija, neomadeževana Mati Božja, tvoja dobrotna mati in te bo v življenju in ob smrti spoznala in varovala kot svojega otroka in služabnika.

Marija spoznava za svoje otroke in služabnike tudi opravičene, to je, vse tiste, kateri so se vrnili po izgubljeni krstni nedolž-

nosti s pravo pokoro k milosti in sreči Božjih otrok, ali pa si vsaj za to na vso moč prizadevajo. Marija je namreč sv. Brigiti nekdanja sama rekla: «Jaz sem Mati vseh grešnikov, kateri se hočejo poboljšati in imajo resnično voljo, Boga ne več žaliti; dà, pripravljena sem, tacega grešnika celo v svoje varstvo vzeti, kakor ljubezniva mati svojega spokornega sina. Mnogo izgledov imamo, kako so nekateri iz velicnih grešnikov postali goreči služabniki Marije Device.

Naj nam zadostuje samo izgled svetega škofa Andreja Korzinskega. Ribadenejra, pisatelj njegovega življenjepisa, pravi o njem, da se je pokazalo že takrat, ko se mu je začela pamet vzbujati, kaj je naša sprijena natura brez pomoči milosti Božje, kako do vzetna je za vse hudo in nasproti, kako neukretna ter počasna za vse dobro. Še kot majhen otrok se ni dal voditi ne k molitvi, ne k učenju, in kot mladenič je imel po satsanskem zapeljevanju veselje za posvetno ljubezen, za slabe tovarišije in sploh za vse, kar ustreza mesenemu poželenju. Tako velik grešnik je bil Andrej Korzinski v svoji mladosti; sedaj pa glejmo, kako ga je Marija vendar le po pravem kesanju in pravi pokori spremenila v svojega služabnika.

Ko se je nekđaj do svoje pobožne matere surovo vedel, in jo z grdimi besedami zaničeval, rekla je: «Resnično, pravi volk si, kakor se mi je pred tvojim rojstvom sanjalo.» Andrej gré, pa kmalu se vrne in prosi mater, da mu razloži pomen teh besedij, kajti kakor puščica so se bile zabódle v njegovo srce. Milo plakaje mu mati pové — razodene svoje sanje. Zdelo se jej je, da je porodila volka, ki je v neko cerkev šel in se ondi izpremenil v jagnje; dan potem je njega porodila, in zdaj volka pač spoznava, ali kdaj bo postal jagnje, tega ne more vedeti. Sina to močno pretrese, materina bolečina ukroti njegovo razuzdanost. Hiti v bližnjo karmelitovsko cerkev, poklekne pred altar Matere Božje in se bridko razjoka nad svojim dosedanjim življenjem. Sklep je storjen. Andrej prosi, da ga sprejmó v samostan, da ondi s svetno obleko sleče svojo posvetnost in z redovniško obleko obleče novega človeka. Bil je sprejet. Ko je že več let v samostanu Bogu in Mariji zvesto služil, prikazala se mu je nekđaj nebeška Kraljica Marija v spremstvu mnogih angeljev in mu je rekla z besedami preroka Izaija: *Ti si moj služabnik, ker v tebi bom povelíčana.* (49, 3.) Postal je škof Fezulanski ter umrl 71 let star kot pravi spokornik poln lepih čednostij in dobrih del, dné

6. januarija l. 1373., prav tistega dné, ki mu ga je napovedala Marija Devica.

Po pravici torej pobožni Makard vsem pravim spokornikom v tolažilno spodbudo tako-le govori: «Če znate vse potrebne verske resnice, če svojo vest skrbno izprašujete in vse spoznane in nespoznane grehe s pravim nadnaravnim kesanjem obžalujete in imate resnično voljo poboljšati se, če se svojih grehov čisto in odkritosrčno spoveste, in po zadobljeni sveti odvezi naloženo pokoro zvesto opravite, ter se po spovedi skrbno greha varujete, opravičeni ste pred Bogom in ste kot spokorniki pravi služabniki Božji in preblazene Device Marije. — Druzega vam potem za izveličanje zdaj ne manjka, kakor da s pravičnim Jobom storite trden sklep rekoč: «Svojega opravičenja, katerega sem se poprijel, ne bom opustil» (Job. 27, 6), «vedno se ga hočem držati, da v njem umrjem, in pridem z vsemi pravimi kristijani in zvestimi služabniki Jezusa in Marije Device v večno življenje.»

Nedolžne torej in prave spokornike Marija Devica spoznava za svoje služabnike,

toda pod pogojem, da tudi v dejanju razodevajo svojo gorečnost v njeni službi. To je razvidno že iz besedij, katere sveta cerkev Mariji na jezik poklada, rekoč: *Blagor človeku, kateri me posluša in pri mojih durih čuje vsak dan.* (Pregov. 8, 34.) In res se spodobi, da častimo svojo nebeško Kraljico vsak dan; delilko Božjih milostij vsak dan prosimo pomoči, katere smo vsak dan potrebni; kot svoji najboljši Materi razodevajmo ji vsak dan svojo otroško ljubezen. Kako vseč je Božji Materi in kako izveličansko za nas tako vsakdanje češčenje, kaže nam mnogo čudovitih spreobrnjenj velikih grešnikov. To spričujejo tudi premnogi svetniki, kateri so vsak dan kako pristrčno pobožnost Mariji v čast opravljali in so s tem dosegli toliko milostij, da so korakali po poti popolnosti in svetosti neprenehoma dalje, in pod njenim varstvom srečno dosegli namen svojega pozemeljskega potovanja. Noben dan naj nam torej ne poteče, da bi Marije ne počastili in ji kakega darù svoje pobožnost ne podali, kakor dela sveta cerkev, ki ne opušča nobega dné v letu, da bi ne klicala Marije po svojih služabnikih

v službi Božji na pomoč. Kar opravljamo vsak dan Mariji v čast, opravljajmo z vso mogočo pobožnostjo in stanovitno!

O trikrat srečna Devica Marija! vzemi me, če tudi sem nevreden, v število svojih služabnikov, saj si me vzela pod križem za svojega otroka. O mogočna Devica, ki si strla kači glavo, steri v meni vse hudo poželenje in raztrgaj verige mojih pregreh, katere me oklepajo. O modra Devica, ki deliš nebeške zaklade, izprosi mi milosti, katere so mi najbolj potrebne: zlasti živo vero, trdno zaupanje in gorečo ljubezen. Izprosi mi dar zmernosti, čistosti in ponižnosti, in vneme za tvojo čast. — O Marija, varuj me! o Marija vodi me po pravi poti v nebeško domačijo! Amen.

Vaja za dom: Molite do jutri enkrat: »Češćena bodi Kraljica itd.», da bi nas Marija sprejela v število svojih pravih in zvestih otrok.

Petnajsti dan.

«K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci.»

Ker smo ljudje otroci prve matere, nesrečne Eve, in ker smo podedovali nje dolg pred Bogom, zato nam je Bog ravno tisto kazen prisodil, kakor njej. Tudi mi tavamo po solzni dolini, izgnani iz zemeljskega raja, jokajoč zaradi tolikega trpljenja dušnega in telesnega.

Blagor tistemu, kateri se pri tolikošni revščini pogostoma obrača k drugi boljši Evi, k tolažnici, k pribežališču grešnikov, k véliki Materi Božji Mariji; blagor mu, kdor jo pobožno časti in v sleherni potrebi na pomoč kliče. *Blagor človeku, kateri me posluša in pri mojih durih čuje vsak dan.* (Preg. 8, 34.) Blagor mu, — tako nam kliče Marija — kateri moj svet posluša in se ne utruji čuti pri durih mojih svetišč in me prosi mojega posredovanja in moje pomoči.

Sveta cerkev sama uči, s kakošno skrbjo in zaupanjem naj se vedno obračamo do te svoje ljubeznive pomočnice, ker hoče, da Marijo prav posebno častimo, bolj kakor angelje in

svetnike. Zato je toliko praznikov Mariji v čast postavila, zato je tudi sedanji najlepši mesec v letu, veliki traven, njej posvetila. Kajti cerkev želi, da se v vseh stiskah in potrebah zaupno zatekamo k Mariji Devici in opravljamo v ta namen devetdnevne pobožnosti, očitne molitve in obhode ali obiskujemo njene cerkve itd. Pa tudi Marija pričakuje od nas, da jo pogostoma kličemo na pomoč, da pri njej pomoči iščemo in sicer ne zato, da bi ona pri tem imela kak dobiček, ampak zato, da rase naše zaupanje in naša pobožnost do nje in da nam more deliti več pomoči in tolažbe.

Sv. Bonaventura pravi: «Marija celo išče taci, kateri se ji približujejo s pobožnostjo in čiščenjem, kajti take ljubi, take poživlja, take za svoje otroke sprejema.» Ravno ta svetnik trdi, da je bila Ruta tudi v tem pomenu predpoda Marije Device, ker njeno ime toliko pomenja, kakor: *videč* in *ihteč*; «kajti», tako pristavlja, «če Marija le našo revščino vidi, potem že hiti s svojo dobrotljivostjo na pomoč.» Podobno govori neki drug pisatelj, da so Marijine želje, dobrote

nam izkazovati tako velike, da ne more odlašati; ker ni nikdar skopa hranilka svojih dobrot, zato jih daje svojim služabnikom, kakor hitro je mogoče.

Zato se tudi v evangeliju sv. Luka bere, da Marija ni šla počasi obiskat svoje tete Elizabete, ampak jadrno in naglo; piše namreč: *Marija se je vzdignila in šla jadrno čez goré.* (Luk. 1, 39.) S svojim prihodom je prinesla blagoslov v srečno Elizabetino hišo. Ko se je pa Marija domov vračala, evangelist ničesar ne omenja o kakej naglosti.

Kako veliko usmiljenje ima Marija z našo revščino, in kako hiti na pomoč, pokazala je prav lepo že na zemlji pri ženitnini v Kani galilejski. Videla je zadrego svatov, ker jim je pošlo vino pri obedu. Ne da bi jo bil kdo prosil, iz samega sočutja do njih, je prosila svojega Božjega Sina, naj jim pomaga. Nato je storil Jezus znani prvi čudež, vodo je v vino izpremenil.

«Poprej bi prešlo nebo in zemlja, kakor da bi Marija svojo pomoč odrekla tistemu, ki jo iz čistega namena pomoči prosi in vanjo stavi svoje zaupanje,» pravi pobožni Blozij in

papež Inocencij III. vprašuje: «Kje se pač nahaja kdo, kateremu bi Marija Devica ne bila pomagala, ako se je zaupno obrnil do nje?» Po pravici torej imenuje sveti Bonaventura Marijo Devico izveličanje tistih, ki jo kličejo na pomoč, učeč nas, koliko pomaga k izveličanju na pomoč jo klicati; «kajti njena želja, dobro ti storiti», pristavlja Bernardin Bustiški, «je večja, kakor tvoje hrepenenje, po njej do broto prejeti.»

Še celo obilnost naših grehov, ako jih le obžalujemo in imamo resnično voljo v prihodnje se jih varovati, naj ne zmanjšuje našega zaupanja, da bomo uslišani, ako pri njej pomoči iščemo; saj je Mati milosti; milosti pa si ne moremo misliti ondi, kjer ni revščine. Kakor dobra in usmiljena mati svojemu otroku, čeravno ima ostudno bolezen, vendar le skrbno ob strani stoji in mu po svoji moči pomaga, tako nas tudi naša nebeška Mati Marija ne more zapustiti, če se k njej zatečemo, dasi je naša duša omadeževana z grehi.

Tega nas je hotela Marija sama učiti, ko se je nekdanj prikazala sveti Jederti z razprostrtim plaščem, da bi vse sprejela, ki se k

njej zatekajo. Ob enem je videla svetnica, kako skrbno so se angelji trudili Marijine častilce braniti pred zalezovanjem pekla.

In Jezus sam je dal sveti Brigiti prav lepo obljubo. Ta svetnica je namreč slišala, kako je Jezus s svojo presveto Materjo govoril in ji rekel: «O Mati moja, zahtevaj od mene kar koli hočeš, nikoli ti ne bom kaj odrekel. Vedi, pristavil je, da bodo vsi uslišani, ki me prosijo kake milosti po tvojem posredovanju, če so tudi veliki grešniki, da imajo le resnično voljo poboljšati se.» Ravno to je bilo razodeto tudi sveti Jederti, ki je sama slišala, kako je naš Božji Izveličar svoji Materi rekel, da ji je njegova vsemogočnost milost podelila, da more usmiljenje izkazovati grešnikom, ki jo kličejo na pomoč.

Toda ali hočejo kristijani pri Mariji v svojih mnogoterih potrebah in stiskah iskati tolažbe in pomoči? Mnogi ne; kajti dasi bi morali vsi spoznati, da so zapuščeni Evini otroci in bivajo v solzni dolini, vendar si iščejo drugače pomagati in se tolažiti. Domišlujejo si, da bodo našli tolažbo in veselje na tem svetu. Vedno so dobre volje in veseli,

tudi v najbolj resnobnih časih, in skoraj ni konca njihovega smeha, igranja in vriskanja, kakor bi nikoli bridkosti ne trpeli. Vse to pa ni trajno; vso svojo tolažbo zajemajo taki iz razuzdanosti, iz odtegovanja od dolžnih opravil, iz nezmernosti v jedi in pijači, iz tega, da svojemu mesenemu poželenju ustrezajo, tekajoč po zabavah in kratkočasih, in izbijajoč si iz glave resnobne misli, n. pr. na smrt, sodbo in večnost. Dobiček, ki ga iz svojih tolažil zajemajo, je ničev. Posvetnjaki ne uživajo tolažbe po kapljicah, ampak čez mero; pa po užiti tolažbi so za izpolnovanje svojih dolžnostij in za kako potrpljenje nezmožnejši, kakor poprej. Marsikateri očetje, odrasli sinovi in hčere si iščejo tolažbe ob nedeljah in praznikih v krčmah in slabih družčinah. Pa ko očetje im matere domov pridejo, ima ostala družina toliko več bridkosti, kolikor več tolažbe so sami v krčmi uživali, in toliko bolj mora skrbni oče in mati žalovati, kolikor bolj so se sinovi in hčere po slabih krajih tolažili in kratkočasili. Gospod Jezus zoper tako tolažbo ni zastonj rekel trikrat gorjé, govoreč: *Gorjé vam, bogatini, kajti svojo tolažbo že*

imate. Gorjé vam, ki ste siti; kajti stradali boste. Gorjé vam, ki se zdaj smejete (v ničemurnem in grešnem razveseljevanju); ker žalovali in jokali boste. (Luk. 6, 24. 25.)

Kako zelo se je bati, da bo konec tacih ljudij nesrečen in žalosten, kakor se je zgodilo z evangeljskim bogatinom, ki se je oblačil v škrlat, vsak dan se gostil in si privoščil vse kratkočase, kakor mu je pozelela duša. In kaj je bil konec teh tolažil? Sveti evangelij pravi: *Umrl je tudi bogatin in bil v pekel pokopan. (Luk. 16, 22.)* In tam v peklu še kapljice vode ni dobil v svojo tolažbo. Take tolažbe naj nas Bog varuje!

Po nauku svete vere je prava tolažba v tem, da človek služi Bogu z lahkoto in veseljem, da ima živo vero v Boga, da otroško vanj zaupa in ga pristrčno ljubi; da žaluje nad svojimi grehi; da samega sebe zatajuje, skrbno se varuje greha in prenaša vse težave iz ljubezni do Boga: to je čista, vsake zmote prosta, prava krščanska tolažba.

In tako tolažbo dobivamo v češčenju preblazene Device Marije; ona je studenec prave,

krščanske tolažbe. Mi trpimo v tej solzni dolini, ali še več je ona trpela. Dobro čutimo težo vsakdanjih križev, ali še teže je bilo njej pod križem stati. Malo polajšanja dobivamo v svojih težavah, ali še manj ga je našla Marija. Kadar se spominjamo nepremagljive nebeške Marijine potrpežljivosti, bomo tudi mi bolj potrpežljivi in udani v voljo Božjo. In ker je Marija tako neizrekljivo veliko trpela, razumeva naše trpljenje in ima sočutje in usmiljenje z nami. Ker se je poslednjič pri Mariji Devici skoraj vselej žalost in trpljenje že tù na zemlji izpremenilo v tolažbo in veselje in je tam v nebesih neskončno veliko veselje in največo tolažbo dosegla: zato rada tolaži zapuščene Evine otroke, ako pri njej zaupno in goreče iščejo tolažbe in pomoči. Gotovo noben človek ni toliko trpel za Jezusom, kakor Marija, pa tudi noben človek ni toliko tolažbe in veselja užil, kakor Marija. Jezus Kristus, Sin Božji in Sin prečiste Device Marije, Oče vsega usmiljenja in Bog vse tolažbe, tolažil je svojo presveto Mater v vsaki bridkosti in ji tam v nebesih toliko obilnost tolažbe dodelil, da more tudi sama nas tolažiti v vsaki bridkosti.

In kolikokrat je že Marija žalostne potolažila!
Izmed mnogih izgledov naj poslušamo le enega.

Leta 1868. je v porenških deželah na Nemškem neki godec v zakon vzel prav pobožno, pridno in zaradi lepega vedenja sploh čislano deklico, ki ni imela več starišev. Prvi teden po poroki je godec premagoval svojo strast, pijančevanje, kateremu je bil prej udan; ali kmalu se mu zopet ukloni, in sicer še hujše kakor prej. Razgrajal je, pokončeval podobe svetnikov, ki so visele ob stenah, vrgel je molek svoje mlade žene v ogenj in poslednjič je v pijanosti celo svojo soprogo pahnil skozi vrata. Dobra sosedinja ji je ponudila sobico v stanovanje. Drugi dan se je napotila mlada žena na bližnjo Marijino Božjo pot, da bi se tam pred milostno podobo žalostne Matere Božje izjokala in tolažbe prosila. Tisto jutro je šel tudi godec od hiše, da bi se v jezi zopet upijanil, ker ni bilo žene doma. Takrat pa je zašel slučajno med množico ljudi, ki so spremljevali presv. rešnje Telo po cesti. Ko je zagledal duhovnika z najsvetejšim zakramentom, presunila je silna groza njegove ude, in zgrudil se je s klicem: «Gospod Jezus! bodi milostljiv meni velikemu grešniku!» kakor mrtev na tla. Prenesli so ga v njegovo stanovanje, in ko se je zopet zavedel, izvedel je, da je šla njegova žena zaradi njega

bosa na Božjo pot in da pride sredi tedna domov. Zdaj je mož prisegel, da ga žena nikoli več ne bo videla pijanega. O polnoči se je vzdignil in šel po cesti svoji ženi naproti, in ko je do nje prišel, se je jokajoč njenega vratu oklenil in jo odpuščenja prosil. Ko je pa žena zvedela, da se je prečudna izpremembra z možem zgodila prav tisto uro, ko je ona goreče molila zanj pred milostno podobo Materice Božje, zaklicala je vsa ginena: «Češčena Marija, milosti polna! Da, ni se še zaslišalo, da bi bila koga zapustila, ki se je k tebi zatekel in pri tebi iskal pomoči!» Vesela sta šla mož in žena domov. Godec ni nikdar več v krčmi tolažbe iskal, ker ga je bila Marija Devica neskončno bolj potolažila.

Blagor torej vsem, kateri v dušnih in telesnih potrebah z zaupanjem in z gorečo pobožnostjo pri Mariji pomoči in tolažbe iščejo; kajti o pravem času jim bo dobila pomoči in tolažbe.

Tebi, o prečista Devica in Mati Božja, se bližamo s ponižnim srcem, k tvojemu materinemu varstvu prihajamo in ti priporočamo svojo dušo in telo. Po tvoji priprošnji upamo doseči potrebne tolažbe in milosti, kakor so je tolikrat dobili

drugi stiskani in žalostni kristijani. Saj si mogočna, ljubezniva in pripravljena uslišati izdihovanje svojih otrok. Saj veš, v kakšne skušnjave in grehe smo zamotani, kakšni sovražniki nas napadajo. Poznaš našo slabost, naše nagnenje k hudemu, našo nezmožnost, naše dušne in telesne bolezni, boječnost in malosrčnost našega duha. O pridi nam na pomoč v naših dušnih in telesnih potrebah; usmili se nas, ki svoje zaupanje stavimo na te in potem ne bomo nehali hvaliti tvoje dobrotljivosti. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi nam bila Marija v vsaki bridkosti milostna tolažnica.

Šestnajsti dan.

Kako mogočno Marija podpira tiste, katere skuša hudobni duh.

Preblažena Devica Marija ni le Kraljica nebes in zemlje, ampak ima tudi oblast nad peklom. Precej po storjenem prvem grehu v rajju je Bog napovedal peklenškemu duhu, ki je v kačji podobi Evo zapeljal, da bo prišla

na svet žena, ki ga bo premagala. Rekel je: *Sovraštvo bom storil med teboj in med ženo in med tvojim zarodom in njenim zarodom; ona ti bo glavo strla.* (I. Mojz. 3, 15.)

Katero drugo ženo je pač Bog takrat naznanil, če ne Marije? Katera druga žena je bila večja sovražnica peklenškemu duhu, kakor Marija, ki je strla njegovo moč? Marija je peklenški kači glavo strla s tem, da nam je rodila in izredila Jezusa, Izveličarja sveta, ki je s svojo smrtjo peklenškega duha premagal; dalje je Marija peklenški kači glavo strla s tem, da je bila brez madeža izvirnega greha spočeta in da torej nikdar ni bila v njegovej oblasti; in poslednjič je Marija peklenški kači glavo strla tudi s tem, da je vselej njene skušnjave srečno premagala.

Marija je torej tista mogočna, že v raju obljubljená žena, ki je hudega duha premagala, po besedi Gospodovi mu glavo strla in njegov napuh ponižala. Zato jej mora biti kakor ujet sužnjik vedno pokoren. Sveti Bruno pravi, da nam je prouzročila Eva, ko se je dala po kači zapeljati, smrt in temo; preblažena Devica Marija pa, ki je premagala hudega duha, pri-

nesla je svetu življenje in luč. Ona se je dala po hudem duhu premagati, ta ga je premagala in ga priklenila, da ne more več njenim služabnikom škodovati, razen če se mu sami udajo.

Vendar pri vsem tem Bog dopušča, da hudobni duhovi nadlegujejo ljudi s svojimi skušnjavami in sicer pravičnim v poskušnjo in v množitev zaslužnja, grešnikom pa v kazen. Zato piše sv. apostelj Pavel: *Nam se ni vojskovati zoper meso in kri*, (t. j. zoper človeške slabosti). Ni se nam vojskovati zoper zapeljive ljudi, ampak zoper peklenške duhove, kateri so gospodovalci sveta, kolikor jim je Bog oblasti dal v kaznovanje naših grehov, *ampak zoper poglavarstvo in oblasti, zoper gospodovalce tega temnega svetá*, (t. j. svetá, ki je v temi zmote in pregreh), *zoper hudobne duhove v podnebjju*. (Efež. 6, 12.) In sv. Peter nas opominja, rekoč: *Bodite trezni in čujte, ker hudič, vaš zopernik, hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl*. (I. Pet. 5, 8.) Hudobni duh pa skuša in zapeljuje ljudi s tem, da jim pamet slepi, da ne spoznajo, kako jih greh vodi v časno in večno nesrečo;

dalje s tem, da jim vero slabi, češ, da to ni res, kar sveta cerkev uči, kar govore duhovniki na prižnici ali v spovednici. Tako je v kačji podobi že Evi govoril: Ni res, kar je Bog govoril, *ne bosta umrla, ne!* In poslednjič hudobni duh zapeljuje ljudi s tem, da jim obeta za prelomljenje Božjih zapovedij veselje in srečo in čast. Evi je obetal, da bode taka, kakor Bog. — Kristus je obetal vsa kraljestva sveta, ako bi predenj padel in ga molil. Toda peklenški duh le obeta veliko, pa nič ne dá; in če bi tudi kaj dal, tirjal bi za to človeško dušo, da bi jo vekomaj pogubil; torej nas dalje opominja sv. apostelj Peter, rekoč: *Temu* (t. j. hudemu duhu) *se ustavljajte trdni v veri.* (I. Pet. 5, 9.)

Da pa moremo vse skušnjave peklenškega duha srečno in uspešno premagovati, koristno je razen trdne vere prav posebno, da smo goreči in zvesti častilci preblazene Device Marije, in da jo kličemo v skušnjavah na pomoč.

Znano je, da je palma znamenje zmage; zato je videl sv. Janez v skrivnem razodenju svetnike v nebesih s palmami, katere so držali

v rokah v znamenje srečne zmage. Prav zato se Marija v sv. pismu temu prelepemu drevesu, palmi, primerja in sicer ne samo zato, ker je vselej srčno premagala vse sovražnike in skušnjave, ampak tudi zato, ker je znamenje srečne zmage za vse tiste, ki se zatekajo k njej za pomoč. *Kakor palma v Kadezu sem visoko zrastle.* (Sirah 24, 18.) Te besede modrega Siraha sv. cerkev na Marijo obrača. Z njimi nam hoče Marija reči: Moji ljubi otroci! če vas napada hudobni duh, vaš sovražnik, zatekajte se pod mojo pomoč, glejte name in srečni boste, kajti, če gledate name, ki vas branim, veselite se že lahko svoje zmage. Najgotovejši pripomoček za premagovanje peklenskih skušnjav bomo torej imeli, če iščemo Marijine pomoči.

«Marija», tako pravi sv. Bernardin Sien-ski, «je premagovalka pekla, gospodovalka čez peklenškega duha, ker ga vsegdar ukroti in premaga, zatorej se imenuje strašna moč zoper pekel, *kakor urejena vojskina truma.*» (Vis. pes. 6, 3.) Kajti ona zna rabiti svojo moč, svoje usmiljenje in svojo priprošnjo pri Bogu v osramočenje svojih sovražnikov in v

izveličanje svojih zvestih služabnikov, ki jo v skušnjavah kličejo na pomoč.

Kakor (vinska) trta sem sladak in dišeč sad rodila, in moje cvetje je častitljiv in pošten sad. (Sir. 24, 23.) Tudi te besede modrega Siraha sv. cerkev na Marijo obrača. Kakor beže strupene kače po besedah sv. Bernarda pred dišavo vinske trte in njenega prijetnega cveta, tako beže peklenški duhovi pred tistimi srečnimi dušami, v katerih zapazijo gorečo in stanovitno pobožnost do preblazene Device Marije.

Kakor ceder na Libanu sem povišana. (Sir. 24, 17.) Marija se primerja cedru na Libanu, ker to drevo navadno ne strohni, kakor je bila obvarovana Marija vsakega greha.

Judje so pri svojem prihodu v obljubljeno deželo s pomočjo skrinje zaveze povsod zmagovali. Pred skrinjo zaveze je padlo mesto Jeriho, z njo so bili pod Savlom premagani Filistejci; kajti *bila je skrinja Božja tist dan pri Izraelovih otrokih.* (I. Kralj. 13, 18.) Znano je pa, da je bila skrinja zaveze predpoda Marije Device; kakor je bila v skrinji zaveze shranjena mana, tako je Marija v svojem

najčistejšem naročju nosila Gospoda Jezusa Kristusa, katerega je mana pomenjala. S to sveto skrinjo zaveze, z Marijo nam hoče Bog dati zmago nad vsemi sovražniki našega izveličanja. «Da», pravi sv. Bernardin Sienski, «ko je bila skrinja nove zaveze povzdignena k časti nebeške Kraljice, takrat je bila peklerska moč nad ljudmi oslABLJENA in uničena.

«Peklerski duhovi se tresejo pred Marijo in njenim svetim imenom,» pravi sv. Bonaventura, ki primerja naše sovražnike s tistimi, o katerih pobožni Job govori, rekoč: *Pri temi v hiše ulomijo . . . Ako se zarija naglo prikaže, imajo jo za smrtno senco.* (Job. 24, 16.) T. j. v temni noči skušajo tatje hišo okrasti; kadar se pa jutranja zarija prikaže, zbežé, kakor bi se jim prikazala podoba smrti. «Na enak način», pravi sv. Bonaventura, «prihajajo dušni sovražniki v temni noči v srce, kadar je namreč duša otemnjena z nevednostjo in zmoto; pa», pristavlja, «kakor hitro se prikaže milost Božja in Marijino usmiljenje v duši, prepodi ta prelepa zarija nočno temo in zapodi v beg peklerske sovražnike.»

Srečen je torej, kdor v vojski s peklen-skimi duhovi kliče presveto ime Marije na pomoč! Kakor je bilo sveti Brigiti razodeto, dal je Bog Mariji toliko moč čez vse peklen-ske duhove, da zbežé pri najmanjšem zna-menju preblazene Device, ker hočejo raje muke trpeti, kakor sramoto prestajati, da jih je premagala Marijina moč.

«Tresejo se peklenški duhovi», pravi sveti Bernard, «kadar slišijo izgovoriti presladko ime «Marija!» «Kakor ljudje», pristavlja Tomaž Kempčan, «od strahu na tla padejo, če prav blizo njih udari strela, tako se prestrašijo pe-klenski duhovi, če zaslišijo ime Marija.» Kako lepe zmage so Marijini služabniki s tem pre-svetim imenom že dosegli nad svojimi sov-ražniki!

Sveti Anton Padovanski, blaženi Henrik Suzo, in toliko drugih, ki so Marijo ljubili, bili so rešeni skušnjav le po pomoči njenega presladkega imena. V zgodovini spreobračanja Japoncev h krščanski veri se bere, da se je nekemu kristijanu mnogo hudičev prikazalo v podobi divjih zverij, da bi ga prestrašili. Kristijan pa reče: «Nimam sicer nobenega

orožja, s katerim bi vas mogel strahovati; ako Bog pripušča, storite z menoj, kar vam drago, vendar pa hočem na pomoč klicati presladki imeni Jezus in Marija!» Komaj je to izgovoril in peklenkim duhovom strašni imeni na pomoč poklical, odprla se je zemlja in je pogoltnila prevzetne duhove. Tudi sveti Anzelm nam zatrjuje, da vé iz lastne skušnje, koliko ljudij je bilo precej rešenih iz nevarnih skušnjav s samim Marijinim imenom.

Povem naj še en izgled, kako lepo je Marija rešila sv. Frančiška Salezija. Ko je bil sv. Frančišek okoli 17 let star in se je v Parizu šolal, pripustil je Bog v njegovo poskušnjo, da ga je strašil satan z najgrozovitnišo mislijo: naj dela in počne karkoli hoče, vendar mu ne bo nič pomagalo, češ, Bog je sklenil, da mora biti on večno pogubljen. V tem žalostnem stanu sta strah in žalost tako prevzela srce svetega mladeniča, da se mu ni ljubilo ne jesti, ne piti, ne spati; ves prepaden in klavern je bil. Milo je tožil svojo bridkost Bogu in Mariji. Tako je trpel cel mesec. Poslednjič ga je Bog teh težav rešil po Mariji. Ko je nekega dné šel zvečer domov, stopil je še v bližnjo cerkev, kjer je zagledal podobo prečiste Device Marije. Pod njo so stale zapisane besede: «Spomni se, o

preusmiljena Devica Marija! da se še nikdar ni slišalo, da bi bil kdo zapuščen, kateri se je k tebi zatekel.¹⁹ Srčno ginen se vrže pred podobo na kolena, ponovi z veliko pobožnostjo tiste besede, obljubi njej v čast moliti vsak dan sv. rožni venec in še pristavi: «O moja Gospa in Kraljica! bodi mi srednica pri svojem Sinu, pred katerega stopiti si ne upam. Preljuba Mati moja! če bi moral biti res tako nesrečen, da bi svojega Boga ne mogel več ljubiti tam v nebesih, dasi je vse ljubezni vreden, sprosi mi vsaj milost, da ga ljubim zdaj v tem življenju tako močno, kolikor mi je tukaj mogoče. Te milosti prosim, in trdno upam, da jo po tebi dosežem.» Po dokončani molitvi se popolnoma volji Božji izroči. Komaj je bil odmolil, že je čutil, da ga je Marija uslišala in rešila skušnjav. Hipoma se je zjasnilo v njegovem srcu in zopet je užival najslajši mir in pokoj, ki ga nikoli več ni izgubil.

Zatorej, o kristijan, kličem ti z besedami sv. Bernarda: «Če se vzdigujejo viharji skušnjav . . . misli na Marijo, kliči Marijo na pomoč, rekoč: O Marija, varuj me! — Če boš za njo hodil, ne boš zašel; če boš na njo mislil, ne boš se motil; če te bo ona držala, ne boš padel.» Ona, ki je peklenški kači

glavo strla, ti bo pomagala vse satanove skušnjave srečno premagati.

O Marija, naše upanje, presveta Mati Božja, Kraljica nebes in zemlje! glej nas uboge grešnike, ki smo z lastnim zadolženjem prišli v nesrečo. Vemo, da nas je le zato premagal peklenški duh, ker nismo nate mislili, ker nismo klicali tebe na pomoč. Od zdaj naprej hočemo v skušnjavah na te misliti pod tvojo pomoč se zatekati. O mogočna Devica, ki si strla kači glavo, pomagaj tudi meni premagati in zatreti vse skušnjave, ki mi jih napravlja peklenški duh. O Marija, varuj me, v sleherni nevarnosti mi na strani stoj, in nikdar me ne zapusti! Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi nam pomagala vselej srečno premagati skušnjave peklenškega duha.

Sedemnajsti dan.

«K tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini.»

Rimski «martirologij» ali knjiga sv. mučencev se spominja dne 25. sušca desnega

razbojnika, kateremu je bilo po ustnem izročilu ime Dizma, z naslednjimi besedami: «V Jeruzalemu je spomin svetega razbojnika (Dizma), ki je na križu spoznal Kristusa in zaslužil od njega zaslišati vesele besede: *Še danes boš z menoj v rajju!* To naglo spremembo in spreobrnjenje Dizma iz grešnika v spokornika in svetnika pripisujemo Marijini priprošnji.»

Marija si je po besedah svetih cerkvenih učencev dušo tega razbojnika izprosila v povračilo svojih bolečin ter svoje sočutne, pravne ljubezni. Sv. Peter Damijan očitno pričuje, da je Marija molila za razbojnika na desnici Kristusovega križa, kjer je tudi sama stala ter ga opominjala, naj v Jezusa zaupa in v trpljenju pokoro dela obžalujoč svoje grehe in proseč ga odpuščanja. Iz prejšnjega življenja tega izvanrednega svetega spokornika pripoveduje sv. Anzelm, škof in cerkven učnik, v spisu o Jezusovi mladosti mično prigodbo, katero naj tukaj povem.

Dizma je živel v gozdu na meji egiptovske dežele ob času, ko je Marija tja prišla na begu pred Herodovo grozovitostjo z Detetom.

Jezusom. Bil je sin poglavarja neke roparske druhali in tudi sam cestni ropar. Ko je nekega dné v svojem zatišju ležal, zagledal je, da se bližata mož in mlada žena z malim detetom. Šel je s svojimi tovariši nad nje. Ali ko je videl Jezusovo obličje čudovito lepo in svetlo, prestrašil se je in se izpremenil iz volka v krotko jagnje. Zato je najprej svoje tovariše pregovoril, naj tem ljudem nič žalega ne storé, potem je sveto družino vzel pod svojo streho, dal jim je jesti in piti ter jim na vso moč postregel.

Marijo je kaj pa da veselilo, ko je videla, kako ljubeznivo je razbojnik stregel njenemu preljubemu Sinu. Prav prisrčno se mu je zato zahvalila ter mu zagotovila, da bo za to še pred svojo smrtjo dobil plačilo. Obljuba preblazene Device se je izpolnila, kajti Dizma je bil ob enem z Izveličarjem križan in je dosegel ob svoji zadnji uri milost pravega kesanja nad grehi. — Ker je Jezusa očitno kot Boga spoznaval, med tem, ko so celo apostoli bežali, prejel je prvi milostni sad rešenja in je zaslišal iz ust samega Jezusa tolažljive besede: *Še danes boš z menoj v raj!*

Sv. Dizma velja kot pomočnik ali patron spokornikov. Njegovi priprošnji pri Bogu se uspešno priporočajo grešniki. Češčenje tega

svetnika je sveta katoliška cerkev pač s tem najbolj priporočila, da je postavila njemu v čast poseben praznik in zložila prelepe cerkvene dnevne molitve in lastno sveto mašo, ki se bere v Jeruzalemu, pa tudi v nekaterih škofijah in samostanih.

Pa čemu sem vam povedal to prigodbo? Zato, da spoznamo, da posredovanje preblazene Device Marije vse premore ozir našega izveličanja, celo pri največjih grešnikih, če so se le tej nebeški Materi prikupili s kakim blagim dejanjem.

Kako koristno je torej, kar je navada v katoliški cerkvi, svetnike in pred vsem drugim Kraljico vseh svetnikov, preblazeno Devico Marijo na pomoč klicati, da bi nam s svojo priprošnjo pri Bogu dosegla potrebnih milostij. Da so svetniki Božji in posebno Marija naši mogočni priprošnjiki pri Bogu v nebesih, to je verska resnica katoliške cerkve, ki jo je na več cerkvenih zborih izrekla in zagovarjala proti krivovercem, ki trdijo, da se s tem žali Kristus, naš srednik pri Bogu, ako svetnike in zlasti Marijo kličemo na pomoč. Ali če je prerok Jeremija po svoji smrti

Boga prosil, kakor nam spričuje sveto pismo (II. Mak. 15, 14.); če sv. Janez v svojem skrivnem razodenju razločno govori o molitvi svetnikov in če je sv. Štefan molil za svoje preganjalce, zlasti za Savla: zakaj bi se torej ne smeli obračati s prošnjo do Marije, naj za nas Boga prosi? Saj se je celo sv. apostol Pavel vernikom v molitev priporočal, rekoč: *Bratje, molite za nas!* (I. Tesal. 5, 25.) In apostol Jakob nas opominja: *Molite drug za drugega, da boste ohranjeni; veliko namreč premore stanovitna molitev pravičnega.* (Jak. 5, 16.) S koliko večo pravico moramo mi, ubogi grešniki, to storiti!

Noben pravoveren kristijan ne taji, da je Kristus pri Bogu naš srednik, ki nas je spravil s svojim zasluženjem na križu z Bogom. Vendar bi bila krivoverska trditev, da Bogu ni všeč, ako svetniki Božji za nas prosijo, posebno če prosi njegova sveta Mati Marija; ona, ki tako želi, da bi vsi ljudje ljubili in častili Jezusa. Kdo more dvomiti, da velja čast, ki se materam skazuje, ob enem tudi otrokom? Saj pravi sv. pismo: *Očetje so čast svojim otrokom.* (Pripov. 17, 6.)

Zaradi tega še na misel ne pride onemu, ki mater hvali, da bi s tem slavo njenega sina zmanjševal; kajti «kolikor bolj mater časti, toliko bolj sina hvali», pripominja sv. Bernard. Ali ne velja to še bolj o Jezusu in Mariji? Tudi sv. Ildefonz pravi, «da velja vsa čast, ki se kaki materi ali kraljici skazuje, kralju in sinu.»

Tudi ni dvomiti, da je preblažena Devica Marija zaradi neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa dobila čast srednice, sicer ne srednice pravice, ampak srednice milosti in priprošnje. V tem pomenu jo imenuje sv. Bonaventura «zvesto srednico našega izveličanja,» in sv. Lavrencij Justinijan pravi: «Kako bi ne bila polna milosti ona, ki je postala lestvica nebeška in vrata nebeška, ona, ki je resnična srednica med Bogom in ljudmi!»

«Ako preblaženo Devico Marijo kake milosti prosimo», pravi sv. Anzelm, «nismo nezaupni do Boga, ampak le kažemo, da se bojimo zaradi svoje lastne nevrednosti in se zato priporočamo Mariji Devici, da nadomesti njeno zasluženje našo revščino.»

Sveta in koristna je torej navada pri kristijanih, da v tej solzni dolini k Mariji Devici izdihujejo in jo kličejo na pomoč. — Pa še nekaj drugega naj se tukaj dokaže, namreč, da nam je Marijino posredovanje v nekakem pomenu kar potrebno za izveličanje.

Uzrok je v volji Božji, ki hoče, da naj nam vse milosti dotekajo po Marijinih rokah, kakor uči sv. Bernard in kakor trdijo sploh današnji učeniki sv. katoliške cerkve; (med njimi tudi papež Pij IX., Vega, Mendoza, Segneri, Poiré, Crasset in mnogi drugi učenjaki so to misel zagovarjali, celo Aleksander Natalis, ki se ne prenagli rad v svojih trditvah, uči, da je volja Božja, da vse milosti pričakujemo po posredovanju preblazene Device Marije. V potrjenje tega se sklicuje na imenitne besede sv. Bernarda: *To je volja Božja, da vse dobivamo po Mariji.*

Contenson ravno to uči, ker razlaga besede: «Glej tvoja Mati!» ki jih je izgovoril Kristus s križa doli Janezu, tako-le: «Jezus nas s tem uči, da se nihče ne bo udeležil njegovega zasluženja brez posredovanja njegove Matere. Njegove rane», pravi, «so stu-

denci vseh milostij; pa ti studenci k nam tekó le po Mariji Devici. O moj učenec Janez, hotel je Kristus reči s križa, ako mojo Mater prisrčno ljubiš, ljubil te bom tudi jaz.»

Bog, ki je Marijo tako visoko povzdignil, da jo je izvolil v Mater svojemu edinorojenemu Sinu, Odrešeniku človeškega rodu, hotel jo je tudi s tem počastiti, da nam vse milosti dohajajo po njenih rokah. Sicer je Jezus, kakor je bilo že poprej rečeno, edin srednik pravice, ki nam je zaslužil s svojim trpljenjem in smrtjo milosti in večno izveličanje. Marija pa je srednica milosti, tako da ji je dovoljeno le zaradi Jezusovega zasluženja, kar nam od Boga dobi, zato v imenu Jezusovem za nas prosi; vendar pa nam pri vsem tem vse milosti, za katere prosimo, dohajajo le po posredovanju preblazene Device Marije.

Vse to pa nikakor ni verskim resnicam nasproti, marveč prav po mislih in nauku svete cerkve, katera jasno uči v očitnih molitvah, naj se vedno zatekamo v svojih potrebah k Božji Materi in jo kličemo na pomoč kot »zdravje bolnikov, pribežališče grešnikov, pomoč kristijanov, kot naše življenje, naše

upanje. » Sveta cerkev sama obrača v dnevnicah, ki jih o Marijinih praznikih zapoveduje duhovnikom moliti, več izrekov iz modrostnih bukev na Marijo in nam daje s tem na znanje, da je Marija vzrok našega upanja: *Pri meni je vse upanje življenja in čednosti*, pa tudi studenec milosti: *Pri meni je vsa milost življenja in resnice*. Dalje uči, da v Mariji nahajamo življenje in večno izveličanje: *Kdor mene najde, najde življenje in dobi izveličanje od Gospoda*, in zopet: *Kateri v meni delajo, ne grešijo. Kateri mene pojasnujejo, bodo imeli večno življenje*. (Sir. 24, 25—31.) Vse to nam pač jasno kaže potrebo Marijinega posredovanja.

V razodenju sv. Brigite, o kateri sv. cerkev pravi, da ji je bilo veliko skrivnostij razodetih po Sinu Božjem, beremo, da je storil neki plemenit mož, ki je bil sploh znan zaradi svojega brezbožnega življenja, s hudim duhom zvezo ter mu služil 60 let. Lahko je misliti, kako pregrešno je ta čas živel, ločen od Boga in prejemanja svetih zakramentov.

Ko je poslednjič za smrt zbolel, hotel se je Jezus tudi njega usmiliti in zapovedal je zato sveti Brigiti, naj reče izpovedniku, naj bolnika obišče in ga resno opominja. Izpo-

vednik se napoti k umirajočemu, dobí pa od njega trdovraten odgovor, da se mu ni treba izpovedovati. Izpovednik gre drugič k njemu, pa nesrečnik se nikakor noče izpovedati.

Gospod Jezus vnovič zapové sveti Brigiti, naj pošlje izpovednika k bolniku. Izpovednik gré in bolniku pové, kaj je svetnica izvedela, da je torej zato tolikrat k njemu prišel, ker mu je zapovedal Gospod, ki se hoče tudi njega usmiliti. Ko je nesrečni bolnik to zaslišal, bil je ginen in je začel jokati. «Kako bi bilo mogoče», klical je, «da bi odpuščenje dosegel, ker sem 60 let hudemu duhu služil, ker sem bil toliko let njegov sužnjik in sem storil brez števila veliko grehov?»

Duhovnik mu je dajal srčnost in rekel, da naj bo miren; ako se le svojih grehov resnično kesa, bodo mu odpuščeni. Zdaj je dobil grešnik srčnost, rekoč: «Oh, mislil sem, da sem že v pekel obsojen in zato sem obupal nad svojim izveličanjem; pa velika žalost, ki jo sedaj nad svojimi grehi občutim, daje mi srčnost. Dà, ker me Bog ni zapustil, hočem se svojih grehov izpovedati!»

Še tist dan se je bolnik izpovedal prav skesano; drugi dan je prejel sv. popotnico in šesti dan je ves udan v voljo božjo izdihnil svojo dušo. Po njegovi smrti se je Gospod Jezus zopet prikazal sv. Brigiti in ji razodel, da je umrli rešen pogubljenja. Jezus je še

pristavil, da bo izveličan s posredovanjem preblazene Device Marije, in sicer zato, ker je ohranil vkljub svojemu pregrešnemu življenju vedno veliko pobožnost do žalostne Matere Božje.

Mnogotere so reve in nadloge, ki stiskajo in z žalostjo napolnujejo srce ubogim Adamovim otrokom. Vendar izmed vseh so najhujše dušne rane, katere so jim vsekali grehi in jim delajo strah pred sodbo in večnostjo. Pa bodi že ta ali ona reč uzrok tvoji žalosti in tvojim solzam, o kristijan, izdihuj le zaupno in stanovitno k Mariji Devici, prej ali pozneje boš po njenem posredovanju dosegel milost in pomoč.

O Mati mojega Boga, otroško te pozdravljam in prosim, ne okrni svojega milega obličja od mene! Vem, o prevzvišena Gospa, da si polna milostij in nas ljudi objemaš z ljubeznijo, ki daleč presega vsako ustvarjeno ljubezen. O kolikrat si že potolažila pravico Božjega sodnika, ko je svojo roko že stegnil, da nas kaznuje! Vsi zakladi Božjega usmiljenja so v tvojih rokah. Oh, nikar ne jenjaj za nas prositi, pomagati nam in

nas osrečevati. Saj se tvoje veličastvo nekako pomnožuje, če grešniki s tvojim posredovanjem milost in odpuščenje dosegajo pri Bogu. Obračaj torej svoj mili obraz tudi v nas, zlasti ta mesec, da tudi nam dojde izveličanje. To bodi naša največa sreča, da pridemo po tebi k gledanju Božjega obličja in zraven Boga tudi tebe ljubimo na veke. Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat »Češčena bodi Kraljica itd.«, da bi bila Marija naša tolažnica in pomočnica v slehrni bridkosti.

Osemnajsti dan.

Marijino posredovanje nam je potrebno za izveličanje.

Posredovanje preblazene Device Marije nam je potrebno za izveličanje. To misel zagovarja ogromna množica pobožnih učenjakov in sv. cerkvenih očetov in takim učenim in svetim možem ne smemo očitati, da so pre-daleč šli v svojih trditvah zaradi večje časti Božje Matere. Kajti njih nauke je sv. cerkev ali naravnost potrdila, ali pa izrekla, da ta ali oni učenik ni učil nič tacega, kar bi bilo

nasproti zdravim naukom katoliške cerkve. Vrh tega je treba vedeti, da so dobivali svetniki od svetega Duha razsvetljenje v svojih mislih in naukih.

Da se nam ne bo prav nič bati pretiranja v hvali preblazene Device Marije, zapomnimo si besede sv. Avguština, ki pravi: «Vse, kar koli moremo reči v večo čast in slavo Marije Device, je le prav majhno in neznatno v primeri s tem, kar je zaslužila zaradi visoke časti Matere Božje.» Sicer pa cerkev sama pravi pri sveti maši v čast Materi Božji: *Blažena si, presveta Devica Marija in vredna vse hvale.*

Premišljujmo torej zdaj izreke nekaterih sv. učencov, da nam je posredovanje preblazene Device Marije potrebno k izveličanju. Sv. Bernard pravi, «da je Bog Marijo Devico napolnil z vsemi milostmi, da ljudje po Mariji kakor po kakem vodotoku dobivajo vse dobro, kar jim je v izveličanje.» Svetnik pristavlja k temu še imenitno opazko, «da je bil pred rojstvom preblazene Device Marije mnogim studenec Božjih milostij nedosegljiv, ker ni bilo še tega zaželenega vodotoka, t. j. Marije;

in da je Bog svetu Marijo podaril zato, da nam milost Božja vedno doteka v toliko večji obilnosti.

Holofern je hotel dobiti Betulijo v svojo oblast, zato je zapovedal, naj se pokončajo vsi vodotoki, ki so vodo v mesto napeljevali. Podobno si prizadeva peklenški duh po svoji moči kristijanom pristuditi in vzeti pobožnost do Matere Božje; kajti če to doseže, ter nam vodotok milostij Božjih zapre, potem bi dobil tudi naše duše kmalu v svojo oblast. Zato nadaljuje sv. Bernard: «Vidite torej, ljube duše, kako važno je, da to visoko Kraljico častimo, in se k njej zatekamo in zaupamo v njeno pomoč. Bog je položil vanjo polnost svojih darov. Spoznajmo, da nam dohaja vse upanje, vse milosti in izveličanje iz Marijinih materinih rok», t. j. po njenem posredovanju. Ravno to uči sveti Antonin, ki trdi, da so prejeli ljudje vse milosti, ki so jih sploh kedaj dobili, po Marijinem posredovanju.

Marija se v sv. pismu primerja luni. *Lepa si, kakor luna*, pravi visoka pesem. (6, 9.) Sv. Bonaventura govori: «kakor luna med solncem in zemljo stoji, in podeljuje zemlji

to, kar od solnca dobiva, namreč svetlobo, tako prejema Marija milosti od Božjega solnca, Jezusa Kristusa, da jih podeljuje nam. ki smo še na zemlji.»

Sveta cerkev imenuje Marijo v litanijah *vrata nebeška*. Zakaj tako, odgovarja nam sv. Bernard, rekoč: «Kakor gre vsaka kraljeva dobrota skozi vrata njegove palače do podložnikov, tako tudi z nebes na zemljo ne prihaja nobena milost, ki ne bi šla skozi roke Marijine.» In sv. Bonaventura pristavlja, da se Marija tudi zato imenuje vrata nebeška, «ker nihče ne pride v nebesa, če mu Marija ne pomaga in ga tako rekoč ne spremlja.» (Sv. Bernardin Sienski pravi, da «vsi verniki skupaj so duhovno telo Kristusovo, in da se vse milosti za nadnaravno življenje iztekajo od glave Jezusa Kristusa skozi Marijo (ki je tako rekoč vrat tega duhovnega telesa) v druge ude ali vernike.»

Sveti Alfonz Ligvorij uči: «Kakor le po Jezusu Kristusu moremo priti k nebeškemu Očetu, nekako tako moremo tudi le po Mariji Devici priti k Jezusu Kristusu in sicer zato, ker je to volja Gospodova, da naj se vsi po

Marijinem posredovanju izveličajo in izročé Izveličarju, ki je po Mariji prišel k nam. Po vsi pravici jo torej imenujemo *Mater milosti Božje*, Mater našega izveličanja in strinjamo se z besedami sv. Germana, ki pravi: «Kaj bi bilo z nami, kako bi mogli večno izveličanje doseči, ako bi nas zapustila Ti, o Marija, ki si tako rekoč življenje kristijanov!»

Nihče, pravi Jezus, *ne more k meni priti, če ga moj oče k sebi ne vleče*. Te besede se v nekakem pomenu morejo tudi na Marijo obračati, pravi sv. Alfonz Ligvorij. Nikdo ne more k njenemu Sinu priti, če ga ona ne vleče s svojo priprošnjo k njemu. Jezus je bil blaženi sad Marijinega telesa, kakor je sv. Elizabeta rekla: *Blažen je sad tvojega telesa!* Kdor hoče sad uživati, mora ga iskati na drevesu; kdor hoče k Jezusu priti, mora se do Marije obrniti; in kdor je s pobožnim češčenjem Marijo našel, ta gotovo tudi Jezusa najde in sicer njegovo milost in njega samega tukaj v presvetem rešnjem Telesu in kdaj v njegovi večni časti v nebesih.)

Kakor se poslopje podere, če se mu izpodmakne podstava, na kateri sloni, tako mora

tudi duša v grehe pasti in se pogubiti, če se ji odtegne Marijina pomoč. V tem pomenu govori sv. Bonaventura, «da nas Bog ne bo rešil brez Marijine pomoči; kajti kakor dete ne more živeti brez dojenke, ki ga živi, tako tudi ne more dospeti do večnega življenja oni, kateremu manjka varstva in pomoči Marijine.»

Kakor je razvidno iz besedij imenovanih svetnikov in pisateljev, dohajajo nam vse milosti po Mariji, ali Marija je studenec vsega dobrega, delilka božjih milostij, katere nam je zaslužil Izveličar.

«Tako je torej», sklepa Suárez, «dandanes splošno mnenje v sv. cerkvi, da nam Marijino posredovanje ni le koristno, ampak tudi potrebno», in sicer zato, ker cerkev s svetim Bernardom misli, da nam Bog hoče vse milosti dati le po Marijinih rokah. Pred sv. Bernardom je že cerkveni učenik Ildefonz to trdil, ko je prečisti Devici Mariji klical: «O Marija! Bog hoče, da je tebi izročeno vse dobro, kar je blagovolil ljudem dati, zato je vse zaklade milostij in dobrot položil v tvoje roke.» In sv. Peter Damijan pravi: «Bog se ni hotel brez Marijinega privoljenja učlovečiti, da bi bila

od ene strani naša hvaležnost do nje toliko večja, in da bi spoznali od druge strani iz tega, kako je izveličanje vseh ljudij v rokah preblažene Device.»

In res! komaj je bil Jezus rojen, hiteli so dobri in pobožni ljudje k Jezusu in ga našli le po Mariji. Pobožni pastirji so ga našli pri Mariji v revnem hlevcu, pri njej so ga našli tudi modri z Jutrovega. Ko je prišel pobožni starček Simeon po navdihovanju sv. Duha v tempelj, sprejel ga je iz Marijinih rok v svoje naročje in od veselja želel potem umreti. Berimo le življenje tega ali onega svetnika, pri vsakem bomo našli, da je bil goreč Marijin služabnik in da je dobival velikih milostij po Marijini priprošnji. Zato je sv. Ildefonz izdihnil k Mariji: «Hočem biti služabnik tvojega Sina: ker pa to ni mogoče. če nisem služabnik materin, želim sprejet biti med Marijine služabnike.»

O, da bi mogli vsi kedaj izdihniti, kadar se bodo naše oči zaprle za ta svet, s svetim Fulgencijem iz Arkolija: «O Marija, ti najlepša med vsemi ženami, s teboj združen hočem v nebesa iti!»

Kdaj bomo pač tako srečni? Takrat, kadar bomo izpolnovali to, kar nam kliče

Marija: *Pri meni je vsa milost življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti. Pridite k meni vsi, kateri me želite, in nasitite se mojega sadu.* (Sir. 24, 25. 26.)

To je torej, kar nas k izveličanju vodi, da k Mariji prihajamo in se nasitimo njenega sadu. Kvišku torej, prihajajte, ljubi kristijani! prav pogostoma, ako le mogoče vsak dan zdaj o šmarnicah pred Marijino podobo in ne jenjajte s prisrčnimi prošnjami k Mariji izdihovati, dokler vas ne usliši v vaših potrebah, dokler zopet ne pride mir, pokoj, veselje in tolažba v vaše srce po dobro opravljeni šmarnični spovedi. Pa ne prihajajte semkaj zastonj, to bi bilo premalo vredno, temveč nasitujte se tudi sadu Marijinih čednostij; kajti le potem moremo biti njeni vredni služabniki in otroci, če si tudi prizadevamo njej, svoji nebeški Materi, podobni postati v lepih čednostih, v pobožni molitvi, v globoki ponižnosti, v goreči ljubezni do Boga in do bližnjega, v nepremagljivi potrpežljivosti in udanosti v voljo Božjo, v neomadežani čistosti duše in telesa.

Pa nasitite se tudi večkrat, zlasti zdaj o šmarnicah, prav posebno s preblaženim sadom

Marijinega deviškega telesa, t. j. z Jezusom, ki se nam zavžiti daje kot hrana naših slabotnih duš pri svetem obhajilu. In ravno večkratno ali pa redko prejemanje svetih zakramentov v kaki duhovniji je najboljše znamenje, ali živi prava ljubezen in češčenje do Marije Device v srcih ondotnih prebivalcev ali ne.

Ali si moremo misliti mater brez otroka in otroka brez matere? Ne! Ravno tako malo si moremo misliti kristijana, ki bi Marijo ljubil, do njenega Sina pa bi bil mlačen in mrzel, ali bi ga celo vnovič križal s smrtnimi grehi. Kdor Marijo v resnici ljubi, ta dobiva največe veselje in srečo v tem, da se zedinja z njenim Božjim Sinom pri vrednem svetem obhajilu in je tako podoben Božji Materi, katero je Bog vredno spoznal, da je edinorojenega Sina Božjega spočela v svojem deviškem telesu.

Ako se pa vkljub temu nahajajo kristijani, kateri sicer prihajajo k očitnim Marijinim pobožnostim, zlasti ta mesec, ali pa jo doma z družino častijo in poveličujejo, vendar pa greh na greh nakladajo: ali pač res ljubijo Marijo? Ne! Ne ljubijo Matere Božje, zato ker njenega Božjega Sina ne ljubijo. Ali pa

oni ljubijo Marijo, kateri opuščajo toliko lepih priložnostij, o katerih bi lahko svete zakramente prejeli in se z Bogom spravili? Ne! — Ker ne ljubijo njenega Sina in ga ne marajo prejeti v presvetem zakramentu, zato tudi nje ne ljubijo. Sicer imajo v sebi nekako ljubezen, radi bi bili Božji otroci in preblazene Device Marije, pa pretežko se jim dozdeva spreobrnjenje.

Ako so taki nesrečniki tudi med nami, naj danes vendar ne zapusté tega svetega kraja brez vse tolažbe. Saj je Marija pribežališče grešnikov; naj se torej zaupljivo zatečejo k Mariji vsi tisti, katerim se zdi težko spreobrnjenje; ona jim bo izprosila luči pravega spoznanja, resničnega kesanja in stanoovitnega spreobrnjenja. Saj nam sama kliče: *Jaz sem Mati svetega upanja.* (Sir. 24, 25.) T. j. kdor hoče pravo zaupanje na Boga imeti, kdor se želi težke vesti iznebiti, tak se nikamor bolj varno ne zateče, kakor k meni.

(Ali kako nesrečni so tisti, kateri ne marajo celo za to zadnjo pomoč, s katero bi se mogli rešiti in ne kličejo Marije! Kako srečni so pa tisti, kateri v vseh svojih dušnih stiskah iščejo podpore pri Mariji!)

Ljubi kristijani! iščimo torej milosti, in sicer po Mariji, ki je kot milosti polna tudi radodarna delilka milostij. «Prizadevajmo si», pravi sv. Bernard, «iz vsega srca, častiti Božjo Mater, ker to je Gospodova volja, da nam vse dobro dohaja po njeni roki. Kolikorkrat kake milosti potrebujemo in prosimo, obračajmo se vselej do Marije s polnim zaupanjem, da nam jo ona dobi; kajti če tudi sami nismo vredni od Boga biti uslišani, vredna je gotovo njegova sveta Mati. Če hočemo, da Bog milostno sprejema naša dobra dela in razne pobožnosti, nikar ne pozabimo izročevati mu jih po Mariji.»

O Kraljica in Mati milosti Božje! Milosti deliš vsem tistim, kateri se k tebi zatekajo, z veliko radodarnostjo in ljubeznijo, in sicer zato, ker si Mati vsega usmiljenja in tudi naša ljubezniva Mati. Glej, priporočamo se ti, ker smo tako revni v zasluženju in s težkimi dolgovi obloženi. — O Marija, ti imaš ključ Božjega usmiljenja; ne pozabi naše revščine, nikar ne dopuščaj, da ostanemo revni in ubogi. Saj si navajena več dati,

kakor te kdo prosi; ravnaj enako tudi z nami. O naša Kraljica, stoj nam na strani v vsaki nevarnosti! Če nas vzameš v svoje varstvo, zavarovani smo, potem se ni treba bati peklenškega duha, ker imaš več moči, kakor ves pekel; potem nas tudi naši grehi preveč ne skrbé, ker nam ti moreš izprostiti odpuščenje. Ako si nam naklonjena, ne bojimo se celo Božje pravice, ker tvoja prošnja jo potolaži. — Ob kratkem: vse upamo, če nam ti stojiš na strani, ker vse premoreš. Sicer smo grešniki, pa hočemo se poboljšati. Ti nam moreš pomagati, o Marija, izprosi nam torej milost, da bomo izveličani. Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi z Marijinim posredovanjem srečno prišli v nebesa.

Devetnajsti dan.

Kako nesrečni so tisti, kateri Marije ne časté in katere Marija zapusti.

Iz zadnjega premišljevanja smo se lahko prepričali, da nam je potrebno posredovanje preblazene Device Marije k izveličanju. Iz

Zato

tega izhaja, da so nesrečni ali v veliki nevarnosti večnega pogubljenja tisti, kateri ne časté Marije Device in katere Marija zapusti. To je ~~nauk~~ cerkvenih^m očetov^m, katerim se skoraj nemogoče zdi, da bi bili izveličani oni, kateri ne časté Marije Device. Poslušajmo, kako govori o tem pobožni pisatelj Markard: «Nesrečen je kraj, nesrečna hiša, nesrečni ljudje, katere Marija s svojim Božjim Detetom Jezusom popolnoma zapusti brez vsega upanja povrnitve, nesrečni so na telesu, nesrečni na duši, nesrečni v življenju, nesrečni v smrti, torej nesrečni v času in v večnosti.»

To trditev nahajamo jasno izrečeno tudi pri mnogih cerkvenih učениkih. Sveti Anzelm pravi: «Kakor je nemogoče, da bi se le en sam pogubil, kdor se ali kot spokornik, ali kot zvest služabnik s pravo pobožnostjo k tebi obrne, o preblažena Devica in ga ti z milostljivimi očmi pogleduješ: tako morajo biti pogubljeni vsi tisti, kateri se od tebe obrnejo in katere ti zapustiš.»

Enako prepričanje izreka sv. Bonaventura z naslednjimi besedami: «O preblažena Devica! naše izveličanje je v tvojih rokah. Tisti, katerim

boš ti, o mogočna Gospa, pomagala, bodo v miru počivali, in tisti, od katerih boš ti obrnila svoj mili obraz, nimajo nobenega upanja za večno izveličanje. Kdor Marijo vredno časti, ta bo opravičen, kdor se pa ne méni zanjo, umrl bo v svojih grehih.» Enako dvomi tudi sveti nadškof Antonij nad izveličanjem tistih, katere Marija zapusti; pravi: «Nemogoče je, da bi bili izveličani tisti, od katerih Marija obrne svoje milostljive oči.»

Te besede cerkvenih učениkov potrjuje tudi cerkev sama, ker Mariji na jezik poklada besede svetega pisma: *Kdor mene najde, življenje najde in bo prejel izveličanje od Gospoda. Kdor pa zoper mene greši, rani svojo lastno dušo. Vsi, kateri mene sovražijo, ljubijo smrt.* (Preg. 8, 35.) To je: Kateri česčenje Matere Božje zanemarjajo, sovražniki so sami sebi, hodijo po poti, ki vodi v pogubljenje.

(S tako jasnimi besedami govoré mnogi sveti učeníki, tako misli in govori tudi sveta katoliška cerkev sama; ali potrebujemo torej še kakega daljnega dokaza? Ako bi le en sam učenik to trdil, imeli bi dovolj vzroka, bati se pogubljenja, ako Marije ne častimo;

koliko bolj se moramo bati, če ne častimo Marije, ker katoliška cerkev sama zatrjuje, da je v nevarnosti izveličanje onega kristijana, ki opušča česčenje preblažene Device Marije.)

Žalosten dokaz za to imamo po nauku pobožnih učenikov nad pogubljenjem Juda Iškarijota. Vsi apostoli so bili izveličani, Juda sam je pogubljen. Lahko bi se bil izpreobrnil in izveličal. Bil je apostol, kateremu je Kristus prej sam povedal, da je v nebesih pripravljen zanj sedež, na katerem bi imel z drugimi enajsterimi apostoli vred soditi dvanajst Izraelovih rodov; enako drugim apostolom je ljudi izpreobračal in iz obsedenih hudiče izganjal; tudi zanj je prehl Kristus svojo predrago kri potem, ko mu je umil noge s svojimi presvetimi rokami pri zadnji večerji. Utegnilo bi se ugovarjati: Juda je strašno velik greh storil, ker je svojega Gospoda in učenika prodal in izdal. Toda tudi Peter je velik greh storil, ker je svojega ljubljenega Gospoda in učenika trikrat sramotno zatajil in celo prisegel, da ga ne pozna. Da, vsi apostoli so svojega Gospoda in učenika zapustili, ko so ga sovražniki zgrabili na vrtu Getzemani, dasi so poprej zatrjevali, da bodo vsegdar pri njem ostali, če bi morali tudi umreti z njim. Vendar so se kmalu vsi izpreobrnil, obžalovali storjene grehe, dosegli milost in vsi so

izveličani; edin Juda Iškarijot je obupal in je pogubljen. Sveti Anzelm, cerkveni učenik, ^{pa} ~~na~~ ^{o je} nahaja poglavitni vzrok njegove nesreče v tem, ker se po svojem strašnem padcu ni zatekel enako drugim apostolom k Mariji Devici, Materi Kristusovi. O da je to storil, gotovo bi ga bila Marija potolažila in mu milosti dobila. Zato piše imenovani svetnik: «Učenci so prišli razen Juda vsi k Mariji in so klicali z objokanimi očmi k Božji Materi: „O vélika Gospa, tvojega preljubega Sina so Judje vjeli.“ Le nesrečni Juda ni prišel k njej, ampak šel k judovskim duhovnikom in starešinam in jim je rekel: *Grešil sem, ker sem nedolžno kri prodal.* O ko bi bil šel k Mariji in jej rekel ves skesan prav te besede, gotovo bi bil po njenem posredovanju od njenega ljubega Sina dobil milost odpuščenja in bi ne bil pogubljen.»

Na kaj opirajo cerkveni učeniški svojo trditev, da je skoraj nemogoče izveličati se tistim, kateri ne časté Matere Božje? Vzrok je ta: Nikdo večnega izveličanja ne doseže brez posebnih milostij, in Bog daje posebne milosti po Mariji Devici. Kajti nihče se ne izveliča, razen kdor se greha varuje; nihče se ne izveliča, razen kdor pristrčno premaguje skušnjave pekla, mesa in sveta; nihče se ne izveliča, razen kdor prvo nedolžnost ohrani, ali

za svoje grehe dela pravo pokoro; nihče se ne izveliča, razen kdor ostane v milosti Božji do konca stanoviten in se v Božji milosti loči s sveta. Po kom pa Bog deli vse te milosti: pomoč zoper vse skušnjave, pomoč za resnično izpreobrnjenje, za ohranitev nedolžnosti, milost stanovitnosti do konca in milost srečne zadnje ure?

Poslušajmo odgovor iz ust sv. Bernarda, cerkvenega učenika: *Tako je Bog od vekomaj sklenil in hotel, da nam bo dal vse milosti in darove po Mariji.* Saj nam sveto pismo tudi kliče: *Kristus je pot, življenje in resnica.* Toda milosti po tem potu hoditi, te resnice se držati, to življenje poslednjič doseči, treba nam je iskati pri Mariji, ker cerkev Mariji na jezik poklada besede svetega pisma: *Pri meni je vsa milost življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti.* (Pregov. 24, 25.) Ako torej kak kristijan Marije Device ne časti in se ji v priprošnji ne priporoča, zapusti ga zato tudi Marija; nima več vodotoka, skozi katerega nam dohajajo milosti od Boga in brez katerih ne more skušnjav premagovati, ne nedolžnosti ohraniti,

ne prave pokore delati, ne do konca stano-
viten ostati in ne srečno umreti. Tak kristijan
ne more dolgo hoditi po pravi poti izveličanja,
ne bo dolgo živel po resnicah svetega evan-
gelija, ne bo se trudil za prave krščanske
čednosti, ne bo mogel dolgo gojiti v sebi upanja
večnega življenja: slednjič se bo pogubil, če
ne krene na boljšo pot, dokler je še čas.

Res, kaj dobrega se ne more pričakovati
od tistih kristijanov, kateri ne obhajajo Ma-
rijinih praznikov, službo božjo zanemarjajo in
se udajajo celo take dneve mnogoterim pre-
greham: pijančevanju, ponočevanju, nečisto-
vanju itd. Kaj bo s kristijani, kateri Mariji v
čast ne molijo ne angeljevega češčenja, ne
rožnega venca, ne kakih drugih molitev in se
ne postijo v zapovedanih postnih dnevih pred
njenimi velikimi prazniki, kateri si nič ne
prizadevajo za posnemanje Marijinih čednostij,
ne kličejo je v skušnjavah na pomoč in se
ne priporočajo njeni priprošnji pri Bogu?
Nam sicer ne gré nikogar obsojati, ker le Bog
je sodnik. Toda, če mislimo na to, kar sveti
cerkveni učeniški trdijo in kar sveto pismo
govori, lahko spoznamo, da so v veliki ne-

varnosti večnega pogubljenja oni kristijani, kateri Marije ne časté.

Ljubi kristijanje! Ako nam je torej naše izveličanje res močno pri srcu, mora nam biti poglavitna skrb, Marijo Devico, Božjo in našo Mater s pravo in otroško pobožnostjo častiti. Odkar je krščanska vera na zemlji, tako dolgo se je vedno opazovalo, da so bili vsi pobožni in sveti ljudje goreči častilci preblazene Device Marije. Tudi se je lahko vselej opazovalo, da so stalno naprédovali v popolnosti, kateri so prav goreče častili preblazeno Devico Marijo. To nam pričuje zgodovina svete katoliške cerkve in življenje svetnikov in svetnic Božjih. Nasproti govori zgodovina, da so zanemarjali ali celo zaničevali Marijino češčenje vsi tisti, kateri so ali od vere odpadli ali zabredli v mnogotere pregrehe, in tako zgrešili pravo pot izveličanja. In ravno to nas mora nagibati, da se na vso moč vнемamo za češčenje Matere Božje. Lahko se prepričamo, da bomo bolj rasli v lepih krščanskih čednostih, posebno v čistosti, ponižnosti, v strahu Božjem, v potrpežljivosti, v ljubezni do Boga in do bližnjega, če uneto častimo

Marijo. Pogum torej, o kristijani! Skazujmo se goreče častilce Matere Božje precej zdaj v tem mesecu, pridno obiskujmo šmarnice in zvesto opravljajmo vse, kar se nam ta mesec priporoča.

O presveta Mati Božja, Marija! Danes te prosimo posebno goreče le ene milosti. Ako sicer svojo revščino in mnogotere potrebe premišljujemo, morali bi te pač veliko tisoč rečij prositi. Vendar hočemo sedaj vse drugo pozabiti; prosimo edino le milosti, da nam vsem tukaj pričujočim dobiš od Boga pravo, prisrčno, otroško pobožnost do tebe; tako pobožnost, kakoršno so imeli tvoji najbolj goreči služabniki in najbolj goreče služabnice. Če nam to izprosiš, dobiš nam vse; kajti po tej pobožnosti do tebe bomo gotovo dosegli veliko milostij od Boga; potem bomo lahko dobro delali in dosegli večno življenje. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: Češčena bodi Kraljica itd., da bi dobili pravo, prisrčno pobožnost do Marije Device.

Dvajseti dan.

«O Marija, naša pomočnica.»

Slavno znani o. Weninger iz družbe Jezusove, rojen na Štajerskem, mnogo let misijonar in dober pisatelj, ki je umrl pred malo leti v Ameriki, pripoveduje naslednjo mično prigodbo: «Našel sem častnika francoskega polka konjikov v Minesoti, ki se je zoper vstajnike vojskoval takrat, ko sem jaz v Ameriko potoval. Bil je po svojem rojstvu luteran, imel je pa katoliško ženo. Obiskal me je, in v pogovoru o veri je nekega dne rekel: Kar je meni pri katoličanih najbolj všeč, je to, da Marijo časté s takim spoštovanjem in s tako prisrčnostjo. Jaz sem luteran, pristavil je, pa rad slišim, če moja žena z otroki moli: Sveta Marija, Mati Božja, prosí za nas, grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri! Poslušajte, govoril je dalje misijonarju, kaj se mi je prigodilo v Parizu. Bil je upor delavcev l. 1848. General Bignau stoji pred mojo hišo in zakliče: «Ven, prijatelj, na barikade!» Urno naredim zadnjo voljo, objamem ženo in otroke in jezdim upornikom nasproti. Strašno je bilo. Bil sem v marsikakem boju v Algieru, pa to ni bilo nič proti temu pouličnemu boju. Ko so krogle tako pogostoma krog mene žvižgale, takrat sem se spominjal molitve svojih dobrih

otrok. Na konju in v sredi divjega boja sem klical v mislih k nebesom: Sveta Marija, Mati Božja, prosi zame! in nič se mi ni zgodilo.* Smemo misliti, da ta častnik ni le slučajno pri življenju ostal, temveč se je imel zahvaliti za svojo rešitev iz smrtne nevarnosti le Mariji pomočnici. Marija je uslišala njegovo izdihovanje, dasi je bil luteran in Marije ni poprej častil. Smemo upati, da je Marijino varstvo pripeljalo častnika tudi k pravi veri.

O kako mogočna pomočnica je torej Marija, ki nam pomaga v naših telesnih in še bolj v dušnih potrebah! In kako naj bi ne bila Marija naša mogočna pomočnica? Sveti Alfonz Ligvorij piše: Veljava mater pred njihovi otroki je tolika, da nikdar niso prave podložnice, čeravno so sinovi vladarji. Resnično je, da ima Jezus kot Bog in človek zdaj v nebesih oblast nad vsem stvarstvom in torej tudi nad Marijo; vendar je tudi resnično, da se je hotel naš Izveličar tako globoko ponižati, ko je na zemlji živel, da se je svoji Božji Materi podvrgel in jej bil pokoren, kakor uči sv. Luka: *In jima je bil pokoren.* (Luk. 2.) Sv. Ambrozij pravi: *Potem, ko je Jezus Kristus Marijo vredno storil, da je bila

Mati njegova, bil je celo dolžen kot Sin jej biti pokoren», zato pripominja tudi Rikard: «Navadno se pravi o drugih svetnikih, da so bili skleneni z voljo Božjo, o Mariji se pa mora reči, da ni bila samo podložna volji Božji, ampak, da se je celo Božja volja nekako podvrgla njeni volji, in kakor se o drugih svetnikih govori, da *«gredó za Jagnjetom Božjim, kamor koli gré* (Skrivn. razod. 14), more se reči o preblaženi Devici Mariji, da je hodilo Božje Jagnje tukaj na zemlji povsod za njo, ker jej je bilo podložno.

«Iz tega sklepamo», pravi sv. Alfonz Liguorij, «da so Marijine prošnje v nebesih. če tudi ne more več zapovedovati svojemu Božjemu Sinu, vendar le vedno prošnje mateline in so močne dosti, da dosežejo vse, kar prosi.» «Marija», pravi sv. Bonaventura, «je po svojem Sinu pred vsemi drugimi s tem odlikovana, da je v svojih prošnjah vse-mogočna, da doseže vse, kar prosi, in to iz rečenega vzroka, ker je nje prošnja materina prošnja.» Zato uči tudi sv. Peter Damijan, da Marija vse premore v nebesih in na zemlji s svojo prošnjo, in da more k zaupanju po-

vzdigniti celo tiste, ki že obupujejo. Če namreč ta Mati, katero svetniki imenujejo altar milosti, na katerem se grešniki z Bogom spravljajo, pri Jezusu kake milosti prosi, njen Božji Sin to prošnjo tako zelo ceni, in ima tako željo ugoditi jej, kakor bi zapovedovala in ne prosila. Kakor je Jezus svojo Mater na zemlji s tem častil, da ji je precej dovolil, kar ga je prosila, tako jo hoče tudi zdaj v nebesih častiti, kar sv. German potrjuje rekoč: «Ti si vsemogočna, o Mati mojega Boga; da grešnike rešiš, ne potrebuješ pri Bogu nobenega drugega priporočila, kajti Mati si pravega življenja.»

Vendar imenujemo Marijo, Mater Božjo, vsemogočno le v tem pomenu, v katerem se to more reči o kaki stvari, ki nima Božje lastnosti vsemogočnosti. Njena mogočnost se opira na Božjo vsemogočnost, katera jej dovoljuje vse, kar prosi. V tem pomenu so razumeti besede svetnikov, kadar govoré o vsemogočnosti preblazene Device Marije. Tako n. pr. ji kliče sv. Bernard: «Če le hočeš, se vse zgodi»; sv. Anzelm pravi: «Kar ti, o prečista Devica, poželiš, mora se zgoditi; če le hočeš, gotovo se zgodi; če hočeš celo naj-

hudobnišega grešnika povzdigniti na visoko stopinjo svetosti, gotovo se bo zgodilo.» Tudi sv. Peter Damijan pravi: «O Marija, preljuba pomočnica! ker imaš tako ljubeznivo srce, ne moreš pogledati naše revščine, da bi ne bila ginena; ker si pa ob enem tako mogočna pri Bogu, da moreš rešiti pogube vse, katere zagovarjaš, prosim te, v te zaupajoč, potegni se zame. In če te moja prošnja ne nagne k sočutju, naj te vsaj tvoja velika mogočnost nagne, da mi stojiš na strani, ker te je Bog storil tako mogočno.»

Dokler je Marija na zemlji živela, bile so njene misli obrnene le na čast Božjo in na potrebe ubogih ljudij. Že takrat je dobila veliko milost, da je prejela vse, kar je prosila; to nam spričuje prigodba na ženitnini v Kani galilejski, kjer je bilo vino pošlo. Prosila je svojega Sina, naj jim čudežno pomaga, rekoč: *Vina nimajo!* Jezus je odgovoril: *Žena, kaj je tebi in meni mar, moja ura še ni prišla.* Dasi je videti, kakor bi bil Gospod odrekel prošnjo svoji Materi, ko je govoril: *Žena, kaj je tebi in meni mar?* ali vina manjka ali ne, ker ni spodobno, delati čudežev pred ozna-

novanjem mojega nauka, ki ga bom potrjeval s čudeži. Vendar je rekla Marija služabnikom, kakor bi jej bil Božji Sin željo že izpolnil: *Vse, kar vam bo rekel, storite.* Nato je Jezus kmalu vodo v vino izpremenil. Utegnil bi kdo vprašati, kako je bilo mogoče, da se je ta čudež zoper Božji sklep vendar le storil pred odločenim časom. Na to se more odgovoriti, da se ne more nič zgoditi brez Božjega sklepa in čeravno pravi čas čudežev še ni prišel, sklenil je Bog vendar od vekomaj, da svoji Božji Materi ne bo odrekel ničesar, kar bi ga prosila. In ker je Marija to svojo prednost poznala, rekla je služabnikom, naj storé, kar jim bo rekel. (Tako razumeva sv. Janez Zlatoust te besede sv. evāngelija, ko pravi: «Čeravno je Jezus dal tak odgovor, uslišal je vendar njeno prošnjo, da je počastil svojo Mater.» To potrjuje tudi sv. Tomaž Akvinski, ko pravi, da je Jezus Kristus hotel z besedami: «Moja ura še ni prišla», na znanje dati, da bi bil ta čudež odložil. ko bi bil kdo drug prosil, naj ga precej stori. Storil ga je samo zato, ker je njegova Mati želela. Tako učé tudi sv. Ciril, sv. Hieronim in drugi učeniki)

Gotovo je, da nam ne more nobena druga stvar dobiti toliko milostij pri Bogu, kakor naša sveta pomočnica Marija, katero je Bog s to predpravico počastil ne le kot svojo preljubo služabnico, ampak kot svojo pravo Mater. Beremo v zgodovini, da je nekdam Rimljan Korijolan z vojniki oblegal svoje rojstno mesto Rim, dasi so ga njegovi prijatelji in someščani milo prosili, naj odide z vojniki. Ko ga je pa prišla njegova mati prositi, naj mestu prizanese, uslišal je Korijolan njeno prošnjo. Toliko je premogla človeška mati pri svojem človeškem sinu! O koliko izdatniše bodo še le prošnje Matere Božje pri Božjem Sinu! Gotovo premore tiha želja ali izdih njenega materinega srca pri njem več, kakor združene prošnje vseh svetnikov; kajti ker so njene prošnje materine prošnje, povelja so tako rekoč za Jezusa Kristusa; kot hvaležen Sin jih ne more prezirati. Vprašujemo s svetim Avguštinom: «Ali se ne spodobi, da tako časti svojo Mater Gospod, kateri po svoje lastnej trditvi ni prišel na svet, da bi postavil ovrgel, ampak jo izpolnoval, in med tem gotovo tudi zapoved: *Spoštuj očeta in mater!*»

Pozno zvečer je bil v nekem kraju duhovnik k bolniku klican. Ko je v bolnikovo hišo prišel, našel je starega, revnega, nezavednega moža, ki se je nanagloma zgrudil in je ležal že več ur v nezavednosti. Vse prizadevanje duhovnika in domačih, bolnika k zavednosti pripraviti, bilo je brez uspeha. Mož se ni mogel ne izpovedati, ne prejeti svete popotnice, ki jo je imel duhovnik pri sebi. Podelil mu je pogojno le sveto odvezo in sveto poslednje olje.

Pa goreči duhovnik bi mu bil rad dal tudi sveto popotnico in ga vrhu tega še z ljubeznivimi besedami tolašil in krepčal v zadnjem boju. Pobožnost mu je vzbudila misel, naj združen z navzočnimi kliče na pomoč Kraljico sv. rožnega venca, da bi pripomogla bolniku k zavednosti. Domači so bili precej pripravljeni in so začeli z duhovnikom vred sv. rožni venec moliti. In že pri prvih dveh vrsticah so zapazili, da je bolnik izgovoril že nekoliko razumljivih besedij.

Pri zavednosti je bil in duhovnik mu je mogel tudi sveto popotnico podeliti, za kar se je bolnik s solznimi očmi prav ginljivo zahvaljeval. Srčna zahvala mogočni Božji pomočnici, Kraljici sv. rožnega večnega venca, katera je molitev milostljivo uslišala! Vedno večje bo moje zaupanje do nje*, tako sklepa goreči duhovnik, ki to prigodbo sam popisuje.

Dobrotljivost našega Boga je gotovo neskončna in občudovanja vredna, ker je hotel dati nam, ubogim ljudem, Božjo Mater kot pomočnico. da nam s svojim mogočnim posredovanjem dobiva toliko dobrot. Zares, veliko je usmiljenje Gospodovo, ki nam je svojo lastno Mater dal kot pomočnico in srednico!

O Kraljica nebes in zemlje, Mati usmiljenja in naša mogočna pomočnica! ki dobivaš potrebnih milostij vsem, ki se zatekajo k tebi, glej, danes se ti posebno priporočamo v priprošnjo, ker smo revni v zasluženju dobrih del in obloženi s tolikimi grehi. Prosi za nas svojega ljubega Sina, da nam odpusti grehe po svoji neskončni milosti in nam ne odreče tistih milostij, katere so nam v naše izveličanje potrebne. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: »Češćena bodi Kraljica itd.», da bi nam bila Marija v vseh potrebah pomočnica.

Edenindvajseti dan.

Marija naša usmiljena pomočnica.

Veliki in mnogoteri so nagibi, ki nas izpodbadajo k prisrčni ljubezni in češćenju

presvete Božje Matere Marije. «Ako bi se tudi», pravi sv. Alfonz Ligvorij, «po vsem svetu oznanovala njena hvala, v vseh pridigah le o njej govorilo, ako bi vsi ljudje dali svoje življenje zanjo, bilo bi to vendar le slabo vračilo za ljubezen in skrb, ki jo izkazuje Marija vsemu človeškemu rodu, tudi največim grešnikom. Kot preljubezniva Mati skrbi za nas vse in si v čast šteje, da se imenuje pomočnica grešnikov. V nebesih prinaša Gospodu molitve onih, ki se obračajo nanjo, in kakor naš Božji Izveličar za nas govori pri svojem nebeškem Očetu, tako govori ona za nas pri našem Odrešeniku. Njeno sočutje in usmiljenje je veliko; nikomur se ni treba bati, da bi ne bil uslišan pri njej, če je sicer še tako zapuščen.»

Ako bi vendar utegnil kdo dvomiti nad njenim usmiljenjem, naj posluša tolažljive in pomenljive besede svetih učenikov. Sv. Anzelm tako-le govori: «Velika prednost je preblaženi Devici Mariji od Boga dana, da namreč s svojo priprošnjo doseže od svojega Sina vse, kar koli poželi. Kaj bi nam njena velika moč pomagala, ako bi je ne rabila v naš prid? O naj nam zaupanja noben dvom ne kali!

Pomirimo se in bodimo hvaležni Božjemu Izveličarju in njegovi presveti Materi; kajti kakor je ona med vsemi svetniki najmogočnša pri Bogu, tako je tudi naša ljubezniva priprošnjica in ima največo skrb za naše izveličanje.* — In sv. Bernard pravi: «Ti sama, o Marija, imaš resnično skrb za nas v nebesih. Pač želé vsi svetniki našega izveličanja in prosijo za to; pa ljubezen in pristrčnost, ki nam jo ti skazuješ, dobivajoč nam s svojo priprošnjo toliko milostij, nas sili priznavati, da imamo v nebesih prav za prav le eno pravo priprošnjico in pomočnico in to si Ti, o presladka naša Mati Marija, ki se z vso mogočo gorečnostjo poteguješ za naše izveličanje.* — In zopet na drugem kraju pravi sv. Bernard: «Jezus je resnično edin srednik pravice med Bogom in ljudmi, ker nam vsled svojega zasluženja in vsled svojih obljub more in hoče dobiti odpuščenje grehov in Božjo milost; ker pa ljudje v Jezusu Kristusu spoznavajo Boga samega in njegovo veličastvo in se ga bojé, bilo je potrebno, da se obračamo na drugo priprošnjico, h kateri se moremo zatekati z manjšim strahom in z večim zaupa-

njem. Ta priprošnjica je Marija; razen nje ni pri Bogu nobene mogočnije srednice, ki bi imela večje usmiljenje z nami. Ne ravnal bi prav, o grešnik, bližajoč se s strahom in boječnostjo tej usmiljeni priprošnjici; kajti v njej ni nič ostrega, nič strašnega, marveč je zgolj dobrotljivost, zgolj ljubeznivost, zgolj milost. Preberi sveto pismo, in če najdeš le količkaj ostrega nad Marijo, smeš se bati bližati se jej; a ne boš našel nič tacega, in zato se z veseljem k njej zatekaj; s svojim posredovanjem ti bo gotovo pomagala k izveličanju.*

«Kdo bi mogel razumeti gorečnost, s katero se poteguje Marija za nas?» pravi sveti German. — Ne utrudi se za nas govoriti. Sočutje, ki ga ima Marija z našo revščino, ljubezen, ki jo goji do nas, je tako velika, da prosi brez prenehanja za nas in ne jenja dobivati nam milostij in nas varovati zèl, ki nam pretijo.

Kdor mene najde, življenje najde in bo prejel izveličanje od Gospoda. (Pregov. 8, 35.) Blagor mu, hoče s tem Marija reči, kateri se k meni zateče in ki mene najde. Našel bo življenje, t. j. življenje milosti Božje, lepo

krščansko življenje po veri in kdaj večno življenje v nebesih in sicer ne s preveliko težavo; kajti kakor se iz močnega studenca lahko zajme toliko vode, kolikor je kdo želi, tako lahko najdemo milost in večno izveličanje, če se le k Mariji zatečemo. Neka pobožna oseba je imela navado reči: «Zadostuje, če le Božjo Mater kake milosti prav zaupno prosimo; kajti s tem smo jo že dosegli.» Sveti Bernard pravi, da pred Marijinim rojstvom zato še ni bilo take obilnosti Božjih milostij, ki se zdaj razliva čez vso zemljo, ker ni bilo tega vodotoka milostij, namreč preblazene Device Marije.

Katere milosti bi se nam torej pač mogle odreči sedaj, ko smo prejeli Mater vse milosti, ako se le zaupno k njej zatekamo! Sv. Janez Damaščan presveti Božji Materi naslednje besede poklada na jezik: «Glejte, moji ljubi otroci! jaz sem pribežališče za vse, ki se za pomoč obračajo do mene. Pridite torej, da dosežete še večih milostij od mene, kakor jih pričakujete.»

Meseca majnika leta 1867. so očetje Redemptoristi (redovniki našega Božjega Izveli-

čarja) v Hueli na Španskem obhajali devetdnevno pobožnost na čast naše ljube Gospé vedne pomoči. Vse mesto se je udeleževalo lepe pobožnosti. Med drugimi ljudmi je prišla zraven tudi mati s svojim sedemletnim sinom, kateri je bil vsled koz že tri mesece slep. S solznimi očmi mati klečé moli pred Marijino podobo in reče svojemu otroku: «Ljubi otrok, kliči k Mariji vedne pomoči, da te ozdravi in ti zopet dá pogled.» Zdaj stegne slepi deček ročici k podobi in pravi: «O Devica vedne pomoči, pogled sem izgubil, o daj, da zopet vidim!» Komaj je te besede izgovoril, zaupil je od samega veselja glasno: «Mati, mati, vidim presveto Devico! O kako je lepa; vidim tudi tebe; vidim tudi svoje roke.» Mati je stisnila svojega srečnega otroka na svoje srce in se je od veselja zjokala. Vse mesto se je čudilo in hotelo videti ozdravljenega otroka. Glejte, tako nagla in močna je Marijina pomoč, ako jo zaupno kličemo na pomoč!

(Častitljiva Marija Vilani je zagledala pred seboj nekega dne Božjo Mater, podobno močnemu studencu, h kateremu je mnogo ljudij hitelo zajemat vode. Pa kaj se zgodi? Tisti, kateri so milosti v celih posodah seboj nosili, ohranili so jih, kateri so jih pa v razbitih posodah, to je z grešnim srcem, proč nosili,

prejemali so sicer tudi milosti, pa so jih precej zopet izgubovali, ker niso hoteli z njimi delati, ter jih rabiti v svoje izveličanje.

Gotovo je torej, da prejemajo vsak dan vsi ljudje, celo najbolj nehvaležni grešniki, obilo milostij; kajti sv. Avguštin govori preblaženi Devici Mariji: «Po tebi, o Marija! dobivajo revni usmiljenje, nehvaležni milost, grešniki odpuščenje, zemeljski prebivalci nebeške darove, umrljivi življenje, popotniki na zemlji nebeško domačijo.»)

Pobožni častilci Marijini! Obudite torej vselej pravo zaupanje, kadar Marijo kake milosti prosite! Mislite vselej na dve veliki prednosti Božje Matere: spominjajte se namreč, kako močno želi Marija dobrote nam skazovati in kako mogočna je pri svojem Sinu, da nam more doseči vse, česar jo prosimo. Da pa spoznamo, kako Marija želi ljudem pomagati, mislimo le na obiskanje, s katerim je osrečila svojo teto Elizabeto. Daljava od Nazareta, kjer je takrat preblažena Devica stanovala, do mesta Hebron, kjer je Elizabeta bivala, znašala je nad trideset ur.

Pa vse to je ni moglo zadrževati, če tudi kot nežna Devica težavnih potov ni bila vajena. Kaj jo je nagibalo k toliki naglosti? Velika ljubezen jo je nagnila, da se je precej napolnila, da je pričela veliko delo: milosti deliti. In res! koliko milostij je prejela srečna Caharijeva hiša po Marijinem obiskanju! Sveti Janez Krstnik je bil že pred rojstvom posvečen ter s posvečujočo milostjo Božjo napolnjen. Elizabeta je bila po svetem Duhu razsvetljena, da je v Mariji spoznala Mater Božjo in jo *blaženo imenovala med vsemi ženami*. Koliko blagoslova Božjega je po Mariji prišlo v to hišo! Sv. Ambrozij je rekel, premišljujoč Marijino obiskanje: «Marija se ni zato odpravila na pot, da bi videla, ali je resnično, kar ji je veliki angelj Gabrijel povedal o njeni teti Elizabeti; ne, ampak polna gorečnosti in želja, da bi mogla tej hiši kaj pomagati; veselje, da bo mogla drugim dobrote izkazovati, pospešilo je njene stopinje in storilo, da je mislila le na svojo veliko službo ljubezni, ki jo je hotela opraviti.» Kako lepo nam to kaže, da je Marija usmiljena pomočnica!

Poslušajmo še en izgled iz novejših časov.

V Dijonu (Dižonu) na Francoskem je živel v začetku tega stoletja velik grešnik. Udeleževal se je francoskega prevrata in je strašno hudobno živel, tako da so ga sploh imenovali «satana v človeški podobi.»

Nekatere pobožne duše, ki so blizu tega nesrečnega človeka živele, priporočale so ga Marijini priprošnji. Ko bi bil ubogi grešnik za to vedel, bil bi gotovo to ostro prepovedal. Tako ga je vendar našla milost Marijinega Božjega Sina in sicer prečudno. Nekega dne je šel na cesto, ko je ravno duhovnik nesel sveto popotnico k umirajočemu človeku; hitro se je umaknil in krenil v druge ulice. Komaj pa je storil nekoliko stopinj, zaslišal je za seboj zopet cerkvenikov zvonček pred svetim rešnjim Telesom. Umika se zdaj v te, zdaj v druge ulice, pa ko misli, da je srečno utekel, spozna v svojo največo togoto, da mu gré ravno tist duhovnik nasproti s sveto popotnico. Zdaj hiti ves razdivjan od togote ven iz mesta v poslednjo hišo in se skriva za duri, a kmalu vidi, da nese duhovnik prav v to hišo sveto popotnico. Zdaj teče kolikor more po stopnicah pod streho ter odpre vrata in stopi v revno sobico, kjer je ležal hudo bolan človek. Noter stopi tudi duhovnik s presvetim rešnjim Telesom. Preden je podelil bolniku sveto popotnico, obrnil se je ljubeznivo k ubogemu grešniku, ki se je klečé ves tresel v hudi

dušni vojski. Pa ni ga bilo treba več opominjati; ker milost Božja je svoj namen dosegla. Milo jokajoč je izdihnil: «O Bog, tvoja milost me je preganjala, pa prihajam k tebi nazaj, bodi mi milostljiv ubogemu grešniku!»

Oba, bolnik in očitni grešnik, sta se na to izpovedala, oba sta prejela presveto rešnje Telo, in med tem, ko je bolnik umrl, živel je drugi še mnogo let, vendar ne več pregrešno, ampak kot pravi spokornik. — Niso torej zastonj priporočevale nekatere pobožne duše ubozega grešnika priprošnji Marije Device.

Skoraj v vsakem kraju živi kdo, ali jih živi še več pregrešno in trdovratno. Dobro bi bilo, da bi pobožni verniki take uboge grešnike priporočali Mariji, usmiljeni pomočnici. Potem bi lahko upali, da se resnično izpreobrnejo prej ali pozneje.

O Marija, naša preljubezniva Mati in usmiljena pomočnica! Polni zaupanja se zatekamo k tebi v svojih dušnih in telesnih potrebah; kako bi nam ne hotela pomagati, saj te sveta cerkev sama imenuje in časti kot Mater usmiljenja in našo pomočnico. O Marija, ker imaš pri Bogu tako moč, da te vselej usliši in ker tvoje sočutje še nikogar ni pustilo

brez pomoči, če te je prosil, poslušaj dobrohotno naše izdihe! Naši grehi te ne morejo zadrževati, da bi nam ne bila pomočnica in srednica pri Bogu; priporočaj nas torej svojemu Božjemu Sinu; saj dobro poznaš vse našo dušno in telesno revščino in vso naše potrebe! O presladka Kraljica! izprosi nam od svojega Sina tistih milostij, ki so nam ta čas najbolj koristne in potrebne; pravičnim izprosi stanovitnosti, grešnikom spreobrnjenja, žalostnim tolažbe, vsem pa srečno zadnjo uro! Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat: »Češčenja bodi Kraljica itd.», da bi bila Marija usmiljena pomočnica tistim grešnikom, ki so v največi nevarnosti.

Dva in dvajseti dan.

S čim se vredne delamo Marijine pomoči.

Kakor je samo ob sebi umevno, smemo pričakovati, da bo deviška Mati Božja le takrat dobila našim prošnjam uslišanje pri Bogu, če jo prav častimo. To češčenje je znotranje in zunanje. Znotranje češčenje se razodeva v spoznavanju njenih čednostij. K temu spo-

znavanju nas vodi premišljevanje njenega svetega življenja. Glej, o krščanska duša! kako je bila Marija voljna in z veseljem pokorna svojim starišem doma in predstojnikom v templju, kako se je vedla tiho, krotko in spodobno, kako je svoje čisto srce le Bogu darovala, kako je vsa gorela v pobožni molitvi; kako ljubezniva tovarišica je bila svetemu Jožefu, kako skrbna Mati svojemu Božjemu Detetu, kako pobožna poslušalka in natančna izpolnovalka Božje besede, kako zadovoljna v svojem nizkem, revnem stanu, kako ponižna v svojem povišanju, kako potrpežljiva in v voljo Božjo udana v največi bridkosti, kako polna svetega hrepenenja ob smrtni uri! Ali ni spodobno, dragi poslušalci, da vsi goreče častimo vzvišeno Devico, na kateri občudujemo tako svetlo podobo vseh čednostij?

Ker je bilo nebeško čisto njeno srce, in ker je bila z nebeško ljubeznijo napolnjena njena duša, zato jo je bil tudi Gospod nebes in zemlje povzdignil k največi časti, k časti Matere Božje. Čast Matere Božje je tako velika, da je ne more razumeti noben človek in noben angelj, ampak le Bog sam, kakor trdijo

nekateri pobožni učeniki. In zdaj v nebesih presega vse svetnike in vse angeljske vrste. Bog jo je venčal z največo častjo in veličanstvom, kakoršno sploh more doseči kaka stvar za Bogom.

Ako spoznavamo to prevzvišeno čast presvete Božje Matere, mora se nam izbuditi v duši globoko spoštovanje do nje, ker je med vsemi ženami in med vsemi stvarmi najveličastnejša, in ker jo Bog sam tako zelo časti. Nadalje Marijo častimo po notranje, če spoznavamo njeno razmero do nas. Naša nebeška Mati je. Jezus jo je dal svojemu ljubemu učencu Janezu in v njem nam vsem kot Mater. In kako bi ne bila naša Mati, kako bi nas ne ljubila z materino ljubeznijo, ker nas njen Božji Sin imenuje svoje učence, svoje brate in ker je iz ljubezni do nas dal svojo kri in svoje življenje? Ako spoznamo, da je Marija naša Mati in da nas ljubi kot Mati, ali se ne bodo unela naša srca v otroški ljubezni do nje? To znotranje spoštovanje in ta otroška ljubezen naj se pa tudi zunaj razodeva s pobožnim in spoštljivim pozdravljanjem presvete Božje Matere.

Ako je naše srce polno občudovanja njenih prelepih čednostij, bomo jo gotovo pogostoma pristrčno pozdravljali z besedami, s katerimi jo je angelj Gabrijel nagovoril: *Češčena Marija, milosti polna, Gospod je s teboj!* Gotovo jo bomo tudi s sveto Elizabeto pozdravljali: *Blažena si med ženami in blažen je sad tvojega telesa!* Ako je naše srce polno občudovanja njene materine ljubezni do nas, bomo gotovo radi in pogostoma s sveto cerkvijo k njej izdihovali: *Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri!* Potem bomo tudi radi opravljali angeljevo češčenje zjutraj, opoldne in zvečer, lavretanske litanije, «salve regina» ali «češčena bodi Kraljica», «pod tvojo pomoč pribežimo», sveti rožni venec ter radi prepevali ali poslušali pesmi Mariji v čast.

Pripominjam, da je treba zvrševati vsa opravila v čast Materi Božji z vso mogočo pazljivostjo in pobožnostjo.

Podučen izgled za to nam daje naslednja prigodba, ki jo pripoveduje sv. Alfonz Ligvorij. Tri pobožne device so opravljale nekdam po nasvetu svojega izpovednika štiridesetdnevno pobožnost, da bi se spodobno pripravile za

praznik Marijinega očiščevanja. Na večer pred praznikom se je Božja Mati prikazala v prelepi, z zlatom vezeni obleki eni izmed teh devic, zahvalila se jej za čast, katero ji je izkazovala in ji je dala svoj blagoslov. Na to se je Marija prikazala drugi devici v priprosti obleki in se ji je tudi zahvalila. Zdaj je vprašala ta devica Božjo Mater: «Povej mi vendar, o Kraljica! zakaj si se moji sestri v bogatejši obleki prikazala, kakor meni?» Marija je odgovorila: «Zato, ker me je ona bogatejše oblekla, kakor ti.» Potem se je Marija prikazala tretji devici v obleki iz hodničnega platna, zato je ta Marijo odpuščenja prosila zaradi mlačnosti v njeni službi. Prihodnje leto so se vse tri device na ta praznik z vso gorečnostjo in pobožnostjo pripravljale in so molile rožni venec z veliko pobožnostjo. In glej, po noči pred praznikom se jim je Marija zopet prikazala v svetlo krasni obleki in jim je rekla: Pripravite se, da pridete jutri k meni v nebesa. In drugi dan so po prejetem sv. obhajilu in po opravljenih cerkvenih molitvah ena za drugo med angeljskim petjem v Gospodu zaspale.

Zunanje češčenje Matere Božje nas mora nagibati, da imamo tudi njene podobe v časti. Kajti, kdor Mater Božjo spoštuje, bo gotovo tudi častil njene podobe, ki nas spominjajo

njenega veselja, žalosti, trpljenja in čednostij, kakor spoštujejo dobri otroci podobo svojih starišev. In res s tem kažemo, da Marijo častimo ter svoje znotranje spoštovanje tudi zunanje kažemo. Marijine podobe tudi častimo, če po svoji moči pomagamo pri olepšavanju njenih altarjev ali pred njimi pobožno molimo.

Kdor preblazeno Devico Marijo resnično ljubi in časti, ta si bo prizadeval pobožno obhajati Marijine dneve in čase, kakor: njene praznike ali ravno zdaj pobožnost velikega travna, službo Božjo zvesto obiskovati in prejemati zakramente sv. pokore in presvetega rešnjega Telesa, posebno zdaj ob Šmarnicah.

Poslednjič se kaže pravo češčenje preblazene Device Marije v tem, da si prizadevamo po njenem izgledu sveto živeti, posnemajoč njene prelepe čednosti. Ako hočemo v njeni službi više in više stopati, če se želimo kot njeni pravi otroci izkazovati in si pridobiti njeno materino naklonjenost, potrebno je, da po svoji moči hodimo po njenih stopinjah. Zato uči sv. Avguštin: «Največe češčenje je v tem, da posnemamo to, kar častimo.» In sv. Sofronij kliče: «O predragi

moji! ljubite Marijo, katero častite, in častite jo, ker jo ljubite, potem pa jo boste resnično ljubili in častili, če jo zvesto posnema^{te}.» Cerkev ne imenuje brez vzroka Marije «podo-
dobo (ali ogledalo) pravice»; kajti v njej se je svetila kakor v čistem ogledalu svetost onega, ki je luč sveta. V njenem krepostnem, po izgledu Jezusovem uravnanem življenju opazujemo tisto brezmadežno nedolžnost, ki nikdar ni bila oskrunjena z nobenim grehom; tisto ljubo ponižnost, katera si je pridobila obilnost Božjih milostij; tisto posebno ljubezen do deviške čistosti, po kateri je neskončnemu Ženinu tako zelo všeč; tisto gorečo ljubezen do Boga in do bližnjega, v kateri se je najbolj odlikovala med vsemi stvarmi.

Če smo pravi častilci Božje Matere, moramo torej pridno posnemati njene čednosti. Marijin častilec črti greh nad vse, kajti Marija je brez greha. Tiho živi, pobožno in pohlevno v stanu, v kateri ga je Bog postavil; saj je tudi Marija v Bogu skrita živela. Posvečuje dela svojih rok s pogostim spominom na Božjo pričujočnost; kajti tudi Marija se je neprenehoma v tem vadila. Otrok Marijin

skrbi na vso moč za čistost in nedolžnost svojega srca in se varuje slabe družčine; kajti tudi Marija je bila zgolj čistost in nedolžnost. Pravi Marijin častilec torej ne jenja prej, dokler Mariji ne postane podoben v poglavitnih čednostih: v ponižnosti, ki je podlaga vseh čednostij; v čistosti, ki daje vsem čednostim lepoto; v pobožni molitvi, ki čednosti ohranjuje; v pokorščini, ki je najvarniše vodilo čednostij; v ljubezni do Boga in do bližnjega, ki daje vsem čednostim pravo vrednost. Sveti Bonaventura zato vsaki pobožni duši kliče: «Prizadevaj si presveto Božjo Mater kot dober in udan otrok v vseh rečeh posnemati, kolikor moreš, potem se vedeš na najpopolniji način proti njej kot proti svoji Materi. Če to storiš, potem bo tudi ona tebi kot svojemu otroku na strani stala in te uslišala v vsem, česar jo boš spodobno prosil in ti bo v vseh potrebah izveličanja najboljša pomočnica in te bo slednjič pripegljala k sebi v nebeško veličastvo.

Pravo češčenje Matere Božje dela torej njene častilce tudi same pobožne, bogaboječe, krotke, pohlevne, čiste, ponižne in potrpežljive,

ker se učé od nje, ki je bila vzor vseh teh čednostij. Le táko češčenje nas vredne dela Marijine pomoči in priprošnje pred Bogom. Vse to nam potrjuje izgled sv. Bernardina Sienskega.

Sv. Bernardin Sienski je bil rojen l. 1383. v Massa-Karari na Italijanskem. Bog ga je bil v to odločil, da je sveto cerkev povelečeval s posebno ponižnostjo, z ostrim zatajevanjem samega sebe in z mnogimi čudeži, da je o času kuge bolnikom stregel in mnogo tisoč ljudij s svojimi pridigami pridobil za nebesa. Toliko milostij je od Boga zato dobil, ker je bil od prve mladosti poln ljubezni in spoštovanja do preblazene Device Marije; kajti njeno češčenje mu je veljalo kot najizdatniši pripomoček za pobožno življenje. Že od svoje prve mladosti se je navadil vsako soboto Mariji v čast se postiti, kar je do smrti izpolnoval. S pomočjo Marije Device je s prav posebno ljubeznijo skrbel za sveto čistost. Njegovo obličje je v svetej sramežljivosti zarudelo, kolikorkrat je kako manj spodobno besedo slišal; samo njegova pričujočnost je zadostovala, da so razuzdani mladi ljudje precej umolknili. «Tiho», rekli so precej «Bernardin gre!» Marijin rojstni dan mu je bil posebno priljubljen praznik; kajti tega dne je bil tudi sam rojen, tega dne je bil sprejet

v red sv. Frančiška, tega dne je bral svojo novo mašo in tega dne je jel Božjo besedo oznanovati. Kot svetnik je živel in kot svetnik je umrl dne 10. maja l. 1444. Njegova svetost je bila tako obče znana, da je bil že v šestem letu po svoji smrti slovesno prištet svetnikom.

Ljubi kristijani! tukaj vidimo, kako zelo pač pomaga pravo češčenje Marije Device k svetemu življenju, k srečni smrti in k večnemu izveličanju!

O srečna Devica Marija! vzemi nas v število svojih zvestih služabnikov in častilcev. Stôri, da bodo naša srca navdana s pravim spoštovanjem in z ljubeznijo do tebe. Stôri, da se bomo izkazovali kot tvoji pravi otroci z zvestim posnemanjem tvojih prelepih čednostij. Ker smo z mnogimi grehi omadeževani, sramujemo se bližati tebi, ki si čistejša od solnca. Vendar te ponižno pozdravljamo z angeljivimi besedami: *Češčena, milosti polna!* Ker si polna milostij, naj bomo tudi mi deležni tvojih darov. Prosi torej za nas, o sveta Marija, zdaj, ko smo še v življenju in v mnogih nevarnostih, posebno pa prosi za nas ob naši

smrtni uri, da moremo po zasluženju Jezusa Kristusa in po tvoji priprošnji srečno umreti in priti v nebesa! Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi bili vredni Marijine pomoči.

Triindvajseti dan.

Zakaj se mnogo kristijanov pogubi, dasi Božjo Mater časté, ali vsaj menijo, da jo časté.

V dosedanjih premišljevanjih smo že mnogoterno dokazali, kako lahko in zanesljivo zamore sleheren katoliški kristijan peklu ubežati in nebesa doseči s češčenjem Matere Božje. Utegnil bi kdo trditi: Če je resnično vse, kar smo do zdaj slišali o usmiljenju in o moči preblazene Device Marije, potem se bo pač malokateri pravoveren katoliški kristijan pogubil; saj je med njimi gotovo le prav malo takih, ki bi ne imeli prav nič skrbi za svoje izveličanje, in bi ne molili včasih «Češčena Marije», ali ne opravljali kake druge pobožnosti Mariji v čast. Ako bi take malenkostne pobožnosti človeka gotovo pripeljale v izveličanje, morali bi misliti, da bo izmed

katoliških kristijanov veliko več izveličanih, kakor pogubljenih. Marsikdo morebiti misli: če je Marija tako usmiljena in tako mogočna, zakaj bi vendar ne zabranila pogube toliko duš, ker jo skoraj vsi katoliški kristijani kot ljubeznivo Mater časté in kličejo na pomoč. Toda tako sklepanje bi bilo neutemeljeno. Vse se nam bo kmalu razjasnilo, ako ločimo pravo češčenje Matere Božje od napačnega in potem premišljujemo, kako malo kristijanov se trudi za pravo češčenje Matere Božje.

Resnično je, kar nam potrjujejo sveti cerkveni učeniki in cerkev sama, da je Marija pribežališče grešnikov. Vendar je treba opomniti, da ta milost ni obljubljena in zagotovljena sploh vsem grešnikom in brez razločka, ampak le tistim, kateri se ne vračajo k svojim velikim grehom, potem ko so jih obžalovali in se jih izpovedali, temveč se prav resnobno poboljšajo in skušajo z Marijino pomočjo v milosti Božji stanovitni ostati. Zato je Marija rekla sveti Brigiti: *Jaz sem Mati vseh grešnikov, kateri se hočejo poboljšati in so trdno sklenili, nič več ne delati zoper Boga.* Marija torej noče biti Mati tistim grešnikom, kateri

ostajajo prostovoljno v svojih grehih; takih tudi ne bo sprejela v število svojih otrok.

Nekdaj je rekel Kristus Judom na besede *Abraham je naš oče: Če ste Abrahamovi otroci, opravljajte tudi Abrahamova dela.* Tako bi tudi Marija, Mati Jezusova, lahko dejala vsem tistim, ki so jo izvolili za svojo Mater, pa se nočejo odpovedati grehom in hudobijam: *Ako sem jaz vaša Mati, skažite se kot dobri otroci, delajte, kar mi je všeč, in varujte se vsega, kar mi je zoperno.* Kaj je Mariji zoperno, to nam je povedal sv. Janez Damaščan z naslednjimi besedami: «Marija črti vso požrešnost in pijanost, beži pred slabimi mislimi, kot pred strupenimi kačami. Nečisto govorjenje zametuje, jezo in maščevanje sovraži, zavidnost obsoja, in poslednjič se z nevoljo ustavlja prevzetnosti. Vse te in enake grehe in hudobije morajo tudi črtiti in pred njimi bežati vsi tisti, kateri želijo, da jih Marija prizna za svoje otroke in jim pomaga v življenju in ob smrti uri.

Da se v tej reči nikakor ne motimo, poslušajmo, kaj je nekega dne Mati Božja rekla sveti Brigiti o tistih svojih služabnikih, kateri

jo časté z zunanjimi, na videz dobrimi deli, med tem pa bivajo mirno v grešnem življenju. Govorila je: *Mnogi mi služijo z molitvijo in postom, pa le iz strahu pred kaznijo, kajti bojé se peklenškega trpljenja in gledajo na moje usmiljenje. Da bi ne prišli v pekel, iščejo me z nekaterimi zunanjimi dobrimi deli, pa s svojo lastno voljo ravnajo zoper zapovedi mojega Sina. S temi besedami spričuje Marija vsem svojim grešnim častilcem, da jim ne bo veliko koristilo njeno varstvo in njena pomoč ob smrtni uri, ker svoje pregrešne trme niso hoteli zapustiti, da bi bili izpolnovali mojo voljo in zapovedi mojega Božjega Sina. Saj me tudi niso iskali iz ljubezni, ampak le zato, ker so se bali peklenške kazni.*

Čeravno je torej popolnoma resnično, kar smo že mnogokrat povedali v večo slavo Matere Božje, da je namreč Marija pribežališče grešnikov, kateri jo kličejo na pomoč, smemo in moramo to umeti le o tistih grešnikih, kateri se zatekajo k njej s ponižnim in s skesanim srcem in tudi z resnično in trdno voljo, da se hočejo poboljšati. Taki jo torej časté v duhu in v resnici, ne

samo zunanje, navidezno; kličejo jo goreče in stanovitno na pomoč zato, da bi svojim grešnim potom mogli dati slovo in začeti pobožno in krščansko življenje. Zastran tistih grešnikov pa, kateri radovoljno v grehu živé in se v njem celo razveseljujejo, pa ne moremo te tolažbe imeti, in nikakor tudi ne pričakovati, da jih bo Marija rešila zaradi njih napačnega češčenja. Sicer mnogi izmed teh ne opuščajo popolnoma pobožnostij do Marije Device, bodi si, da kako molitev opravijo ali miloščino dajo, ali se postijo, ali sv. zakramente prejemajo njej v čast itd. S tem želé doseči njeno pomoč za zadnjo uro. Vendar pri vsem tem se morajo bati, da jih Marija poslednjič zapusti in jim poreče z besedami sv. pisma: *Tedaj me bodo klicali, pa jih ne bom uslišala; zgodaj bodo vstajali, pa me ne bodo našli, zato ker so krotitev (svojega hudega nagnenja) sovražili, in za Gospodov strah (pred grehom) niso marali, ker se niso mojemu svetu udajali in so moje svarjenje zaničevali.* (Pregov. 1, 28—30.)

Marijo Devico prav častiti in pri tem trdovratno v smrtnem grehu ostati, to se ne

dá združevati. Kdor smrtne grehe dela, po besedah sv. apostola Pavla Kristusa duhovno vnovič križa zato, ker ponavlja hudobna dela, grehe namreč, zaradi katerih je bil križan Kristus. Kako bi mogel torej tak s svojo napačno pobožnostjo biti všeč Mariji, Jezusovi Materi? Kako jo more častiti in ljubiti, dokler trdovratno ostane v svoji nespokornosti in ima vedno hudobno voljo, Jezusa, njenega preljubega Božjega Sina, še dalje žaliti s smrtnimi grehi? Kdorkoli torej prihaja k Mariji, Materi Jezusovi. s pregrešnim in nesporjenim srcem, ne da bi imel voljo poboljšati se, takemu se je pač treba bati, da mu bo Marija očitala: *Ti si mojega Božjega Sina preganjal in se zoper njega upiral, njegovo najvišje veličastvo si žalil in ga duhovno vnovič križal; pri vsem tem se nič ne kesaš, živiš trdovratno v svojem grehu in v hudobiji in si pripravljen pri prvi priložnosti delati iste hudobije, in zdaj se hliniš, da ljubiš mene, njegovo Mater, in me iz srca častiš? O hinavščina!*

Vsak torej iz tega lahko spozna, da se pravo češčenje Božje Matere nikakor ne dá

strinjati z vednim stanom smrtnega greha, v katerem je človek uporen zoper Boga, njenega Božjega Sina. Kdor hoče torej Marijo prav častiti in ljubiti in vsled tega tudi zaupno pričakovati njene mogočne pomoči v življenju in ob smrtni uri, mora tudi njenega preljubega Sina Jezusa Kristusa ljubiti in častiti, in se prej v zakramentu sv. pokore očistiti, če je z velikimi grehi žalil Boga. Dalje se mora grehom z resnično in trdno voljo za vso prihodnost odpovedati in resno in goreče izpolnovati, kar je Marija rekla v Kani galilejski služabnikom: *Vse, kar vam poreče (moj Sin), storite*; t. j. izpolnujte njegove zapovedi, njegovo voljo. Kajti nikakor nam ne more in ne sme dajati potuhe za greh češčenje Matere Božje. *Zato je res pogubna predrznost zanašati se na pomoč Matere Božje, ne da bi imeli voljo, smrtne grehe zapustiti.*

Ko je Bog nekdam Jude po preroku Jeremiju k pokori in poboljšanju opominjal in jim žugal, da jih bo dal po sovražnikih v sužnost odpeljati, mesto s tempeljnomo vred požgati in vso deželo v puščavo spremeniti, če se ne poboljšajo. Judje preroku niso ver-

jeli, misleč, da Bog ne bo pripustil, da bi se pokončal tako lep in veličasten Salomonov tempelj. Pa, kar jim je prerok žugal, vse se je natanko izpolnilo.

Kar se je nekdam Judom zgodilo, primerilo bi se lahko še zdaj v duhovnem pomenu marsikaterim lažnjivim častilcem Matere Božje, kateri vse svoje upanje brez poboljšanja življenja stavijo le na Marijo. Predrzen je, kdor v grehah trdovraten ostane in vendar govori: «Marija je Mati milosti Božje in pribežališče grešnikov, nikdo se ne pogubi, kdor njo kliče na pomoč; če sem tudi velik grešnik, vendar zaupam na njeno dobrotljivost, da mi bo dobila odpuščanje grehov pri Sinu s svojo mogočno priprošnjo in me rešila pekla.» Tak se bo ravno tako pogubil, kakor so nekdam Judje v sužnost prišli; ker upanje na pomoč Marijino brez izpreobrnjenja in poboljšanja ni le prazno, ampak pogubna predrznost, katera Matere Božje ne nagiba k usmiljenju, ampak k pravični nevolji.

Sveti učenik Alfonz Ligvorij pripoveduje v svoji knjigi «Slava Marije» med drugim tudi naslednji izgled.

V mestu Madridu sta živelata dva mlada plemenitnika, ki sta zapeljevala drug drugega v prav pregrešno in hudobno življenje. Eden izmed njiju je videl ponoči v sanjah, kako so njegovega prijatelja črni možje napadli, umorili in v viharo morje vrgli. Ravno tako so hoteli tudi z njim storiti, pa se je k Mariji zatekel in obljubo storil, da bo šel v samostan; potem so ga črni možje pustili. Nato je mladenič zagledal Kristusa, sedečega na prestolu in vsega srditega, pa Marija mu je dobila odpuščenje. Ko ga je prijatelj obiskal, povedal mu je te sanje. Prijatelj se je smejal in se z njimi šalil; kmalu potem so ga skrivni morilci usmrtili. Ko je mladi plemenitnik spoznal, da so se njegove sanje na pol že izpolnile, izpovedal se je svojih grehov in ponovil svoj sklep, da hoče postati redovnik. Prodal je vse, kar je imel, a denarja ni med ubožce razdelil in ni šel v samostan; svoj denar je zapravljaval po krčmah z razuzdanim življenjem. Nato je zbolel in je imel z novega v sanjah prikazen, v kateri je videl pekel odprt in sebe že obsojenega za pogubljenje. Zopet se je k Mariji zatekel in Marija mu je vnovič pomagala. Ozdravel je, pa živel je še hudobniše, kakor prej. Napotil se je v Limo v južno Ameriko in je zopet hudo zbolel. Prenesli so ga v bolnico. Tukaj je še enkrat Bog ganil njegovo srce, izpovedal se je pri o. Frančišku Pavlinu

iz družbe Jezusove ter obljubil, da se bo popboljšal. Obljube ni spolnil in kmalu potem je umrl v novih grehih nanagloma brez svetih zakramentov z besedami: *Zdaj grem v pekel!*

O vtisnimo si globoko v srce nauk: Marija je res usmiljena Mati in pribežališče vsem grešnikom, kateri imajo resnično voljo se popboljšati in se resno trudijo za izpreobrnjenje. Nikakor pa ne podpira nespokorjenih in trdovratnih grešnikov. Taki naj se pri svojem napačnem češčenju Matere Božje nikar ne zanašajo na njeno pomoč, ne v življenju in ne ob smrtni uri!

O Marija! spoznavamo in verujemo, da si v resnici naša mogočna pomočnica in srednica pri Bogu in pribežališče vsem tistim grešnikom, ki se s ponižnim in skesanim srcem zatekajo k tebi; spoznavamo in verujemo pa tudi, da nikakor nočeš in ne moreš biti podpornica *nespokornim in trdovratnim grešnikom*. Prosi torej za vse grešnike, da se grehu odpovedó z milostjo Božjo in si prizadevajo, zvesto izpolnovati tvojo voljo in voljo tvojega Božjega Sina. Sprosi nam vsem

strahu pred grehom in gorečnosti za izpolnovanje Božje postave in prisrčno ljubezen do Jezusa, svojega Božjega Sina in do tebe, naše ljube Matere in pomočnice. Amen.

Vaja za dom. Molite enkrat do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi vsi s pravim češčenjem Matere Božje dobili Marijino pomoč v življenju in ob smrti uri.

Štirindvajseti dan.

«Oh, obrni svoje milostljive oči v nas!»

Ko je Marija še na zemlji živela, bilo je po spričevanju sv. Hieronima njeno srce tako polno usmiljenja in ljubezni do ljudij, da nikdar ni prestal kak umrljiv človek toliko bolečin zaradi svojega lastnega trpljenja, kolikor je ona pretrpela zaradi trpljenja drugih ljudij. Dokaz za to nam daje znana prigodba na ženitnini v Kani galilejski, kjer je bila gostom neprošena priprošnjica in srednica. Mar ne bo zdaj v nebesih storila prav tako, ker naše potrebe po Božjem razsvetljenju natanko pozna? Ali nas ne bo opazovala, da nam na pomoč priskoči v nevarnostih, ki nas utegnejo

odvrniti od prave poti proti nebesom? Da, kakor dobra mati na zemlji skrbno gleda na svoje otroke in hitro priteče, da jih varuje, če so v nevarnosti, tako se ozira Marija iz nebes na nas, izkazujoč nam v nevarnostih in potrebah svojo pomoč. To mnenje o Mariji izrekajo cerkveni očetje in pobožni pisatelji raznih stoletij. Sv. Peter Damijan jo nagovarja z besedami: «Ali bi bilo mogoče, o sveta Božja porodnica, da bi nas revnih grešnikov pozabila sedaj, ko si povzdignena k časti nebeške Kraljice? Ne, ne, daleč od nas bodi ta misel! Saj bi se vendar ne spodobilo, da bi pozabilo naše velike revščine tako veliko usmiljenje, kakoršno je v tvojem srcu.» Na Marijo se nikakor ne more obračati pregovor: «Honores mutant mores», t. j. «čast spremeni človeka»; to se more reči le o ljudeh, kateri radi postanejo prevzetni, če so se povzdignili do visoke pozemeljske časti, in na svoje stare, revniše prijatelje pozabljajo. Pri Mariji ni tako; kajti ona se veseli svojega povišanja le zato, ker more laže pomagati nesrečnikom. Prepričanje o tem je nagnilo sv. Bonaventura, da je rekel: «Ker je bilo usmiljenje Marije Device

do revežev veliko, dokler je bila na zemlji, zato je zdaj nad vso primero večje, ko je v nebesih, ker našo revščino in naše potrebe mnogo bolje pozna kakor poprej.* Da, kakor je solnčna luč svetlejša memo svetlobe lunine, tako je njeno usmiljenje zdaj večje, kakor je bila njena ljubezen do nas, dokler je bivala na zemlji. Ali je kdo na zemlji, ki bi ne potreboval solnčne svetlobe, in ne potreboval Marijine pomoči?

Sv. Bernard priča, «da je Marija postala vse vsem in da je njeno usmiljeno srce odprto vsem, da vsi pri njej nahajajo, česar potrebujejo: sužnjik odkupnine, bolnik zdravja, žalosten tolažbe in moči, grešnik pa odpuščenja. Nikogar ni, ki bi ne bil deležen gorkote, ki prihaja od tega solnca — Marije.» Že prerok Izaija je napovedal, da bo postavljen za nas uboge ljudi prestol milosti, ko bo prišel čas odrešenja človeškega rodu. Ta prestol milosti je Marija, od katere dobivajo pravični in grešniki mnogo tolažbe; kajti kakor je Bog neskončno usmiljen, tako je tudi Marija milosti polna do vseh in, kakor njen Božji Sin, tako tudi ona ne more odreči usmiljenja ni-

komur, ki jo ponižno, zaupno in stanovitno kliče na pomoč. Ako bi se nas hotela lotiti zaradi naših grehov nezaupnost na milost Božjo, izdihujmo k preblaženi Devici Mariji z besedami svetega Viljema: «O Marija, moja Gospa, nikar mi mojih grehov ne očitaj, sicer ti bom pred oči postavil tvoje blago usmiljenje, ki gotovo več tehta, kakor moji grehi!»

Ker se usmiljenje razodeva posebno v milih in ljubeznivih očeh, katere človek obrača na potrebe drugih ljudi, zato kličemo k Mariji: *Oh, naša pomočnica, obrni torej svoje milostljive oči v nas!* In to tudi Marija dela, ker s prestola svoje milosti izkazuje neštete dobrote. To se je prav lepo pokazalo l. 1850. v mestu Rimini na Laškem.*)

Mesto Rimini stoji ob cesti iz Bolonje v Ankono v nekdanji papeževi deželi, ne daleč od jadranskega morja. V tem mestu imajo misijonarji majhno cerkev pri «sveti Krvi». Tam je v stranski kapeli že mnogo let lepa podoba preblažene Device Marije pod naslovom: «*M a t i m i l o s t i*». Obličje podobe je prav nežno in ljubeznivo, glava malo na stran

*) Glej knjižico: Das grosse Wunder unserer Zeit, oder das hl. Marienbild zu Rimini. Einsiedeln 1850.

nagnena in velike, lepe oči odprte — z milim pogledom proti nebesom. «Mati milosti» je videti, kakor bi klicala usmiljenje svojega Sina na ljudi, ljudi pa vzpodbujala k pobožnosti. V soboto dné 11. maja l. 1850. je zapazila neka mati z mladima hčerkama, ko so v cerkvi molile, da je Marijina podoba gibala z očmi. Iz previdnosti so za tedaj še molčale. V nedeljo potem, dné 12. maja so prišle zopet tja in so zapazile isto gibanje z očmi. Nato so poslale dve drugi deklici v cerkev, ne da bi jima odkrile skrivnost. Rekle so jima samo: «Pojdite v cerkev svete krvi in opazujte Marijino podobo v kapeli.»

Te dve deklici ste tudi videli in pravili drugim ljudem, kaj se je zgodilo. Nato je prišlo proti poldnevu kakih štirideset ljudi, ki so ravno tako videli. Kaki dve ali tri ure potem se je novica razširila po vsem mestu. Vse je hitelo proti cerkvi gledat prečudno gibanje z očmi na Marijini podobi. Duhovniki so prenesli podobo na veliki oltar. Množica ljudi je rasla in komaj so mogli pred polnočjo cerkev zapreti.

Na večer je ljudstvo z enim glasom klicalo: «Živi vera! Živi Marija! Nobenega greha več!

Ko se je domači škof Salvatore Leziroli iz Rimini o resničnosti prigodbe sam popolnoma prepričal, dal je že tri dni potem na

svitlo pastirski list, v katerem je napovedal ljudski misijon. Med drugim je rekel: «Gibanje oči častitljive podobe preblažene Device Marije, spričano po toliki množici ljudij, ki so zadnje dneve prišli v cerkev častitih očetov misijonarjev, oživilo je zopet vero in izbudilo v mnogih pekočo vest ter vnelo v vseh srcih prav prisrčno pobožnost do preblažene Device Marije. Kaj je Bog hotel doseči s to nenavadno prigodbo, ne more vedeti noben človek, ker za to je človeško spoznanje preslabo; vendar molimo vsi z začudenjem pota Božje modrosti.»

«Hočemo vas, preljubi, opomniti, da ne prezirate dobrot Gospodovih. Morebiti nas Bog hoče s tem nenavadnim znamenjem vabiti, naj svoje hude navade zboljšamo, bogokletstva opustimo, mesene razuzdanosti krotimo in svoje srce popolnoma prenovimo. Morebiti hoče Bog s tem znamenjem doseči, da se pri nas zopet razcvita vera in krščanska popolnost. Morebiti nas hoče Bog vnemati k večjemu zaupanju na priprošnje prevzvišene nebeške Kraljice, naše Matere.»

In res niso bile zastonj izrečene škofove besede. Marijini pogledi so kmalu razodevali prečudno zdravilno moč in milost iz nebes. Znamenita izpreobrnjenja so se množila dan za dnevom. Znani grešniki so delali očitno pokoro. Rimini se je ves predrugačil. Vse se je npravno izpremenilo. Do takrat ondi navadno

preklinjevanje se ni več slišalo, zaničevanje nevernikov je potihnilo. Pripovedovali so o mnogih ozdravljenjih, ki so se godila skoraj vsak dan. Slepí so dobivali pogled, gluhi posluš, ranjeni naglo pomoč. Dné 21. in 22. maja l. 1850. so bile sodnijske preiskave, ki so potrdile resnico čudežev. Prišel je tudi papežev poslanec, monsignore Bedini, ki je šel z domačim škofom k podobi Marijini in se je popolnoma prepričal o čudovitem gibanju očij.

Pa ne samo v Riminiju, ampak tudi na več drugih krajih, kakor na krajih Tosambrone, Lugo, Šent Agata, Montbaracio in še drugod se je tisto leto opazovalo čudovito gibanje na Marijinih podobah. Pa temu se ni čuditi, ako pripomnimo, da so l. 1796. ob enem in ravno istem času na 46 Marijinih podobah v Rimu in v drugih krajih papeževe dežele opazovali podoben dogodek. Učeni Marcheti je v svoji knjigi vse to zvesto popisal. In sveta cerkev je te čudeže s tem potrdila, da je ustanovila poseben praznik pod naslovom: «Čudeži presvete Device», ki se obhaja (v nekaterih krajih) vsako leto 9. julija, na dan, ko se je ta čudež prvokrat zgodil na Marijini podobi v Archeti.

Pa zakaj so se ti čudeži na Marijinih podobah tako pogostoma ponavljali, utegnil bi kdo vprašati? Natanko vé to le Bog. Vendar

pa smemo reči z besedami sv. Avguština : *Čudovita znamenja se dajejo nevernikom*. Kako strašno se je nevera razširila, zlasti po Laškem, kjer je vendar središče sv. cerkve ! Bog ljudi z raznimi pripomočki k veri in k pokori kliče. Milostljivi pogled, ki je iz Gospodovega očesa ginil grešno Magdaleno k pokori ; mili pogled, ki je apostola Petra napolnil s srčnim kesanjem — gledal je prav za prav iz očij Marijinih podob na nevernike in grešnike, drameč jih k živi veri in pokori in napolnujoč jih z lučjo, tolažbo in novim dušnim življenjem.

Najlepši nebeški izraz usmiljenja je v očesu, iz katerega duša govori bolj kakor iz vsacega drugega telesnega čuta. Skoraj nobena beseda ne pové, kar razodeva pogled.

S kolikim nebeškim veseljem je počivalo Marijino materino oko nad Detetom Jezusom v naročju ! S koliko žalostjo ga je iskalo zgubljenega, dokler ga ni našlo v templju ; s koliko bridkostjo ga je gledalo na križu ! S kolikim usmiljenjem gleda Marijino oko na potrebe človeških otrok, posebno na nesrečne grešnike !

Zato prosimo Marijo, da bi obrnila svoje milostljive oči tudi na nas, na naše potrebe, dušne in telesne. Posebno jo prosimo, naj nam izprosi milost, da obrne tudi Jezus svoje milostljive oči v nas. Ko je nekdam sv. Jedert polna pobožnosti izpregovorila besede: *Obrni svoje milostljive oči v nas!* zagledala je preblazeno Devico, ki je rekla, kažoč na Jezusčka v naročju: «To so tiste usmiljene oči, ki jih obračam, kamor hočem, da rešim vse tiste, ki me kličejo na pomoč.»

O Marija, naša preusmiljena pomočnica! Obrni tudi v nas svoje milostljive oči, in glej na naše mnogotere potrebe, dušne in telesne. Pogledaj, v koliki nevarnosti večnega pogubljenja so nesrečni grešniki, izprosi jim milost izpreobrnjenja! Pogledaj, v koliki nevarnosti je nedolžna mladina, izprosi ji stanovitosti! Glej bridke solze žalostnih in jokajočih sirot, dobi jim tolažbe! Poslušaj izdihovanje bolnikov, dobi jim potrpežljivosti in zdravja! Glej, kako nevarne skušnjave nas pogostoma napadajo, stoj nam na strani, da jih srečno premagamo! Dobi

nam vsem živo vero, trdno zaupanje, gorečo ljubezen, dar ponižnosti, čistosti, dar pobožne molitve, vnemo za vse dobro! Pomagaj umirajočim! Naj čutijo tvojo pomoč vsi, katerikoli te kličejo v svojih potrebah na pomoč! Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi Marija obračala svoje milostljive oči v nas v vseh naših potrebah.

Petindvajseti dan.

«In po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa.»

Dokler je Gospod Jezus na zemlji živel, vlekel je na-se s svojo nadzemeljsko močjo vse ljudi, katerikoli so bili dobrega srca. Komaj je bil rojen na ta svet, že je privabil k sebi pobožne pastirje po angelju. Tri modre iz Jutrovega je poklical po nenavadni zvezdi, in pobožnega starčka Simeona po navdihnenju sv. Duha. Ko je bival kot mladenič pri svojih stariših v Nazaretu, pridobil si je s svojo nebeško ljubeznivostjo in pobožnostjo srca vseh, tako da so po pričevanju ustnega izročila ljudje našli v svojih bridkostih dovolj tolažbe,

ako so šli k Mariji in sv. Jožefu gledat ljubeznivega Božjega mladeniča Jezusa. In kaj nam pravi sv. evangelij o Jezusu, ko je začel učiti in ko je hodil po judovski deželi od kraja do kraja? S samimi kratkimi besedami: *Hodi za menoj!* je apostole k sebi privabil, da so vse popustili in hodili za njim. In ko je hodil po svoji domači deželi, vrelo je vse ljudstvo iz mest, trgov in vasi trumoma k njemu. Ako je šel v puščavo, šlo je ljudstvo za njim, pozabili so celo jedi in pijače in vseh domačih opravil, da so bili le pri njem in poslušali Božje nauke. Kako so žalovali apostoli, ko jim je bil odvzet ob smrti; kako je jokala Marija Magdalena, ker ga ni našla v grobu in v kako neizrekljivo veselje se je izpremenila njena žalost, ko se ji je Gospod prikazal v podobi vrtnarja! Tako so Jezusa ljubili in po njem hrepeneli vsi dobri ljudje, dokler je na zemlji bival. Rekel pa je Jezus: *In jaz, kadar bom povišan od zemlje, bom vse k sebi vlekel.* (Jan. 12, 32.) To je, ko bom povzdignjen na križu in bom umrl za odrešenje ljudij in ko bodo ljudje, po sv. Duhu razsvetljeni, spoznali mojo ljubezen do njih,

privabil bom k sebi vse, karkoli jih je dobrega srca.

In res! Ali more veren kristijan pogledati podobo križanega Izveličarja, ne da bi se njegovo srce vnelo v ljubezni do njega, ki nas je ljubil do smrti, in sicer do smrti na križu?

O kako sladak bo še le pogled na poveličanega Jezusa v nebesih! Na gori Tabor se je za nekatere trenutke v svojem izpremenjenju razodel trem najljubšim učencem. Njegova oblačila so bila bela kakor sneg, njegov obraz se je svetil kakor solnce, prikazala sta se Mojzes in Elija ter sta govorila z njim. Nebeški Oče je dal glasno na znanje svojo ljubezen do njega. Apostoli niso mogli prenašati pogleda takega veličanstva, padli so na svoj obraz, svitel oblak jih je obsenčil. Pri tem so se čutili tako srečne, da je sv. Peter zaklical: *Gospod, dobro je tukaj biti; ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore.* (Mat. 17, 4.) In kako so se čudili apostoli in kakšen nebeški mir so čutili v svojih srcih, kolikorkrat se jim je Jezus prikazal po vstajenju! Ob tisti uri, ko nas bo vse zapustilo, ko se bomo morali ločiti s tega sveta, tudi mi ne bomo

našli nobene reči, ki bi nas mogla bolj pomiriti, bolj potolažiti, z zaupanjem in z veseljem navdajati, kakor podoba križanega Jezusa, ako ga ljubimo z vernim srcem. Da, na križ Jezusov bo obrneno naše ugasujoče oko, križ bomo pritiskali na svoje ustnice in na srce, ime Jezusovo bo naše poslednje upanje. Jezusa v srcu, Jezusa na ustnicah, njegovo podobo v rokah držeč — tako oboženi bomo zaupno stopili pred njegovo sodbo, kjer bomo prvikrat videli v poveljani človeški podobi njega, v katerega smo verovali in upali in ga ljubili.

Ako ima torej lepota in ljubeznivost Jezusa Kristusa in že samo misel nanjo tako prečudno moč v sebi, da se čutimo pri tem vesele in srečne, kaj bomo še le čutili, ako dosežemo srečo, da bomo gledali svojega Izveličarja od obličja do obličja v nebeškem kraljestvu? Kako veselje, ako bomo gledali kraljestvo moči in veličastva, ki ga je nebeški Oče pripravil svojemu edinorojenemu Sinu, ki se je zavoljo našega izveličanja včlovečil? — Kako veselje, ko bomo spoznali, kako si je Jezus zaslužil s svojim trpljenjem in svojo

smrtjo dedščino nebeškega kraljestva; kako mu je nebeški Oče njegovo ljubezen, s katero je svet odrešil, in gorečnost za čast Božjo povrnil z veličastvom in z izveličanjem, ki je čudež njegove vsemogočnosti in velikosti? — Kako veselje, ko bomo videli, kako je Jezusu Kristusu, našemu Gospodu in učeniku, našemu Izveličarju in bratu, dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, kako vsi njegovi sovražniki trepetajo pred njegovimi nogami, kako se v njegovem imenu pripoguje vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, kako mu je Oče vso sodbo izročil, da bo tudi Sin Božji poveličevan in česčen, kakor Oče? — Kako veselje, ko bomo njegovo ljubezen do nas gledali v vsi njeni velikosti in luči, ko bomo spoznali in razumeli, kako je za nas izviralo usmiljenje in izveličanje iz njegovega ponižanja, iz njegovih bolečin in iz njegovih ran in iz njegove krvi? — Kako veselje za nas, ko bomo neizmernost njegove ljubezni spoznali in razumeli, kako drago nas je odkupil, kako je naša imena v svoje roke zapisal, kako nam je svoje srce odprl in nam pripravil bivališče v nebesih? Kako veselje za

nas, ko bomo videli in spoznali, kako je Jezus vse z neskončnim dobičkom zopet pridobil, kar je iz ljubezni do nas zgubil. Prej je bil reven, zdaj je bogat in Gospod vsega sveta; bil je prej zaničevan, kakor izvržek človeštva, zasramovan in strt kot črv na zemlji, zdaj je venčan s slavo in veličastvom, sedeč na desnici Božji; prej je bil zapuščen, žalosten noter do smrti, zdaj je nasičen s sladkostjo in veseljem; bil je mož bolečin, s krvjo oblit, ranjen, a sedaj se mu sveti obraz jasneje od solnca; umrl je, toda sedaj živi kot premagovalec smrti in pekla, kot kralj življenja v večni časti na veke. — Kako veselje, ako bomo videli Jezusa in sebe v taki sreči; kajti resnično je, kar sveti apostol Pavel piše: *Če le z njim trpimo, bomo z njim tudi poveličani.* (Rimlj. 8. 17.) In zopet: *On bo premenil naše revno telo, ker ga bo vpodobil svojemu častitljivemu telesu.* (Filip. 3, 21.) Kakor smo bili na zemlji tovariši in deležniki njegovega trpljenja in njegovega vojskovanja, bomo tudi v nebesih tovariši in deležniki njegovega veselja, izveličanja, zmage in slave. Da, izveličanje Kristusa, glave duhovnega telesa, kterega udje smo mi, bo naše lastno izveličanje,

kadar bomo v nebesih živeli za-nj, z njim in po njem na veke.

Zdaj lahko spoznamo, kolike milosti prosimo Marijo, kadar pravimo: *In po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa.* Prosimo, da bi po njenem posredovanju kedaj tudi mi gledali Jezusa, njenega Božjega Sina, v nebesih in se veselili pri njem in z njim. In zakaj bi je ne prosili zaupno te milosti, ker jo je še v življenju izkazala nekaterim ljudem? Pokazala je Jezusa, blaženi sad svojega telesa, na božični večer pastirjem, ki so na angeljevo oznanjenje prihiteli k jaslicam. Pokazala je Marija Jezusa modrim, ki so, po zvezdi poklicani, z Jutrovega prišli Jezusa iskat in molit. — Pokazala je Marija Jezusa tudi pobožnemu starčku Simeonu, ki je od veselja želel umreti potem, ko je videl Izveličarja sveta. — Pa tudi potem, ko je bila Marija v nebesa vzeta, pokazala je večkrat pobožnim osebam Jezusa. Naj povemo le nekatere izgledе.

Ko je sv. Angela iz Folignija molila na praznik Marijinega očiščevanja v cerkvi, zaslišala je glas: »To je ura, v kateri je presveta Devica Marija prišla s svojim Sinom v tempelj.« In mahoma je zagledala v duhu zamaknena

Marijo z Jezuščkom, katerega ji je podala, rekoč: »Sprejmi mojega Sina!» Presveto Božje Dete je imelo zaprte oči, kakor bi spalo, brž pa je odprlo svoje oči, pogledalo svetnico in taka mila svetloba je iz njegovih očij sijala, da ni mogoče povedati. Zdaj se je presveto Božje Dete prikazalo v nepopisnem veličastvu, rekoč: »Kdor mene ne ljubi kot Deteta, ne more me videti v veličastvu.» — Pristavilo je: »Prišel sem k tebi in sem se ti podaril, da se tudi ti meni popolnoma daruješ.» — Ko je sv. Bernard v mestu Chatillon-u (r. Šatijonu) v cerkvi pred milostno podobo preblažene Device Marije s prav posebno otroško ljubeznijo zaupno molil, ponudila mu je Mati Božja svoje Dete na besede, ko je govoril: »Skaži se mi Mater!» rekoč mu: »Sprejmi Jezusa, Izveličarja sveta.» Ob enem je vdihnila njegovemu srcu in njegovemu jeziku tisto medeno-sladko, nebeško zgovornost, ki ga je naredila najprijaznejšega hvalilca Božje Matere in mu dobila ime medenega učenika. — Ko je sv. Kajetan hotel na sv. večer sveto mašo brati v Rimu v cerkvi Marije Snežnice, kjer se še dandanašnji hranijo jaslice, v katere je Marija položila Božje Dete, dobil je prav veliko milost. »Drznil sem se bližati — piše sam o tem — ob uri, ko je presveta Devica rodila Izveličarja sveta, častitim jaslicam Gospodovim. Srčnost k temu mi je dal preblaženi sveti Hijeronim,

katerega kosti počivajo pri svetih jaslicah. Po njegovem posredovanju sem dobil iz rok presvete Device, Matere Gospodove in moje Gospé, Dete Jezusa in smel sem ga objeti in se dotakniti njegovega presvetega Telesa in njegovih oblačil. O le to obžalujem, da je bilo moje srce pretrdo, da ga nisem ljubil, kakor je zaslužil. Enako ljubeznivo je Marija Devica še drugim že na zemlji pokazala presveto Božje Dete Jezusa, zlasti nedolžnim dušam, ki so Jezusa prisrčno ljubile in ga želele videti.

Ker mi grešni ljudje nismo vredni tolike milosti in sreče, da bi Jezusa že tukaj videli, kakor nekateri svetniki, zato prosimo Marijo, da bi nam izprosila milost, Jezusa po tem revnem življenju gledati v nebesih. Zato je pa potrebno zraven pobožnega krščanskega življenja, da ga goreče ljubimo in imamo tudi prisrčne želje, vekomaj ga gledati v nebesih. O kako goreče je hrepenela Marija po tisti srečni uri, v kateri se je ločila od sveta in se vekomaj združila s svojim ljubim Sinom v nebesih! — Tudi sv. apostol Pavel je izdihoval, rekoč: *Želje imam razvezan* (t. j. umreti) *in s Kristusom biti.* (Filip. 1, 23.) In kako dolga so se zdela sv. Tereziji leta in ure, dokler je živela na zemlji, ločena od ljubega Jezusa in

od prave nebeške domačije! Res, po veliki milosti moramo tudi srčno hrepeneti in prositi.

O Marija, presveta Božja Mati, ki si tukaj na zemlji mnogim ljudem pokazala in celo v naročje položila Jezusa, blaženi sad svojega telesa: prosimo te ponižno, pokaži tudi nam ravno tega Jezusa, svojega ljubega Sina, po tem revnem življenju v nebesih. Pomagaj nam, da mu zvesto služimo, pristrčno ga ljubimo, po njem izdihujemo in da ga kedaj gledamo in ljubimo v nebesih na vse veke! Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi nam kedaj v nebesih Marija pokazala Jezusa, blaženi sad svojega telesa.

Šestindvajseti dan.

Marija varuje pogube svoje zveste služabnike.

Ako hudobni duh kako dušo v greh zapelje in jej vzame milost Božjo, prizadeva si doseči, da duša izgubi tudi pobožnost do Materne Božje. Ko je videla Sara, Abrahamova žena, da Izak z Izmaelom igrajoč posnema tudi njegove slabe navade, prosila je Abra-

hama, naj odpravi od doma dečka Izmaela z materjo vred. „*Odženi to deklo z njenim sinom vred.*“ (I. Mojz. 21, 10.) Sara ni bila s tem zadovoljna, da le sin hišo zapusti, hotela je, da Abraham odžene tudi mater, ker se je bala, da bi sin obiskoval svojo mater in tako zahajal večkrat v hišo.

Sara je storila iz dobrega namena, da je bil poredni Izmael z materjo vred odpravljen od hiše; bala se je namreč, da bi Izmael pohujšal njenega sina Izaka. Na podoben način ravna tudi peklenski duh, toda iz hudobnega namena. Ni zadovoljen, da duša le samo Jezusa Kristusa odpravi iz svojega srca, temveč hoče, da izžene tudi njegovo Mater. *Izženi to deklo z njenim sinom!* — kliče satan. Hudobni duh se namreč boji, da bi Božja Mati Marija s svojo molitvijo pripeljala Božjega Sina zopet v srce nesrečnega grešnika. In res, po pravici se tega satan boji; kajti po trditvi učnega pisatelja najde kmalu po njenem posredovanju Božjega Sina, kdor ne opeša v pobožnosti do Marije Device.

Sv. Efrem je torej pač po pravici imenoval pobožnost do Matere Božje *spremno*

pismo, s katerim človek odide peklu. Ravno ta svetnik je imenoval Marijo varuhinjo tistih, ki so že na poti pogubljenja. Sv. Bernard tudi trdi, da preblaženi Devici Mariji ne manjka ne moči, ne volje, doseči nam izveličanje. Moč ima za to, kajti po besedah sv. Antonina je nemogoče, da bi ne bila uslišana njena molitev; in po nauku sv. Bernarda njena priprošnja ne more ostati brez uspeha, temveč vselej doseže, česar prosi. Tudi želje ima nas rešiti, kajti Marija je Mati, ki jej je bolj pri srcu naše izveličanje, kakor nam samim.

Če je pa to resnično, kako bi bilo mogoče, da bi se pogubil častilec Marije Device? Taka duša more še biti v stanu smrtnega greha; pa če ima trdno voljo poboljšati se, in se iz tega namena tej dobri Materi priporoča, skrbela bo Marija za to, da bo Bog taki duši dal pravo spoznanje in potrebno milost, da zapusti svoj žalostni stan: dal jej bo pravo kesanje nad storjenimi grehi, stannovitnost v dobrem in poslednjič srečno zadnjo uro. Zakaj bi ne hotela Marija tega storiti, ker ji je lahko svojega otroka s| svojo priprošnjo rešiti večne smrti?

Bodimo torej, ljubi kristijani, hvaležni Bogu, ako spoznamo in čutimo, da nam je vdihnil prav prisrčno ljubezen in zaupanje do preljubeznive Matere in prevzvišene nebeške Kraljice Marije! «Kajti», pravi sv. Janez Damaščan, «Gospod Bog izkazuje to milost navadno le tistim, katere hoče izveličati.» Z naslednjimi lepimi besedami je hotel ta svetnik svoje in naše zaupanje do Marije Device še bolj utrditi: «O Mati mojega Boga, če svoje zaupanje na-te stavim, bom gotovo izveličan. Če bom pod tvojim varstvom živel, bati se nimam ničesar; kajti prava pobožnost do tebe je zanesljivo orožje izveličanja, ki ga Bog daje le tistim, katere hoče izveličati.» Tudi Erazem je navadno pozdravljal Marijo z besedami: «Bodi češčena, ti strah pekla, upanje kristijanov! Zaupanje na te, o Marija, nam zagotavlja izveličanje.»

Zoperno je hudobnemu duhu, ako vidi, da je kaka duša stanovitna v pobožnosti do Marije Device. Bere se v življenju o. Alfonza Alvareza, ki je imel veliko pobožnost do Marije Device, da ga je nadlegoval med molitvijo z raznimi nespodobnimi mislimi hu-

dobni duh, ki mu je šepetal: «Odpovej se pobožnosti do Marije in potem te ne bom nič več skušal.» Vedel je namreč peklenški skušnjavec predobro, če Alfonz Alvarez to stori ter se Mariji odpové, da ga bo po drugi poti lahko dobil v svojo oblast.

Blozij pripoveduje, da je Bog nekdam sv. Katarini Sijenski razodel, da je iz čiste dobrotljivosti in z ozirom na svojega edino-rojenega Sina dal milost preblaženi Devici Mariji, da nikdo, celo grešnik ne pride v pekel, ako se jej priporoča s trdnim sklepom poboljšanja, pobožno in zaupno.

«Ne», pravi sv. Ignacij mučenec, «gotovo ne bo pogubljen, kdor se trudi zmerom biti zvest služabnik Deviške Matere Marije.» Ravno to trdi sv. Bonaventura, rekoč: «O moja Kraljica! tvoji zvesti služabniki uživajo že tukaj na zemlji velik mir in tudi v večnosti, na drugem svetu, ne bodo smrti videli.» «Nikoli se ni zgodilo in se ne bo zgodilo», zagotavlja nam zopet Blozij, «da bi se večno pogubil ponižen Marijin služabnik, ki se skrbno trudi zvesto jej služiti.»

«O koliko bi jih bilo», pravi pobožni Tomaž Kempčan, «vekomaj pogubljenih, koliko bi jih bilo do konca v svojih grehah ostalo trdovratnih, ko bi ne bila za-nje prosila Marija pri svojem Božjem Sinu, ko bi ga ne bila nagnila, da jim je izkazal usmiljenje!»

Kličimo torej z besedami sv. Bonaventure: «Na-te, o moja Gospa, zaupam in vekomaj ne bom osramočen; vse svoje zaupanje sem na-te stavil, zato se trdno nadejam, da bom izveličan in da bom tebe v nebesih vekomaj ljubil in hvalil.»

Da ne bo naše zaupanje na Marijo predrzno in da nas ne bo goljufalo, nikar ne pozabimo, da tudi nam veljajo besede, ki jih je Marija izgovorila proti služabnikom na ženitnini v Kani galilejski, rekoč: *Vse, kar vam bo (moj Sin) rekel, storite!* Živimo po naukih njenega Božjega Sina. Ljubimo Boga čez vse in svojega bližnjega kakor sami sebe. Ako smo v kaki reči grešili, obžalujmo in delajmo resnično pokoro. In, da bi mogli vse to bolje storiti, kličimo zaupno Marijo na pomoč, potem smemo trdno upati, da nas bo rešila več-

nega pogubljenja. Poslušajmo vrhu tega, kako je Marija sama učila nekega mladeniča, na kak način se more rešiti pekla.

Blaženi Dositej je bil sin vojskovodja, ki ga je izredil tako slabo, da ni nič slišal o Bogu ali prihodnjem življenju. Ni se torej čuditi, da se je mladenič vdajal pregrešnim, posvetnim veselicam, ne meneč se za resnice krščanske vere. Vendar pa je bil mladenič dobrega srca in ni sovražil čednosti pa resnice.

Nekega dne je slišal slučajno človeka, lepe reči pripovedovati o svetih krajih v Jeruzalemu. Vnele so se mu goreče želje, videti jih. Vedno je nadlegoval svojega očeta s prošnjo, da bi mu pustil tja iti. In Bog, ki je vedel, kaj hoče narediti s tem mladim človekom, dal mu je lepo priložnost, da je prišel v Jeruzalem. Ko je namreč hotel prijatelj potovati v sveto deželo, izročil mu je oče svojega sina v varstvo na poti. Prišla sta v Jeruzalem; iz radovednosti sta šla ogledovat svete kraje, na katerih je naš Izveličar živel in trpel v naše rešenje.

Na oljski gori, v Getzemani, kjer je Kristus krvav pot potil, videla sta sliko, ki predstavlja kazni pogubljenih v peklu. S strahom in trepetom je Dositej ogledoval sliko. Kajti v svojem življenju še nikoli ni slišal o peklu. — To je bil zanj čas milosti. Ko je namreč

sliko z vso pazljivostjo premišljeval, zagledal je zraven sebe veličastno gospo, ogrneno s škrlatastim plaščem, polno milote v obličji. Bila je preblazena Devica Marija, katere pa Dositej ni poznal. Vprašal jo je, kaj slika pomenja. Presveta Mati Božja je blagovoljno razlagala nevednemu mladeniču pomen podobe in mu kazala razne muke, katere morajo pogubljeni trpeti za razne svoje pregrehe.

Te besede naše ljube Gospe so Dositeja tako pretresle, da je komaj mogel dihati. Ko se je od velicega začudenja zopet zavedel, upal si je vprašati, kaj mora storiti, da bo odšel peku? *Moj sin*, odgovorila mu je Mati Božja, *bodi stanoviten v molitvi, posti se, zdržuj se greha, in zagotavljam ti, da te ne bodo zadele te kazni*. Po teh besedah je izginila Gospa, in Dositej je ni več videl. Vtisnila pa mu je te besede tako globoko v srce, da jih nikoli ni mogel pozabiti. Prizadeval si je na vso moč tako živeti, kakor ga je bila Marija podučila. Stopil je v samostan, kjer je kot krotko, potrpežljivo jagnje zvesto in sveto živel po Marijinih naukih, dokler ni leta 553. srečno zaspal v Gospodu.

Kristijani, živimo tudi mi po naukih, ki jih je Marija dala blaženemu Dositeju. Bodimo stanovitni v *molitvi*, ker molitev je ključ do nebes. *Postimo se*, zatajajmo sami sebe,

ker to tudi Kristus zahteva od nas, ako hočemo kedaj priti k njemu; varujmo se *greha*, ki človeku brani v nebesa. Ako tako živimo, smemo trdno upati, da se bomo s pomočjo Marije Device rešili pekla in prišli srečno v nebesa.

Molitev sv. Alfonza Ligvorija, da bi bili obvarovani pekla*):

O moja preljuba Gospa! Kolikorkrat sem s svojimi grehi zaslužil pekel, tolikokrat si me obvarovala pred njim. Da, bil je čas, ko je Bog obsodil mene nesrečnika v to večno ječo, ko je bilo morebiti že skleneno, da bi me imel v peklenško brezдно pahniti prvi greh, ki bi ga še storil. Pa ti, o Marija, prišla si mi iz usmiljenja na pomoč. Da, tako je; predno sem te jaz klical, ustavila si ti iz zgolj dobrotljivosti tek Božje pravič-

*) Imenitnost te molitve je papeža Pija VII. nagnila, da je z določilom dné 15. maja 1821. dovolil 300 dnij odpustka enkrat na dan tistim vernikom, kateri to molitev s tremi Češčenamarijami s pobožnim in s skesanim srcem odmolijo, in popolen odpustek z navadnimi pogoji, ako jo molijo ves mesec vsak dan. Ti odpustki se morejo nakloniti tudi dušam v vicaħ.

nosti; dalje si mi znala udihniti zaupanje do tebe, premagavši trdobo mojega srca. In od takrat . . . v kakšne grehe bi bil že padel pri mnogih nevarnostih, ki me vedno obdajajo, ko bi me ne bila ti, o preljubezniva Mati, te nesreče milostljivo obvarovala z milostmi, katere si mi dobila od Boga.

O moja prevzvišena Gospa! imej me tudi nadalje v varstvu, da ne pridem v pekel. Oh, čemu bi mi bilo tvoje usmiljenje in mnoge od tebe prejete dobrote, ako bi bil tako nesrečen, da bi se vekomaj pogubil? — Ako je bil neki čas, da te nisem ljubil, ljubim te vendar zdaj najbolj za Bogom. Nikar ne pusti, prosim te ponižno, da bi se kedaj obrnil od tebe in od dobrotljivega Boga, ki mi je po tebi izkazal tolikokrat usmiljenje. Ne, o moja preljubezniva Gospa, nikar ne pusti, da bi tja v pekel prišel, kjer bi te vekomaj sovražil in preklinjal! Ali bi mogla pač dovoliti, da bi gledala med pogubljenimi tudi svojega služabnika, ki te ljubi? Pa kaj slišim, o Marija, pogub-

ljen bi bil, praviš, ako bi zapustil tebe in tvoje češčenje. O kdo pa bi imel to žalostno srčnost, tebe zapustiti? Kdo bi mogel kedaj pozabiti toliko ljubezen, ki si jo meni izkazovala? O moja Mati, ki si že toliko storila za moje izveličanje, dovrši to svoje delo! Stoj mi tudi nadalje na strani. Ali hočeš to storiti? Pa kaj to vprašujem? Ko še na te mislil nisem, že si me obsipala z milostmi; kako bi ne smel torej vsega upati od tebe zdaj, ko te ljubim in te prisrčno kličem na pomoč? Ne, kdor se tebi priporoča, ne pogubi se. Pogubé se le tisti, ki opuščajo molitev do tebe.

O moja Mati, ne prepusti me meni samemu, to bi bilo moje pogubljenje. Pomagaj mi, da se bom vedno zatekal k tebi. Reši me, o Marija, moje upanje; varuj me pekla, najprej pa greha, ki me edino more pahniti v pekel. Amen. Tri Češčenamarije.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi nas Marija obvarovala pekla.

Sedemindvajseti dan.

Marija svojim častilcem na pomoč prihaja v vicah.

Marija svoje zveste služabnike varno spremlja ves čas njih življenja in jim celó ob smrtni uri kot skrbna Mati na strani stoji. Lahko torej spoznavamo, da jih ne bo zapustila po smrti v vicah. Ako so z njeno pomočjo srečno in za vselej odšli peklenskemu brezdnu, bodo za vso večnost kmalu prišteti presrečni trumi njenih izvoljenih otrok. Skrbela bo, da tudi v tem očiščevalnem ognju najdejo pomoči, in si kmalu operejo svoje grešne madeže ter se morejo prikazati pred obličje Božje. Zato pravi sv. Alfonz Ligvorij: «Srečni, trikrat srečni so služabniki te Matere usmiljenja, ker jih njeno varstvo spremlja ne le v tem življenju, ampak jih sledi tudi onkraj groba v vice. Kolikor bolj so duše nezmožne sebi pomagati, toliko bolj množi Marija svojo skrb in dobrotljivost za-nje.» In kako bi Marija za te duše ne skrbela in bi jim ne pomagala v vicah, ker potrebujejo pomoči bolj, kakor vsi drugi, ker trpé hude muke in same

ne morejo dobiti nobenega polajšanja. In res, če Marijo vojskovalna cerkev na zemlji časti in na pomoč kliče kot Mater milosti, kaže se ona v tej lastnosti z isto ljubeznijo tudi trpečim dušam v vicah. Sama je rekla nekdanji sveti Brigiti, kakor je brati v njenem razodenju: «Jaz sem Mati vseh tistih duš, ki so v vicah, kajti vse njih trpljenje se na mojo priprošnjo vsako uro nekoliko zboljšuje.» Kar se polajšanja tiče, ki ga Marija ubogim dušam v vicah izkazuje, obrača sv. Bernardin na Marijo besede sv. pisma: *Po morskih valovih sem hodila.* (Sir. 24, 8.) «Trpljenje v vicah se imenuje *v a l o v j e*», pristavlja ta svetnik, «ker je minljivo trpljenje in sicer v nasprotju s trpljenjem v peklu, ki je večno; imenuje se pa trpljenje v vicah *m o r s k o v a l o v j e*, ker je prav bridko trpljenje v kljub temu, da je časno.» Ako se Marijini služabniki čistijo v tem trpljenju, obiskuje jih Marija pogostoma, da jim pomaga. «Iz tega se vidi», pravi Navarin, «kako veliko je na tem, da se kdo prišteva služabnikom te dobre Kraljice; kajti ona ne zapusti svojih služabnikov, če tudi morajo trpeti v plamenu očiščevalnega ognja. Dasi

Marija vsem ubogim dušam v vicah pomaga, vendar daje večje polajšanje tistim, kateri so jo posebno goreče častili v svojem življenju na zemlji.» Dalje lahko na Marijo obračamo besede sv. pisma: *Globočino brezdna sem predrila* (Sir. 24, 8.); t. j. kakor razlaga sv. Bonaventura, v globočino vic sem stopila, ker bolečine polajšujem svetim dušam, ki tam trpé. Zato pravi sv. Vincencij Fererij: «Oh, kako ljubezniva in dobrotljiva se kaže Marija nasproti onim, ki morajo v vicah trpeti; kajti po Mariji dobivajo neprenehoma polajšanja in krepčila!»

Ali bi mogle uboge duše v vicah v svojem trpljenju najti kako drugo večjo tolažbo in večjo pomoč, kakor Marijo, Mater milosti? Sv. Brigita je v svojem razodenju nekdam slišala, da je Jezus rekel svoji Materi naslednje besede: «Ti si moja Mati, ti si Mati milosti, ti si tolažba onih, ki v vicah trpé!» — Preblažena Devica Marija je tej svetnici tudi sama rekla: «Kakor ubogi bolnik, ki leži zapuščen in žalosten v postelji, polajšanje čuti, če mu kdo izpregovori kake tolažljive besede, tako imajo tudi duše v vicah précej tolažbo, ako

zaslišijo moje ime.» — Ime Marija je ime upanja in izveličanja. To ime, katero njeni ljubi otroci pogostoma kličejo na pomoč v tej ječi, daje jim mnogo tolažbe. Učeni Navarin pravi: Kakor hitro sliši ta ljubezniva Mati, da jo kličejo na pomoč, precej Boga prosi za tiste duše, in one kmalu čutijo, da so jim zmanjšane goreče bolečine, kakor da bi bila mila rosa padla na-nje.

Pa Marija ne tolaži samo svojih častilcev v vicah, ne polajšuje samo njihovega trpljenja, ampak jih celó rešuje s svojim posredovanjem iz ječe. Učeni in pobožni Gerson trdi, da so bile vice izpraznjene na dan Marijinega vnebovzetja, ker so bile vse uboge duše takrat iz vic rešene ter so šle z Marijo vred v nebesa. To potrjuje tudi Navarin in pristavlja, da mnogi pobožni učeniki menijo s Salmeronom, da je Marija pri svojem vnebovzetju prosila svojega Božjega Sina za milost in jo tudi dosegla, da je peljala s seboj vse duše, ki so bile takrat v vicah; kajti ker je bila takrat venčana kot Kraljica in Mati milosti, spodobilo se je, pravi pobožni Gerson, da je dobila pomiloščenje za duše jetnice v vicah.

Sv. Peter Damijan, cerkveni učenik, pripoveduje, da se je gospa, Marócija po imenu, po svoji smrti prijateljici prikazala in ji rekla, da je bila na praznik Marijinega vnebovzvetja rešena iz vic in sicer ob enem s toliko drugimi dušami, da je bilo njih število večje, kakor ima rimsko mesto prebivalcev. Dionizij Kartuzijan celó trdi, da se to tudi godi na praznik Jezusovega rojstva in njegovega vstajenja, ker takrat Marija prihaja v spremstvu angeljev v vice in reši množico duš. Navarin pa še več trdi, ker méni, da se to godi tudi ob velikih Marijinih praznikih.

Znana je v katoliški cerkvi obljuba, ki jo je Marija dala papežu Janezu XXII. Prikazala se mu je nekega dné in mu zapovedala, naj oznani vsem, ki pobožno nosijo Marijin škapulir, da imajo v soboto po svoji smrti biti rešeni iz vic. To je pojasnil, kakor pripoveduje O. Crasset, papež sam v okrožnici, ki je bila pozneje potrjena po papežih Aleksandru V., Klementu VII, Piju V., Gregoriju XIII. in Pavlu IV.

Papež Pavel IV. pravi v svoji okrožnici l. 1612: Krščansko ljudstvo smé pobožno vero

imeti, da pride na pomoč preblažena devica Marija s svojo neprestano molitvijo in s svojim zasluženjem udom karmelske bratovščine po njih smrti in posebno na sobotni dan, ki ga je sveta cerkev posvetila preblaženi Devici Mariji, če so v milosti Božji umrli, škapulir nosili, po svojem stanu čisto živeli, Mariji v čast molitve opravljali, cerkvene postave natančno izpolnovali in si tudi v sredah kaj v jedi pritrgovali. — Ravno zaradi tega so si želeli marsikateri udje karmelske škapulirske bratovščine v soboto umreti, da bi bili malo časa ali celó nič ne v vicah.

V cerkvenih molitvah, ki se opravljajo na praznik karmelske Matere Božje, bere se zraven zgoraj rečenega tudi to, da se smé pobožno misliti, da presveta Mati Božja Marija ude karmelske ali škapulirske bratovščine tolaži z materino ljubeznijo v vicah ter jih s svojim posredovanjem kolikor mogoče kmalu od tod pripelje v nebesa.

Zakaj bi torej tudi mi ne smeli upati teh milostij, če smo le pravi in zvesti služabniki te dobre Matere? In če ji prav goreče služimo, zakaj bi ne smeli upati tudi mi posebne mi-

losti, da bomo precej po svoji smrti vzeti v nebesa, ne da bi morali poprej v vice? To veliko milost je dala prečista Devica Marija blaženemu Gotfridu po samostanskem bratu Abundu naznaniti, rekoč: «Povej bratu Gotfridu, naj le v lepih čednostih napreduje in se meni in Božjemu Sinu popolnoma in vsega daruje; potem ne bom dopustila, da bi njegova duša, odšedši od telesa, prišla v vice, ampak ga hočem varovati in precej predstaviti svojemu Sinu.»

Če hočemo torej svojim ljubim rajnikom krepko in uspešno pomagati, priporočajmo jih v svojih molitvah posebno preblaženi Devici Mariji in opravljajmo zlasti sveti rožni venec, ki jim je v prav veliko tolažbo in pomoč.

Dà, sveti rožni venec prav mnogo pomaga ubogim dušam v vicah. To nam naznanjajo besede presvete nebeške Kraljice, ki jih je po spričevanju blaženega Alana svetemu Dominiku izgovorila v prikazni, da je namreč eden pglavitnih sadov svetega rožnega venca rešenje ubogih duš v vicah. Prav jasno se to kaže iz naslednjega izgleda.

Vsled pridig sv. Dominika se je v Rimu spreobrnila neka slaboglasna ženska, Katarina po imenu. Potem je molila s posebno gorečnostjo rožni venec, ki ga je navadno darovala v prid dušam v vicah. Gospod Bog je dal svetemu Dominiku čudno razodenje. Med tem, ko je Katarina žalosten del sv. rožnega venca molila, privrelo je iz udov prečudno lepega dečka, ki je pomenjal Gospoda Jezusa Kristusa, 55 studencev, toliko namreč, kolikor je očenašev in češčenamarij v žalostnem delu rožnega venca. Studenčki so dajali v obilnosti najčistejše vode in vsi so se izlivali v vice v tolažbo trpečim dušam, tako da niso trpele skoraj nobene muke, ampak so se presrčno zahvaljevale svoji usmiljeni dobrotnici.

Blaženi Alan piše: Zatrjevali so mi mnogi bratje in sestre v Gospodu pod prisego, da so se jim mnoge duše prikazale med molitvijo sv. rožnega venca, in hvaležno zagotavljale, da za sveto mašo ni nobenega izdatnejšega pripomočka dušam v vicah, kakor sv. rožni venec; z njim se sleherni dan reši veliko duš, ki bi sicer morale še mnogo let v vicah trpeti. Zato sv. Alfonz Ligvorij opominja: «Ako hočemo dušam v vicah uspešno pomagati, moramo jih v svojih molitvah vedno priporočati

preblaženi Devici Mariji in jim posebno darovati molitev sv. rožnega venca, ki jim je v prav veliko tolažbo in hitrejše rešenje».

Da bomo torej tudi mi po milosti Božji obvarovani trpljenja vic, ali da bomo vsaj poprej rešeni iz njih, bodimo goreči in zvesti služabniki in služabnice preblazene Device Marije; nosimo pobožno njen škapulir in opravljajmo priporočena dobra dela. Pomagajmo pa tudi mi Mariji Devici tolažiti in reševati duše v vicah zlasti s priljubljeno molitvijo sv. rožnega venca; potem smemo upati, da bo ona kedaj tudi naša tolažnica in rešiteljica.

O Marija, Mati vsega usmiljenja, prosimo te pri ljubezni in usmiljenji, ki si ga vsikdar izkazovala trpečim kristijanom, pri trpljenju in bridki smrti tvojega Sina in pri bridkosti, ki si jo prestajala pod svetim križem: spominjaj se ubogih duš v vicah, posebno tistih, za katere smo najbolj dolžni moliti, katere morebiti zaradi nas trpé v vicah, katere smo morebiti zapeljali v kak greh. Tolaži jih v njih trpljenju, polajšuj jim bolečine in

reši jih kmalu iz ognja vic! Pomagaj pa tudi nam, da se skrbno varujemo ne le smrtnih, ampak tudi malih grehov in se tukaj za-nje spokorimo, da nam ne bo treba priti v vice. Če pa vendar kedaj tja pridemo, bodi takrat usmiljena tolažnica in rešiteljica! Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri: «Češčena bodi Kraljica itd.», in en očenaš in češčenamarija za uboge duše v vicah.

Osemindvajseti dan.

Marija vodi svoje služabnike v nebesa.

Če je prava pobožnost do deviške Božje Matere Marije po nauku svetih cerkvenih učnikov znamenje izvoljenja za večno življenje, ne moremo zavreči ter grajati trditve, da Marija vodi svoje služabnike v nebesa, pravi sv. Alfonz Ligvorij. Saj se pravi služabnik trudi ne le z gorečo molitvijo, ampak tudi s posnemanjem njenih prelepih čednostij zvesto hoditi po poti, ki drži k srečnemu koncu, v izveličanje. Če tudi iz človeške slabosti pade kedaj v greh, brž skuša z Marijino pomočjo pravo pokoro delati, v dobrem stanoviten ostati

in se v Božji ljubezni ločiti s sveta. V tem pomenu so razumeti naslednji izreki cerkvenih učenicov.

Sv. Peter Damijan imenuje Marijo *nebeško lestvico*, ker po nji je Bog na zemljo stopil, da bi se ljudje po nji povzdigovali v nebesa. — Sv. Bernard pravi, da je Marija *spremljevalka v nebesa*. — Sv. Bonaventura piše: «Blagor tistim, kateri tebe poznajo, o presveta Mati Božja! Kajti kdor tebe pozna in te po otroško časti, ta hodi po poti proti večnemu življenju in kdor tvoje čednosti oznanuje, na poti zveličanja je.» — Sv. Janez Damaščan pravi: «Mariji služiti in za njo hoditi je največa čast, h kateri moremo dospeti; kajti kdor služi nebeški Kraljici, nekako kraljuje že v nebesih in kdor živi v njeni službi, mogočnejši je, kakor da bi kraljeval. Nasproti pa se bodo gotovo pogubili tisti, kateri njej ne služijo, kajti komur manjka pomoči mogočne nebeške Kraljice, ta je tudi brez pomoči njenega Božjega Sina, in zapusti ga ves nebeški dvor.» — Sv. Bernard kliče: «Zahvaljujmo Boga, da nam je dal Marijo kot priprošnjico v nebesih; kajti ona je Mati našega Sodnika in ob enem

Mati milosti Božje, torej se more uspešno potegovati za naše večno izveličanje.»

Pa tudi tisti nesrečniki, ki so si s svojimi hudobijami zaslužili že pekel, ne smejo obupati nad izveličanjem, če le po Mariji milosti prosijo in trdno sklenejo biti goreči služabniki te dobre Matere. O, koliko grešnikov je z njenim posredovanjem zopet našlo Boga, koliko izgubljenih sinov in hčerâ doseglo večno izveličanje! — Rihard piše: «Sv. Janez evangelist pravi v skrivnem razodenju, da je Marija venčana z zvezdami: *Na njeni glavi je bila krona iz dvanajsterih zvezd*; (12, 1) in v visoki pesmi se bere, da je nje krona iz divjih zverij, iz levov in leopardov: *Pridi z Libana, nevesta moja, pridi z Libana, pridi! kronana boš, iz brlogov levov, z gorá leopardov*. (4, 8.) «Kako se dasta ta izreka sv. pisma združiti?» vprašuje pisatelj. — «Prav lahko se dasta strinjati», pristavlja, «kajti one divje zveri pomenjajo grešnike, ki postanejo po Marijinem posredovanju nebeške zvezde in so večja lepota za glavo te Kraljice milosti Božje, kakor vse druge zvezde nebeške.»

Sicer je resnično, da tukaj na zemlji nikdo ne more imeti gotovosti, ali bo izveličan; kajti sv. pismo pravi: *Človek ne vé, ali je ljubezni ali srda vreden; ampak vse se ohranjuje kot negotovo v prihodnost* (Pridig. 9, 1); zato je tudi kralj David Boga vprašal: *Gospod, kdo bo prebival v tvojem svetem šotoru?* Pa sveti Bonaventura nas osrčuje, rekoč: «Hodite, o grešniki, po Marijinih stopinjah, vrzite se pred njo na kolena in ne puščajte je poprej iti od sebe, dokler vas ni blagosloвила; kajti njen blagoslov je za vas zastava, da pridete v nebesa.» — «To zadostuje», pravi sv. Anzelm, «da nas hočeš ti, o Marija, imeti izveličane; kajti potem se ne moremo pogubiti!»

«Po pravici», pravi sv. Ildefonz, «je mogla Marija prerokovati, da jo bodo srečno imenovali vsi narodi» (Luk. 1, 48.), ker izmed vseh narodov, jezikov in rodov bodo prišli izvoljeni z Marijinim posredovanjem v nebeško kraljestvo.» — «Ti, o mogočna Mati našega Boga», pravi sv. Metodij, «si začetek, sreda in konec našega izveličanja!» Ti si začetek; kajti po tebi, o Marija, dobivamo odpuščenje grehov; ti si sreda, kajti s tvojim posredo-

vanjem ostajamo stanovitni v milosti Božji; ti si konec, kajti s tvojo pomočjo upamo priti v nebesa. — «Po tebi, o Marija», pravi sveti Bernard, «so nebesa odprta, po tebi je pekel nekoliko bolj spraznjen, po tebi se je raj zopet ustanovil, po tebi je dano večno življenje toliko nesrečnikom, ki so že zaslužili večno smrt.

Posebno pa nam mora srčnost in zaupanje dajati prelepa obljuba, katero Marija dela tistim, ki jo v resnici časté in skušajo z besedo in z izgledom delovati na to, da bi jo tudi drugi spoznali in častili, kajti na Marijo cerkev obrača besede modrega Siraha: *Kateri v meni delajo, ne grešé. Kateri mene pojasnujejo* (t. j. kateri moje čednosti in moč moje priprošnje drugim razlagajo), *bodo večno življenje imeli.* (Sir. 24, 31.) — «O blagor tistim», pravi sv. Bonaventura, «kateri si Marijino naklonjenost pridobé! Izvoljeni v nebesih imajo tiste skoraj že za svoje tovariše; kajti kdor je res Marijin služabnik, vpisan je v bukve večnega življenja.»

Čemu torej prepiranje med učenjaki, ali je človek zaradi poprejšnjih ali poznejših dobrih

del za večno življenje odločen ali ne, ali če smo v bukve življenja zapisani ali ne? Ako smo le resnični Marijini služabniki, in če nam je ona vedno s svojo priprošnjo ob strani, bomo gotovo izveličani; *kajti*, pravi sv. Janez Damaščan, *Bog deli pobožnost do Božje Matere le tistim, katere hoče izveličane imeti*. Videti je, da se ta izrek popolnoma strinja s tem, kar je Gospod sv. Janezu razodel, rekoč: *Kdor premaga, — bom zapisal nanj imé svojega Boga, novega Jeruzalema* (Skrikn. razod. 3, 12); t. j. kdor premaga vse skušnjave, ta bo imel v svojem srcu zapisano imé Božjega mesta. «Pa kdo drug», vprašuje sv. Gregorij z besedami Davidovimi (psl. 86, 3.): «*Veličastno se govori o tebi, Božje mesto, kdo drug bi bil to Božje mesto, kakor Marija?*»

Tako moremo torej o pravem Marijinem služabniku reči z besedami sv. apostola Pavla: *On ima to znamenje; Gospod jih pozna, kateri so njegovi*. (II. Tim. 2, 19.) Kdor pobožnost do Matere Božje nosi kot znamenje ali pečat na sebi, tega priznava Bog kot svojega in tak smé po besedah sv. Bernarda biti prepričan, da je pobožnost — seveda — prava

pobožnost do Marije Device najgotovejše znamenje, da kdaj pride v večno izveličanje. — Alan pravi o molitvi Češčena si Marija: «Kdor pogostoma Marijo z njo pozdravlja, smé imeti to za veliko znamenje ter zastavo večnega izveličanja.» Enako trdi o vsakdanji molitvi sv. rožnega venca, ako opravlja namreč te molitve iz namena, da bi se laglje varoval greha, premagoval skušnjave, Marijo posnemal in pa srečno umrl.

V knjigi o ljubezni do Marije Device uči duhoviti pisatelj oče Nieremberg, da Marijini služabniki ne dobivajo samo na zemlji posebnih prednostij in naklonjenosti, ampak da jih Bog tudi v nebesih prav posebno časti in poveličuje; pravi, da bodo v nebesih na sebi nosili posebna znamenja, po katerih se bodo odlikovali kot tovariši nebeške Kraljice in kot udje njenega dvora, kakor je to že naznanjeno v bukvah pregovorov: *Vsi njeni domačini so po dvojno oblečeni.* (31, 21.)

Nekega dné je zagledala v zamaknenji sveta Magdalena Paciška v sredi morja čolnič, v katerem so bili Marijini častilci in katerega krmilo je Marija sama vodila in s katerim jih

je vse srečno pripeljala v pristanišče ali varno zavetje, t. j. v nebesa. Iz tega je svetnica spoznala, da bodo obdarovani vsi, kateri živé pod Marijinim varstvom, v nevarnostih viharnega življenja greha in večnega pogubljenja, ker jih Marija varno vodi v nebesa. Skrbimo torej, da stopimo v ta blaženi čolnič, ki je pod Marijinim varstvom, ker v njem bomo srečno prišli v večno življenje.

Plemenit gospodič je nekdam potujoč po morju prebiral z velikim veseljem slabo knjigo. Neki redovnik ga nagovori: «Povejte mi odkritosrčno, ali hočete Materi Božji majhno darilce dati?» «O prav rad», odgovoril je mladenič. «Dobro», odgovori duhovnik, «ali bi ne hoteli te knjige raztrgati in jo v morje vreči?» «Tukaj je, moj duhovni oče», odgovori mladi popotnik. «O ne», pravi duhovnik, «hočem, da sami poklonite Materi Božji to darilce». In mladenič je to storil. Ko je prišel v svoje domače mesto Genova, unela mu je Marija srce s tako ljubeznijo do Boga, da je postal redovnik in je živel do svoje smrti prav bogoljubno in, kakor se smé misliti, z Marijino pomočjo prišel srečno v nebesa.

Veselo in tolažljivo resnico smo v današnjih Šmarnicah premišljevali, namreč: Marija vodi svoje prave in zveste služabnike gotovo v nebesa. Bodimo torej tudi mi pravi

in zvesti služabniki tako ljubeznive Matere, imejmo v svojem srcu za Bogom največe spoštovanje in najgorečnišo ljubezen do nje, in izkazujmo to v dejanju s pobožnimi deli! Posnemajmo njene čednosti, kličimo jo v skušnjavah na pomoč, varujmo se žaliti njenega Božjega Sina, potem smemo po otroško zapupati, da nas bo kdaj pripeljala v nebesa.

Molitev sv. Alfonza Ligvorija:

O nebeška Kraljica, ki sediš na prestolu povzdignena nad vse angeljske vrste najbliže Bogu, jaz ubogi grešnik pošiljam iz najniže globočine te solzne doline svoj pozdrav tebi ter te izdihujoč prosim, da obrneš na-me svoje milostljive oči, ki razširjajo blagoslov povsod, kamor pogledajo. Glej, o Marija, nevarnosti, v katerih bivam in še bom, dokler bo trajalo moje življenje na zemlji; nevarnosti, da zgubim nebesa in Boga. Na-te, o velika Kraljica, postavil sem vse svoje zaupanje. Ljubim te; izdihujem po sreči, da bi te kmalu videl in te hvalil v nebesih.

O Marija, kdaj vendar bo napočil dan, ko se bom rešenega videl pred tvojimi nogami, ko bom v tebi gledal Mater svojega Odrešenika in tudi svojo Mater, ki je tako velikodušno skrbela za moje izveličanje? Kdaj bom smel poljubiti tisto roko, ki me je tolikrat obvarovala pekla, tolikrat mi naklonila Božje milosti, celo o času, ko sem zaradi svojih grehov zaslužil le sovraštvo in stud vsega sveta?

O Marija, v svojem življenju sem bil prav nehvaležen proti tebi; ali če v nebesa pridem, tam ne bom več nehvaležen; tam te bom ljubil iz vse svoje moči brez prenehanja, vso večnost; tam bom svojo dolgoletno nehvaležnost s tem popravljal, da ti bom izkazoval čast in hvalo brez konca. Ne morem se Bogu zadosti zahvaliti za veliko zaupanje na tvojo pomoč, ki mi jo je dal. V tem zaupanju se trdno nadejam, da me boš rešila, oprostila me mojih grehov, dobila mi veselje in potrebne moči v izpolnovanju volje Božje, in me poslednjič pripeljala v varno zavetje večnega izve-

ličanja. To je bilo od nekdanj upanje vseh tvojih služabnikov in nobeden izmed njih se ni zmotil; jaz torej tudi ne bodem prvi, ki bi se zmotil v svojem zaupanju. O Marija, ne moreš se temu odtegniti: moraš me v izveličanje pripeljati. Prosi svojega Sina, da on varuje v meni to zaupanje in moje izveličanje je potem zagotovljeno! Amen.

. *Vaja za dom. Molite do jutri enkrat: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi tudi nas Marija pripeljala kdaj v nebesa.*

Devetindvajseti dan.

«O milostljiva — Devica Marija!»

Zadnje besede molitve «Salve Regina» — «Češčena bodi Kraljica» — namreč: *O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!* — prihajajo od sv. Bernarda. Ta véliki častilec Matere Božje je obiskal samostan Afigem na Flandriškem, kjer so menihi tako pobožno živeli, da je sv. Bernard mogel o njih reči: «Tukaj sem angelje našel, med tem, ko sem drugje mogel najti komaj ljudi.» Takrat so ti pobožni menihi nekega večera peli pred Ma-

rijino podobo *Salve Regina* — *Češčena bodi Kraljica!* — in ko so izrekli zadnje besede: *In po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa*, molčali so menihi, ali sv. Bernard ni molčal, z nebeško navdušenostjo je pristavil besede: *O milostljiva, o dobrotljiva in sladka Devica Marija!* — In te lepe besede od takrat pristavljajo vsi, ki molijo «Češčena bodi Kraljica!»

Milostljiva — *Devica Marija* pomenja toliko, kakor da ima Marija prav posebno mehko, občutljivo in ljubezni polno srce do vseh ljudij, zlasti do svojih služabnikov. Prosi namreč pri Kristusu, svojem Božjem Sinu, da bi nam zasluzene kazni prizanašal, ali zmanjševal, da bi nam dal milost, kakor nekdam mestu Ninive, s pravo pokoro se vrniti k njemu. Kakor je lepa mavrica na nebu znamenje milosti Božje, ker nam pričuje, da ne bo Bog nikdar več pokončal sveta z vesoljnim potopom, tako Marija ni le znamenje milosti Božje, temveč tudi *milostljiva Devica*, na katero gleda kot pravo mavrico Kristus, in izkazuje gotovo milost vsem, kateri se zatekajo k njej z otroškim zaupanjem.

Nikar se ne bojimo, da bi Marija ne poznala naših potreb, ali da bi ne imela usmiljenja z nami! Ne; kajti bolje vé kakor mi sami, kaj nam manjka, in ima veliko usmiljenje z nami. Zato vprašuje sv. Antonin: «Kdo med svetniki ima pač večje usmiljenje z nami, kakor Marija? Že v svojem življenju, še bolj pa po ločitvi s tega sveta se nam je Marija vedno izkazovala kot milostljivo Devico in Mater. Sv. Bonaventura pravi: «Že dokler je v tej pozemeljski revščini živel, bila je Marija neizrečeno usmiljena do vseh nadložnih, koliko bolj še le sedaj, ko srečna kraljuje v nebesih? Kolikor bolj pozna mnogotere človeške nadloge, toliko bolj razodeva svoje neizrekljivo usmiljenje z dobrotami brez števila.» Saj je naša Mati. More li mati pozabiti svojega otroka, da bi se ga ne usmilila? Ali nas more zavreči ona, ki je po ljubezni do bližnjega že v tem življenji daleč presegala vse ljudi? Na njo torej lahko obračamo, kar je pisano v 21. psalmu, čeravno v drugem pomenu: *Moje srce je kakor raztopljen vosek; — in kar se bere v bukvah pripovestij: Postava milosti je na njenem jeziku.* (Pripov. 31, 26.) Zato jo tudi

cerkev imenuje *Mater milosti* in *čiste ljubezni* — *Devico usmiljeno*, in v molitvi: «Češčena bodi Kraljica itd.»: *O milostljiva — Devica Marija!*

(Lep izgled, kako milostljiva je Devica Marija, nahajamo v svetem evangeliju samem. Ali moremo namreč o ženitnini v Kani galilejski slišati, da bi ne bili v srcu gineni po njeni materini skrbi, s katero je Jezusu rekla: «Vina nimajo?»)

Kdo more dalje sešteti vse dokaze njenega usmiljenja, katere je od tistega časa dajala človeškim otrokom? Koliko svetih mučencev je po njenih prošnjah Božji Sin pokrepčal, da so radi in srčno prestali strašne muke in bolečine za sveto vero! Koliko je bilo spoznavalcev, kateri so po njeni mogočni priprošnji pri Bogu dobili stanovitnost in moč v zatajevanju sebe in vojskovanju zoper vse skušnjave do konca! Koliko je bilo svetih mladeničev in devic, ki so si ohranili pod njenim skrbnim varstvom neomadeževano oblačilo nedolžnosti do konca življenja! Sv. Terezija je spoznala, da ji je k svetemu življenju posebno pripomoglo češčenje Marije

Device. Ali bi bil pač sveti Alojzij brez nje postal tolika lepota družbe Jezusove, tako lep izgled deviške čistosti? Kaj je storilo, da je angeljsko čisto živel? To posebno, da se je že kot devetleten deček posebno priporočal in izročil milostljivi Devici Mariji in jo ljubil in častil ves čas svojega življenja kot svojo Mater. Pod varstvom milostljive Device Marije je sv. Dominik storil toliko in tako velikih reči za izpreobrnjenje grešnikov in za vrnitev krivovercev k edini pravi katoliški cerkvi. — Prav tako je sv. Frančišek Ksaverij pričel razširjati sveto vero v Indiji in na Japonskem kličeč njeno milostljivo ime, in vsemu svetu je znano, s kako srečnim uspehom!

Kdo vé, koliko mest in vasij je bilo že obvarovanih pred ognjem, ker je milostljiva Devica zadrževala pravično Božjo roko? Koliko mornarjev je bilo že otetih na morju, ker se je Marija, milostljiva Devica, kot prava morska zvezda za-nje svetila pred sedežem milosti Božje? Koliko bolnikov je zdravje dobilo, ker jim je Marija izprosila polajšanja in pomoči? Kdo vé, koliko grešnikov je bilo že rešenih večnega pogubljenja, ker jih je Marija

spravila na pravo pot? Kdo zadržuje pravično Božjo roko, da nas ne zadene po prvem storjenem grehu, če ne Marija, milostljiva Devica?

Ni se nam torej čuditi, če pobožni učeniški svete cerkve na vso moč hvalijo usmiljenje Marijino. «Marija nas ljubi», pravi sveti Peter Damijan, «z nepremagljivo ljubeznijo», katera po besedah sv. papeža Gregorija VII. «daleč presega ljubezen vsake zemeljske matere». — Ko je sv. Bernard premišljeval, kako je sv. apostol Janez zagledal Marijo s solncem ovenčano: *In prikazalo se je veliko znamenje na nebu, žena s solncem obdana*, (Skrivn. razod. 12, 1.) zaklical je: «O moja Kraljica! ti si obsenčila solnce, Božjo besedo (Sina Božjega) s človeškim telesom; pa glej, on je tudi tebe oblekel zato s svojo močjo in s svojim usmiljenjem.»

(«Naša nebeška Kraljica je tako milostljiva in ljubezniva», pravi sveti Bernard nadalje, «da ne preiskuje grešnikovega zaslužnja, če se ji le resnično priporoča, in če je vreden ali ne, uslišan biti; vse brez razločka posluša ter jim pomaga.» Sv. Hildebert pravi, da je to tudi vzrok, zakaj se Marija luni

primerja: *Lepa si, kakor luna*, bere se v visoki pesmi (6, 9.); kajti kakor luna razsvetljuje tudi najnevredniše stvari na zemlji, tako tudi Marija sveti najnevrednišim ter jim pomaga. Hugo sveti Viktorski nas opominja: «Če nam naši grehi delajo strah bližati se Bogu, ker je neskončno veličastvo, katero smo razžalili, ne smemo se vendar bati zateči se k Mariji, ker nimamo vzroka, da bi se je bali. Res je sicer, sveta je, brez vsega madeža, Kraljica nebes in zemlje, Mati svojega in našega Boga; pa človek je kakor mi, otrok Adamov kakor mi.»

In sv. Bernard pravi: «Vse je v Mariji polno milosti; kajti postala je kot Mati usmiljenja vsem vse: zaradi svoje velike ljubezni je dolžnica pravičnim in grešnikom; kajti vsem odpira naročje svojega usmiljenja, da se vsi udeležujejo njegove obilnosti.» — Sv. apostol Peter piše, da hudobni duh hodi okoli, kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl — «podobno», tako pravi Bernardin de Bustis, «tudi Marija okoli hodi in išče dušno življenje podeliti, komur koli more.» — Marija tolaži po svojem Sinu vse, ki iščejo pri njej pomoči;

vedno je pripravljena pomagati nam, če jo prosimo; večkrat nam pride iz preobilnosti svoje ljubezni na pomoč poprej, nego jo prosimo, ali spoznamo svojo potrebo ali nevarnost, v kateri živimo. Naslednji izgled nam to resnico potrjuje.

Neki duhovni pomočnik pri sv. Blažu v Hifingenu na Badenskem je bral vsa leta v ondotni lavretanski kapeli ob sabotah sveto mašo v čast lavretanski Materi Božji. Neko saboto pa je vabil zvonček k sveti maši prvi-krat, drugikrat in tretjikrat, pa gospoda kape- lana ni bilo videti, dasi je bil sicer natančen, kakor ura. Poslali so človeka po-nj v stano- vanje, pa našel ga je v postelji vsega v potu; ni se mogel le z enim udom ganiti. Neka nerazložljiva boječnost ga je napadla, ko je hotel vstati in v cerkev iti, boječnost, ki mu je vse ude oslabila. In vendar ga ni nobena po- sebna bolezen napadla, bil je zdrav, kakor sicer vedno. In kaj je pomenjala ta boječnost in od kod je prišla? Prav v tistem času, ko je gospod navadno sveto mašo bral v lavre- tanski kapeli, padel je strop nad altarjem doli in bi ga bil prav gotovo pobil, ako bi bil ma- ševal; kajti toliko lesa, kamenja in suhe malte je z velikim ropotom doli padlo, da je bilo vse okoli potrto.

Slehern, ki veruje, da se nič ne zgodi brez volje Božje, pač spoznava, kako je milostljiva Devica Marija prečudno rešila nesreče in smrti svojega zvestega služabnika, ki je mnogo let slehrno saboto njej v čast daroval sveto mašo v ondotni kapeli, in kako lepo mu je njegovo ljubezen in zvestobo povrnila! Če ravno mi tako očitnih in velicih dokazov ljubezni nismo dosegli od Marije, kakor nekateri njeni zvesti služabniki, n. pr. da bi se nam bila prikazala, ali prav čudovito pomagala v kaki potrebi, pomagala nam je vendar že mnogokrat, ko še za to nismo vedeli; kajti kot milostljiva in skrbna Mati nas ima zapisane v svojem srcu in nas podpira in varuje zlasti v dušnih nevarnostih in skušnjavah, ako le na-njo mislimo in jo kličemo na pomoč.

Stopimo torej, da govorimo z besedami sv. apostola Pavla, z zaupanjem k sedežu milosti — k Mariji — da usmiljenje dosežemo in milost najdemo ob času potrebne pomoči (Hebr. 4, 16.); t. j. v vseh potrebah in nevarnostih življenja. In zakaj bi se tudi ne hoteli v potrebah k Mariji zatekati, ker jo celó veseli pomagati nam ter nam usmiljenje izka-

zovati? Na-njo smemo obračati prelepe besede modrega Siraha, ki pravi: *Pridite k meni vsi, kateri me zaželite, in nasitite se mojega sadu; kajti moj duh je slajši kakor med in satovje.* (24, 26. 27.) (Smemo skoraj reči, da je Marija nekako celó zavezana, biti nam *m i l o s t l j i v a*. Ko se je kraljica Estera sprva nekoliko branila stopiti pred mogočnega kralja, in prositi za svoje ljudstvo, rekel jej je Mardohej ves žalosten: *Kdo vé, če nisi ti zato postala kraljica, da bi bila namenjena za tak čas, t. j. čas velike potrebe?* Ravno tako smemo tudi o Mariji reči: *Kdo vé, če ni Marija zato postala Kraljica nebes in zemlje, da za nas pri Bogu prosi, kadar smo v stiskah in nadlogah?* Marija si je sicer z milostjo Božjo zaslužila toliko čast v nebesih, vendar pa sveti Gregorij in z njim vred tudi cerkev o predprazniku Marijinega vnebovzetja pravi, *da je tudi zaradi tega tako visoko povzdignena, da je naša pripročnjica pri nebeškem Očetu in svojem Božjem Sinu.*)

Da nam bo pa Marija toliko bolj milostljiva, posnemajmo tudi njeno usmiljenje do vseh ljudij! Nikogar ne odpravimo od sebe,

če mu le moremo pomagati na ta ali drug način! Vsaj tolažimo ga v nadlogi, kadar mu ne moremo pomagati. Varujmo se biti trdega, neobčutnega srca, varujmo se vsake hude misli, jeze, sovraštva in nevoščljivosti, sicer bi bili nevredni služabniki Marije Device in bi bili sami krivi, ako bi nam Marija ne mogla biti milostljiva. Torej bodimo sami milostljivi proti svojemu bližnjemu, in tudi nam se bo Marija izkazovala milostljivo!

O preljubezniva, milostljiva Devica in Mati Božja Marija! ker tako goreče želiš nam grešnikom pomagati in nam tako rada milosti dobivaš: prosim te, ozri se na-me, ubozega grešnika. Mnogokrat sem žalil tvojega Božjega Sina Jezusa, in z njim vred tudi tebe, o presveta Devica Marija! s svojimi grehi! Kolikokrat sem zaslužil večno zavržen biti! Izprosi mi milost resničnega izpreobrnjenja, izprosi mi milost stanovitnosti pri tolikih nevarnostih in skušnjavah tega življenja, da se ne pogubim! Bodi nam vsem pribežališče in pomočnica, da bomo živeli in umrli v tvojem varstvu. Oh,

obrni torej, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa! Amen.

Vaja za dom. Molite do jutri enkrat: «Češčena bodi Kraljica itd.», da bi tudi nam bila Marija milostljiva v vseh potrebah.

Trideseti dan.

«O dobrotljiva — Devica Marija!»

Ker je Marija Devica milostljiva, zato je tudi Devica dobrotljiva; kajti ravno zaradi svojega milostljivega srca deli v vsi obilnosti dobrote človeškim otrokom.

Ko je sv. Bonaventura premišljeval, kako je Marija zaradi nas revnih ljudij postala Mati Sina Božjega, kako jej je izročeno opravilo, Gospodove milosti deliti in kakšno skrb ima z vsemi nesrečniki, rekel je: «Dozdeva se mi, ko Marijo pogledam, kakor bi ne videl več Božje pravičnosti, ampak le usmiljeno dobrotljivost, s katero je napolnjena Mati Gospodova.» In res! Ubogi ljudje ne moremo najti varnišega pribežališča, kakor je dobrotljivo in usmiljeno materino srce nebeške Kraljice Ma-

rije. Tukaj nahaja ubožec pomoči, bolnik potrebnega zdravila, žalostni tolažbe, dvomilec dobrega sveta, zapuščeni podpore. Kako bi bili nesrečni, ko bi ne imeli te dobre Matere, ki nam more bolj pomagati, kakor vse pozemeljske matere. Kako nesrečni bi bili, ko bi ne imeli tako mogočne in veljavne priprošnjice pri Bogu! Nikoli se ne utruji biti nam dobrotnica; naš žalostni stan bolje pozna, kakor mi sami in nam izkazuje toliko več pomoči, kolikor večje so naše nadloge in potrebe. Njene želje, dobrote nam deliti, so večje, kakor naše želje, dobivati jih od nje; zato jo dobivamo vselej pripravljeno, dajati nam zakladov svojih dobrot, ako se le z otroškim zaupanjem zatekamo k njej.

(Rebeka je bila lepa predpodoba Marije Device. Ko jo je Abrahamov hlapec prosil, da mu dá malo vode piti, odgovorila mu je, da neče dati vode samo njemu, ampak tudi njegovim velblodom. *Tudi tvojim velblodom*, rekla je, *hočem zajemati vode, da se vsi napijejo.* (I. Mojz. 21.) Sv. Bernard obrača zato na Marijo naslednje besede: «O moja nebeška Kraljica! Ti si še bolj usmiljena in dobrotljiva,

kakor Rebeka in zato nisi s tem zadovoljna, da daješ milosti, katerih si polna, samo služabnikom Abrahamovim, kateri so podoba zvestih služabnikov Božjih, ampak jih deliš tudi velblodom, kateri pomenjajo grešnike.» Kakor je Rebeka več dala, kakor se je od nje zahtevalo, tako tudi Marija daje več, kakor želimo od nje. Njena radodarnost je podobna radodarnosti njenega Božjega Sina, ki vselej več dá, kakor ga kdo prosi in katerega ravno zato sv. apostol Pavel imenuje *bogatega za vse, ki ga kličejo na pomoč*. (Rimlj. 10, 12.) Neki pobožen pisalec nagovarja Marijo z naslednjimi besedami: «O moja Gospa, prosila za-me, kajti ti boš z večo pobožnostjo prosila za-me milostij, kakor jaz in ti boš od Boga dobila več, kakor si jaz upam prositi.»)

Obračajmo torej pogostoma svoje oči na Marijo, ki je polna vse milosti in dobrotljivosti! Tam gori v nebesih sedi na prestolu mati vseh milostij pripravljena deliti nam od obilnosti svojih milostij in dobrot. Zato nam brez prenehanja kliče: *Pri meni je vsa milost življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti; pridite zato k meni vsi,*

kateri me poželite in nasitite se mojega sadu (Sir. 24, 25. 29.); kajti Gospod je vse bogastvo svojih milostij položil v moje roké, da z njimi obogatim tiste, ki me ljubijo.

Ljubi Marijini častilci! Če le svoje oči obračate na podobo dobrotljive Device Marije, ki jo vidite v cerkvi na šmarničnem altarcu, ali ki jo imate doma v svoji hiši, zagledate Marijo polno milobe in dobrotljivosti. Njena glava je nagnena na stran, oči so obrnene ali proti zemlji v znamenje, kako materino skrbi za svoje otroke na zemlji, ali pa so povzdignene proti nebesom v znamenje, kako prosi Boga za uboge svoje otroke v tej solzni dolini. Tam stoji vsa v pobožnost utopljena, sklepajoč svoje roke k molitvi za svoje rejence. Res, že Marijina podoba vzbuja v nas zaupanje, kakor bi nam hotela reči z besedami svojega Božjega Sina: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obloženi, jaz vas hočem pokrepčati; pri meni je vse upanje življenja in čednosti!*

Da, Marija, naša dobrotljiva Mati, nam je upanje, če se na poti čednosti spotaknemo; naše upanje je, če se nam bliža konec se-

danjega življenja. Tisoč in tisoč ljudij, ki so sami okusili pomoč te dobrotljive Matere, proslavlja in pozdravlja jo kot Devico dobrotljivo in kot svoje edino upanje za Bogom.

V misijonskih poročilih leta 1882. se med drugim bere zanimivo pismo, ki ga je pisal dné 31. maja 1880., torej zadnjega dne šmarnic, misijonar Aleksander Berlijoc svojemu škofu, apostolskemu namestniku v severnem Japanu. Pismo se glasi:

«Brez dvoma se še spominja vaša škofovska milost, kako ^{so} ~~je~~ sklenili ^{nekateri imeni} ~~del~~ naših kristijanov ustanoviti delavnico v prid naših ubožcev. Pred nekoliko dnevi smo s tem delom pričeli. Včeraj opoldne proti polu ene je bilo trinajst kristijanov in jeden pagan v poslopju, ki je namenjeno za delavnico; šest jih je bilo v prvem nadstropju, drugih osem pa pri tleh. Mahoma se strop nad pritličjem udere in pade s strašnim ropotom. Pet mož (le en sam je pri strani gori ostal), je padlo s prvega nadstropja v globočino s stropom vred. Sosedje so prihiteli ob tem ropotu zraven, misleč, da bodo morali potegovati mrtve ali hudo ranjene iz podrtine. Pa glej! Ko se je gosti prah nekoliko polegel, videli so, da so peteri padli nepoškodovani in zdravi vstajali, slišali so tudi njih glasno vpitje zaradi žen in

otrok, o katerih so mislili, da morajo biti pod grobljami pokopani, ker je toliko reči padlo na-nje.

Prav na tistem mestu, kjer je največ rečij doli padlo, delali ste navadno dve ženi; toda hvala previdnosti Božji! tist trenotek, ko se je nesreča zgodila, imeli ste drugje opraviti, sicer bi bili gotovo ubiti. Hitro so začeli podrtino s poti spravljati, in glej čudo! obe ženi z dvema otrokoma so našli nepoškodovani poleg velikega stojala, na katero se je uprl glavni brun padlega stropa.»

«Pa kaj se je zgodilo z malim, še le tri leta starim otrokom? — ‚Oh, ubogi otrok je mrtev!‘ — tako so tožili ljudje. Še nekaj trenotkov poprej je veselo poskušal izgovarjati prve besede iz ‚Ave Marija‘ — ‚Češčena si Marija!‘ — Delali in spravljali so podrtino naprej, zlasti na kraju, kjer je moral biti otrok. In — koliko iznenadenje! Tu je ležal otrok mirno in živ kakor v posteljici poleg velikega bruna, ki je bil zadosti trden, da je težo drugih brunov zadrževal in nosil, tako, da se nič žalega ni zgodilo otroku. Ob kratkem, razen malo odrte kože se izmed vseh štirinajstih oseb nobena ni nič poškodovala. ‚Čudež, čudež!‘ klicali so veselo kristijani in tudi neverniki so jim pritrjevali.»

Misijonar piše dalje: ‚Hotel sem ravno svoj nauk v šoli pričeti, kar vidim, da gredó

ljudje v cerkev, da se zahvalijo Materi Božji za prečudno rešitev. Zvečer sem se sam napolnil na ono mesto, da se z lastnimi očmi prepričam o prečudni rešitvi. Potem sem vse pričujoče povabil k skupni službi Božji za drugi dan. Po evangeliju sem izpregovoril nekatere besede o dobrotljivosti in o varstvu preblažene Device Marije, ki je tako rada izkazuje svojim zvestim in resničnim služabnikom. Opominjal sem jih, naj tudi v prihodnje zvesto izpolnujejo, kar jim je vaša škofovska milost priporočala, da se sleherno jutro in zvečer pridno udeležujejo skupne majnikove pobožnosti v čast preblaženi Devici Mariji.»

«Še moram pristaviti, da so bili vsi rešeni vsak dan z največo pobožnostjo pri šmarčni pobožnosti. To je bil pač prelep sklep majnikove pobožnosti, pri kateri je tako lepo skrbela dobrotljiva nebeška Kraljica za svoje služabnike in jih tako očitno rešila nagle smrti. O da bi pač preljubeznivo Mater Božjo v tej deželi vsi ljudje vedno bolj spoznavali, ljubili in častili! O da bi se pač njena hvala iz ust do ust teh novoizpreobrnencev pridružila hvali, ki jo vse krščanstvo daje po širokem svetu preblaženi Devici Mariji!»

Tukaj imamo le en lep izgled, kako dobrotljivo se je nebeška Kraljica izkazala svojim častilcem, ki so zvesto in goreče opravljali

šmarnično pobožnost. Kdo pa more izreči, koliko milostij je po vsem krščanskem svetu od Boga izprosila tistim svojim služabnikom, ki so jo ves ta mesec zvesto in iskreno slavili? Koliko nedolžnih se je še bolj unelo za lepo, nedolžno krščansko življenje, da bi prečisto Devico Marijo za naprej še bolj zvesto posnemali v nedolžnosti in čistosti? Koliko grešnikov se je z dobro izpovedjo očistilo svojih grehov? Koliko bolnikov je doseglo polajšanje in tolažbo, ali celo zdravje? Koliko po hudih skušnjavah nadlegovanih je doseglo moč, srečno jih premagati? Koliko jih je dobilo za-se ali za druge kakih posebnih milostij, za katere so se ta mesec goreče priporočevali preblaženi Devici Mariji? In koliko pomoči so prejele tudi uboge duše v vicah ta mesec po pobožnih molitvah in odpustkih? Vse to je le Bogu znano. Naj bi torej predobrotljivo Devico in Mater Božjo povsod vsi ljudje vedno bolj spoznavali, ljubili in častili! Koliko koristi bi pač potem imeli?

O Marija, moja Mati in Kraljica! ker si tako dobrotljiva in tako želiš pomagati nam siromakom in usliševati naše

prošnje, zato se zatekam ubožec k tebi in te prosim, oziraj se na moje prošnje. Naj iščejo drugi, karkoli hočejo, telesnega zdravja, zemeljskega dobička; jaz pa te ničesar drugega ne prosim, kakor kar ti sama želiš, da bi imel, in kar je najljubše tvojemu presvetemu srcu. Tako ponižna si, dôbi tudi meni milost, da bom iz srca ponižen. Tako čista si in nedolžna, izprosi mi milost, da bom tudi jaz po svojem stanu čist in nedolžen. V trpljenju tega življenja si bila tako potrpežljiva in v voljo Božjo udana, dôbi tudi meni potrpežljivost v vseh bridkostih. Polna ljubezni si bila do Boga in do ljudij, daj, da bo tudi v meni vsplamtela sveta in čista ljubezen do Boga in do bližnjega. Tvoja volja je bila vselej sklenena z voljo Božjo, izprôsi tudi meni popolno udanost v voljo Božjo pri vsem, karkoli me zadene. Ti, o Marija, bila si najsvetejša med vsemi stvarmi; pomagaj mi, da bom tudi jaz sveto živel. Tebi ne primanjkuje ljubezni do nas; tudi tako mogočna si, da je le moja

vnemarnost kriva, da ne prejmem toliko dobrot od tebe, ker jih ne iščem, ali ker imam premajhno zaupanje v tvojo mogočno pomoč. Pa glej, moja preljuba Mati, trdnega zaupanja in skrbne unetosti pričakujem od tebe; teh dveh milostij te še prosim. O Marija, moja Mati, moje upanje, moja ljubezen, pribežališče, pomoč in moja tolažba, stoj mi na strani v sleherni potrebi! Amen.

Vaja za dom. Moli do jutri: „Češčena bodi Kraljica“ itd., da bi se tudi nam Marija dobrotljivo izkazovala.

Edenintrideseti dan.

«O sladka Devica Marija!»

Kako sladko je ime Marijino njenim služabnikom ob smrtni uri.

Konec je prišel, prišel je konec, pravimo danes z besedami preroka Ecehiela (7, 6.); prišel je konec nam tako priljubljenih Šmarnic. Zadnjikrat smo se za to leto danes zbrali pred Marijinim šmarničnim altarjem. Kakor je pa prišel konec letošnjih Šmarnic, tako bo prišel tudi kedaj gotovo prej ali pozneje konec našega pozemeljskega potovanja na tem svetu

prišla bo naša zadnja ura. Prišla bo tista usodepolna ura, od katere bo odvisna naša večna sreča ali nesreča, naše izveličanje ali pogubljenje. Ako nas je peklenški duh v življenju tolikrat zalezoval in nas silovito in zvito skušal v greh zapeljati, koliko bolj si bo prizadeval ob naši zadnji uri, ker vé, da ima takrat le še malo časa! Oh, koliko jih je nazadnje sramotno omagalo, če tudi so se poprej marsikateremu sovražniku krepko ustavljali in srečno zmagovali skušnjave satanove! Vendar se nam tudi tistega odločilnega trenutka ni treba preveč bati, če smo bili le v življenju zvesti častilci in posnemalci preblazene Device Marije; kajti, ako nam je bila Marija v življenju pomočnica, besednica in upanje pri Bogu, smemo upati, da nam bo tudi ob zadnji uri najslajša tolažba in pomoč zoper vse skušnjave peklenškega duha in posebno milostljiva besednica pri ostrem Božjem Sodniku; izkazovala se nam bo kot «sla dko D e v i c o».

Znano je, kako ljubeznivo si Marija prizadeva svojim zvestim služabnikom ob vsaki potrebi stati na strani, kako jim prežene zdaj

telesne bolečine in bolezni, zdaj dušne bridkosti, zdaj nepokoj iz srca. Vedno je pripravljena, ako jo kličemo na pomoč, v bridkosti tolažiti, v skušnjavah krepčati, v nevarnostih reševati. In ker Marija vedno za našo rešitev skrbi, zgodi se ne malokrat, da nam potrebne milosti doseže, ne da bi je bili prosili, da odvrne od nas preteče nevarnosti in zaslužene kazni. S tem nam naznanja, da bolj misli na to, izkazovati nam svoje dobrote, kakor se mi trudimo, klicati jo na pomoč. Ako je pa Marija proti svojim služabnikom že v telesnih potrebah tako milostljiva in dobrotljiva, kaj jim bo še le storila ob smrtni uri, ob uri, ko nas bo stiskalo strašno trpljenje, strah pred bližnjo sodbo in negotovost naše večne usode in ko bo pekel vse moči napegnjal, da bi našo dušo dobil v oblast! Takrat nam bo Marija tolažnica. Mnogi prelepi izgledi nam to trditev pojasnujejo. Naj le nekatere povemo. Sv. Bernard, cerkveni učenik, piše o svojem bratu Gerardu tako-le :

•Zraven sem bil poklican, gledal čudež, namreč človeka, ki je bil ob smrtni uri vesel; kajti ta človek je pel o smrtni uri in je umrl med petjem, ker se mu je Marija prikazala

enako vzhajajoči nebeški luči v smrtni noči in senci.» — Ravno tako nam naznanja Cezarij o blaženem Pavlu iz Cistercijenskega reda, da se je kratko pred svojo smrtjo jel radovati in na vprašanje, zakaj to dela, odgovoril je: «Zakaj bi se ne veselil? Glejte, Marija, moja Kraljica, je pri meni. Ta je s svojo nebeško lučjo vse peklenške temote prepodila in bo mojo dušo sprejela.» Tudi sveti Alojzij, angelski mladenič iz družbe Jezusove, dejal je ob svoji smrtni uri večkrat svojemu izpovedniku: «Pojdimo z veseljem, pojdimo z radostjo od tod, kajti luč se je v temoti prikazala», mislil je govoreč o luči na Marijo, preblazeno Devico, svojo izvoljeno Mater in pomočnico, katera sveti vsem svojim zvestim služabnikom v noči smrtne ure lepše, kakor polna luna v pozemeljski noči.

Takih in podobnih izgledov je prav mnogo. Dasi se take prikazni navadno le bolj znotraj v duši umirajočega godé, in sicer v trenutku, ko jih ne more več drugim naznanjati, vendar je Bog včasih pripustil, da so se take prikazni razodele v spodbudo častilcem preblazene Device Marije. Med drugim se je taka prikazen prigodila l. 1844. na praznik Marijinega rojstva v neki majhni vasi pri ljudeh, katere je sam poznal tist, ki to pripoveduje.

Revna pobožna dekla, ki je trpela dalj časa zaradi sušice, jela je proti koncu svcjega življenja nepremakljivo gledati proti podobi križanega Jezusa, ki je visela na steni. Ko so jo okolu stoječi vprašali, kaj vendar tam vidi, rekla je polna radosti: «Oh, ali ne vidite tudi vi? Ali ne vidite Božje Matere? Glejte, prišla je po-me. Zdaj moram od tod iti. Zdravi ostanite!» Hitro je podala vsem pričujočim roko in je potem precej polna nebeške tolažbe zaspala v Gospodu.

(Kakšne nebeške sladkosti pa take srečne duše občutijo ob smrtni uri pri tolažilih in prikaznih nebeške Matere, tega pač ne more popisati noben človek. Oče Bineti pripoveduje, da je bil pri smrtni postelji velicega Marijinega častilca in je slišal iz njegovih ust te besede: «O moj duhovni oče, ko bi vi vedeli, kako vesel sem zdaj, da sem služil Božji Materi; ne morem vam tega popisati, kakšno veselje zdaj občutim.» Ravno tako pobožni kakor učeni o. Suárez iz družbe Jezusove, ki je bil Materi Božji z otroško ljubeznijo vdan in je imel navado reči, da bi vso svojo učenost hotel dati za zasluženje ene same «Češčena Marije», okušal je ob zadnjih trenutkih svojega življenja toliko veselje, da je rekel:

«Nikoli bi ne verjel, da je Marijinemu častilcu smrt tako sladka.» — Sveti Janez od Boga je imel v svoji zadnji boleznì prìsrčno hrepenenje Marijo videti in se je v ljubezni izdihujoč mìlo pritoževal pri njej, da ga ne udeleži te mìlosti. Kmalu potem pa se mu je ljubezniva tolažnica prikazala ter mu rekla: «Janez! jaz svojih služabnikov ne zapuščam.» Hotela mu je reči, pristavlja sv. Alfonz Ligorij: «Kaj le misliš, moj ljubi Janez, jaz bi te hotela zapuščati? Kaj ne veš, da jaz ne morem zapustiti svojih zvestih služabnikov ob smrtni uri? Le zato nisem poprej prišla, ker še ni bil čas, zdaj pa prihajam, da te seboj vzamem v nebesa.» Pa ne bilo bi konca, ko bi hoteli iz življenja svetnikov pripovedovati izgledè, ki nas prepričujejo o veseli resnici, da Marija svojim gorečim služabnikom slajša bridkosti smrtnè ure, da se jim izkazuje kot sladka Devica.)

A kako bi bilo mogoče, da bi Marija ne tolažila svojih zvestih služabnikov o smrtni uri? Povej mi ljubi kristijan! Če bi bilo v oblasti tvojega dragega očeta, ali tvoje ljube matere, ali tvojega zvestega prijatelja volaj-

šati ti smrtne težave, ali bi se bližajoče smrti pač bal? Menda ne preveč. Ker je pa Marijina ljubezen tako velika, da daleč presega ljubezen dragega očeta, prisrčnost ljube matere in zvestobo dobrega prijatelja, kaj smeš še le od nje pričakovati, če si pridobiš njeno ljubezen? O verjemi, ona ti bo ob tisti resnobni uri blizu s svojo pomočjo, navdihovala ti bo tiste tolažilne misli, ki krepčajo duha; v srce ti bo položila tist neskalsen mir, ki razveseljuje ves svet; utrdila ti bo tisto otroško zaupanje, ki prežene ves hlapčevski strah; v srcu ti bo izbudila tisto sveto hrepenenje, prav kmalu razvezanemu in biti pri Kristusu.

Če si hočeš torej, o kristijan! zagotoviti pomoč Božje Matere na smrtni postelji, imej ves čas svojega življenja otroško ljubezen, češčenje in gorečo pobožnost do nje! Pristopaj k njej z vsem svojim srcem, rečem ti s pobožnim Sirahom. Ne samo s kakimi mlačnimi molitvicami, ki jih opravljaš razmišljeno in brez pobožnosti; ne samo z nekaterikratnim obiskanjem njenih altarjev, pri katerih se le malo časa pomudiš; ne samo z zunanjimi rečmi, katerim manjka duha in življenja; ne,

približuj se ji z vso dušo in z vsem srcem, da ji v resnici služiš. A rečem ti: bodi stannoviten v njeni službi. Približuj se ji, da jo častiš, pa poživljaj svoje češčenje s pristrčno ljubeznijo; približuj se ji, da jo na pomoč kličeš, pa kliči jo na pomoč z neomahljivim zaupanjem. Potem smeš mirno pričakovati svoje zadnje ure in v zaupanju živeti, da ti bo od svojega Božjega Sina in Sodnika izprosila srečno smrt in milostno sodbo.

Kar dušo v smrtni uri najbolj napolnuje s strahom in skrbjo, to je misel na Božjega Sodnika, pred katerega stopiti so se tresli celo sv. Hieronim, sv. Hilarijon in mnogi drugi svetniki, dasi jim njih sveto življenje ni očitalo kaj posebnega. In zares, kako more človek brez strahu in brez skrbi misliti na to, da se moramo prikazati pred Sodnika neskončnega veličastva, neskončne pravičnosti in ostrosti; pred Sodnika, ki pregleduje najbolj skrita kota našega srca, kateremu so celo odkrite najskrivnejše misli, besede in dejanja vsega našega življenja? Kako bi se ne bal človek stopiti pred Božjega Sodnika, katerega sodni sklepi so nespremenljivi in nepreklicljivi?

Vendar se pri vsem tem sme pobožen častilec preblažene Device Marije tolažiti; kajti bolj se sme zanašati na zvesto in usmiljeno Mater Božjo, kakor se bati zaradi svojih grehov. Sveti Alfonz Ligvorij pravi: «Vsi cerkveni učeniki se strinjajo v trditvi, da Marija za izveličanje svojih častilcev z vso močjo prosi pred sedežem svojega Božjega Sina in Sodnika. «Ona je», pravi sv. Vincencij Fererij, «katera duše svojih umirajočih služabnikov sprejema pod svoj materin plašč, pred nebeškim sodnikom zagovarja in jim dobiva izveličanje.» — «Ona je», pravi sv. Hieronim, «katera svojim zvestim služabnikom stoji na strani ob smrtni uri, prihaja jim celo nasproti na poti proti nebesom, krepča jih, spremlja pred Božji sodni stol in jim dobiva milostljivo sodbo s svojo priprošnjo.» Po pravici trdi torej sv. Anzelm, da bo skoraj gotovo srečno umrl kristijan, ki Marijo po otroško časti. «Ni mogoče», pravi, «o preblažena Devica Marija, da bi se pogubil, kdor se k tebi obrne in ga ti varuješ!» Da, zares je to nemogoče, ker tolažba, katero mu daje Marija, smrti vso bridkost vzame; nemogoče je, ker pomoč, ki

mu jo Marija daje, vse napade sovražnikove uničuje; nemogoče je, ker Marijina priprošnja potolaži pravico Božjega Sodnika.

Ni dolgo tega, piše jezuit Hünner, kar je na Francoskem neki škof življenje daroval za svojo čedo. Zgodilo se je tako-le: Dal je v svoji škofiji več misijonov obhajati, tudi sam je imel navadno po eno pridigo zraven, najraje o češčenju Matere Božje. Ko je nekikrat pred mnogim ljudstvom pridigoval, zapazil je, da je še veliko ljudij zunaj, ki ga niso mogli slišati. Zato je šel ven, dasi ves razgret in póten, in je nadaljeval svoj govor pod milim nebom. To pa je bil uzrok vnetju pljuč in njegove smrti. Ko se mu je smrt bližala, napadla ga je strašna skušnjava obupanja; nobena tolažba duhovnika, ki je bil zraven, ni ga mogla pomiriti, tako, da je duhovnik sam začel gubiti upanje. Kar mu pride na pomoč kakor rešilni angelj varuh misel, naj škofa opomni na milostno srce in materino skrb naše ljube Gospé Marije in na češčenje in ljubezen, katero je imel vedno do nje. Spominjal ga je gorečnosti, s katero se je trudil nje češčenje razširjati, in zaupanja do Marije, h kateremu je ljudi v nemal s toliko zgovornostjo. To je pomagalo. Razpodili so se temni oblaki, ki so vznemirjali škofovo dušo in vesela jasnost je počivala na obličju umirajočega

višjega pastirja. Stegnil je svoje roke, kakor bi hotel vidno osebo objeti in je bolj pel kot molil «Salve Regina — Češčena bodi Kraljica!» Ponavljal je to molitev, dokler je mogel govoriti. Poslednjo «Salve Regina» je njegova duša že bolj v nebesih kakor na zemlji izgovarjala.

Kristijani! tukaj spoznamo, koliko koristi zvesto in goreče češčenje Marije Device zlasti v največi sili — ob smrtni uri. Kako sladka je Marija umirajočemu kristijanu. O bodimo tudi mi zvesti in goreči častilci preblažene Device Marije, nebeške Kraljice! Častimo jo ne le meseca majnika, ampak ves čas svojega življenja, da bomo kedaj tudi mi mogli ob smrtni uri in v nebesih prepevati molitev, ki smo jo ta mesec premišljevali: *Salve Regina — Češčena bodi Kraljica!*

O naša sladka Kraljica in Mati! Veš, kako močno te ljubimo; kajti ves mesec majnik smo se zbirali pred tvojim altarjem v tvoje počeščevanje. Upamo s tvojo pomočjo svojim dobrim sklepom zvesti ostati. Ves čas svojega življenja hočemo tebe častiti in ljubiti, v vsaki nevarnosti in skušnjavi te na pomoč klicati, posebno ob smrtni uri.

O preblažena Devica Marija! predno nam napoči zadnja ura, sprosi nam resnično žalost nad našimi grehi, pravo popoljšanje in stanovitnost v dobrem. In kadar pride konec našega pozemeljskega življenja, o Marija, naše upanje, stoj nam na strani v strašnih bridkostih, katere nas bodo napadale. Krepčaj nas, da nas ne spravi v obupnost pogled na naše grehe, katere nam bo kazal peklenški duh. Dobi nam milost, tebe potem še bolj pogostoma klicati na pomoč, da bomo svojo dušo izdihnili kličoč presveto ime tvojega Božjega Sina in tvoje sladko ime. Pa želimo še več, o prevzvišena Kraljica! odpusti nam našo predrznost: Pridi nas sama tolažit s svojo osebno pričujočnostjo. To milost si mnogim svojim služabnikom skazala; želimo in upamo je tudi za-se. Res je, da smo grešniki, in da nismo vredni tolike milosti; vendar smo tvoji službi udani, ljubimo te in imamo veliko zaupanje do tebe. Pričakujemo te torej, o Marija, ne vzemi nam te tolažbe! Če

pa vendar tolike milosti nismo vredni, pomagaj nam vsaj, da bomo iz ljubezni do Boga in do tebe srečno umrli in te potem večno ljubili v nebesih. O razodeni v svojo slavo in v naše izveličanje, da nismo zastonj k tebi klicali: *Pokaži nam Jezusa, blaženi sad svojega telesa, o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!* Amen.

V. K. V. Č. B! J. D. M!

Lavretanske litanije.

(O praznikih Matere Božje in ob sobotah.)

(Odpustka 300 dni za vsakokrat; popolen odpustek pa o vseh zapovedanih praznikih Matere Božje ako jih moliš vsak dan.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
Bog Sin, Odrešenik svetá,
Bog sveti Duh,
Sveta Trojica en sam Bog, } usmili se nas!

Sveta Marija,
Sveta Mati Božja,
Sveta devic Devica,
Mati Kristusova,
Mati milosti božje, } za nas Boga prosi!
Mati prečista,
Mati brez madeža,
Mati nedolžna,
Mati presveta,

Mati ljubezniva,
 Mati prečudna,
 Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda častitljiva,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokoščeni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristijanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,

za nas

Boga prosi!

Kraljica aposteljnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznavalcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža iz-
 virnega greha spočeta,
 Kraljica svetega rožnega
 venca

za nas
 Boga prosi!

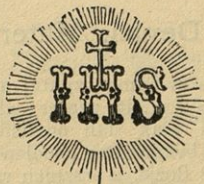
Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; zanesi
 nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; usliši
 nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ; usmili
 se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!
 Kriste, usliši nas!

Oče naš itd. Češčena Marija itd.

Molitive.

K presvetemu Rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kateri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kateri si nam v prečudnem Zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti svojega Telesa in svoje Krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. (Kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj.) Amen.

K sveti Devici, Materi Mariji.

(Ako v papežev namen zjutraj moliš: «Češčena bodi Kraljica» . . . in zvečer: «Pod tvojo pomoč», dobiš za vsak dan odpustka 100 dnij; za nedeljo 7 let in 7 kvadragen; popolen odpustek o vseh praznikih Matere Božje, o prazniku vseh Svetnikov in o smrtni uri; popolen odpustek tudi dve nedelji v mesecu, katerega si izvoliš.)

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnostij. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica; s svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o .

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

K sveti Devici, Materi Mariji.

O usmiljena Mati Izveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati, ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, Devica

prej in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov.

V. Angelj Gospodov je Mariji oznanil.

O. In je spočela od svetega Duha.

M o l i m o .

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naša srca vlij, da, ko smo po angeljevem oznanjenju včlovečenje Kristusa, tvojega Sina, spoznali, po njegovem trpljenju in križu častitljivo vstajenje dosežemo.

Od 1. nedelje po binkoštih do 1. adventne nedelje.

Češčena bodi Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi upijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi izdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa! O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, katerega je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef.

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o .

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje;

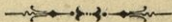
daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristijanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., in vso duhovsko in deželsko gosposko, in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zla. In tvoj blagoslov pridi iz nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinstvi svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas!
O. Amen.

Oče naš itd. Češčena Marija itd. (petkrat).

Imenik molitvenih knjig.

Cvetlice posvečene naši ljubi Gospej.

Usnje gld. —·90, zlata obreza gld. 1·20.

Duša popolna. Usnje gld. 1·25, zlata obreza gld. 1·50.

Dušni vodnik v srečno večnost. (*Z debelimi črkami.*) Usnje gld. 1·—, zlata obreza gld. 1·30.

Jezus, dobri pastir. Usnje gld. —·36, zlata obreza gld. —·50.

Jezus na križi, moja ljubezen. Usnje gld. —·75, zlata obreza gld. 1·10.

Taisto v mali obliki, nova lična izdaja.
Usnje gld. —·80, zlata obreza gld. 1·—

Jezus v srcu. Usnje gld. —·80, zlata obreza gld. 1·10.

Kruh nebeški. Usnje gld. —·90, zlata obreza gld. 1·20.

Marija Devica. Usnje gld. 1·20. zlata obreza gld. 1·60.

Marija naša pomočnica. Usnje gld. —85, zlata obreza gld. 1·10.

Molitevne bukvice. Usnje gld. —·35, zlata obreza gld. —·48.

Naša ljuba Gospa. Usnje gld. —·90, zlata obreza gld. 1·20.

Nevesta Kristusova. Usnje gld. 1·24, zlata obreza gld. 1·70.

Pravi služabnik preč. Device Marije. Usnje gld. —·80, zlata obreza gld. 1·10.

Presveto Srce Jezusovo. Usnje gld. —90, zlata obreza gld. 1·20.

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Usnje gld. —80, zlata obr. gld. 1—

Razlaga svete Maše. Usnje gld. 1·50, zlata obreza gld. 1·90.

Spomin na Jezusa. Usnje gld. —·35, zlata obreza gld. —·48.

Steza v sveti raj. Usnje gld. —·42, zlata obreza gld. —·60.

Svete nebesa, naša prava domovina. Usnje gld. —·70, zlata obreza gld. 1—.

Zvonček nebeški. Usnje gld. —·55, zlata obreza gld. —·80.

*Katoliška Bukvarna
v Ljubljani.*

